

Raadsvoorstel 2012.0014882

Onderwerp Jaarstukken 2011

Portefeuillehouder J.J. Nobel
Steller Erik Jan Aafjes
Collegevergadering 3 april 2012
Raadsvergadering

1. Samenvatting

Wat willen we bereiken?

De jaarstukken zijn onderdeel van de Planning en Control-cyclus: voorjaarsrapportage, programmabegroting, najaarsrapportage en jaarstukken. In de Jaarstukken 2011 legt het college van B&W verantwoording af over de uitvoering van de Programmabegroting 2011-2014.

Wat gaan we daarvoor doen?

In de jaarstukken geven wij per programma antwoord op de drie W-vragen:

- Wat hebben we bereikt?
- Wat hebben we daarvoor gedaan?
- Wat heeft het gekost?

Daarna leggen wij over een aantal programmaoverstijgende onderwerpen in diverse paragrafen verantwoording af. Ten slotte geven wij in het laatste hoofdstuk een toelichting op de balans.

Wat mag het kosten?

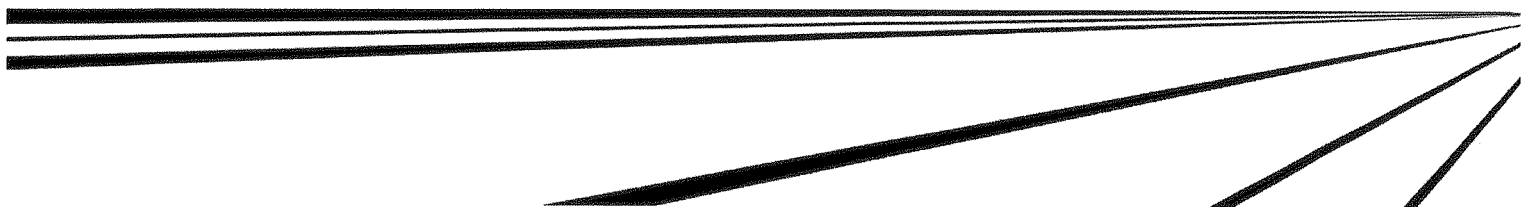
De gemeente Haarlemmermeer heeft het jaar 2011 afgesloten met een voordelig saldo van € 2.434.000 voor bestemming, maar € 56.000 nadelig na nog te besluiten bestemmingen (€ 2.490.000). De bestemming betreft het instellen van het projectbudget ruimte voor duurzaamheid (€ 1.151.000), toevoeging behoedzaamheidsreserve (€ 1.149.000) en het instellen van een bestemmingsreserve herstructurering bedrijventerreinen (€ 190.000).

Wie is daarvoor verantwoordelijk?

Het college van B&W is, binnen de door de raad vastgestelde beleidsmatige en financiële kaders, integraal verantwoordelijk voor het uitvoeren van de programmabegroting.

Wanneer en hoe zal de raad over de voortgang worden geïnformeerd?

De jaarstukken worden verstuurd naar de auditcommissie met het verzoek om deze door te geleiden aan de gemeenteraad.

2. Voorstel

Op grond van het voorgaande besluit het college de raad voor te stellen om:

1. uit oogpunt van begrotingsrechtmatigheid de uitgaven, zoals vermeld in het overzicht Begrotingsoverschrijdingen 2011 in de paragraaf Overige Toelichtingen in de jaarrekening, te autoriseren;
2. de beleidsverantwoording, zoals vermeld bij het onderdeel 'Jaarverslag', exclusief de financiële programmaverantwoording, en de paragrafen van de Jaarstukken 2011 voor kennisgeving aan te nemen;
3. het onderdeel 'Jaarrekening', inclusief de in het onderdeel 'Jaarverslag' opgenomen financiële programmaverantwoording, van de Jaarstukken 2011 vast te stellen;
4. in te stemmen met de volgende kredietverstrekkingen
 - a. € 35,7 miljoen als de 9e kredietverstrekking voor 2012 (kredietoverheveling 2011);
 - b. € 1,9 miljoen als de 10e kredietverstrekking 2012 opnieuw aan te vragen kredieten;
 - c. € 0,2 miljoen als 1e kredietverstrekking voor 2013;
5. een bestemmingsreserve uitvoeringsprogramma herstructurering bedrijventerreinen in te stellen en hier € 190.000 aan toe te voegen;
6. een bedrag van € 1.151.000 toe te voegen aan het bij de najaarsrapportage 2011 ingestelde projectbudget ruimte voor duurzaamheid;
7. een bedrag van € 1.149.000 toe te voegen aan de behoedzaamheidsreserve;
8. het resterende resultaat van € 56.000 nadelig na bestemming ten laste te brengen van de Algemene dekkingsreserve;
9. de beslispunten 5, 6, 7 en 8 vast te leggen in de 5^e begrotingswijziging van 2012.

3. Uitwerking

Wat willen we bereiken?

Door de gemeenteraad vastgestelde jaarstukken 2011 die vervolgens voor 15 juli naar de provincie worden gestuurd.

Wat gaan we daarvoor doen?

Inleiding

De jaarstukken zijn onderdeel van de Planning en Control-cyclus bestaande uit de voorjaarsrapportage, programmabegroting, najaarsrapportage en jaarstukken. In de Jaarstukken 2011 leggen wij verantwoording af over de uitvoering van de in de Programmabegroting 2011-2014 genoemde beleidsvoornemens en bijbehorende budgettaire kaders voor het jaar 2011. Hierbij geven wij antwoord op de drie W-vragen:

- Wat hebben we bereikt?
- Wat hebben we daarvoor gedaan?
- Wat heeft het gekost?

De jaarstukken bevatten twee onderdelen, te weten het jaarverslag en de jaarrekening. Het onderdeel 'Jaarverslag' omvat de verantwoording per programma over de uitvoering van de beleidsvoornemens. Hierbij wordt antwoord gegeven op de eerste twee W-vragen. Tevens wordt in de verplichte paragrafen aanvullende informatie gegeven over programma-overstijgende onderwerpen, over thema's als lokale heffingen, weerstandsvermogen (inclusief risico's), onderhoud kapitaalgoederen, bedrijfsvoering, grondbeleid, financiering en verbonden partijen.

De totale financiële verantwoording behoort tot het onderdeel 'Jaarrekening'. Dit omvat zowel de financiële verantwoording per programma ("Wat heeft het gekost") als de verantwoording van de balansposities en de budgetoverhevelingen.

Wat mag het kosten?

Rekeningresultaat 2011

De gemeente Haarlemmermeer heeft het jaar 2011 afgesloten met een nadelig saldo van € 56.000. Dit is het resultaat na nog te besluiten bestemming. Het resultaat is opgebouwd uit diverse afwijkingen ten opzichte van de actuele begroting. Deze afwijkingen hebben wij per programma toegelicht en treft u aan in het onderdeel 'Jaarverslag' onder het kopje "Wat heeft het gekost?".

Wij stellen voor om het resterende nadelige rekeningresultaat 2011 van € 56.000 ten laste van de algemene dekkingsreserve te brengen.

Projectbudget ruimte voor duurzaamheid

Bij de najaarsrapportage 2011 is besloten om een projectbudget te maken van ruimte voor duurzaamheid. Uit programma 9 Ruimtelijke ontwikkeling en duurzaamheid is gebleken dat dit om een bedrag van € 1.151.000 gaat. De gemeenteraad is afzonderlijk geïnformeerd over de uitkomsten en stand van zaken van het programma ruimte voor duurzaamheid.

Toevoeging behoedzaamheidsreserve

Bij de jaarstukken 2011 zijn drie incidentele meevallers gebleken met een relatie tot het sociale domein:

- Eindafrekening WI- regeling 2007-2011 meevaller € 447.000;
- Participatiebudget (toerekening interne uren en schuldhulpverlening) € 650.000;
- Overgebleven budget programmamanagement € 52.000.

Vanwege de risico's bij de decentralisaties de komende jaren stellen wij voor deze meevallers toe te voegen aan de algemene behoedzaamheidsreserve (totaal € 1.149.000).

Het verloop van de behoedzaamheidsreserve na bestemming is als volgt (bedragen maal € 1.000):

Storting volgens aangepaste begroting per 31 december 2011	1.800
Storting uit bestemming batig saldo 2011	1.149
Stand van de behoedzaamheidsreserve per 1 januari 2012	2.949

In de programmabegroting 2012-2015 is de intentie opgenomen de behoedzaamheidsreserve verder te laten groeien tot € 9 miljoen.

Toevoeging bestemmingsreserve uitvoeringsprogramma herstructurering bedrijventerreinen

Zoals toegelicht bij programma 12 wordt een bestemmingsreserve herstructurering bedrijventerreinen ingesteld. Aan deze reserve wordt € 190.000 toegevoegd.

Investerings

In de jaarstukken 2011 is toegelicht dat een bedrag van € 35,7 miljoen aan investeringen wordt doorgeschoven naar 2012. Voor een bedrag van € 1,9 miljoen zijn nog geen

verplichtingen aangegaan, maar deze projecten moeten wel worden uitgevoerd. Dit betreft de verkeers regulerings installaties, voorzieningen openbare ruimte en tijdelijke parkeergarage Hoofddorp Centrum. Deze kredieten worden opnieuw aangevraagd. Een bedrag van € 0,2 miljoen voor revitalisering woongebieden wordt doorgeschoven van 2011 naar 2013. Dit leidt tot drie kapitaalverstrekkingen (zie beslispunt 4).

Aanpak overlast en verloedering

In 2011 is een bedrag van € 77.000 overgebleven op dit onderdeel. In de voorjaarsrapportage wordt dit bedrag alsnog aangevraagd aangezien er in 2012 werk tegen over staat voor een vergelijkbaar bedrag.

Wie is daarvoor verantwoordelijk?

Het college van B&W is, binnen de door de raad vastgestelde beleidsmatige en financiële kaders, integraal verantwoordelijk voor het uitvoeren van de programmabegroting.

Wanneer en hoe zal de raad over de voortgang worden geïnformeerd?

De jaarstukken worden verstuurd naar de auditcommissie met het verzoek om deze door te geleiden aan de gemeenteraad.

4. Ondertekening

Burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer,
de secretaris,

drs. C.H.J. Brugman

de burgemeester,

drs. Th.L.N. Weterings

Bijlage(n)
Jaarstukken 2011

Jaarstukken 2011

Colofon**Tekst**

Gemeente Haarlemmermeer
Postbus 250
2130 AG Hoofddorp

Telefoon 0900 1852
E-mail info@haarlemmermeer.nl
Internet www.haarlemmermeer.nl

Vormgeving**Fotografie****Drukwerk**

Inhoudsopgave

Algemeen	5
Kerngegevens	6
Terugblik 2011	8
Resultaat van de programmarekening 2011	9
Leeswijzer.....	11
Samenstelling college van B&W en gemeenteraad	13
Jaarverslag en toelichting jaarrekening per programma	14
Programma 1: Bestuur	15
Programma 2: Publiekscontact	22
Programma 3: Veiligheid	30
Programma 4: Zorg en Welzijn.....	39
Programma 5: Werk en inkomen.....	54
Programma 6: Jeugd en onderwijs.....	64
Programma 7: Cultuur, sport en recreatie	76
Programma 9: Ruimtelijke ontwikkeling en duurzaamheid	96
Programma 10: Wonen	104
Programma 11: Kwaliteit fysieke omgeving	110
Programma 12: Economische zaken	121
Programma 13: Algemene dekkingsmiddelen.....	130
Paragrafen	137
Dienstverlening.....	139
Lokale heffingen	142
Weerstandsvermogen	145
Onderhoud kapitaalgoederen.....	157
Financiering	163
Bedrijfsvoering.....	166
Verbonden partijen	169
Grondbeleid	184
Rechtmatigheid.....	188
Jaarrekening	189
Balans.....	190
Programmarekening	192
Toelichting op de Balans	194
Niet in de balans tot uitdrukking komende verplichtingen en aanspraken	212
Toelichting op de Programmarekening	215
Overige toelichtingen	218
Overzicht algemene dekkingsmiddelen.....	219
Mutaties reserves	221
Nieuw ingestelde reserves en voorzieningen.....	223
Budgetoverhevelingen.....	225
Onvoorzien	225
Overzicht incidentele baten en lasten	225
Overzicht begrotings- en kredietoverschrijdingen	227
Restantkredieten	229

Grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling	230
Single information Single audit (SiSa).....	235
Overige gegevens.....	244
Controleverklaring	245
Verklarende woordenlijst	246

Algemeen

Algemeen	5
Kerngegevens	7
Terugblik 2011	9
Resultaat van de programmarekening 2011	10
Leeswijzer.....	12
Samenstelling college van B&W en gemeenteraad	14
Jaarverslag en toelichting jaarrekening per programma	15
Programma 1: Bestuur	16
Programma 2: Publiekscontact	23
Programma 3: Veiligheid	31
Programma 4: Zorg en Welzijn.....	40
Programma 5: Werk en inkomen.....	55
Programma 6: Jeugd en onderwijs.....	65
Programma 7: Cultuur, sport en recreatie	77
Programma 9: Ruimtelijke ontwikkeling en duurzaamheid	97
Programma 10: Wonen	105
Programma 11: Kwaliteit fysieke omgeving	111
Programma 12: Economische zaken	122
Programma 13: Algemene dekkingsmiddelen.....	131
Paragrafen	138
Dienstverlening	140
Lokale heffingen	143
Weerstandsvermogen	146
Onderhoud kapitaalgoederen	158
Financiering	164
Bedrijfsvoering.....	167
Verbonden partijen	170
Grondbeleid	185
Rechtmatigheid.....	189
Jaarrekening	190
Balans.....	191
Programmarekening	193
Toelichting op de Balans	195
Niet in de balans tot uitdrukking komende verplichtingen en aanspraken	213
Toelichting op de Programmarekening	216
Overige toelichtingen	219
Overzicht algemene dekkingsmiddelen.....	220
Mutaties reserves	222
Nieuw ingestelde reserves en voorzieningen.....	224
Budgetoverhevelingen.....	226
Onvoorzien	226
Overzicht incidentele baten en lasten	226
Overzicht begrotings- en kredietoverschrijdingen	228
Restantkredieten	230

Grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling	231
Single information Single audit (SiSa).....	236
Overige gegevens.....	245
Controleverklaring	246
Verklarende woordenlijst	247

Kerngegevens

Financiële structuur

(bedragen x € 1.000)	Rekening				
Programmarekening	2011	2010	2009	2008	2007
Lasten	356.936	395.579	402.312	383.677	280.835
Baten	391.645	422.355	390.107	360.250	276.420
Resultaat voor bestemming	34.711	26.776	12.205-	23.427-	4.415-
Mutaties van de reserve	-32.277	-23.405	19.689	37.983	13.878
Resultaat na bestemming	2.434	3.371	7.484	14.556	9.463
Balans					
Materiële vaste activa	404.557	382.574	341.283	325.093	305.353
Reserves	339.204	301.123	270.234	275.367	303.885
Voorzieningen	20.582	25.919	26.660	31.846	48.995
Langlopende schulden	242.131	230.056	232.627	197.819	159.224
Ratio's					
Current Ratio	1,75	1,64	2,35	2,49	2,68
Quick Ratio	0,40	0,46	0,77	0,71	0,76
Eigen/lang vreemd vermogen	1,40	1,33	1,19	1,47	1,97

Sociale structuur

Rekening					
	2011	2010	2009	2008	2007
Inwoners	143.962	143.411	142.825	142.028	140.683
Waarvan niet -westerse allochtonen	23.550	22.930	22.368	23.617	22.775
Aantal inwoners naar leeftijd:					
< 24	45.386	45.303	45.188	44.908	44.406
25 < 55	62.199	62.777	63.355	63.956	64.172
> 54	36.377	35.331	34.282	33.164	32.105
Totaal Wwb en Wij	1.468	1.421	1.262	1.256	1.235
Aantal Wwb-ers (incl. bbz/ioaw/ioaz)	1.262	1.229	1.262	1.256	1.235
Aantal Wij-ers (<27jr., voorheen Wwb)	206	192	nvt	nvt	nvt
Aanvragen bijzonder bijstand	5.407	5.429	3.612	3.602	3.546
Aanvragen WMO					
Vervoersvoorzieningen	537	706	1.425	1.945	1.699
Rolstoelen	475	564	496	516	499
Woonvoorzieningen	730	799	700	696	821
Hulp bij de huishouding	1392	1.519	2.547	2.607	2.506

Fysieke structuur

	2011	2010	2009	2008	2007
Woningen (Opgave CBS)					
Aantal woningen	57.550	57.300	57.059	56.811	56.394
waarvan koop	37.450	37.300	37.088	36.927	36.656
waarvan huur	20.100	20.000	19.971	19.884	19.738
Saldo toename	250	241	248	417	1.050
Economie					
Aantal per 1 mei					
Totale beroepsbevolking ¹	96.406	97.001	98.201	96.926	97.435
Aantal arbeidsplaatsen ²	114.114	112.386	114.667	116.383	116.368

Terugblik 2011

In de Jaarstukken 2011 legt het college verantwoording af voor de uitvoering in 2011 van de beleidsvoornemens in de Programmabegroting 2011-2014 en de bijbehorende budgettaire kaders. De jaarstukken zijn een onderdeel van Planning en Control Cyclus.

Het verslagjaar 2011 stond in het teken van de bezuinigingen. Op het moment van schrijven, bereidt het kabinet Rutte een nieuwe bezuinigingsronde voor waarvan de omvang nog niet bekend is, net zo min als de gevolgen voor de uitkering uit het gemeentefonds aan Haarlemmermeer.

In 2011 kwamen de bezuinigingen op de gemeentelijke uitgaven neer op het 'snijden in eigen vlees'. Door reductie van de formatie en terugdringen van de externe inhuur heeft het college bezuinigd. De lopende bezuinigingsronde betreft € 18 miljoen. De eerste tranche (€ 9 miljoen) is volbracht. Het tweede deel zal extern meer worden gevoeld, bijvoorbeeld als gevolg van de sluiting van de gemeentelijke servicecentra. Ook de verlaging van de gelden voor gesubsidieerde instellingen is een voorbeeld van een bezuiniging die buiten de gemeentelijke organisatie merkbaar is.

Ondanks de financieel economische tegenwind is de financiële positie van de gemeente nog altijd solide. Lastenverzwaringen voor onze inwoners en bedrijven zijn voor 2011 behoudens de inflatiecorrectie achterwege gebleven en er was – en is – voldoende financiële ruimte gecreëerd om voor de gemeente belangrijke projecten te realiseren, zoals is te lezen in het nu volgende overzicht van de 13 programma's.

Het college ligt op koers, zo hebben wij en uw raad begin dit jaar nog geconstateerd aan de hand van onze brief 'Voortgang collegeprogramma en wijziging portefeuilleverdeling'. Als voorbeelden noemen wij het deltaplan bereikbaarheid, integraal huisvestingsprogramma onderwijs en het programma ruimte voor duurzaamheid.

Resultaat van de programmarekening 2011

De Jaarstukken zijn onderdeel van de planning & controlcyclus: voorjaarsrapportage, programmabegroting, najaarsrapportage en de jaarstukken. In de Jaarstukken 2011 leggen wij een zo juist, volledig en adequaat mogelijke verantwoording af over de uitvoering van de in de Programmabegroting 2011- 2014 genoemde beleidsvoornemens en bijbehorende budgettaire kaders.

De gemeente heeft het jaar 2011 afgesloten met een nadelig resultaat van € 0,1 miljoen na de toevoegingen aan bestemmingsreserves, in de najaarsrapportage 2011 was een nadeel voorzien van € 4,6 miljoen. Ter herinnering geven wij u hierbij het in de najaarsrapportage gepresenteerde overzicht van mutaties welke toon leidde tot het nadeel van € 4,6 miljoen.

(bedragen x € 1 miljoen)			
Mutaties prognose rekeningresultaat bij de Najaarsrapportage 2011			
Resultaat Voorjaarsrapportage		0,0	Voordelig
Bijdrage N201 (uitvoering van overeenkomst met de provincie Noord-Holland)	-4,7		Nadelig
Bijstellen inkomsten leges bouwvergunningen	-1,7		Nadelig
Wet BUIG	-1,4		Nadelig
Financieringsresultaat	2,1		Voordelig
Algemene Uitkering	1,2		Voordelig
Diverse verschillen	-0,1		Nadelig
Effect Najaarsrapportage		-4,6	Nadelig
Verwacht resultaat Jaarrekening 2011		-4,6	Nadelig

In het hierna staande overzicht zijn de grootste afwijkingen ten opzichte van de najaarsrapportage nog een weergegeven. De belangrijkste oorzaak ten opzichte van de najaarsrapportage van het over 2011 gerealiseerde voordeel betreft de hogere opbrengst gemeentefonds (€ 2,9 miljoen). Hiernaast zijn er op verschillende programma's (met name 5, 6 en 9) onderuitputtingen ontstaan.

(bedragen x € 1 miljoen)	
Overzicht belangrijkste begrotingsafwijkingen ten opzichte van de Najaarsrapportage	
Opbrengst algemene uitkering (programma 13)	2,9
Eigendommen: verkoop grond (programma 12)	1,6
WMO/hulpmiddelen WMO (programma 4)	1,2
Jeugd en onderwijs (programma 6)	1,2
Toeristenbelasting (programma 13)	-/-0,7
Afboeking boekwaarde MFA Badhoevedorp (programma 4)	-/- 0,9
Wegen, straten en pleinen (programma 11)	-/-0,8
Totaal	4,5

Bij het overzicht maken we ter verduidelijking nog een opmerking

- Het overzicht telt op tot € 4,5 miljoen, zijnde het verschil tussen het gerealiseerde exploitatieresultaat (€ 0,1 miljoen nadelig) en het bij de najaarsrapportage geprognosticeerde resultaat (€ 4,6 miljoen nadelig).

Ter toelichting het volgende:

Algemene uitkering: De opbrengst uit algemene uitkering over 2011 bedraagt € 117,3 miljoen. Dit is € 2,9 miljoen meer dan gemeld bij de Najaarsrapportage. Hiervan is € 2,3 miljoen opgenomen in de brief over de decembercirculaire (d.d. 20 januari 2012). Het restant wordt verklaard door positieve effecten van lagere WOZ- waarden.

Eigendommen: Dit betreft de verkoop van grond ten behoeve van het Kaj Munk college en een kinderdagverblijf (€ 0,8 miljoen). Het resterende voordeel wordt o.a. verklaard door herstructurering bedrijventerreinen. Hiertoe wordt voorgesteld een bestemmingsreserve te vormen.

WMO: Het voordeel wordt voor € 0,4 miljoen verklaard door hogere baten namelijk eigen bijdragen hulp bij huishouden en hulpmiddelen. Aan de lastenkant hebben we een voordeel van € 0,8 miljoen bij met name minder aanvragen scootmobielen en lagere kosten van vervoersvoorzieningen. Naar verwachting is een deel van het bedrag structureel.

Jeugd en onderwijs: Het voordeel is met name zichtbaar bij onderwijs/beheer algemeen (€ 0,2 miljoen) door lagere advieskosten, onderwijsachterstanden (€ 0,3 miljoen), sloop noodlokalen (€ 0,1 miljoen) en kinderopvang (met name technische hygiëne zorg) € 0,1 miljoen. Hiernaast wordt de brede doeluitkering CJG aferekend over 2011 en dat levert voordeel op van € 0,4 miljoen.

Toeristenbelasting: In de risicoparagraaf bij de najaarsrapportage is aangegeven dat de realisatie van de opbrengst onzeker was en dat voor ongeveer € 732.000 lager zou zijn dan de begroting. De definitieve afrekening over 2011 moet nog plaatsvinden op basis van de aangiften van de hotels per 1 april 2012. Naar verwachting vindt de afrekening plaats uiterlijk in juni 2012. Door een voordelige afrekening over 2010 is het uiteindelijke nadeel meegevallen en uitgekomen op € 0,5 miljoen. Een tegenvaller was de definitieve afboeking vanwege een faillissement. Hierdoor hebben we € 0,2 miljoen extra aan de voorziening voor dubieuze debiteuren toegevoegd, zodat het nadeel toch is uitgekomen op € 0,7 miljoen.

Boekwaarde MFA Badhoevedorp: Wij hebben een heroriëntatie uitgevoerd op de Multifunctionele Accommodatie Badhoevedorp (MFA). De uitkomst hiervan is dat het ontwerp dat gemaakt is voor de MFA niet gerealiseerd wordt. Het programma wordt bijgesteld van ongeveer 5.000 m² bruto vloeroppervlak naar 2.000 m² bruto vloeroppervlak. De tot nu toe gemaakte kosten bedragen € 967.000. Dit bedrag is als last opgenomen in 2011 volgens de boekhoudvoorschriften (BBV).

Wegen straten en pleinen: Het nadeel wordt voornamelijk verklaard door eindafrekening gladheidsbestrijding (€ 0,3 miljoen), project IJweg (€ 0,2 miljoen) en werkzaamheden op eiland 9 te Floriande (€ 0,2 miljoen).

Leeswijzer

De Jaarstukken 2011 zijn gebaseerd op de Programmabegroting 2011-2014.

De jaarstukken bestaan uit de volgende delen:

- Algemeen
- Jaarverslag en jaarrekening per programma
- Jaarrekening 2011
- Overige gegevens

Algemeen

Dit onderdeel bestaat uit de kerngegevens, de terugblik op 2011, het resultaat van de programmarekening 2011, deze leeswijzer en de samenstelling van het bestuur.

Jaarverslag en jaarrekening per programma

Het jaarverslag bestaat uit de programmaverantwoording en de (verplichte) paragrafen. In dit onderdeel worden de aandachtspunten van 2011 beschreven en per programma worden de volgende vragen beantwoord:

- Wat wilden we bereiken?
- Wat zouden we daarvoor doen?
- Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?
- Wat heeft het gekost?

Bij het onderdeel 'Wat heeft het gekost?' worden op productniveau de substantiële verschillen (\geq € 50.000) tussen de gewijzigde begroting 2011 en de Jaarrekening 2011 toegelicht.

In de paragrafen geven we aanvullende informatie over programmaoverstijgende onderwerpen; dienstverlening, lokale heffingen, weerstandsvermogen (inclusief risico's), onderhoud kapitaalgoederen, financiering, bedrijfsvoering, verbonden partijen, grondbeleid en rechtmatigheid.

Jaarrekening 2011

De jaarrekening bestaat uit de balans en overzichten van de programmarekening en de toelichtingen daarop. Conform voorgaande jaren is in de toelichting op de balans het verloop van de balansposten gedurende het verslagjaar weergegeven en worden de belangrijkste mutaties toegelicht.

De overzichten van de programmarekening bestaan uit een overzicht van de gerealiseerde baten en lasten van de programma's, de toelichting op de programmabegroting, de gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen, het mutatieoverzicht van de reserves, de budgetoverheveling, het verloop van de post onvoorzien, de incidentele baten en lasten en een overzicht van door de raad te autoriseren budget- en kredietoverschrijdingen.

Overige gegevens

In dit deel leest u de controleverklaring van Deloitte Accountants B.V. en een verklarende woordenlijst aan.

Door afronding kunnen kleine verschillen optreden in de optellingen.

Gevolgen programmadoorlichting

Bij de Programmabegroting 2012-2015 is voor drie programma's een doorlichting uitgevoerd. Eén van de gevolgen is dat producten zijn verschoven tussen de programma's. De verantwoording van deze producten vindt reeds in de Jaarstukken 2011 plaats op de nieuwe plek. Voor de aansluiting met de Programmabegroting 2011 – 2014 wordt deze tabel opgenomen. Per saldo is het financiële effect nul.

Verschuivingen tussen programma's:

Jeugdgezondheidszorg gaat van programma 4 naar programma 6.

Kinderopvang gaat van programma 5 naar programma 6.

Overige volkshuisvesting gaat van programma 10 naar programma 9.

(bedragen x € 1.000)	Product omschrijving	Originele begroting	Gewijzigde begroting	Rekening	Vershil rekening gewijzigde begroting
Programma 4					
Baten	715 Jeugdgezondheidsz. unif.deel	-1.910	-1.942	-1.986	-44
Lasten	715 Jeugdgezondheidsz. unif.deel	-3.648	-3.539	-3.486	-53
Saldo		1.738	1.597	1.500	-97
Baten	716 Jeugdgezondheidsz. maatw.deel	-1.220	-1.233	-1.792	-559
Lasten	716 Jeugdgezondheidsz. maatw.deel	-1.853	-1.739	-1.923	184
Saldo		633	506	131	-375
Programma 5					
Baten	650 Kinderopvang	-713	-874	-1.034	-160
Lasten	650 Kinderopvang	-2.256	-2.414	-2.272	-142
Saldo		1.543	1.540	1.238	-302
Programma 6					
Baten	650 Kinderopvang	713	874	1.034	160
Lasten	650 Kinderopvang	2.256	2.414	2.272	142
Saldo		-1.543	-1.540	-1.238	302
Baten	715 Jeugdgezondheidsz. unif.deel	1.910	1.942	1.986	44
Lasten	715 Jeugdgezondheidsz. unif.deel	3.648	3.539	3.486	53
Saldo		-1.738	-1.597	-1.500	97
Baten	716 Jeugdgezondheidsz. maatw.deel	1.220	1.233	1.792	559
Lasten	716 Jeugdgezondheidsz. maatw.deel	1.853	1.739	1.923	-184
Saldo		-633	-506	-131	375
Programma 9					
Baten	823 Overige Volkshuisvesting	10	3	2	-1
Lasten	823 Overige Volkshuisvesting	6.957	6.820	6.527	293
Saldo		-6.947	-6.817	-6.525	292
Programma 10					
Baten	823 Overige Volkshuisvesting	-10	-3	-2	1
Lasten	823 Overige Volkshuisvesting	-6.957	-6.820	-6.527	-293
Saldo		6.947	6.817	6.525	-292

Samenstelling college van B&W en gemeenteraad

College van B&W

Jaarverslag en toelichting jaarrekening per programma

Algemeen	5
Kerngegevens	7
Terugblik 2011	9
Resultaat van de programmarekening 2011	10
Leeswijzer.....	12
Samenstelling college van B&W en gemeenteraad	14
Jaarverslag en toelichting jaarrekening per programma	15
Programma 1: Bestuur	17
Programma 2: Publiekscontact	24
Programma 3: Veiligheid	32
Programma 4: Zorg en Welzijn.....	41
Programma 5: Werk en inkomen.....	56
Programma 6: Jeugd en onderwijs.....	66
Programma 7: Cultuur, sport en recreatie	78
Programma 9: Ruimtelijke ontwikkeling en duurzaamheid	98
Programma 10: Wonen	106
Programma 11: Kwaliteit fysieke omgeving	112
Programma 12: Economische zaken	123
Programma 13: Algemene dekkingsmiddelen.....	132
Paragrafen	139
Dienstverlening.....	141
Lokale heffingen	144
Weerstandsvermogen	147
Onderhoud kapitaalgoederen.....	159
Financiering	165
Bedrijfsvoering.....	168
Verbonden partijen	171
Grondbeleid	186
Rechtmatigheid.....	190
Jaarrekening	191
Balans.....	192
Programmarekening	194
Toelichting op de Balans	196
Niet in de balans tot uitdrukking komende verplichtingen en aanspraken	214
Toelichting op de Programmarekening	217
Overige toelichtingen	220
Overzicht algemene dekkingsmiddelen.....	221
Mutaties reserves	223
Nieuw ingestelde reserves en voorzieningen.....	225
Budgetoverhevelingen.....	227
Onvoorzien	227
Overzicht incidentele baten en lasten	227
Overzicht begrotings- en kredietoverschrijdingen	229

Restantkredieten	231
Grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling	232
Single information Single audit (SiSa).....	237
Overige gegevens.....	246
Controleverklaring	247
Verklarende woordenlijst	248
Algemeen.....	5
Kerngegevens	7
Terugblik 2011	9
Resultaat van de programmarekening 2011	10
Leeswijzer.....	12
Samenstelling college van B&W en gemeenteraad	14
Jaarverslag en toelichting jaarrekening per programma.....	15
Programma 1: Bestuur	18
Programma 2: Publiekscontact	25
Programma 3: Veiligheid	33
Programma 4: Zorg en Welzijn.....	42
Programma 5: Werk en inkomen.....	57
Programma 6: Jeugd en onderwijs.....	67
Programma 7: Cultuur, sport en recreatie	79
PROGRAMMA 8: MOBILITEIT	94
Programma 9: Ruimtelijke ontwikkeling en duurzaamheid	99
Programma 10: Wonen	107
Programma 11: Kwaliteit fysieke omgeving	113
Programma 12: Economische zaken	124
Programma 13: Algemene dekkingsmiddelen.....	133
Paragrafen.....	140
Dienstverlening.....	142
Lokale heffingen	145
Weerstandsvermogen	148
Onderhoud kapitaalgoederen	160
Financiering	166
Bedrijfsvoering.....	169
Verbonden partijen	172
Grondbeleid	187
Rechtmatigheid.....	191
Jaarrekening	192
Balans.....	193
Programmarekening	195
Toelichting op de Balans	197
Niet in de balans tot uitdrukking komende verplichtingen en aanspraken	215
Toelichting op de Programmarekening	218
Overige toelichtingen.....	221
Overzicht algemene dekkingsmiddelen.....	222
Mutaties reserves	224
Nieuw ingestelde reserves en voorzieningen.....	226

Budgetoverhevelingen.....	228
Onvoorzien	228
Overzicht incidentele baten en lasten	228
Overzicht begrotings- en kredietoverschrijdingen	230
Restantkredieten	232
Grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling	233
Single information Single audit (SiSa).....	238
Overige gegevens.....	247
Controleverklaring	248
Verklarende woordenlijst	249

Programma 1: Bestuur

Portefeuillehouders: Weterings, Nobel, Van Dijk

Aandachtspunten 2011

Regionale en nationale belangenbehartiging

Haarlemmermeer heeft in 2011 werk gemaakt van haar externe bestuurlijke positionering. Rondom de prioritaire thema's bereikbaarheid, ruimtelijke ordening, groen, duurzaamheid/innovatie is een heldere koers geformuleerd, zijn netwerken in beeld gebracht en contacten met externe partners aangehaald. Het gaat dan zowel om het bedrijfsleven (o.a. Kamer van Koophandel, Greenport Aalsmeer) als andere gemeenten en overheidsinstanties. Zo zijn er collegeontmoetingen geweest met Almere, Zandvoort, Zaanstad, de Bollenstreekgemeenten, de regio Holland Rijnland en het Hoogheemraadschap Rijnland. Haarlemmermeer werkt samen met de Amstelland-Meerlanden gemeenten en in het kader van de Politie- en Veiligheidsregio met de gemeenten in Kennemerland. Daarnaast heeft de gemeente Haarlemmermeer rondom de hoogspanningsleiding 380kV actief haar belangen behartigd. Over de kabinetsvisie 'Bestuur en bestuurlijke inrichting' (oktober 2011) is samenwerking met bestuurlijke partners gezocht en een duidelijke positie ingenomen. Prioriteit geven wij aan voortzetting van de samenwerking in de stadsregio Amsterdam en versterking van de metropoolregio. De burgemeester van Haarlemmermeer is toegetreden tot het dagelijks bestuur van de G32, dat zeer actief is op het gebied van nationale belangenbehartiging rondom diverse gemeentelijke thema's. Ook weten we in toenemende mate Tweede Kamerleden te interesseren in Haarlemmermeer op bezoek te komen om zich te laten informeren. Met deelname aan het *European New Town Platform*, maar ook via VNG en G32 wordt de aanhaking met de Europese belangenbehartiging gezocht.

Citymarketing: ontmoeten en verbinden in Haarlemmermeer

Om het in 2009 vastgestelde citymarketingprogramma te concretiseren en doelstellingen SMART te formuleren, is de notitie Voortgang Citymarketing Haarlemmermeer 2011-2012 in februari 2011 opgesteld. In deze notitie zijn diverse acties uiteengezet welke in 2011 zijn en 2012 moeten worden uitgevoerd. Voorbeelden hiervan zijn de ontwikkeling van een 3-tal I-Tours (interactieve tours door Haarlemmermeer), de ontwikkeling van een geboorteboekje, de oplevering van een centrale portal van Haarlemmermeer, het plaatsen van onze markante groene banken als ontmoetingsplek op verschillende evenementen en het stimuleren en ondersteunen van initiatieven van het Platform Citymarketing Haarlemmermeer. Daarnaast is onze signatuur op diverse evenementen en projecten continu te zien geweest in de verschillende communicatiecampagnes van onder andere MeerLive, Concours Hippique, MeerJazz, SHARE, Haarlemmermeer Culinaire, Uit-in-Haarlemmermeer.nl, Haarlemmermeer Run en Mysteryland.

Citymarketing is meer dan evenementen. Het merk Haarlemmermeer wordt steeds meer geladen. Kernen weten elkaar te vinden en de interesse in elkaars activiteiten groeit. Haarlemmermeer verbindt meer en meer. Hiermee gaat citymarketing Haarlemmermeer een nieuwe fase in. Een fase van professionalisering en verdere verankering in processen binnen de gemeente en creëert daarmee ook meer een adviesfunctie naar bedrijven en inwoners. Het organiseren van de SBS 6 Kerstparade is hier een mooi voorbeeld van. Een evenement met een landelijke uitstraling met als doel om enerzijds Hoofddorp Winkelstad te laten zien aan de rest van Nederland en natuurlijk ook de inwoners van Haarlemmermeer een warm kerstgevoel te geven.

De Board Citymarketing (met daarin onder andere de burgemeester, de portefeuillehouder EZ en een aantal directieleden van grote ondernemingen in Haarlemmermeer) en het Platform Citymarketing (netwerk betrokken inwoners en ondernemers) zijn een aantal keer bij elkaar gekomen dit jaar. Alle bijeenkomsten waren goed bezocht en positief gewaardeerd. Met name de Platformbijeenkomst blijkt

een nuttige netwerkmogelijkheid te zijn voor organisaties die Haarlemmermeer op de kaart willen zetten en elkaar willen versterken.

Uitvoeren van een bezwaar- en beroepsprocedure

De doelstelling om 90% van de bezwaarschriften binnen de wettelijke termijn af te handelen is behaald. Voor alle bezwaarschriften wordt gebruik gemaakt van het workflowmanagementsysteem. De pilots vereenvoudigde afdoening bezwaarschriften en premediation zijn succesvol gebleken. Voor 2012 wordt gekeken naar uitbreiding van vereenvoudigde afdoening, zodat bezwaarschriften nog sneller en klantvriendelijker kunnen worden afgehandeld. Premediation wordt voortgezet en ook bij andere werkprocessen in de organisatie uitgerold.

Wat wilden we bereiken?

Maatschappelijk doel: Het gemeentebestuur van Haarlemmermeer draagt zorg voor een doelmatig, rechtmatig en integer lokaal bestuur.

Effectindicatoren	Bron	Metingen		Streefwaarden	
		2010	2011	2011	2012
Goedkeurende controleverklaring	Jaarrekening	ja	ja	ja	ja
Oordeel provincie Noord-Holland	Rapportage provincie	positief	positief	positief	positief

Doelstelling A: Bevorderen van de kwaliteit van beleidsontwikkeling en besluitvorming.

Effectindicatoren	Bron	Metingen		Streefwaarden	
		2010	2011	2011	2012
Percentage behandeling van schriftelijke raadvragen binnen de gestelde termijn (vier weken)	Raadsagenda/ Raadsverslag	87%	90%	> 90%	> 90%
Behandeling klachten burgers binnen de gestelde termijn (binnen zes weken)	Jaarverslag klachten- meldpunt	93%	97%	> 90%	> 90%
Behandeling bezwaarschriften binnen de gestelde termijn (binnen 14 weken)	Jaarverslag bezwaar- en beroepschriften	90%	90%	> 90%	> 90%

Doelstelling B: Bevorderen van de lokale, regionale en internationale samenwerking, de betrokkenheid van de inwoners bij het lokale bestuur en van de positionering van de Haarlemmermeer (Citymarketing).

Effectindicatoren	Bron	Metingen		Streefwaarden	
		2009	2011	2011	2013
Waardering van inwoners van het gemeentebestuur	Benchmark Staat van de gemeente	6	6,1	>6	> 6
Waardering van inwoners van de vertegenwoordiging door de gemeenteraad	Benchmark Staat van de gemeente	5,2	5,3	>6	> 6
Opkomst gemeenteraadsverkiezingen	O&S	50,9% (2006)	50,82% (2010)	-	-

Doelstelling A: Bevorderen van de kwaliteit van beleidsontwikkeling en besluitvorming.

Verantwoordelijkheden:

Gemeente (bestuur) handelt volgens geldende wet- en regelgeving. Elke gemeente heeft een raad en een college die beide ambtelijk worden ondersteund. College en raad zorgen samen voor de beleidsontwikkeling en –uitvoering met ieder daarin een eigen rol. We moeten verder zorgen voor zorgvuldige behandeling van klachten en bezwaarschriften van bewoners, bedrijven en instellingen. We hebben een ondernemingsraad die ook ambtelijk wordt ondersteund. De provincie houdt toezicht op ons financieel proces en stuurt ons jaarlijks hun beoordeling.

Wat zouden we daarvoor doen?

1. Vervullen van de griffiefunctie
2. Adviseren van de raad over bestuurlijke vraagstukken (in het bijzonder de raadswisseling), beleidsprocessen, bedrijfsvoering en besluitvorming
3. Uitvoeren van de rekenkamerfunctie
4. Het uitzenden van de raadsvergaderingen
5. Vervullen van de secretariaatsfunctie voor het bestuur
6. Adviseren van het bestuur over bestuurlijke vraagstukken, beleidsprocessen, bedrijfsvoering en besluitvorming
7. Begeleiden en bewaken van besluitvormingsprocessen
8. Beoordelen of aangeleverde informatie en beleidsproducten voldoen aan daarvoor geldende richtlijnen
9. Verbeteren van de interne informatievoorziening op strategisch- en tactisch niveau
10. Nieuwe medewerkers informeren over procedures en kwaliteitseisen van besluitvorming
11. Uitvoeren van een onafhankelijke klachten- en ombudsmanprocedure
12. Uitvoeren van een bezwaar- en beroepsprocedure
13. Voeren van het secretariaat van de ondernemingsraad
14. Opstellen van het burgerjaarverslag

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Met programma 1 worden de kosten gedekt die zijn verbonden aan de raad, het college en de directe ondersteuning daarvan. Alle veertien genoemde zaken zijn het afgelopen jaar geleverd. Onderstaand gaan we nader in op de ondersteuning van raad en B&W, de rekenkamercommissie, de auditcommissie en de gemeentelijke klachtenprocedure.

De bezuinigingen waar we als gemeente voor staan slaan ook terug op de griffiefunctie en ondersteuning van het college van B&W. In 2011 heeft de raad een eigen voorstel aangenomen om de budgetten van griffie en raad met 5% te verminderen per uiterlijk 2014. De vermindering van de ambtelijke capaciteit voor zowel college- en directieondersteuning als communicatie en externe betrekkingen is doorgevoerd. Deze reducties bedragen respectievelijk € 91.000 en € 230.000 in 2012.

De griffie ondersteunt de werking van het vergaderstelsel, het Raadsplein en van de raad. De rest van ons ambtelijk apparaat werkt onder verantwoordelijkheid van B&W. In de Raadspleinvergaderingen komt de werking tussen en het samenspel van de drie bestuurorganen – Gemeenteraad – College van B&W – Burgemeester, effectief tot uitdrukking. Dat vraagt ambtelijke ondersteuning.

Op grond van de Strategische Agenda van de Raad werkt het presidium van de raad samen met het college en de ambtelijke organisatie aan informatie, advies en oriëntatie op bestuurlijke vraagstukken. De raad trekt daarbij ook regelmatig de polder in en bezoekt de wijken en kernen in onze gemeente. Tijdens informele bijeenkomsten presenteren organisaties en groepen met regelmaat hun verhaal aan de raad. De raad is tevens op voorstel van de Werkgroep Werkwijzen Raad (WWR) gestart met een experiment om het debat nader vorm te geven, zowel via aanpassing van de (spreek-)tijden als via het

gebruik van interruptiemicrofoons. Dezelfde WWR heeft tevens een thema-avond over integriteit georganiseerd.

De klankbordgroep van en uit de Raad heeft met de Rekenkamercommissie meegedacht over de vraagstelling van de onderzoeken en de terugkoppeling van de resultaten aan de Raad. In februari verscheen de RKC-notitie 'Concrete aanbevelingen voor een beter leesbare programmabegroting voor raadsleden'. Deze notitie is bedoeld om Raad en organisatie te ondersteunen in hun streven naar verdere verbetering van de programmabegroting. In juni publiceerde de RKC het onderzoek 'Naar resultaatgericht jeugd- en onderwijsbeleid'. Dit rapport is het resultaat van een evaluatie van het jeugd- en onderwijsbeleid. Het rapport 'Grondbeleid in risicovolle tijd' publiceerde de RKC in november. Het rapport behandelt de stand van zaken van het gemeentelijke grondbeleid zes jaar na de raadsonderzoeken. De resultaten van een vervolgonderzoek naar het inkoop- en aanbestedingsbeleid zijn in december aan de Raad aangeboden. Vlak na het zomerreces heeft de RKC haar onderzoeksagenda voor de bestuursperiode 2011-2012 vastgesteld. Van deze agenda zijn een onderzoek naar leges en een onderzoek naar citymarketing in het najaar gestart. De resultaten hiervan zijn naar verwachting in het voorjaar van 2012 beschikbaar.

De auditcommissie overlegt regelmatig met de accountant, de corporate controller, de directeur bedrijfsvoering en wethouder financiën. Leidend voor deze overleggen zijn de controlewerkzaamheden die de accountant in opdracht van de raad uitvoert. Het rapport van bevindingen bij de jaarrekeningcontrole (voorjaar) en de interim controle (najaar) levert adviezen en aanbevelingen op die op de beheersing en risico's in de bedrijfsvoering zijn gericht.

Afgelopen jaar heeft de klachtencoördinator meer klachten afgehandeld dan in 2010. Ondanks de toename is het gelukt om de behandeltermijn van zes weken te behalen in 97% van de gevallen. Het burgerjaarverslag 2011 bevat nadere informatie over het gemeentelijke klachtenproces in 2011.

Doelstelling B: Bevorderen van de lokale, regionale en internationale samenwerking, de betrokkenheid van de inwoners bij het lokale bestuur en van de positionering van de Haarlemmermeer (Citymarketing).

Verantwoordelijkheden:

Wij willen regionale en (inter)nationale platformen actief benutten om onze Haarlemmermeerse doelen te bereiken. Daarbij leveren we actief onze bijdrage in AM-verband en binnen de Stadsregio Amsterdam. Verder onderhouden wij twee stedenbanden. De betrokkenheid van de Haarlemmermeerse inwoners en bedrijven bij gemeentebestuur willen wij vergroten door onder andere actief participatiebeleid, mede in de vorm van het burgerinitiatief.

Wat zouden we daarvoor doen?

1. Opstellen van de raadskalender
2. Opstellen van het jaarprogramma werkbezoeken en ontvangsten college
3. Actief Haarlemmermeerse input leveren voor de langetermijnplanning (strategische agenda) van de regionale samenwerkingsorganen Stadsregio Amsterdam en Amstelland/Meerlanden (zie verbonden partijen)
4. Actief Haarlemmermeerse input leveren voor het stedenbeleid
5. Vervullen van de secretariaatsfunctie van het Amstelland/ Meerlandenoverleg
6. Deelnemen aan internationale samenwerkingsverbanden en delen van kennis en ervaring met zustersteden
7. Uitvoeren citymarketingbeleid
8. Adviseren bestuursapparaat

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Genoemde acht punten zijn ook afgelopen jaar geleverd. Over citymarketing, regionale positionering en ontwikkelingen in de stadsregio is al het een en ander gezegd onder de aandachtspunten van 2011. Onderstaand gaan we in op het samenwerkingsverband Amstelland Meerlanden Overleg (AM), het gemeentelijk onderzoeksprogramma en stedenbanden.

Ter bevordering van de regionale samenwerking participeren wij in het samenwerkingsverband Amstelland Meerlanden Overleg (AM). Haarlemmermeer verzorgt het secretariaat van dit overleg. In 2011 is het accrespercentage voor 2012 vastgesteld. Gezien de bezuinigingen is aangestuurd op een accrespercentage van -5 % in 2012. Namens het AM hebben twee bestuurders zitting in het dagelijks bestuur van de Stadsregio Amsterdam, waarvan er 1 afkomstig is uit Haarlemmermeer. In 2011 is het AM overleg geïntensiveerd, omdat er op gebied van regionale samenwerking vele vraagstukken liggen. Het gaat dan om het opheffen van de stadregio, de discussie over een Randstadprovincie en de decentralisaties in het sociale domein.

In het kader van het gemeentelijke onderzoeksprogramma zijn in 2011 de volgende onderzoeksrapporten afgerond: Kijk op de Wijk 3: Openbare ruimte, Staat van Haarlemmermeer 2: Trendrapport en Cultuur (december 2011), Bevolkingsprognose en het Deelrapport 1 kwetsbare groepen: 75-plussers. Deze gegenereerde kennis is onder meer ingezet in beleidstrajecten als de Structuurvisie Haarlemmermeer, de Structuurvisie Hoofddorp, het arbeidsmarkt- en onderwijsbeleid, Duurzaamheid en Deltaplan bereikbaarheid. Maar ook voor de doorlichting van drie programma's uit de programmabegroting is van deze ervaring en capaciteit gebruik gemaakt.

Begin september 2011 bezocht burgemeester Lázár uit Hódmezővásárhely in Hongarije met een delegatie Haarlemmermeer. Dit bezoek vond plaats ter gelegenheid van de opening van een tentoonstelling in galerie De Meerse van kunstenaars uit de Hongaarse zusterstad. Daarnaast bestond de dagopvang voor lichamelijk en verstandelijk gehandicapte kinderen in Hódmezővásárhely, het Csodaház, vijf jaar. De gemeente Haarlemmermeer werd daar vertegenwoordigd door wethouder Nederstigt.

In 2011 is een volledig gereviseerde tankautospuit, inclusief materiaal voor ongelukken met gevaarlijke stoffen aan ERUF in Cebu City (Filipijnen) verstuurd. Hierdoor zijn vijf goed bruikbare brandweervoertuigen beschikbaar voor bluswerk in Cebu. Een opleiding in preventief onderhoud is gecombineerd met het bezoek voor de viering van de 25ste verjaardag van ERUF. ERUF heeft zelf veel instructie gegeven met personeel dat door Haarlemmermeer is opgeleid. Tevens heeft ERUF belangrijke voorwaarden voor registratie bij *Urban Search And Rescue* van de Verenigde Naties gehaald. Als deze registratie lukt, kan ERUF opgeroepen worden bij rampen in naburige landen.

Jaarrekening

Wat heeft het gekost?

(bedragen x € 1.000)	Product omschrijving	Originele begroting	Gewijzigde begroting	Rekening	Vershil rekening gewijzigde begroting
Totaal programma 1		2011	2011	2011	
Totaal Baten		72	375	832	457
Totaal Lasten		13.258	13.361	13.185	176
Resultaat (B-L)		-13.186	-12.986	-12.353	633

Uitsplitsing per product

Baten	010 Griffie		3	11	8
Lasten	010 Griffie	1.222	1.239	1.252	-13
Saldo		-1.222	-1.236	-1.241	-5
Baten	011 Bestuursorganen	1	301	539	238
Lasten	011 Bestuursorganen	2.344	2.375	2.256	119
Saldo		-2.343	-2.074	-1.717	357
Baten	012 Algemeen bestuurl.contacten	21	21	22	1
Lasten	012 Algemeen bestuurl.contacten	561	571	541	30
Saldo		-540	-550	-519	31
Baten	013 Advisering van bestuursapp.	50	50	56	6
Lasten	013 Advisering van bestuursapp.	7.354	7.334	7.222	112
Saldo		-7.304	-7.284	-7.166	118
Baten	025 Beleidscoördinatie				
Lasten	025 Beleidscoördinatie	1.422	1.422	1.422	
Saldo		-1.422	-1.422	-1.422	
Baten	028 Citymarketing			13	13
Lasten	028 Citymarketing	355	420	462	-42
Saldo		-355	-420	-449	-29
Baten	042 Personele ondersteuning			192	192
Lasten	042 Personele ondersteuning			30	-30
Saldo				162	162

Uitsplitsing per kostensoort

Baten	Overige goederen en diensten	72	72	91	19
Baten	Reserveringen		300	731	431
Baten	Bedrijfsvoeringskosten		3	11	8
Saldo		72	375	833	458
Lasten	Niet in te delen uitgaven			9	-9
Lasten	Loonbet. en sociale premies	2.105	2.148	2.191	-43
Lasten	Personeel van derden	183	161	112	49
Lasten	Overige goederen en diensten	1.888	1.895	1.741	154
Lasten	Overige inkomensoverdrachten	365	365	291	74
Lasten	Reserveringen			30	-30

Lasten	Kapitaallasten	23	64	63	1
Lasten	Bedrijfsvoeringskosten	8.695	8.729	8.748	-19
Saldo		13.259	13.362	13.185	177

Toelichting gewijzigde begroting 2011 - rekening 2011

Baten:

Bestuursorganen en personele ondersteuning

Het voordeel op 'bestuursorganen' betreft de vrijval van € 238.000 van de voorziening wachtgeld voormalig wethouders en pensioenverplichting wethouders. Het rentepercentage is ten opzichte van 2010 bijgesteld van 3% naar 4% (afkomstig van de Bank Nederlandse Gemeenten), wat heeft geleid tot een lagere verplichting.

Het voordelig resultaat op 'personele ondersteuning' van € 192.000 bestaat uit de vrijval vanuit drie voorzieningen:

- de voorziening CPA (Centrale Post Ambulancevervoer) van € 52.000 is komen te vervallen;
- de voorziening wachtgeld voormalig personeel valt vrij voor € 110.000, enkele voormalige personeelsleden genereren bij hun huidige werkgever voldoende salaris, zodat zij geen aanspraak meer maken op de wachtgeldregeling, de verplichting blijft wel bestaan;
- de 57+ regeling voor € 30.000.

Lasten:

Bestuursorganen

De overschrijding wordt voor het grootste deel veroorzaakt door een restant van ca. € 100.000 op het onderzoeksbudget voor de raad. Dit is vanaf 2012 vanuit de bezuinigingsvoorstellen in de begroting verlaagd.

Advisering van bestuursapparaat

De werving en selectie van de nieuwe strateeg bij de gemeente is op 2 januari 2012 afgerond. De materiële budgetten die in 2011 hiervoor reeds waren gereserveerd zijn niet besteed en vallen vrij. Voor onderzoek en statistiek zijn minder uitbestede onderzoeken uitgevoerd. Dit samen resulteert in een onderbesteding van € 112.000.

Programma 2: Publiekscontact

Portefeuillehouders: Weterings, Bak, Nederstigt, Nobel

Aandachtspunten 2011

Nota Dienstverlening

Het afgelopen jaar hebben we voorbereidingen getroffen voor een publieksplein, ondernemersplein, een werkplein en een professioneel Haarlemmermeers contactcenter. Dit is een voortvloeisel uit de nota dienstverlening en een belangrijke basis voor verbeterde dienstverlening aan de burger. Verder is er uitvoering gegeven aan de inhoudelijke sporen van de nota dienstverlening zoals verbeterde briefafhandeling, voorbereiding voor sluiting servicecentra in het kader van de bezuinigingsopgave en is een programma voor verbetering van de dienstverlening opgezet.

Gebiedsmanagement

Gebiedsmanagement is een belangrijke schakel tussen het 'buiten' en 'binnen'. Door middel van een groot aantal communicatie- en participatietrajecten is verbinding tot stand gebracht met en tussen ketenpartners, inwoners en de gemeente.

Door deze verbeterde verbinding en daadkrachtige samenwerking is goede voortgang geboekt, die ook voor de inwoners van Haarlemmeer merkbaar is. Zo worden knelpunten vaak eerder onderkend en opgelost. Ook de plannen uit het Meerjarenprogramma Beheer en Onderhoud en de gebiedsgerichte aanpak van projecten dragen bij aan een vereenvoudigde communicatie met inwoners.

Het meldingssysteem openbare buitenruimte is in de tweede helft van 2011 herzien. Aan het einde van het jaar is een nieuwe versie in gebruik genomen. Hierbij is gelet op de efficiëntie en gebruiksvriendelijkheid van het systeem, zowel voor de inwoners als de interne gebruikers.

De verbinding tussen 'fysiek' en 'sociaal' heeft in het afgelopen jaar op een aantal manieren nieuwe vorm gekregen. Zo is de link tussen gemeente en externe partners op gebied van veiligheid en toezicht verbeterd, hetgeen heeft geresulteerd in een groot aantal gezamenlijke gebiedsgerichte projecten (bijvoorbeeld ter voorkoming van inbraken). De (gebiedsgerichte) Groepsaanpak Jongerenoverlast en de link met het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) verdienen hierbij ook vermelding.

Versterking van de levende lokale democratie

Door gebruik van verschillende vormen van participatie hebben we het afgelopen jaar bereikt dat inwoners eerder betrokken worden bij beleidsontwikkeling en door verbeterde informatie en samenwerking actief hun stem kunnen geven. Knelpunten kunnen zo worden opgelost.

Jong ondernemerschap en ZZP-ers

In 2011 zijn er via het Centrum voor Bedrijven en Instellingen (CBI) ruim 2500 klantcontacten geweest, waarvan 350 starters. Ook is er afgelopen jaar een behoeftepeiling gedaan onder starters als onderdeel van het startersbeleid. Verder zijn er twee goed bezochte bijeenkomsten geweest voor starters.

Wat wilden we bereiken?

Maatschappelijk doel: Haarlemmeer levert een kwaliteit van dienstverlening aan inwoners, bedrijven en instellingen, waarbij de klanttevredenheid een ruime voldoende scoort. De ambitie is een jaarlijks groeiende tevredenheid en we willen daarmee tot de top van de 100.000+ gemeenten behoren.

Effectindicatoren	Bron	Metingen		Streefwaarden	
		2009	2011	2011	2013
Waardering van inwoners over de dienstverlening van de gemeente, vergeleken met de andere 100.000+ gemeenten	Benchmark waarstaatjegemeente.nl	7,2	Indicator is vervallen in 2011*	Top 5	7,5

*Voor komende begroting worden in het kader van de doorlichting nieuwe indicatoren voorgesteld.

Doelstelling A: De gemeente is zo veel mogelijk bereikbaar op het moment dat de klant contact zoekt en de klant wordt zo goed mogelijk geholpen.

Effectindicatoren	Bron	Metingen		Streefwaarden	
		2010	2011	2011	2012
Waardering van klanten van de dienstverlening aan de balie	Benchmark Publiekszaken (KTO- balie)	7,5	7,5	Top 5	7,6
Waardering van klanten van de dienstverlening via de telefoon	Benchmark Publiekszaken (KTO- telefonie)	7,3	7,5	Top 5	7,5
Waardering kwaliteit van de website Normen vastgesteld in het NUP	Benchmark monitor.overheid.nl	Plek 11	Plek 10	Top 10	...

*De huidige indicator voor de website is door de organisatie van Benchmark Publiekszaken in 2011 niet meer gemeten.

**Monitor overheid.nl komt te vervallen, vanaf 1 januari 2012 zal op een andere wijze de ontwikkeling NUP worden gemonitord.

Doelstelling B: Inwoners, bedrijven en instellingen zijn tevreden over de manier waarop ze worden betrokken bij de ontwikkeling van beleid en de uitvoeringsplannen.

Effectindicatoren	Bron	Metingen		Streefwaarden	
		2009	2011	2011	2012
Percentage participanten dat tevreden is over het verloop van het participatieproces	Rapportage Burgerparticipatie	63 %	Indicator is vervallen*	>67%	-
Percentage participanten dat van mening is dat de gemeente goed heeft uitgelegd hoe de belangen van alle partijen (burgers, bedrijven, instellingen, de gemeente zelf) zijn meegewogen in het besluit	Rapportage Burgerparticipatie	54 %	Indicator is vervallen*	>67%	-

*In 2011 doen we mee aan de Benchmark Burgerparticipatie die is ontwikkeld in opdracht van Binnenlandse Zaken. Hiermee vervalt de meting van deze specifieke indicatoren.

Doelstelling C: Inwoners, bedrijven en instellingen kunnen kennis nemen van duidelijke en relevante informatie over beleid en uitvoering die volledig en tijdig wordt verstrekt.

Effectindicatoren	Bron	Metingen		Streefwaarden	
		2009	2011	2011	2012
Waardering van inwoners van de duidelijkheid van de informatie, die de gemeente in het algemeen geeft	Benchmark waarstaatjegemeente.nl	6,7	6,8	>6.7	>6.7
Waardering van de inwoners van het gemak waarmee ze aan gemeentelijke informatie kunnen komen	Benchmark waarstaatjegemeente.nl	6,8	7,0	>6.8	>6.8

Doelstelling D: De betrouwbaarheid van de persoonsgegevens (gemeentelijke basisadministratie, GBA) is maximaal.

Effectindicatoren	Bron	Metingen		Streefwaarden	
		2009	2011	2011	2012
Percentage fouten bij steekproefsgewijze controle in het bevolkingsregister	Periodieke audit GBA door Ministerie Binnenlandse Zaken*	A: 0 % B: 2,7 % C: 1,7 %	A: 0,0075% B: 1,5 % C: 1,0 %	A: <1% B: <5 % C: <10 %	A: <1% B: <5 % C: <10 % auditjaar
Afwijking tussen bestand leegstaande woningen en feitelijke situatie	GBA	De meetmethode wordt aangescherpt**		< 5 %	< 5%

* De normen voor het aantal fouten dat in de persoonslijsten mag voorkomen zijn landelijk vastgesteld. Beoordeling geschiedt op basis van categorieën in fouten (A, B en C.). Het toegestane percentage A-fouten (zoals fouten in geslachtsnaam of geboortedatum) is 1 %, B-fouten (zoals geslachtsaanduiding of geboorteland) is 5% en C-fouten (zoals fouten in gegevens over reisdocumenten of kiesrecht) is 10 %. Naast een audit op de inhoud van de persoonslijsten vindt ook een audit plaats op het procesdeel en privacydeel.

** De meetmethode omvat zowel administratieve als fysieke controle van adressen

Doelstelling A: De gemeente is zo veel mogelijk bereikbaar op het moment dat de klant contact zoekt en de klant wordt zo goed mogelijk geholpen.

Verantwoordelijkheden:

De gemeente Haarlemmermeer zorgt voor goede mogelijkheden om met de gemeente in contact te komen. Daarbij geven we duidelijk aan wat de verwachtingen mogen zijn. Het gaat hierbij om producten en informatieverstrekking via internet, telefoon, balie en post.

Wat zouden we daarvoor doen?

1. Het verder ontwikkelen van de bereikbaarheid via alle kanalen (digitaal, telefonisch, post en persoonlijk contact)
2. Het aangeven wat de verwachtingen mogen zijn door het invoeren van kwaliteitshandvesten voor onze diensten
3. Het uitvoeren van de activiteiten uit de nota Dienstverlening
4. Het leveren van producten en diensten op het gebied van burgerzaken, vergunningen en sociale zaken/Wmo.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Bereikbaarheid

In 2011 hebben we geïnvesteerd in de telefonische bereikbaarheid. We zagen daarmee een stijging in de klanttevredenheid van een 7,3 in 2010 naar een 7,5 in 2011. Door informatie voor burger en medewerker beschikbaar te maken is het gelukt om vragen van burgers in het eerste contactmoment

beter te beantwoorden. Jaarlijks wordt het callcenter ongeveer 170.000 keer gebeld. Borging van eerstelijns beantwoording is gerealiseerd in een dynamische kennisbank, 'Antwoord Portaal'. Ook telefonische klantvragen over de gemeentelijke heffingen, ongeveer 10.000 per jaar, handelen we nu direct af via het eigen callcenter (0900-1852).

In 2011 is de website toegankelijk gemaakt overeenkomstig de landelijke webrichtlijnen. Ook is de website uitgebreid met een aantal nieuwe of vernieuwde onderdelen, te weten bekendmakingen, een vernieuwd Raad Informatie Systeem, E-participatie, het beschikbaar maken van de landelijke Vraag en Antwoord combinaties, de Bodemkwaliteit kaart, en de Haarlemmermeer Cultuuratlas. Zo bereikten we de 10^e positie op de (laatste) ranglijst van monitor overheid.nl (in 2008 stonden wij nr. 265, 2009 nr. 17, 2010 nr.11). Om de vindbaarheid op de website sterk te verbeteren is in het 4de kwartaal van 2011 een project gestart met een nieuwe zoekmachine. Onze digitale balie kende in 2011 circa 5200 bezoekers.

Voor de postafhandeling gold de ambitie om in 2011 toe te groeien naar 80% tijdige afhandeling van brieven en e-mails. Via het maandelijks volgen en sturen op afhandelingcijfers hebben wij dit doel bereikt. Naast gericht sturen op afdoeningsnelheid is het afhandelingproces op sommige plekken in de organisatie zelf ook vernieuwd.

Producten Burgerzaken

In 2011 is de legesheffing voor de verstrekking van de Nederlandse Identiteitskaart (NIK) in discussie geweest. De Hoge Raad heeft uiteindelijk op 9 september 2011 hierover de uitspraak gedaan, zodat de NIK door de gemeente kosteloos verstrekt diende te worden. Dit had in september een grote toeloop van aanvragers van een NIK tot gevolg. Na de reparatiewet is de aanloop gestabiliseerd. In totaal zijn er zo'n 18.000 paspoorten en 11.000 NIK's verstrekt in 2011.

Op het raadhuis hadden circa 21.000 bezoekers een afspraak voor burgerzakenproducten. Ruim 11.000 afspraken werden via internet gemaakt. De wachttijd is maximaal enkele minuten en scoorde hoog bij het klanttevredenheidsonderzoek, een 7,9. Servicecentrum Nieuw-Vennep telde 17.150 bezoekers, ongeveer hetzelfde aantal als de overige servicecentra samen. De wachttijd scoorde hier een 8,6.

De waardering van de dienstverlening op het raadhuis was met een 7,5 een ruime voldoende en de deskundigheid en klantvriendelijkheid van de medewerker werd zelfs met een 8 beoordeeld.

Doelstelling B: Inwoners, bedrijven en instellingen zijn tevreden over de manier waarop ze worden betrokken bij de ontwikkeling van beleid en de uitvoeringsplannen.

Verantwoordelijkheden:

De gemeente biedt mogelijkheden om invloed uit te oefenen op gemeentelijke beleids- en uitvoeringsplannen door participatie en inspraak. Op deze wijze kunnen inwoners, ondernemers, instellingen en belangenorganisaties invloed uitoefenen op de voorbereidingen van te nemen besluiten met name gericht op de leef- en werkomgeving. Gebiedsgericht werken krijgt hierbij bijzondere aandacht en we betrekken daarbij veel van onze ketenpartners.

Wat zouden we daarvoor doen?

1. Stimuleren en monitoren van onze inspraakmogelijkheden en het adviseren over de wettelijke voorschriften over inspraak
2. Stimuleren en monitoren van het participatiebeleid en het adviseren over de uitvoering van het participatiebeleid door interactieve beeldsvorming
3. Verstrekken van informatie voor inwoners en belanghebbenden over de wijze waarop wij in de gemeente participatie organiseren
4. Actief gebruik maken van internet
5. Actief inzetten van de mogelijkheden van gebiedsgericht werken en programmeren

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

In 2011 heeft een groot aantal interactieve trajecten plaatsgevonden. Voorbeelden zijn de interactieve beleidsvorming rondom de bezuinigingen, het Deltaplan Bereikbaarheid, de Structuurvisie Haarlemmermeer, de Cultuurnota en de Woonvisie, maar dat zijn zeker niet de enige trajecten. Juist ook bij meer gebiedsgerichte trajecten zoals het speelruimtebeleid hebben we de bewoners actief een stem gegeven. Ook bij het tijdig verstrekken van goede bewonersinformatie rondom (onderhouds)projecten in de openbare ruimte hebben we vooruitgang geboekt, we verzenden betere brieven en doen dit tijdiger.

Met de participatie rondom de bezuinigingen, de Structuurvisie, het initiatief 'het groenste idee van Haarlemmermeer' en hondenbeleid wijkpark Overbos hebben we dit jaar ervaring opgedaan met online participatie. We hebben daarvoor een nieuw kanaal ('Mijn aandeel in Haarlemmermeer') opgezet. In de loop van het jaar is de bijbehorende website verbeterd om de mogelijkheid van e-Participatie beter vindbaar te maken. We zien hiervan inmiddels effect, er wordt meer en actiever van de mogelijkheid gebruik gemaakt en er worden suggesties gedaan die wij gebruiken.

Ook is aandacht besteed aan de samenwerking met de dorps- en wijkraden. Dat gebeurt regulier in de gebieden en in het overleg dat ons college elk halfjaar met de raden voert. Op deze wijze is onder meer het gladheidbestrijdingsplan op belangrijke punten verbeterd.

De samenwerking met ketenpartners rondom het gebiedsgericht werken heeft ook een impuls gekregen. Zo zijn er samenwerkingsconferenties geweest rondom beheer en toezicht in de openbare ruimte, waarbij gebiedsgerichte afspraken zijn gemaakt. Ook rondom de groepsaanpak van jongerenoverlast heeft de samenwerking tussen gemeente en ketenpartners een impuls gekregen en er is aansluiting gevonden bij het Centrum voor Jeugd en Gezin.

Doelstelling C: Inwoners, bedrijven en instellingen kunnen kennis nemen van duidelijke en relevante informatie over beleid en uitvoering die volledig en tijdig wordt verstrekt.

Verantwoordelijkheden:

De gemeente Haarlemmermeer is verantwoordelijk voor het tijdig, transparant, toegankelijk en volledig informatie verstrekken aan inwoners, ondernemers, instellingen en belangengroeperingen. De pers goed informeren is van belang, evenals afstemming met ketenpartners en andere overheden bij gemeenschappelijke trajecten.

Wat zouden we daarvoor doen?

1. Uitbrengen gemeentekrant Informeer
2. Inzet van specifieke communicatiemiddelen (persberichten, bewoners- en nieuwsbrieven) over beleidsontwikkelingen, projecten en gebiedsgebonden ontwikkelingen en activiteiten
3. Inzet van digitale en interactieve instrumenten om de communicatie te verbeteren
4. Uitvoering geven aan de nota Communicatiebeleid

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

De gemeentekrant Informeer, de wekelijkse publicatie met nieuws en bekendmakingen, is in een nieuw jasje gestoken en opnieuw aanbesteed. Daarnaast is de website afgelopen jaar verder uitgebouwd, waarbij het voor inwoners mogelijk is gemaakt om zich te abonneren op vernieuwingen van (een deel van) de inhoud. Tevens zijn digitale bekendmakingen ingevoerd, waardoor publicatie van bekendmakingen op onze website en op de landelijke portal www.overheid.nl mogelijk is. Tot slot is het afgelopen jaar geïnvesteerd in communicatie over participatietrajecten, bewonersbijeenkomsten en citymarketing. De nota Communicatiebeleid zal in het voorjaar van 2012 verschijnen.

Doelstelling D: De betrouwbaarheid van de persoonsgegevens (gemeentelijke basisadministratie, GBA) is maximaal.

Verantwoordelijkheden:

Het gemeentebestuur is verantwoordelijk voor een betrouwbare basisadministratie van de persoonsgegevens. Om dat te bereiken en te behouden moeten we voldoen aan een aantal eisen dat door het ministerie van Binnenlandse Zaken wordt vastgesteld. Daarnaast vindt er in het kader van terugdringen van fraude afstemming van bestandsgegevens plaats met de ketenpartners en andere overheden.

Wat zouden we daarvoor doen?

1. Betrouwbaar en modern GBA
2. Betrouwbaar register leegstaande woningen
3. Fraudebestrijding

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Betrouwbaar en modern GBA

De invoering van de GBA als basisregistratie van persoonsgegevens, bedoeld ter verbetering van de betrouwbaarheid van de GBA, heeft geleid tot een verhoging van het aantal onderzoeken naar GBA betrouwbaarheid. Dit heeft deels te maken met het toenemend aantal terugmeldingen van externe afnemers, zoals SVB en Belastingdienst en een toenemend aantal adresonderzoeken die tijd en aandacht vragen.

Betrouwbaar register leegstaande woningen

In 2011 heeft een leegstandsonderzoek plaatsgevonden. Dit onderzoek heeft zich beperkt tot een selectie van 30 administratief leegstaande woningen in Abbenes en Lisserbroek. Het resultaat van dit onderzoek varieerde van constatering dat woningen inmiddels waren bewoond tot de constatering dat woningen waren gesloopt. Uit dit onderzoek hebben we geconcludeerd dat structurele controle van de administratieve leegstand noodzakelijk is.

Fraudebestrijding

In het kader van de bestrijding van woonfraude is ook in 2011 samengewerkt met externe partijen zoals woningcorporaties, energieleveranciers en andere relevante partijen. Daarnaast is er in het kader van het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC) een werkgroep Georganiseerde Criminaliteit opgestart in samenwerking met politie.

Jaarrekening

Wat heeft het gekost?

(bedragen x € 1.000)	Product omschrijving	Originele begroting	Gewijzigde begroting	Rekening	Vershil rekening gewijzigde begroting
Totaal programma 2		2011	2011	2011	
Totaal Baten		2.430	2.430	2.513	83
Totaal Lasten		9.878	9.817	9.957	-140
Resultaat (B-L)		-7.448	-7.387	-7.444	-57

Uitsplitsing per product

Baten	016 Bevolking				
Lasten	016 Bevolking	6.750	6.561	6.593	-32
Saldo		-6.750	-6.561	-6.593	-32
Baten	017 Baten secr. leges burgerzaken	2.430	2.430	2.510	80
Lasten	017 Baten secr. leges burgerzaken	582	710	809	-99
Saldo		1.848	1.720	1.701	-19
Baten	020 Voorlichting			3	3
Lasten	020 Voorlichting	294	294	307	-13
Saldo		-294	-294	-304	-10
Baten	021 Participatie / inspraak				
Lasten	021 Participatie / inspraak	2.252	2.252	2.247	5
Saldo		-2.252	-2.252	-2.247	5
Baten	140 Overige beschermmaatregelen			1	1
Lasten	140 Overige beschermmaatregelen				
Saldo				1	1

Uitsplitsing per kostensoort

Baten	Overige goederen en diensten	2.430	2.430	2.513	83
Saldo		2.430	2.430	2.513	83
Lasten	Niet in te delen uitgaven				
Lasten	Overige goederen en diensten	735	679	719	-40
Lasten	Overdrachten van het rijk	582	710	809	-99
Lasten	Overige inkomensoverdrachten	48	54	54	
Lasten	Kapitaallasten	170	31	31	
Lasten	Bedrijfsvoeringskosten	8.343	8.343	8.343	
Saldo		9.878	9.817	9.956	-139

Toelichting gewijzigde begroting 2011 - rekening 2011

Baten:

Baten secr. leges burgerzaken

De forse tariefstijging per 1 januari 2012 van de Nederlandse Identiteitskaart voor jongeren onder de 13 jaar heeft in de maanden november en december 2011 geleid tot 3.000 extra aanvragen ten

opzichte van dezelfde periode in 2010. Hierdoor zijn de legesinkomsten van documenten € 39.000 hoger.

De eigen bijdrage van deelnemers in een naturalisatietraject is in 2011 gestegen met 39%. De verwachte daling van het aantal deelnemers is niet uitgekomen. Uiteindelijk is het aantal deelnemers slechts 10% lager uitgevallen dan in 2010, waardoor de baten € 53.000 hoger zijn.

Tot slot hebben in 2011 meer huwelijksvoltrekkingen in de trouwkamer plaatsgevonden dan in de trouwzaal of op externe locaties. De inkomsten zijn daardoor € 12.000 lager.

Lasten:

Baten secr. leges burgerzaken

Er is een directe relatie tussen de legesinkomsten en de Rijksafdracht van documenten. In 2011 zijn veel documenten duurder geworden. Daardoor wijzigt ook de verhouding tussen de kosten van documenten en de legesopbrengsten. Bij de Najaarsrapportage is € 128.000 aanvullend budget toegekend. Uiteindelijk zijn de kosten van de afdracht aan het Rijk in 2011 alsnog € 99.000 hoger. De grootste afwijking in aantallen producten is ontstaan door de 3000 extra aangevraagde Nederlandse Identiteitskaarten onder de 13 jaar in november en december 2011.

Programma 3: Veiligheid

Portefeuillehouders: Weterings, Nobel

Aandachtspunten 2011

Integraal veiligheidsbeleid

In februari 2011 is het geactualiseerde integraal veiligheidsbeleid (IVB) vastgesteld op basis van het collegeakkoord en een analyse van de veiligheidscijfers. Het IVB is opgedeeld in speerpunten en de algemene activiteiten die de gemeente uitvoert om er voor te zorgen dat de bewoners en ondernemers in Haarlemmermeer zich veilig voelen en veilig zijn. Jaarlijks wordt een uitvoeringsprogramma veiligheid opgesteld met de stand van zaken van de uitvoering van de speerpunten en een overzicht van de activiteiten die het komend jaar wordt uitgevoerd.

In juni 2011 is gestart met het publiceren van aangiftecijfers op de gemeentelijke website. Drie keer per jaar worden de trimestercijfers gepubliceerd met een uitleg wat de gemeente en haar partners per onderdeel doen om de veiligheid in de gemeente te verbeteren. Belangrijk onderdeel van de publicatie zijn de links naar tips wat bewoners en ondernemers zelf kunnen doen om de veiligheid te verbeteren. Dit past binnen de visie dat we verwachten van bewoners en ondernemers dat ze zelfredzaam zijn.

Crisisbeheersing

De twee familiedrama's in Haarlemmermeer hebben veel maatschappelijke impact gehad en vroegen veel inzet van onze crisisorganisatie. Binnen de Veiligheidsregio Kennemerland is in 2011 een start gemaakt met het opzetten van een intergemeentelijke crisisorganisatie. Een intergemeentelijke crisisorganisatie levert een efficiencywinst op en mensen kunnen beter worden opgeleid.

Wat wilden we bereiken?

Maatschappelijk doel: Inwoners en ondernemers in Haarlemmermeer zijn veilig.

Effectindicatoren	Bron	Metingen		Streefwaarden	
		2009	2011	2011	2013
Waardering van veiligheid van iedereen die woont, werkt en recreëert in Haarlemmermeer	Kijk op de Wijk	7,3	7,5	7,4	7,5

Doelstelling A: Overlast en verloedering in de gemeente Haarlemmermeer nemen af.

Effectindicatoren	Bron	Metingen		Streefwaarden	
		2009/10*	2011	2011	2012
Mate van ervaren overlast door criminaliteit (waaronder jeugdoverlast en vernielingen).	Kijk op de Wijk	6,8	7,1	7,0	7,1
Mate van ervaren overlast veroorzaakt door gedrag van anderen	Kijk op de Wijk	6,6	7,0	6,9	6,9
Aantal meldingen van overlast veroorzaakt door jeugd.	Politie	1485	1173	1400	1400
Aantal incidenten overlast jeugd	Politie	1597	1279	1500	1400

Doelstelling B: Branden, zware ongevallen en rampen worden zoveel mogelijk voorkomen. Bij het optreden van branden, zware ongevallen en rampen is er zo weinig mogelijk fysieke en materiële schade.

Effectindicatoren	Bron	Metingen		Streefwaarden	
		2010	2011	2011	2012
Percentage vergunningplichtige bedrijven en instellingen dat beschikt over een gebruiksvergunning.	Brandweer	95	96	95	95
Aantal risicobedrijven dat direct na een controlebezoek aan de veiligheidsvoorschriften uit de milieu- en gebruiks bepalingen voldoet ("goede nalevers")	Gemeente	53	79	85	95
Aantal controles uitgevoerd door de brandweer	Brandweer	1426	1390*	1470	1470
Aantal controles uitgevoerd door de milieuspecteurs	gemeente		337	330	330

*Controles kunnen worden opgedeeld in enkelvoudige en meervoudige controles. Er zijn in 2011 minder regulier/enkelvoudige en méér intensief/meervoudige controles uitgevoerd. Een meervoudige controle vraagt vier keer zo veel tijd dan een enkelvoudige controle.

Doelstelling C: Inbraken, overvallen, vernielingen en mishandeling worden zoveel mogelijk voorkomen.

Effectindicatoren	Bron	Metingen		Streefwaarden	
		2010	2011	2011	2012
Percentage aangiften op het totale woningbestand	Politie	1,25 (711 totaal)	1,25 (714 totaal)	0,8	0,8
Aantal aangiften van bedrijfsinbraak per 1000 inwoners	Politie	2,51 (359 totaal)	1,72 (246 totaal)	3,3	3,0
Aantal overvallen per 1000 inwoners	Politie	0,10 (14 totaal)	0,07 (10 totaal)	0,16	0,15
Aantal aangiften van vernieling per 1000 inwoners	Politie	8,52 (1219 totaal)	7,36 (1055 totaal)	8,3	8,3
Aantal aangiften van bedreiging, mishandeling en huiselijk geweld per 1000 inwoners	Politie	3,56 (508 totaal)	3,56 (511 totaal)	3,5	3,5

Doelstelling D: De gemeente Haarlemmermeer en de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK) zijn goed voorbereid om rampen en crises zo effectief mogelijk te bestrijden.

Effectindicatoren	Bron	Metingen		Streefwaarden	
		2010	2011	2011	2012
Oordeel van de Inspectie Openbare Orde en Veiligheid over de voorbereiding op crises en rampen.	Rapportage IOOV	Positief	Niet gemeten in 2011	Positief	Positief
Aan de eisen van opleiden, trainen en oefenen wordt voldaan.	- Opleidingsplan VRK - Opleidingsplan Haarlemmermeer (inclusief Schiphol)	89%	96%	100%	100%

Effectindicatoren	Bron	Metingen		Streefwaarden	
		2010	2011	2011	2012
Het Crisisbestrijdingsplan Schiphol (CBPS) voldoet tenminste aan het landelijk vereiste kwaliteitsniveau.	- Stuurgroep CBPS - Rapportage Inspectie OOV - Rapportage Inspectie IVW	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet
Oordeel van de Inspectie Openbare Orde en Veiligheid over het optreden tijdens een crisis.	Rapportage Inspectie OOV	Positief Polder-crash 2009	n.v.t.	Positief (indien van toepassing)	Positief (indien van toepassing)

Doelstelling A: Overlast en verloedering in de gemeente Haarlemmermeer nemen af.

Verantwoordelijkheden:

Gevoelens van veiligheid hangen samen met diverse factoren, zoals de inrichting van de openbare ruimte, de mate van overlast en criminaliteit (inbraken, diefstallen, geweld). In samenwerking met diverse interne en externe partners zoals gebiedsmanagement, politie, woningcorporaties en welzijnsorganisaties worden projecten op diverse terreinen opgezet en uitgevoerd om de veiligheid in de gemeente te verbeteren. In de jaren 2010 en 2011 worden extra middelen ingezet uit het Grotestedenbeleid om overlast en verloedering in onze gemeente aan te pakken. In het door de raad vastgestelde plan van aanpak Overlast en verloedering is de nadruk gelegd op jeugdoverlast en een wijkgerichte aanpak in drie geprioriteerde wijken.

Wat zouden we daarvoor doen?

1. Plan van aanpak Overlast en verloedering
2. Hotspots en groepsaanpak jeugd
3. Inzet nieuwe instrumenten als cameratoezicht

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Plan van aanpak Overlast en verloedering

In april 2011 heeft er een tussenevaluatie aanpak overlast en verloedering plaatsgevonden. Met de middelen voor aanpak overlast en verloedering is de groepsaanpak overlastgevend jeugd opgezet en uitgevoerd. We zijn gestart met burgernet. Via burgernet worden bewoners en ondernemers betrokken bij het vinden van bijvoorbeeld vermiste personen en het opsporen van daders van misdaden. Het veiligheidshuis is in 2011 verder ontwikkeld. Doel is een effectievere aanpak van casuïstiek op het gebied van jeugd, nazorg veelplegers en huiselijk geweld. Veiligheid is verbeterd in Hoofddorp-Noord, Overbos en Zwanenburg door inzet op het gebied van jeugdoverlast en veilig ondernemen. In Hoofddorp-Noord is ingezet op een veiliger bedrijventerrein. In Overbos en Zwanenburg is ook ingezet op veiligheid voor ondernemers. Daarnaast is in beide wijken extra aandacht besteed aan onveilige en verloederde plekken in de wijk. Deze zijn samen met bewoners aangepakt. In maart 2011 is deelgenomen aan de landelijke schoonmaakdag. In verschillende kernen en dorpen zijn er schoonmaakacties georganiseerd.

Hotspots en groepsaanpak jeugd

De raad heeft besloten om de groepsaanpak jeugd structureel voort te zetten. De groepsaanpak richt zich op de geprioriteerde jeugdgroepen, de zogenoemde hotspots. Doel van de aanpak is om zicht te houden op de groepen jeugd die op straat verblijven en om tijdig maatregelen te treffen wanneer het verblijven op straat overgaat in hinderlijk, overlastgevend of crimineel gedrag. We hebben veel aandacht besteed aan de rol van en de samenwerking tussen de partners die betrokken zijn bij de groepsaanpak. Op de hotspots zijn verschillende instrumenten ingezet, zoals het project Nuchter Op Straat, het organiseren van activiteiten voor en door jongeren, aanpassingen in de openbare ruimte en

de communicatiecampagne 'Wij maken het verschil'. Daarnaast is stevig ingezet op het vergroten van de ouderbetrokkenheid. Hiervoor zijn twee nieuwe instrumenten ingezet:

- Aanschrijfactie: De ouders zijn aangeschreven door de gemeente. In vervolg daarop wordt door Halt (i.s.m. Meerwaarde) telefonisch contact gelegd met de ouders, waarna een huisbezoek volgt. Zo nodig wordt ondersteuning aangeboden of worden ouders/jongeren toegeleid naar passende zorg.
- Cursus Ouders van Tegendraadse Jeugd (OVTJ): Met een groepsbijeenkomst worden ouders bewust gemaakt dat hun kinderen deel uit maken van een jeugdgroep die overlast veroorzaakt. Ouders krijgen daarna de mogelijkheid om deel te nemen aan het vervolgtraject met opvoedbijeenkomsten.

Individuele jongeren uit overlastgevende groepen, waarover zorgen bestaan, zijn vanuit de groepsaanpak ingebracht in het Zorgoverleg 12+. De hotspots en directe omgeving zijn aangewezen als alcoholverbodgebieden zoals gedefinieerd in artikel 2:48 lid 1 APV (Openbaar drankgebruik). Tot slot is in 2011 gestart met onderzoek naar overlastbeleving rondom hotspots. Hiervoor is i.s.m. een onderzoeksbureau een meetinstrument ontwikkeld.

Inzet nieuwe instrumenten als cameratoezicht

Voor de zomerperiode is de evaluatie cameratoezicht in de raad besproken. In de evaluatie is besloten om cameratoezicht op de Zuidtangenthaltes uit te breiden naar de haltes Vijfhuizen en Toolenburg. Het cameratoezicht voor alle haltes is opnieuw aanbesteed.

Doelstelling B: Branden, zware ongevallen en rampen worden zoveel mogelijk voorkomen. Bij het optreden van branden, zware ongevallen en rampen is er zo weinig mogelijk fysieke en materiële schade.

Verantwoordelijkheden:

De gemeente is verantwoordelijk voor het toezicht op en de handhaving bij bedrijven en instellingen die verplicht zijn tot het hebben van een gebruiksvergunning. De gemeente is verantwoordelijk voor het externe veiligheidsbeleid. Het externe veiligheidsbeleid stelt de kaders vast waarbinnen risicovolle bedrijven en objecten hun activiteiten mogen ontplooiën. De gemeente is met de (regionale) brandweer verantwoordelijk voor communicatie over de (fysieke) risico's die burgers in onze gemeente lopen en voor de communicatie gericht op het beperken van het risico op ongevallen in en om het huis. De brandweer is verantwoordelijk voor de brandbestrijding.

Wat zouden we daarvoor doen?

1. Bestuursafspraken brandweer
2. Brandveiligheidsmanagement
3. Community Safety

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Bestuursafspraken brandweer

Het convenant brandweezorg Schiphol is bestuurlijk geëvalueerd. Conclusie is dat de gemeente, Schiphol en de Veiligheidsregio Kennemerland tevreden zijn met de uitvoering van het convenant. Het doel van dit convenant is om de brandweezorgtaken tot en met incidentniveau 'middelbrand' door de luchthavenbrandweer uit te laten voeren. Het convenant is aangepast naar aanleiding van de Wet veiligheidsregio's. Per 1 november 2011 geldt het vernieuwde convenant.

Brandveiligheidsmanagement

Het Plan van Aanpak Brandveiligheidsmanagement 2007-2011 is geëvalueerd. Conclusie is dat het brandveiliger is geworden in Haarlemmermeer. In de evaluatie worden aanbevelingen gedaan voor nieuw beleid. Er zijn acht brandveiligheidsprojecten uitgevoerd, waaronder brandveiligheid niet-zelfredzamen, risicowoningen en industrie en gevaarlijke stoffen. In de evaluatie is per project

aangegeven of de doelstellingen zijn gehaald, welke inspanningen zijn geleverd, wat de resultaten zijn en de effecten. De projectaanpak voorscholen en industrie en gevaarlijke stoffen loopt door tot 2014. De aanpak voor risicowoningen loopt volgens afspraak met Ymere door tot en met 2015. De overige risico-objecten worden in de lijnorganisatie periodiek gecontroleerd. Tot 2014 wordt als nieuwe doelstelling gehanteerd, dat het goede brandveiligheidsniveau in Haarlemmermeer behouden blijft waarbij er drie speerpunten worden genoemd:

- de bouwwerken die de afgelopen 5 jaar niet hebben voldaan of teruggevallen zijn en weer niet voldoen. Prioriteit daarbij hebben zorginstellingen en scholen;
- het vergroten van het veiligheidsbewustzijn van woningeigenaren en huurders;
- de prioritaire bouwwerken die aan de hand van een nieuwe risicoanalyse worden geselecteerd.

De voortgang van de uitvoering wordt voortaan in het uitvoeringsprogramma veiligheid en de planning- en controlcyclus meegenomen.

Community Safety

In het raadsbesluit Brandweezorg Haarlemmermeer-Zuid uit 2009 is opgenomen dat wij samen met de brandweer mensen bewuster willen maken van de risico's op brand en hoe te handelen bij brand. In november 2011 is het project Brand Veilig Leven gestart in Haarlemmermeer-Zuid. Met het project worden, indien gewenst door de bewoners, rookmelders in woningen geplaatst. Op deze manier wil de brandweer uitdrukkelijker een maatschappelijke taak invullen om de veilige woonomgeving en de zelfredzaamheid te promoten. Hiermee wil de brandweer ook vorm geven aan de noodzaak om burgers beter bewust te maken van de eigen verantwoordelijkheid en mogelijkheid om zich te beschermen tegen bedreigingen van de fysieke veiligheid. Het uiteindelijke doel is het reduceren van slachtoffers bij brand en het reduceren van schade bij brand.

Doelstelling C: Inbraken, overvallen, vernielingen en mishandeling worden zoveel mogelijk voorkomen.

Verantwoordelijkheden:

De politie is in dit licht verantwoordelijk voor het toezicht op straat en de opsporing.

Het openbaar ministerie is verantwoordelijk voor de vervolging van daders.

De gemeente is er verantwoordelijk voor dat nieuwbouw voldoet aan het Keurmerk Veilig Wonen.

De gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van het huisverbod.

Stichting Meerwaarde en Vita Welzijn en Advies zijn verantwoordelijk voor het voorlichten van collega's binnen de eigen organisatie gericht op het signaleren van huiselijk geweld.

Het veiligheidshuis Kennemerland en het Centrum voor Jeugd en gezin (+) richten zich op persoonsgerichte en gezinsgerichte benadering van daders en slachtoffers.

Wat zouden we daarvoor doen?

1. Aanpak woninginbraken
2. Aanpak overvallen
3. Huiselijk geweld

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Aanpak woninginbraken

In 2011 is het beleid ten aanzien van het Politie Keurmerk Veilig Wonen aangescherpt. Er wordt gestreefd naar 100% oplevering van nieuwbouw met het PKVW-certificaat, waarbij de projectontwikkelaar verantwoordelijk is voor de certificering. De gemeente draagt zorg voor het voldoen aan de omgevingseisen van het PKVW. Woninginbraakcijfers worden beter geanalyseerd aan de hand van de modus operandi zodat gericht kan worden ingezet om woninginbraken te voorkomen. Er zijn vier prioriteitswijken (Overbos, Toolenburg-west, Bornholm en Badhoevedorp-oost) benoemd op basis van de gemiddelde inbraakcijfers en actuele cijfers. Op deze wijken is multidisciplinair inzet gepleegd. Er zijn diverse avonden georganiseerd om bewoners voorlichting te geven wat zij zelf

kunnen doen om woninginbraken te voorkomen. Het team APV van Handhaving en Toezicht besteedt samen met de politie extra aandacht aan activiteiten om woninginbraken te voorkomen door woningcontroles op grond van de zogenoemde vakantiekaarten.

Aanpak overvallen

In november 2010 is gestart met een pilot zorgplan voor ondernemers na overvallen. Ondernemers die zelf of in hun omgeving een overval hebben meegemaakt krijgen een veiligheidspakket aangeboden. Ondernemers hebben ook los van dit pakket de mogelijkheid om zich in te schrijven voor overvaltrainingen. Op 15 november 2011 is met het Regionaal Platform Criminaliteitsbestrijding, de Kamer van Koophandel en de brancheorganisatiemidden- en kleinbedrijf (MKB) een veiligheidscongres georganiseerd voor alle ondernemers in Haarlemmermeer. Tijdens het congres zijn workshops aangeboden over interne criminaliteit, cybercrime, winkelcriminaliteit en cameratoezicht.

Huiselijk geweld

In 2009 is in de regionale implementatienota huiselijk geweld besloten om de advies- en steunfunctie samen te voegen met de uitvoerende instantie van de wet tijdelijk huisverbod. De uitvoering crisisinterventie en casemanagement huisverbod en de steunpuntfunctie is in één hand. Hiermee wordt de registratie van huiselijk geweld en de hulpverlening verbeterd. De ouderenadviseurs van MeerWaarde zijn getraind om ouderen mishandeling te signaleren. Het Algemeen Maatschappelijk Werk is opgeleid om huiselijk geweld te herkennen. Centrumgemeente Haarlem biedt deskundigheidsbevordering in de vorm van basis- en verdiepingstrainingen aan beroepsgroepen die huiselijk geweld zouden kunnen signaleren. De politie besteedt meer aandacht aan aangiftebereidheid op het gebied van huiselijk geweld. Door extra bewustwording onder de noodhulpverleners wordt het huisverbod steeds vaker toegepast. In 2011 is 17 keer een huisverbod opgelegd. Kindermishandeling is onderdeel van het Steunpunt Huiselijk Geweld.

Doelstelling D: De gemeente Haarlemmermeer en de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK) zijn goed voorbereid om rampen en crises zo effectief mogelijk te bestrijden.

Verantwoordelijkheden:

De gemeente is verantwoordelijk voor een bedrijfszekere, kwalitatieve en effectieve gemeentelijke crisisbeheersingsorganisatie. Op basis van de Wet Veiligheidsregio's heeft de gemeente taken en bevoegdheden op dit gebied overgedragen aan de Veiligheidsregio Kennemerland en deze is verantwoordelijk voor effectieve brandweezorg, voor geneeskundige zorg en voor een effectieve multidisciplinaire crisisbeheersingsorganisatie. Het bestuur van de veiligheidsregio is verantwoordelijk voor het vaststellen van rampenbestrijdingsplannen die worden opgesteld voor calamiteiten die naar aard, omvang en locatie redelijkerwijs kunnen worden voorzien.

Wat zouden we daarvoor doen?

1. Verdere versterking en verbetering van de crisisorganisatie
2. Doorontwikkeling van planvorming van de processen en specifieke objecten.
3. Het oppakken van uit evaluaties blijkende specifieke verbeterpunten

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Verdere versterking en verbetering van de crisisorganisatie

In 2011 heeft er een verdere professionaliseringslag plaatsgevonden binnen de gemeentelijke crisisorganisatie. De verschillende crisisbeheersingspartners zien de gemeente steeds meer als een herkenbare, slagvaardige en betrouwbare crisispartner. In maart dit jaar is voor de tweede keer de gemeentelijke crisismiddag georganiseerd. Tijdens deze middag zijn verschillende workshops georganiseerd voor gemeentelijk personeel die een rol vervullen in de crisisorganisatie.

Doorontwikkeling van planvorming van de processen en specifieke objecten

In 2011 is het regionaal crisisplan geactualiseerd op basis van landelijke ontwikkelingen. Het geactualiseerde plan wordt in 2012 door het bestuur van de VRK vastgesteld en geïmplementeerd. In opleidingen, trainingen en oefeningen wordt extra aandacht besteed aan de wijzigingen van het regionaal crisisplan en het wijzigen van de hoofdstructuur van de crisisorganisatie.

Het oppakken van uit evaluaties blijkende specifieke verbeterpunten

Op regionaal niveau zijn er verschillende crisisoefeningen georganiseerd. In oktober 2011 heeft een oefening in de Schipholspoortunnel plaatsgevonden en een oefening Opvang en Registratie Schiphol. Deze oefeningen worden geëvalueerd. Op basis van de evaluatie worden de plannen aangepast. Op landelijk niveau is gewerkt aan het verbeteren van het proces Registratie slachtoffers op basis van de ervaringen van de Poldercrash.

Jaarrekening

Wat heeft het gekost?

(bedragen x € 1.000)	Product omschrijving	Originele begroting	Gewijzigde begroting	Rekening	Vershil rekening gewijzigde begroting
Totaal programma 3					
		2011	2011	2011	
Totaal Baten		215	215	150	-65
Totaal Lasten		14.872	16.595	16.488	107
Resultaat (B-L)		-14.657	-16.380	-16.338	42

Uitsplitsing per product

Baten	111 Openbare orde en veiligheid				
Lasten	111 Openbare orde en veiligheid	1.405	2.489	2.326	163
Saldo		-1.405	-2.489	-2.326	163
Baten	120 Brandweer	215	215	150	-65
Lasten	120 Brandweer	13.467	14.106	14.162	-56
Saldo		-13.252	-13.891	-14.012	-121

Uitsplitsing per kostensoort

Baten	Overige goederen en diensten	215	215	150	-65
Saldo		215	215	150	-65
Lasten	Niet in te delen uitgaven				
Lasten	Loonbet. en sociale premies			1.047	-1.047
Lasten	Energie	66	66	85	-19
Lasten	Overige goederen en diensten	2.070	1.996	1.866	130
Lasten	Overige inkomensoverdrachten	9.737	10.143	10.221	-78
Lasten	Reserveringen	693	1.345	225	1.120
Lasten	Kapitaallasten	461	422	422	
Lasten	Bedrijfsvoeringskosten	1.845	2.623	2.623	
Saldo		14.872	16.595	16.489	106

Toelichting gewijzigde begroting 2011 - rekening 2011

Baten:

Brandweer

De legesopbrengsten voor bouwleges zijn in 2011 € 65.000 lager vanwege lagere bouwsommen die met bouwaanvragen gemoeid zijn. Bij product brandweer resulteert dit in een tekort voor de inzet van preventie bij de aanvraag van bouwvergunningen.

Lasten:

Openbare orde en veiligheid

Op instrumenten voor Aanpak van Overlast en Verloedering (AOV) zijn de lasten met € 45.000 achtergebleven. Dit heeft te maken met onvoorziene vertragingen tijdens de uitvoering bij enkele

projecten (zoals het wijzigen van de leverancier voor het cameratoezicht). Op het gebied van integrale veiligheid worden de kosten zo veel mogelijk met betrokken partijen gedeeld. De totale kosten zijn daardoor € 39.000 lager. Tenslotte is in totaal ca. € 50.000 minder besteed aan de bestrijding van hondenpoep, het verwijderen van zwerfvuil en wildplak en het verwijderen van graffiti van objecten.

Brandweer

Door een opgelegde naheffing onroerendezaakbelasting over de jaren 2009 en 2010 waren er hogere lasten van € 50.000 voor de brandweerkazerne in Hoofddorp.

Programma 4: Zorg en Welzijn

Portefeuillehouders: Bak, Nederstigt

Aandachtspunten 2011

Wmo-beleid

De consequenties van de AWBZ pakketmaatregel zijn het afgelopen jaar in de Wmo verwerkt. Door de maatregel verloren inwoners die niet geheel zelfstandig kunnen functioneren hun aanspraak op AWBZ financiering. Met het vaststellen en implementeren van twee nota's over het Bestedingsplan AWBZ-pakketmaatregel fase 1 en fase 2 hebben wij voor de periode tot en met 2014 een heldere beleidslijn uitgezet. Ons doel is dat er meer laagdrempelige ondersteuning is met een grotere inzet van vrijwilligers. U heeft daarvoor een budget beschikbaar gesteld van € 700.000 per jaar met gebruikmaking van de rijkscompensatie.

De Wmo-raad heeft mede door het aantreden van enkele nieuwe leden en een nieuwe voorzitter een nieuwe impuls gekregen en aan advieskracht gewonnen. Het afgelopen jaar zijn de aanbevelingen van de evaluatie van de Wmo-raad ook doorgevoerd. Zo hebben wij de klankbordgroep in een eerder stadium van het beleidsproces geraadpleegd.

Sturingsfilosofie

De in 2010 gestarte pilot Kanteling en Kansen is in 2011 voortgezet. Wij hebben u geïnformeerd over de voortgang. De opbrengst zal ook worden opgenomen in de nieuwe Wmo-verordening.

Herziening regionale samenwerking Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGz)

In 2011 kreeg de aansluiting van het Veiligheidshuis op het Centrum voor Jeugd en Gezin Plus vorm. Wij hebben verder de ambitie binnen de regionale OGGz onze verantwoordelijkheid te nemen samen met centrumgemeente Haarlem. Dit doen wij onder meer door het opzetten van een structurele maatschappelijke opvang voor gezinnen. De aanbestedingsprocedure is inmiddels afgerond. Woningcorporatie Ymere heeft het bouwheerschap op zich genomen. Oplevering wordt verwacht in 2013.

In het regionaal overleg is intensief met Haarlem samengewerkt voor de aansluiting bij de Brede Centrale Toegang (BCT) in 2012. Wij hebben in 2011 het regionaal kompas geëvalueerd en de bevindingen kunnen wij goed gebruiken voor de BCT- aansluiting.

Implementatie plan van aanpak sociaal-culturele accommodaties

In 2011 hebben wij de 'Uitwerking exploitatie en beheer sociaal-culturele accommodaties' vastgesteld. Inmiddels blijkt dat het goed in kaart brengen van de huidige exploitatie, het dagelijks beheer van onze sociaal-culturele accommodaties meer tijd te kosten dan verwacht. Die extra tijd is echter ook nodig om bij betrokkenen het draagvlak voor een stichting voor exploitatie en het beheer te creëren. Wij hebben de oorspronkelijke opzet om MFA Badhoevedorp als pilot en eerste accommodatie onder de nieuwe exploitatiestichting te laten vallen heroverwogen. Het huidige dorpshuis wordt in 2014 vervangen wordt door een kleinere accommodatie dan het oorspronkelijk ontwerp. De nieuwe jongerenaccommodatie Floriande is nu de pilot voor de nieuwe stichting. Vervolgens worden de wijkaccommodaties van Hoofddorp en Nieuw-Vennep onder de nieuwe exploitatiestichting gebracht en tot slot sluiten de dorpshuizen aan voor zover die dat wensen en/of waarvoor dat noodzakelijk is.

Wat wilden we bereiken?

Maatschappelijk doel: Inwoners ervaren zo min mogelijk belemmeringen om deel te kunnen nemen aan onze maatschappij.

Effectindicatoren		Bron	Metingen		Streefwaarden	
			2009	2011	2011	2012
Percentage inwoners dat meedoet aan de maatschappij	arbeidsparticipatie	Kijk op de Wijk	79%	79%	≥79%	≥79%
	maatschappelijke participatie		61%	62%	≥53%	≥62%
	politieke participatie		22%	24%	≥22%	≥24%
Ervaren gezondheid van inwoners		GGD Gezondheidspeiling	93% (2008) voelt zich gezond tot zeer gezond. Het landelijk gemiddelde is 80% en het VRK regionale gem. 91%.	Meting 2012	≥93%	≥93%

Doelstelling A: Zoveel mogelijk inwoners nemen op eigen kracht deel aan de maatschappij op sociaal en maatschappelijk terrein en kunnen zich er ontplooien.

Effectindicatoren		Bron	Metingen		Streefwaarden	
			2009	2011	2011	2012
Percentage mensen met een beperking en met een chronische ziekte dat deelneemt aan betaalde arbeid	beperking	Kijk op de Wijk	39%	48%	39%	43%
	chronische ziekte		27%	30%	27%	27%
Percentage inwoners dat tevreden is over de variatie van het aanbod in sociaal-culturele accommodaties		Kijk op de Wijk	19% (2007)	34%	≥19%	≥34%
Percentage inwoners dat zich eenzaam voelt		GGD Gezondheidspeiling	35,6% (2008)	Eerstvolgende meting in 2012	34%	33%

Doelstelling B: Inwoners van Haarlemmermeer ervaren zo weinig mogelijk gezondheidsproblemen.

Effectindicatoren	Bron	Metingen		Streefwaarden	
				2011	2012
Ervaren gezondheid van kinderen	E-MOVO onderzoek GGD/Jeugdomnibus	91%* voelt zich gezond (2006)	83% voelt zich (heel) gezond, 15% voelt zich redelijk gezond (2009/10)	83%/15%	83%/15%
Gezondheidsverschillen arm-rijk *	Kijk op de Wijk/Staat van Haarlemmermeer	36% van de minima voelt zich ongezond, t.o.v. 9% van de overige inwoners(2009)	30% van de minima voelt zich ongezond, t.o.v. 13% van de overige inwoners (2011)	34%/ 7%	34%/ 7%
Alcoholgebruik volwassenen**	GGD Gezondheidspeiling	Regionaal : 13% zware drinker 13% gewoonte drinker Haarlemmer meer: 10,5% zware drinker 11,2% gewoonte drinker (2008)	Eerstvolgende meting in 2012	< 10%	< 10%
Alcoholgebruik jongeren***	E-MOVO onderzoek GGD/Jeugdomnibus	Regionaal: 29% Haarlemmer meer: 25% (2009/10)	Eerstvolgende meting in 2015	< 25%	< 25%
Aantal inwoners met depressieve klachten	GGD Gezondheidspeiling	VRK (2008) regio: 11% Haarlemmer meer: 10%	Eerstvolgende meting in 2012	< 10%	< 10%

*De cijfers hebben betrekking op inwoners van 21 tot 65 jaar. Vanaf 65 jaar wordt gezondheid in belangrijke mate door leeftijd bepaald.

** Zware drinkers drinken minstens één maal per week 6 of meer glazen alcohol per dag; gewoontedrinkers: mannen die meer dan 21 glazen alcohol per week drinken en vrouwen meer dan 14 glazen.

***Het E-movo onderzoek werd gehouden onder middelbare scholieren van klas 2 en klas 4 in het voortgezet onderwijs (vmbo en havo/vwo). Het gebruik van vijf of meer alcoholische drankjes tijdens één gelegenheid werd als overmatig alcoholgebruik beschouwd.

Doelstelling C: Waar nodig kunnen mensen gebruik maken van voorzieningen waarbij eerstelijns(gezondheids)zorg dicht bij huis mogelijk is.

Effectindicatoren	Bron	Metingen		Streefwaarden	
		2011	2012	2011	2012
Het aantal recidieven op het gebied van huiselijk geweld	Registratie Steunpunt Huiselijk Geweld	Geen cijfers bekend, door de overgang van Centrum-gemeente	Geen cijfers bekend, door de overgang van Centrum-gemeente	Geheel gestopt: > 45%; deels gestopt: > 21%	Geheel gestopt: > 45%; deels gestopt: > 21%
Gemiddelde verblijfsduur van cliënten in de maatschappelijke opvang	Rapportage door Humanitas	Ruim 9 maanden (2010)	nbn	< 9 maanden	< 9 maanden
Tevredenheid inwoners over gezondheidsvoorzieningen	Staat van Haarlemmermeer	76% (2008)	82% (2011)	≥ 76%	≥ 76%

Doelstelling D: Veel van onze inwoners zetten zich onbetaald in voor anderen.

Effectindicatoren	Bron	Metingen		Streefwaarden	
		2009	2011	2011	2012
Percentage inwoners dat zich als mantelzorgers inzet	Kijk op de Wijk	11%	11%	18%	11%
Het aantal mantelzorgers dat aangeeft zich overbelast te voelen	Kijk op de Wijk	20%	36%*	< 14%	< 20%
Tevredenheid van mantelzorgers over de ondersteuning door het steunpunt mantelzorg	Klanttevredenheidsonderzoek Steunpunt Mantelzorg/ Ithaka research	7,7	**	7,7	≥ 7,7
Percentage inwoners dat vrijwilligerswerk doet	Kijk op de Wijk	25%	26 %	25%	26%

*De stijging in deze indicator is waarschijnlijk veroorzaakt doordat bij de meting in 2011 meer aandacht is besteed aan de belasting van mantelzorg op de tijdsbesteding van inwoners.

**In 2009 heeft het Mantelzorg Steunpunt een klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd. Er zijn nog geen afspraken over een nieuwe meting gemaakt.

Doelstelling A: Zoveel mogelijk inwoners nemen op eigen kracht deel aan de maatschappij op sociaal en maatschappelijk terrein en kunnen zich er ontplooiën.

Verantwoordelijkheden:

1. Zorg dragen voor een blijvend passend niveau van accommodaties/voorzieningen dat aansluit bij de behoefte en bij de wettelijke taken.
De gemeente heeft de regierol voor wat betreft planning en instandhouding van sociaal-culturele accommodaties, geeft de doelstellingen en randvoorwaarden aan ten aanzien van eigenaarschap, exploitatie, beheer en gebruik en monitort de uitvoering. Zelfstandige uitvoeringsorganisaties verzorgen de exploitatie en programmering.
2. Bevorderen van een geïntegreerde samenleving.
Bij de uitvoering van het integratiebeleid heeft de gemeente de regisseursrol. Wij formuleren de doelstellingen, brengen de diverse organisaties die bij het integratieproces betrokken zijn bij

elkaar en houden toezicht op de uitvoering. De uitvoering van het beleid ligt voornamelijk bij onze netwerkpartners.

3. Ervoor zorg dragen dat ouderen, chronisch zieken en mensen met een beperking langer zelfstandig en zelfredzaam kunnen blijven.
De gemeente draagt er zorg voor dat ouderen, chronisch zieken en mensen met een beperking zo veel mogelijk gebruik kunnen maken van algemene voorzieningen. Waar dit niet mogelijk is, biedt de gemeente in nauwe samenwerking met diverse externe partners aanvullende voorzieningen aan.
4. Bieden van snelle en effectieve hulp aan multiprobleemgezinnen (MPG).
De gemeente is verantwoordelijk voor een goed georganiseerde, geïntegreerde hulpverlening aan multiprobleemgezinnen. Hiervoor is in 2010 een procesbegeleider MPG aangesteld.
5. Bieden van maatschappelijke dienstverlening. De gemeente is verantwoordelijk voor de financiering van het algemeen maatschappelijk werk, opbouwwerk en het sociaal raadsliedenwerk.
6. Bieden van schuldhulpverlening. De gemeente is verantwoordelijk voor de regievoering over en uitvoering van schuldhulpverlening.

Wat zouden we daarvoor doen?

1. Herzien van het uitvoeringsbeleid ten aanzien van sociaal-culturele accommodaties (regelmatige monitoring van het daadwerkelijk gebruik van en de klanttevredenheid over de accommodaties, voortgezet / herzien beleid ten aanzien van eigenaarschap en groot onderhoud, exploitatie en facilitair beheer.).
2. Planning en voorbereiding van aanvullende sociaal-culturele accommodaties als onderdeel van voorzieningenclusters (brede school, kinderopvang, gezondheidszorg etc.).
3. Subsidiëren van activiteiten voor migranten, vluchtelingen en statushouders die onder de pardonregeling vallen.
4. Subsidiëren van het vrouwenwerk van Saami/activiteiten gericht op integratie en emancipatie.
5. Subsidiëren van het sociaal-cultureel ouderenwerk, ouderenadvieswerk en ontmoetingsactiviteiten voor ouderen en mensen met een beperking.
6. Opzetten van een meldpunt multiprobleemgezinnen en coördinatie van de hulpverlening
7. Subsidiëren van het algemeen maatschappelijk werk, woonbegeleiding, opbouwwerk en sociaal raadsliedenwerk.
8. Informeren, adviseren, bemiddelen en doorverwijzen via (gemeentelijke) loketfuncties.
9. Voortzetten van het informatiepunt (als onderdeel van het Wmo-loket), het versterken van schuldenpreventie en het financieren van schuldhulpverlening.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Voor de sociaal-culturele accommodaties (SCA's) is het volgende gerealiseerd:

- OntmoetingsCentrum Nieuw-Vennep is vervangen door de accommodatie aan het Harmonieplein;
- Het afgebrande wijkcentrum Linqenda in Nieuw-Vennep is herbouwd op de Oostmoor.
- Voorbereidingen voor de vervanging van "De Olm" in Zwanenburg bij de planvorming van "Hart voor Zwanenburg".
- Dorpshuis "De Meerkoet" in Lisserbroek is gerenoveerd en uitgebreid met een klein jongerencentrum en praktijkruimtes voor (para)medische dienstverleners
- Het plan voor een multifunctionele accommodatie in Badhoevedorp is heroverwogen. Een kleiner plan voor de vervanging van het huidige dorps huis is voorbereid.

Subsidiëren van activiteiten voor migranten, vluchtelingen en statushouders die onder de pardonregeling vallen.

Wij zijn gestart met een onderzoek naar de positie van migranten in Haarlemmermeer en hun succes- en faalfactoren. De resultaten verwachten wij in het voorjaar van 2012.

De twee verdeelregels 'Activiteiten ten behoeve van een geïntegreerde samenleving' (genormeerd en eenmalig) zijn dit jaar vervangen door twee nieuwe verdeelregels voor Integratieactiviteiten (genormeerd en eenmalig). Daardoor kan vanaf 2012 subsidie worden aangevraagd voor activiteiten gericht op deelname aan het maatschappelijk en economisch verkeer. Activiteiten gericht op ontmoeting subsidiëren wij niet langer. Ook de maximum subsidiebedragen zijn aangepast. Voor de zesde keer organiseerden wij dit jaar "de Raad van 100" (een werkconferentie integratie) voor vertegenwoordigers uit het maatschappelijk middenveld. Thema dit jaar was het Integratie en Vrijwilligerswerk.

Subsidiëren van het vrouwenwerk van Saami/activiteiten gericht op integratie en emancipatie

Deze activiteit is in 2011 omgedoopt tot activiteiten gericht op integratie en emancipatie. Wij hebben in 2011 de Stichting Meerwaarde gevraagd om te komen tot een omslag in het vrouwenwerk. Sinds de tweede helft van 2011 ligt de nadruk minder op ontmoeting en meer op scholing en werk. We spreken ook niet meer over vrouwenwerk, maar meer in algemene zin over activiteiten gericht op integratie en emancipatie. De huidige activiteiten en deelnemers zijn nu ingedeeld aan de hand van de re-integratieladder. Vanaf 2012 worden nieuwe deelnemers direct naar passende activering toegeleid.

Subsidiëren van het sociaal-cultureel ouderenwerk, ouderenadvieswerk en ontmoetingsactiviteiten voor ouderen en mensen met een beperking.

Meerwaarde bood ouderen in 2011 een breed aanbod met creatieve, educatieve en bewegingsactiviteiten. Er waren activiteiten in zelfbeheer (kaart-, sjoel- en biljartclubs) maar ook onder begeleiding waar dat voor ouderen door hun fysieke of sociaal psychische conditie nodig was. Dit gebeurde door vrijwilligers met steun van een agogische beroepskracht.

Met zeven huiskamergroepen bood Meerwaarde zelfstandig wonende maar vereenzaamde senioren wekelijkse structuur. De groepen draaiden vrijwel geheel op tientallen vrijwilligers.

Via Project Metgezel worden thuiswonende en alleenstaande ouderen, chronisch zieken en lichamelijk gehandicapten door vrijwilligers thuis bezocht. Doel is mensen gezelschap bieden, hun eenzaamheid verlichten en zelfredzaamheid stimuleren en versterken. Meerwaarde organiseerde deze activiteit samen met Humanitas. Deze huisbezoeken worden ook uitgebreid naar ouderen op hoge leeftijd.

Voor een groep licht verstandelijk gehandicapten was het KlupCafe de plek om met de lessen van een sociale vaardigheidstraining (gevolgd bij MEE) en zelfredzaamheid aan de slag te gaan.

De ouderenadviseurs hadden een belangrijke verwijzende rol in de in omvang toenemende complexe hulpvragen van ouderen. Stichting MeerWaarde heeft een aandachtsfunctionaris ouderen mishandeling aangesteld.

55+ beurs

Dit jaar is met succes voor de 7^e keer de 55+ beurs georganiseerd met als thema Gezond Ontspannen. Voor de 1300 bezoekers was een nieuwe Beweegwijzer voor 55-plussers beschikbaar, tot stand gekomen in samenwerking met Sportservice Haarlemmermeer.

Opzetten meldpunt multiprobleemgezinnen en coördinatie

Met de opening van het Centrum voor Jeugd en Gezin+ in de zomer van 2011 is effectief gestart met korte lijnen tussen de volwassenenzorg en jeugdzorg voor multiprobleemgezinnen. Wij nemen daarin vanuit een regisserende rol actief deel.

Subsidiëren van algemeen maatschappelijk werk, woonbegeleiding, opbouwwerk, en sociaal raadsliedenwerk

In 2011 heeft het maatschappelijk werk meer burgers bereikt, met name dankzij betere samenwerking met huisartsen. Het aantal spreekuurposten is uitgebreid en ook in de avonden kan de burger een beroep doen op maatschappelijk werk. Doel is het versterken van zelfredzaamheid door maatschappelijke en juridische hulpverlening. Dat laatste gebeurt via inschakeling van het sociaal raadsliedenwerk. De maatschappelijke hulpverlening betreft licht ambulante zorg, korte contacten,

psychosociale hulpverlening, outreachende hulpverlening, waakvlamcontacten, spreekuren op 12 locaties, cursussen psychosociaal, crisishulpverlening en internethulpverlening. Zowel aan zorgvragers als -mijders wordt via het zogenaamde voordeurteam hulp aangeboden.

Het opbouwwerk is dit jaar onder andere actief geweest op het scholeneiland Bornholm, bij de totstandkoming van de seniorenwijzer, in de hotspotgebieden en bij activiteiten in Zwanenburg (o.a. Kika Funday). Ook is ondersteuning geboden o.a. wijkinitiatieven als een speelterrein voor jongeren, Fun Tour, de Buitenspeeldag en Burendag. Het opbouwwerk speelde in 2011 een toenemende rol in de jeugdproblematiek en bij onze inzet op kwetsbare groepen.

Voortzetten van het informatiepunt (als onderdeel van het Wmo-loket), het versterken van schuldenpreventie en het financieren van schuldhulpverlening.

In 2011 hebben wij de hulp bij het huishouden gegund aan drie zorgaanbieders, waarbij met name gelet is op de kwaliteit. Een signaalfunctie om bij te sturen was een expliciet onderdeel van de afspraken. Het beeld over de uitvoering in 2011 is uiterst positief.

Het collectief vraagafhankelijk vervoer (Meertaxi) is een ander belangrijk onderdeel van de maatschappelijke participatie. Dit vervoer is in 2011 opnieuw aanbesteed en wordt vanaf 1 januari 2012 verzorgd door ZCN totaal vervoer. Ook hier is met name gegund op de kwaliteitsaspecten. Dit jaar was er voor schuldhulpverlening dankzij een specifieke Rijksregeling net als in 2010 extra budget beschikbaar. Wij hebben naast de reguliere schuldhulpverlening vooral in de preventieve sfeer ingezet op de jeugd met een campagne bij de ROC's. Het is namelijk moeilijk studerende en schoolgaande jeugd via reguliere schuldhulpverlening te helpen door het ontbreken van vaste inkomsten.

Adamas inloophuis

Met het Adamas Inloophuis hebben wij een bijzondere voorziening voor de zorg en ondersteuning op maat voor kankerpatiënten en hun naasten. Er is een grote behoefte aan deze voorziening die een aanvulling is op de oncologische gezondheidszorg. Sinds 2009 subsidiëren wij het huis met een structurele prestatiesubsidie. Het gros van de inkomsten komt echter uit andere bronnen (schenkingen, acties, fondsen). Het inloophuis heeft op jaarbasis ca. 8000 bezoekers en draait op de inzet van ruim 100 vrijwilligers.

Doelstelling B: Inwoners van Haarlemmermeer ervaren zo weinig mogelijk gezondheidsproblemen.

Verantwoordelijkheden:

1. Bevorderen van de fysieke gezondheid.
De GGD Kennemerland voert in opdracht van tien gemeenten via een gemeenschappelijke regeling de lokale gezondheidstaken uit. De gemeente heeft de wettelijke verantwoordelijkheid om de Wet publieke gezondheid (Wpg) ten uitvoer te brengen (waaronder de aansturing van de GGD). In samenwerking met externe partijen heeft de gemeente de verantwoordelijkheid om gezondheid en gezond gedrag te bevorderen.
2. Voorkomen dan wel snel en effectief aanpakken van psychische problemen.
De gemeente is verantwoordelijk voor de preventie van psychische problemen en de toeleiding naar hulpverlenende instanties. De gespecialiseerde instellingen worden in overleg met de regiogemeenten gefinancierd.
3. Voorkomen dan wel snel en effectief aanpakken van verslavingsproblemen
De Brijder Stichting krijgt van de centrumgemeente subsidie voor het uitvoeren van een basispakket aan maatregelen

Wat zouden we daarvoor doen?

1. Uitvoeren van de nota Lokaal volksgezondheidsbeleid 2009-2012
2. Continueren van de (financiële) bijdrage aan de GGD.
3. Subsidiëren van diverse activiteiten gericht op preventie van en voorlichting over alcohol- en drugsverslaving onder jongeren (o.a. project De gezonde school en genotmiddelen)
4. Subsidiëren van sport- en bewegingsactiviteiten (o.a. voor ouderen en jongeren).
5. In overleg met de centrumgemeente blijven subsidiëren van de preventie van depressie

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Uitvoering volksgezondheidsbeleid o.a. subsidiëren sport- en bewegingsactiviteiten

In 2011 is de aanpak van overgewicht en bewegingsarmoede bij de jeugd tot 19 jaar gecontinueerd. Wij werken samen met de GGD Kennemerland, Sportservice Haarlemmermeer en VUmc-EMGO Institute for health and care.

In april van dit jaar is de website Goedgewicht.nl gelanceerd. Publiek en professionals vinden hierop informatie over mogelijkheden om overgewicht aan te pakken.

Met het programma Obelixitas werden 36 kinderen van 8 -12 jaar begeleid naar een gezonder gewicht onder andere door twee keer per week te sporten gedurende 9 maanden. Met Groep 6 On the move worden leerlingen en ouders van groep 6 geïnformeerd over beweging en voeding en doen leerlingen mee aan allerlei activiteiten. In 2011 deden 10 groepen mee. Bij School on the move wordt de aanpak schoolbreed ingezet; dit gebeurde op 5 scholen.

Met Heerhugowaard en Zandvoort voeren we op VO-scholen het project 'Noord-Hollandse gemeenten op gezond gewicht' uit.

GALM (Groninger Actief Leven Model) hebben wij als een sportstimuleringsproject ingezet om ouderen van 55 – 65 jaar aan het bewegen te krijgen en te houden.

Wij hebben verder voor vijf Automatische Externe Defibrillatoren (AED)subsidies verstrekt aan sportverenigingen, vrijwilligersorganisaties en non-profit instellingen. Door een beter dekkend netwerk van AED's nemen de overlevingskansen bij een hartstilstand toe. De AED's worden ook aangemeld op de website www.aed4.eu.nl

Continueren financiële bijdrage aan GGD

De GGD is onderdeel van de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK). Samen met de andere regiogemeenten houden wij de GGD in stand via inwonerbijdragen (zie VRK in de paragraaf Verbonden partijen). Wij hebben in 2011 ingestemd met de bezuinigingen in VRK-verband. Dit betekent dat op een aantal onderdelen de jeugdgezondheidszorg wordt versoerd zonder nadelige effecten op de kwaliteit van de zorg en de preventieve activiteiten voor de mondgezondheid geen wettelijke taak) worden gestopt.

Subsidiëren activiteiten preventie en voorlichting alcohol- en drugsverslaving

Ook in 2011 hebben wij voor de aanpak op dit gebied samengewerkt met politie, GGD, Brijder verslavingszorg, jongerenwerk, sportverenigingen en onderwijs. De risico's en overlast zijn voor ons reden het gebruik zoveel mogelijk te willen voorkomen. Voor alcohol betekent dat het zo lang mogelijk uitstellen van beginnen met drinken, in ieder geval tot na 16 jaar, en het tegengaan van overmatig alcoholgebruik bij jongeren. De aanpak richt zich zowel op preventie en vroegsignalering als handhaving en behandeling/begeleiding. Een belangrijk element in de aanpak is het betrekken van ouders. Op een aantal hotspots is het gebruik en bezit van alcohol verboden. Voor zowel in basis- als voortgezet onderwijs was er een integraal schoolpreventieprogramma over roken, alcohol en drugs.

Subsidiëren van preventie van depressie

De GGD heeft in 2011 een regionaal programma voor de preventie van depressie en angst bij volwassenen en ouderen uitgevoerd. Voorbeelden waren de ondersteuningsgroep Nabestaanden na

zelfdoding en informatiebijeenkomsten voor mantelzorgers van mensen met psychiatrische problematiek. Ook was er een preventief programma voor en door vluchtelingen : MindSpring.

Doelstelling C: Waar nodig kunnen mensen gebruik maken van voorzieningen waarbij eerstelijns(gezondheids)zorg dicht bij huis mogelijk is.

Verantwoordelijkheden:

1. Faciliteren van een toereikend, toegankelijk en nabij aanbod eerstelijns gezondheidszorg. Naast de concrete basistaken uit de Wet publieke gezondheidszorg heeft de gemeente ook de taak om cure, care en preventie beter op elkaar af te stemmen.
2. Geschikte vestigingslocaties voor de eerstelijns gezondheidszorg. De gemeente faciliteert bij het vinden van geschikte vestigingslocaties.
3. De geestelijke gezondheidszorg een nadrukkelijker plek in de eerste lijn geven. De gemeente heeft hierbij een coördinerende en stimulerende taak.
4. Zorg dragen voor een effectieve melding, registratie en hulpverlening op het gebied van huiselijk geweld.
De gemeente heeft een coördinerende taak om (in overleg met de centrumgemeente Haarlem) ervoor te zorgen dat huiselijk geweld in een zo vroeg mogelijk stadium gemeld wordt en dat er voor zowel daders als slachtoffers hulpverlening mogelijk is.
5. Voorkomen dan wel snel en effectief aanpakken van dakloosheid en Openbare Geestelijke Gezondheids Zorg (OGGz)-problematiek.
In de maatschappelijke opvang in Hoofddorp worden dak- en thuislozen opgevangen en begeleid, met als doel een spoedig maatschappelijk herstel en doorstroming naar een reguliere woning. Met de centrumgemeente Haarlem worden afspraken gemaakt over (additionele) bovenregionale opvangplaatsen.
6. Uitwerking samenwerkingsconvenant politie, Meerwaarde en gemeente.

Wat zouden we daarvoor doen?

1. Identificatie van functionele samenwerkingsverbanden per gebied: (bijvoorbeeld Huisartsen Onder Eén Dak (HOED)), meerdere disciplines onder één dak, multifunctionele accommodaties, Centra voor Jeugd en Gezin) en het uitbreiden van de samenwerkingsrelaties rondom deze voorzieningen.
2. Faciliteren bij het vinden van geschikte vestigingslocaties.
3. Subsidiëren van het Advies- en Steunpunt huiselijk geweld en leveren van een bijdrage aan de geïntegreerde hulpverlening van daders en slachtoffers op het niveau van Kennemerland.
4. Het bieden van maatschappelijke opvang in Hoofddorp en in overleg met de regio leveren van een (proportionele) bijdrage aan de bovenregionale voorzieningen maatschappelijke opvang op niveau van Kennemerland.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Identificatie samenwerkingsverbanden

Wij hebben de medische dienstverlening voor Lisserbroek kunnen behouden door bij de uitbreiding van dorpshuis "De Meerkoet" voor de huisarts en (para)medische dienstverleners praktijkruimtes te realiseren.

In het nieuwe dorpshuis Badhoevedorp zal het bureau voor Jeugdgezondheidszorg (consultatiebureau en schoolarts) worden ondergebracht. Dit biedt kansen voor samenwerking met Algemeen Maatschappelijk Werk, Opvoedspreekuren, de kinderopvang etc. en kan zo uitgroeien tot een Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)

Advies- en steunpunt huiselijk geweld

Per 1 juli 2011 is het Steunpunt Huiselijk Geweld nieuwe stijl gestart. Het steunpunt vervult ook een rol in het uitvoeren van de Wet op het Tijdelijk Huisverbod. Dat gaat dan om casemanagement en de crisisinterventie. Zie voor meer informatie programma 3, doelstelling C.

In regionaal verband loopt een speciaal project op het gebied van eengerelateerd geweld. Doelen zijn het bestrijden en voorkomen en het bieden van deskundige hulpverlening bij eierzaken.

Maatschappelijke opvang

Ook in 2011 zijn in de tijdelijke voorziening maatschappelijke opvang mensen uit Haarlemmermeer naar tevredenheid opgevangen en begeleid op basis van de bestaande afspraken met Humanitas Onder Dak. In nauw overleg met centrumgemeente Haarlem is de financiële verantwoording 2010 afgerond, subsidie 2011 ontvangen en aanvraag 2012 ingediend.

Er is een raadsvoorstel (voorlopig ontwerp en voorbereidingskrediet SMO) voorbereid en vastgesteld door de gemeenteraad. Er zijn onderhandelingen met Ymere gevoerd om te komen tot afspraken m.b.t. de nieuw te bouwen voorziening maatschappelijke opvang (SMO). In juli 2011 heeft Ymere zich bereid verklaard dit project over te nemen van de gemeente. De bouwstart staat gepland voor medio 2012 en oplevering voor eerste helft 2013. In het najaar van 2011 heeft de aanbesteding van de exploitatie van de SMO plaatsgevonden en ertoe geleid dat er een overeenkomst is gesloten met RIBW-K/AM. Deze instelling kwam als meest gunstige uit de aanbestedingsronde.

Doelstelling D: Veel van onze inwoners zetten zich onbetaald in voor anderen.

Verantwoordelijkheden:

1. Bevorderen van vrijwilligerswerk en vrijwillige inzet.
2. Verbeteren van mantelzorgondersteuning en respijtzorg.

De gemeente voert regie over de uitvoering van de activiteiten bij de maatschappelijke organisaties. De ondersteunende organisaties (de Vrijwilligerscentrale Haarlemmermeer, het Steunpunt Mantelzorg en Sportservice Haarlemmermeer) spelen hierbij een centrale rol.

Wat zouden we daarvoor doen?

1. Subsidiëren van de vrijwillige hulpdiensten.
2. Subsidiëren van de Vrijwilligerscentrale voor ondersteunende activiteiten (o.a. de coördinatie bij de vrijwilligersvacaturebank, de organisatie van een vrijwilligersmanifestatie en de uitreiking van de vrijwilligersprijzen).
3. Subsidiëren van het Mantelzorg Steunpunt voor ondersteunende activiteiten (o.a. het werven van vrijwilligers voor respijtzorg, het geven van voorlichting en advies, het vergroten van het bereik en het afstemmen en versterken van het aanbod).

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Subsidiëren van de vrijwillige hulpdiensten

Wij hebben stichting Meerwaarde in 2010 opdracht gegeven voor een onderzoek naar de mogelijkheden van uitbreiding van de huidige vrijwillige hulpdiensten. Uiteindelijk doel is een dekkend netwerk. De vrijwillige hulpdiensten zijn dit jaar uitgenodigd op het Wmo-café over vrijwillige doorverwijzers, waar zij onder andere geïnformeerd werden over diverse Wmo-voorzieningen.

Subsidiëren van de Vrijwilligerscentrale voor ondersteunende activiteiten

Stichting Meerwaarde ontving in 2011 subsidie voor het uitvoeren van de Vrijwilligerscentrale en voor de jaarlijks terugkerende Vrijwilligersmanifestatie, NLDoet en de Beursvloer. Verder hebben wij de Vrijwilligerscentrale de makelaarsfunctie gegeven bij het project maatschappelijke stages. Met ingang van schooljaar 2011/2012 volgen alle leerlingen in het voortgezet onderwijs een maatschappelijke stage van 30 uur. De Vrijwilligerscentrale Haarlemmermeer bemiddelt daar in vraag en aanbod. Het Europees jaar van het Vrijwilligerswerk is aangegrepen voor extra activiteiten. Wij noemen de

Vrijwilligers Centraal Tour , de Vrijwilligersmarkt en de waarderingwedstrijd voor vrijwilligersorganisaties. Ook hebben wij extra cursusmogelijkheden aangeboden.

Subsidiëren van het Mantelzorg Steunpunt voor ondersteunende activiteiten

In oktober hebben wij de Nota Mantelzorgondersteuning en Respijtzorg 2011 vastgesteld.

De nieuwe speerpunten zijn het herkennen en bereiken van mantelzorgers, het verbeteren van informatie en advies, het versterken van de eigen kracht en het vergroten van het aanbod aan respijtvoorzieningen.

Met het subsidie aan het Mantelzorg Steunpunt zorgen wij voor de ondersteuning van mantelzorgers.

Tijdens de Dag van de Mantelzorg ontvingen de mantelzorgers ook dit jaar weer een bloemetje van de gemeente als blijk van waardering. Extra aandacht was er dit jaar voor jonge mantelzorgers.

Jaarrekening

Wat heeft het gekost?

(bedragen x € 1.000)	Product omschrijving	Originele begroting	Gewijzigde begroting	Rekening	Vershil rekening gewijzigde begroting
-------------------------	----------------------	------------------------	-------------------------	----------	--

Totaal programma 4

	2011	2011	2011	
Totaal Baten	2.177	2.306	2.854	548
Totaal Lasten	27.853	27.902	27.873	29
Resultaat (B-L)	-25.676	-25.596	-25.019	577

Uitsplitsing per product

Baten	625 Subsidies maatschappelijk werk	632	718	718	
Lasten	625 Subsidies maatschappelijk werk	6.992	7.040	6.832	208
Saldo		-6.360	-6.322	-6.114	208
Baten	626 WMO hulpmiddelen	200	212	420	208
Lasten	626 WMO hulpmiddelen	6.711	6.738	6.109	629
Saldo		-6.511	-6.526	-5.689	837
Baten	628 Accommodaties	172	203	318	115
Lasten	628 Accommodaties	3.199	2.807	3.760	-953
Saldo		-3.027	-2.604	-3.442	-838
Baten	630 Wet maatschappelijke onderst.	1.173	1.173	1.398	225
Lasten	630 Wet maatschappelijke onderst.	8.481	8.590	8.452	138
Saldo		-7.308	-7.417	-7.054	363
Baten	631 WMO uitvoering				
Lasten	631 WMO uitvoering	917	917	917	
Saldo		-917	-917	-917	
Baten	714 Openbare gezondheidszorg				
Lasten	714 Openbare gezondheidszorg	1.554	1.810	1.804	6
Saldo		-1.554	-1.810	-1.804	6

Uitsplitsing per kostensoort

Baten	Huren en pachten	172	226	341	115
Baten	Overige goederen en diensten	832	907	704	-203
Baten	Overige inkomensoverdrachten	1.173	1.173	1.809	636
Saldo		2.177	2.306	2.854	548
Lasten	Niet in te delen uitgaven			123	-123
Lasten	Personeel van derden	143	183	133	50
Lasten	Energie	65	65	9	56
Lasten	Overige goederen en diensten	4.387	4.575	3.952	623
Lasten	Overige inkomensoverdrachten	18.682	18.802	19.283	-481
Lasten	Reserveringen	389	389	389	
Lasten	Kapitaallasten	768	401	401	
Lasten	Bedrijfsvoeringskosten	3.419	3.488	3.584	-96
Saldo		27.853	27.903	27.874	29

Toelichting gewijzigde begroting 2011 - rekening 2011

Baten:

Accommodaties

Door het professionaliseren van vastgoed komen steeds meer dossiers op orde. Een onderdeel hiervan zijn huur dossiers. Hier is sprake van nieuwe contracten en een structurele stijging van de inkomsten.

Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

Net als bij de Hulpmiddelen WMO geldt voor hulp bij het huishouden een eigen bijdrage die afhankelijk is van het verzamelinkomen. (voordeel € 157.100). Ook is er een bedrag van € 67.500 aan inkomsten uit terugvordering van niet bestede Persoonsgebonden Budgetten ontvangen.

WMO hulpmiddelen

Per 1/1/2008 geldt een eigen bijdrage voor hulpmiddelen Wmo (m.u.v. rolstoelen). Deze is maximaal 3 jaar verschuldigd en de hoogte is afhankelijk van het verzamelinkomen. Uit de rapportages van het CAK blijkt dat het aantal huishoudens dat een eigen bijdrage verschuldigd is stijgt. Dit komt overeen met het gegeven dat het aantal uitstaande voorzieningen binnen onze gemeente ook stijgt. Bovendien blijkt dat het aantal huishoudens met een inkomen van boven de € 25.000 stijgt, waardoor meer eigen bijdrage verschuldigd is.

Lasten:

Subsidies maatschappelijk werk

Maatschappelijke stages

In 2009 zijn we gestart met de implementatie van maatschappelijke stages in Haarlemmermeer. Hiervoor ontvangen we middelen vanuit het rijk, die wij inzetten voor de makelaarsfunctie maatschappelijke stages. Deze hebben wij belegd bij de Vrijwilligerscentrale Haarlemmermeer. In 2009 en 2010 is er een goede basisstructuur ontwikkeld en heeft de samenwerking tussen alle betrokken partijen (vrijwilligersorganisaties, scholen, gemeente en Sportservice en VrijwilligersCentrale Haarlemmermeer) goed vorm gekregen. Hierdoor konden wij in 2011 met een substantieel lager budget (€ 103.000) toch voldoende stageplekken en aanvullende activiteiten realiseren.

Terugvordering subsidies diverse maatschappelijke instellingen

Een deel van de onderuitputting wordt verklaard door het feit dat op een viertal subsidies van maatschappelijke instellingen een terugvordering heeft plaatsgevonden. Het betrof subsidies die niet volledig waren uitgegeven in 2010 en onder andere een geplande cursus die wegens omstandigheden niet doorging of kosten die lager uitvielen. De subsidies zijn voor 2011 naar beneden bijgesteld en dit levert een voordeel van € 29.000 op.

Generaal pardon

De generaal pardonregeling is in 2011 afgelopen. Dit levert een voordeel van € 22.000 op.

Huiselijk Geweld

Voor het project 'Van huis uit' hebben we een bijdrage ontvangen van Centrumgemeente Haarlem van € 25.000. Dit zijn rijksmiddelen. In onze begroting is geen rekening gehouden met deze bijdrage, zodat een voordeel is ontstaan.

Subsidies activiteiten etnische groepen, seniorenbeleid, overige organisaties, zwerfdieren en oranjeverenigingen

De onderschrijding van € 40.000 wordt met name veroorzaakt door een strenger toetsbeleid volgens de ASV (algemene subsidieverordening).

Accommodaties

Wij hebben een heroriëntatie uitgevoerd op de Multifunctionele Accommodatie Badhoevedorp (MFA). De uitkomst hiervan is dat het ontwerp dat gemaakt is voor de MFA niet gerealiseerd wordt. Het programma wordt bijgesteld van ongeveer 5.000 m² bruto vloeroppervlak naar 2.000 m² bruto vloeroppervlak. De tot nu toe gemaakte kosten bedragen € 967.000. Dit bedrag is als last opgenomen in 2011 volgens de boekhoudvoorschriften (BBV).

Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

Innovatiefonds

Op het budget Wmo-Innovatiefonds is € 80.000 minder uitgegeven. Er zijn 26 subsidieaanvragen in 2011 ingediend. Volgens de verdeelregel dienen alle aanvragen in 2011 gericht te zijn op (de ondersteuning van) vrijwilligerswerk en vrijwillige inzet. Daarnaast dienen de projecten gericht te zijn op een structurele verandering en moeten de activiteiten voor het belangrijkste deel vóór 31 december van het subsidiejaar kunnen worden gerealiseerd. Na toetsing aan deze voorwaarden heeft de jury besloten om tien aanvragen van vrijwilligersorganisaties en 2 aanvragen van professionele organisaties te honoreren. In de begroting 2012-2015 is in het kader van de bezuinigingen een afbouw van dit budget verwerkt.

Verstrekkings PGB's

Wij zien dat het aantal burgers dat voor een persoonsgebonden budget kiest voor hulp bij het huishouden, terug loopt waardoor een voordelig resultaat (€ 57.000) is ontstaan.

WMO hulpmiddelen

Bij de aanbesteding van hulpmiddelen in 2009, is ten onrechte uit gegaan van lagere kosten voor onderhoud van rolstoelen en vervoersvoorzieningen. Deze afspraken kunnen pas weer per 2013 (gunningsdatum nieuw contract na aanbesteding) worden herzien. De kosten voor onderhoud stijgen bovendien doordat steeds meer hulpmiddelen worden herverstrekt. Herverstrekking is goedkoper dan verstrekking van een nieuw hulpmiddel, echter herverstrekking zorgt voor meer onderhoudskosten. Tot slot stijgt het aantal uitstaande voorzieningen in de gemeente waarvoor onderhoud nodig is. Het betreft € 265.600 nadelig. Een nadeel op de kostenverhogende BTW van € 76.500 hangt samen met deze overschrijding.

De post individuele vervoersvoorzieningen betreft hoofdzakelijk de financiële tegemoetkomingen in de vervoerskosten. De uitgaven laten al langer een dalende trend zien. Per 1/4/2009 is het beleid aangescherpt en is geen tegemoetkoming voor bovenregionale vervoerskosten meer mogelijk. Hiervoor is het landelijke VALYS-vervoer sindsdien voorliggend. De voorzieningen worden jaarlijks gecontroleerd en bij het van toepassing zijn van de voorliggende voorziening, wordt de tegemoetkoming beëindigd. Tevens is bij de hercontrole van 2011 ook gecontroleerd of de Meertaxi als voorliggende voorziening aangemerkt kan worden en werd ook op die grond de tegemoetkoming beëindigd. Het voordeel betreft € 472.900. Bij de Voorjaarsrapportage 2012 zullen wij met een voorstel komen om structureel budget in te leveren.

Het aantal aanvragen voor individuele vervoersvoorzieningen - zoals de scootmobiel - neemt af. Mogelijk is de verschuldigde eigen bijdrage voor burgers reden om van een Wmo aanvraag af te zien. Daarnaast is sprake van relatief meer herverstrekkings t.o.v. nieuwverstrekkings. In totaal levert dit een voordeel op van € 410.300

Vanaf medio 2011 hebben wij het gebruik van de Meertaxi af zien nemen. Dit viel samen met een sterke toename in klachten over dit vervoer. Aannemelijk is dat de slechte kwaliteit voor pashouders aanleiding is geweest om minder gebruik van de Meertaxi te maken. Tevens zijn de kosten voor de implementatie van het nieuwe pasjessysteem lager uitgevallen dan was geoffereerd. Dit heeft geresulteerd in een voordeel van € 188.500.

Hoewel het aantal aanvragen voor rolstoelen in 2011 achterbleef bij de prognose, is de complexiteit van deze voorzieningen flink toegenomen. We zien een toename in complexe beperkingen. Bovendien is er technisch gezien steeds meer mogelijk en dienen wij op grond van onze Wmo-compensatieplicht daarin te voorzien. Deze complexe voorzieningen vallen vaak buiten het afgesproken kernassortiment en zijn dus niet alleen duurder door complexiteit, maar vallen daarnaast ook niet onder de kortingsregeling van het kernassortiment. In het najaar van 2011 is wel een complexe rolstoelsoort aan dit kernassortiment toegevoegd. Op deze wijze trachten wij de uitgaven voor complexe rolstoelen binnen de perken te houden. Een nadeel van € 163.300 is het gevolg.

Naast het feit dat het aantal aanvragen voor woningaanpassingen in 2011 is achtergebleven ten opzichte van de prognose, is ook sprake van relatief goedkopere aanpassingen. (Voordeel € 82.800)

Programma 5: Werk en inkomen

Portefeuillehouders: Bak, Nederstigt

Aandachtspunten 2011

Juist in deze tijd van economische crisis de werkgelegenheid blijvend bevorderen door

- Versterking van het bestaande bedrijfsleven en het stimuleren van nieuwe bedrijvigheid;
- Het begeleiden van mensen naar een reguliere baan; nadrukkelijke inzet op mensen met een korte afstand tot de arbeidsmarkt;
- Een actieve interactie tussen onderwijs en arbeidsmarktbeleid;
- Het stimuleren van stage- en leerwerkplekken.

Versterking van het bestaande bedrijfsleven en het stimuleren van nieuwe bedrijvigheid

Om het bedrijfsleven te versterken hebben wij ingezet op het segment verzorgende en stuwende bedrijven. Meer hierover in programma 12 Economische zaken.

Wij hebben u in 2011 ook de agenda arbeidsmarktbeleid 2011-2014 aangeboden die zich richt op een betere match tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. Een goed aanbod is gunstig voor de werkgelegenheid en zorgt voor uitstroom uit uitkeringssituaties

Het begeleiden van mensen naar een reguliere baan; nadrukkelijke inzet op mensen met een korte afstand tot de arbeidsmarkt

Door de economische omstandigheden is het afgelopen jaar het aantal bijstands- en Wet investeren in Jongeren (WIJ)-cliënten gegroeid. Onze focus lag in 2011 op de cliënten met een relatief korte afstand tot de arbeidsmarkt.

De groep onder 27 heeft met name door de crisis in 2009 de keuze gemaakt langer door te leren. Zij kwamen in 2011, samen met de reguliere schoolverlaters, verlaat op de arbeidsmarkt. Zij kunnen nu moeilijk een baan vinden en kwamen direct in de WIJ. In oktober zijn 50 jongeren een pilot gestart waarbij de vraag vanuit het bedrijfsleven centraal staat. De jongeren ondersteunen wij bij het solliciteren naar een stage, leerbaan, leerwerkbaan of baan en indien nodig bij het behalen van een startkwalificatie. Doel is dat minimaal 50% doorstroomt naar een betaalde baan.

Een actieve interactie tussen onderwijs en arbeidsmarktbeleid

Via het arbeidsmarktbeleid 2011 – 2014 hebben wij invulling gegeven aan de actieve interactie tussen onderwijs en arbeidsmarktbeleid. Met name in het Lokaal Platform Arbeidsmarkt en Onderwijs (LPAO), werken wij met ondernemers en onderwijs samen. We zijn dit jaar gestart binnen de technische sector. Een LPAO-werkgroep heeft de vraag van de werkgevers in kaart gebracht en ontwikkelt acties om jongeren en ouders te enthousiasmeren voor techniek. Een voorbeeld is het techniekplein tijdens de studiebeurs Studie Experience. Ook is de TechNet kring gestart waarbij VMBO en bedrijven samen leerlingen enthousiasmeren voor techniek. De aanpak is succesvol en deze gaan wij als voorbeeld gebruiken voor andere sectoren.

Het stimuleren van stage- en leerwerkplekken en -projecten

Wij hebben in 2011 zowel trajecten met de combinatie van opleiden en werken als het opdoen van werkervaring via stages ingekocht gecombineerd met een baangarantie. Naast deze inkoop is er vanuit diverse samenwerkingsverbanden ook gewerkt aan meer stage- en leerwerkplekken.

Voorbeelden zijn het loket Leren en werken, de regionale samenwerking Actieplan Jeugdwerkloosheid, RMC in de AM regio en genoemde LPAO-werkgroep Techniek. Zo loopt binnen het Actieplan Jeugdwerkloosheid een project waarbij 25 jongeren bij de firma EDUbouw een leerwerktraject in de bouw ervaring opdoen.

Wat wilden we bereiken?

Maatschappelijk doel: Alle inwoners kunnen in hun eigen bestaan voorzien, bij voorkeur zonder hulp van de gemeente.

Effectindicatoren	Bron	Metingen		Streefwaarden	
		2010	2011	2011	2012
% Uitkeringsgerechtigden van 18-27 jaar op het inwoneraantal (143.000)*	GWS4AII/GBA	0,13%	0,14%	0,11 %	0,12%
% Uitkeringsgerechtigden van 27-65 jaar op het inwoneraantal (143.000)	GWS4AII/GBA	0,90%	0,88%	0,87%	0,84%
Terugval % bijstand (indicator duurzame uitstroom)	Kernkaart	22% (2009)	Gegevens zijn nog in onderzoek**	14,5%	14,5%
Percentage van de beroepsbevolking (18 – 26 jaar) is maatschappelijk actief***	Kijk op de wijk****	88% (2009)	86%	88%	88%
Percentage van de beroepsbevolking (27 – 65 jaar) is maatschappelijk actief	Kijk op de wijk	93% (2009)	92%	93%	93%

* In verband met de invoering van de Wet investeren in jongeren zijn de percentages gesplitst : van 18 t/m 26 jaar en van 27 t/m 65 jaar. Het percentage van de eerste groep is lager, omdat in deze categorie nog gestudeerd wordt, jongeren minder mantelzorg en vrijwilligerswerk verrichten en minder politiek actief zijn.

Met de komst van de WWnV zullen de streefcijfers van de Wwb en Wij anders worden, hier wordt in 2012 nadat de wetgeving is uitgekristalliseerd, op teruggekomen.

**Deze gegevens zijn aangeleverd aan het CBS voor de zogenaamde WWB-statistieken. Het CBS levert de cijfers aan het ministerie. In dat proces is iets misgegaan. We hebben aan onze verantwoordelijkheid voldaan en wachten op verwerking door het CBS.

***Percentage inwoners dat 12 uur of meer per week werkt (arbeidsparticipatie) en/of maatschappelijk participeert (vrijwilligerswerk, mantelzorg, verenigingsleven, betrokken bij levensbeschouwelijke organisatie(s), club -en buurthuizen, enz.)

****Kijk op de Wijk verschijnt 1 x per 2 jaar

Doelstelling A: Zoveel mogelijk huishoudens voorzien in hun eigen bestaan door inkomsten uit betaald werk.

Effectindicatoren	Bron	Metingen		Streefwaarden	
		2010	2011	2011	2012
Aanmelding in Leerwerkbedrijf	LWB	168	*	125	100
Aantal stage- werkplaatsen in bedrijfsleven	Gemeente	85 (2009)	*	100	110
Aantal werkgevers in ons netwerk	Gemeente	125 (2009)	*	135	145

* Vanaf 2011 worden de gegevens niet meer per gemeente bijgehouden maar regionaal. Het aantal leerbanen (BBL) in de regio Haarlemmermeer bedraagt 1.267. Het aantal werkgevers in het netwerk bedraagt circa 750. In 2012 zal verder worden gekeken naar de wijze van monitoring van deze gegevens, mede in het kader van de Nota Agenda arbeidsmarktbeleid 2011-2014.

Doelstelling B: Huishoudens die niet in hun eigen bestaan kunnen voorzien door regulier betaald werk, krijgen een inkomen op minimumniveau van de gemeente.

Effectindicatoren	Bron	Metingen		Streefwaarden	
		2010	2011	2011	2012
Aantal uitkeringsgerechtigden tot 27	GWS4ALL	192	206	170	165
Totaal aantal uitkeringsgerechtigden van 27 – 65 jaar	GWS4ALL	1296	1262	1350	1250
Aantal toekenningen Kinderopvang voor kwetsbare groepen	GWS4ALL	97	88	70	70

Doelstelling C: Kwetsbare groepen kunnen zelfstandig deelnemen aan het maatschappelijk/economisch verkeer.

Effectindicatoren	Bron	Metingen		Streefwaarden	
		2010	2011	2011	2012
Aantal inburgeraars op traject	GWS4ALL	386	253	250	150
Bestand potentiële inburgeraars	W&I	27	15	50	50
Aantal cliënten schuldhulpverlening*	Stadsbank H'lem / Sociaal.nl	761 aanvr. w.v. 521 door naar Sociaal.nl	657 aanvr. w.v. 332 door naar Sociaal.nl	815 aanvr.	815 aanvr.
Aantal personen op wachtlijst Wsw	AM groep	49	60	45	45
Aantal opgelegde maatregelen (i.h.k.v. handhaving)	GWS4ALL	157	153	200	200
Aantal aanvragen Bijzondere Bijstand	GWS4ALL	4338	3915	3650	3675
Percentage toegekende aanvragen Bijzondere Bijstand	GWS4ALL	65%	70%	67%	68%
Aantal toegekende aanvragen Langdurigheidtoeslag	GWS4ALL	930	930	1900	1900

*Vanaf medio 2008 wordt gewerkt met een gemeentelijk budgetadviesgesprek, als 1ste stap bij een aanvraag schuldhulpverlening. Bij complexe schuldenproblematiek vindt daarna doorverwijzing naar Sociaal.nl plaats. Per medio 2012 wordt de nieuwe Wet schuldhulpverlening van kracht en vindt een nieuwe aanbesteding plaats.

Doelstelling A: Zoveel mogelijk huishoudens voorzien in hun eigen bestaan door inkomsten uit betaald werk.

Verantwoordelijkheden:

Uitvoering geven aan de wettelijke taak in het kader van de WWB, WI, WIJ, WEB Regie voeren bij het voorzien in eigen bestaan, d.m.v.:

1. het informeren over de mogelijkheden voor opleidingen en trajecten naar werk
 2. het faciliteren van opleidingen en trajecten naar werk
 3. Het handhaven van deelneming aan opleidingen en trajecten naar werk
- Samenwerking met UWV om in 2011 tot een werkplein te komen

Wat zouden we daarvoor doen?

1. Inzet van participatiebudget voor het;
 - opleiden tot goed gekwalificeerd personeel
 - laten behalen van startkwalificaties voor ongekwalificeerde jongeren

- optimaliseren efficiënte inkoop van leer-werktrajecten
 - afsluiten van contracten met Regionale Opleidingencentra
2. Op basis van indeling van cliënten op treden van de re-integratieladder
 - cliënt richting één van de drie sporen leiden.
 - Accent ligt op personen met een korte afstand tot de arbeidsmarkt.
 3. Doorontwikkelen van LPAO(Lokaal Platform Arbeidsmarkt & Onderwijs) door;
 - het versterken van de inzet van EVC's (Erkend Verworven Competenties of ervaringscertificaten)
 - inzet duale trajecten in het kader van Leren en Werken
 - inbedden van de verschillende lokale en regionale overleggen in het LPAO overleg tussen het Haarlemmermeers Leerwerkbedrijf (HLWB)
 4. Ontwikkelen beleid op sociale activering
 5. Vormgeving Werkplein

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Inzet participatiebudget voor:

Bij de aanbesteding van re-integratie en inburgering hebben wij goed gekeken naar de opleidingsbehoefte. Wij werken nu met een aanpak voor drie groepen. Voor de eerste groep is het doel een minimale startkwalificatie. De tweede groep moet de kans op werk verhogen door leren in combinatie met opdoen van praktijkervaring. Bij de derde groep willen wij via EVC's de onbekende en onbenutte kwaliteiten bij klanten naar boven halen en zo de kans op betaald werk verhogen.

Wij hebben afspraken met de ROC's om participatiebudget te gebruiken voor trainingen/opleidingen. 50 Jongeren volgen daar sinds 2010 (tweedekans) onderwijs in combinatie met werk (een werk-leer aanbod).

In april 2011 zijn nog zes aanbieders van Werk-leertrajecten aangetrokken. Hierdoor zijn nog eens 42 jongeren gestart op werkleertrajecten. Dit aantal komt dus bovenop de eerdergenoemde 40 re-integratietrajecten voor kansrijke bijstandsccliënten (zie kopje: Het begeleiden van mensen naar een reguliere baan; nadrukkelijke inzet op mensen met een korte afstand tot de arbeidsmarkt).

In oktober hebben wij 450 klanten opgeroepen voor een profielgesprek waarbij de kansen en mogelijkheden in beeld zijn gebracht. 200 klanten zijn op een traject zijn gezet of worden gekeurd voor hun arbeidsverplichtingen.

Op basis van indeling op treden van de re-integratieladder cliënt richting één van de drie sporen leiden / Ontwikkelen beleid op sociale activering

Voor personen met een relatief lange afstand tot de arbeidsmarkt (trede 1 - 4) zijn wij een overeenkomst aangegaan met het HLWB. Wij hebben onze ambitie om 125 cliënten aan te melden ruim gehaald door 166 klanten aan te melden. Voor 64 is er inmiddels een traject gestart, waarbij sociale activering, maatschappelijke participatie en vaardigheden voor betaalde arbeid centraal staan. Bij de rest was een traject niet mogelijk of zal dit in 2012 starten.

Door een actie speciaal gericht op de middengroep (trede 5 – 7) zijn 40 klanten direct op een werkleertraject gezet (zie kopje: Het begeleiden van mensen naar een reguliere baan; nadrukkelijke inzet op mensen met een korte afstand tot de arbeidsmarkt).

Kansrijke cliënten werden tot voor kort ook aangemeld voor het HLWB. Sociale activering is daar vaak niet nodig. Daarom zijn via aanbesteding overeenkomsten aangegaan met re-integratiepartners die specifieke expertise hebben om deze klanten te begeleiden.

Doorontwikkelen van LPAO (Lokaal Platform Arbeidsmarkt & Onderwijs) door:

- het versterken van de inzet van Erkend Verworven Competenties of ervaringscertificaten (EVC's)

- inzet duale trajecten in het kader van Leren en Werken
- Inbedden van de verschillende lokale en regionale overleggen in het LPAO overleg tussen het Haarlemmermeers Leerwerkbedrijf (HLWB)

Wij hebben de inzet van EVC's versterkt door bij de aanbesteding de EVC's als apart perceel in het bestek op te nemen. Daarnaast is ook het Loket Leren en Werken ingericht op het gebruik van EVC's. De diverse lokale en regionale PAO-overleggen zijn in 2011 gecontinueerd op basis van een concrete actiegerichte agenda, zoals verwoord in de agenda arbeidsmarktbeleid (zie ook onder "aandachtspunten 2011"). In de Amsterdamse regio heeft dit geleid tot het oprichten van een Groot Amsterdams Werkgevers Servicepunt (WSP) met satellieten in Amsterdam, Amstelveen en Haarlemmermeer. Deze WSP's zijn samenwerkingsverbanden tussen gemeenten, UWV, SW-bedrijven en het onderwijs, gericht op een optimale match tussen de vraag van werkgevers en het beschikbare aanbod aan potentiële werknemers.

Doelstelling B: Huishoudens die niet in hun eigen bestaan kunnen voorzien door regulier betaald werk, krijgen een inkomen op minimumniveau van de gemeente.

Verantwoordelijkheden:

De gemeente is verantwoordelijk voor een rechtmatige en doelmatige verstrekking van uitkeringen en het vaststellen van het minimabeleid.

Wat zouden we daarvoor doen?

1. Garanderen van bestaanszekerheid door het rechtmatig en tijdig verstrekken van uitkeringen (WWB, IOAW, IOAZ, BBZ)
2. Uitoefenen van een goede poortwachterfunctie
3. Nemen van maatregelen bij het niet nakomen van afspraken en het weigeren van werk (handhaven)
4. Handhaven van minimabeleid en inzetten van alternatief voor de HaarlemmermeerPas.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

De economische crisis zorgde in 2011 voor meer aanvragen voor uitkeringen. Dit leverde druk op in de bedrijfsvoering en met name bij het tijdig verstrekken. In 2010 zaten we nog 9% boven onze norm (80% binnen 8 weken afhandelen). In 2011 zijn we op 5% onder de norm uitgekomen. Overigens zijn de maatschappelijke gevolgen beperkt gebleven, doordat klanten na vier weken een eerste voorschot ontvangen. Wij hebben u gemeld, dat de problemen in de bedrijfsvoering vroegen om een onderzoek. Op basis van de onderzoeksconclusies hebben wij inmiddels een plan van aanpak geformuleerd.

We hebben de poortwachtersfunctie verbeterd door na een aanmelding direct een proces van klantherkenning te doorlopen. Hierbij wordt nog vóór indiening van een aanvraag onderzoek gedaan naar de kansen om zelfstandig in het levensonderhoud te voorzien. Ook kwamen zo dossiers van jongeren direct terecht bij het Loket Leren en Werken. Door deze werkwijze is ondanks het hogere aantal aanvragen het aantal toegekende aanvragen gedaald.

Wij hebben met de re-integratiepartners duidelijke afspraken gemaakt over de melding van ongewenst gedrag van klanten. Het gaat dan om zonder afmelding niet verschijnen op oproepen, of niet gewenst of onacceptabel gedrag welke arbeidsinschakeling belemmert. Onze klantmanagers hebben tot taak per geval op basis van de maatregelverordening te bepalen wat de gevolgen zijn voor de uitkering. Daarbij wordt zorgvuldig gekeken wordt naar de omstandigheden waarin een klant zich bevindt. Er geldt altijd een lik-op-stuk beleid d.w.z. bij niet verschijnen volgt direct een maatregelgesprek. In 2011 zijn er 153 maatregelen opgelegd.

Naast het handhaven van het minimabeleid hebben wij in 2011 de nieuwe regeling Haarlemmermeer doet Mee! geïntroduceerd. Hiermee is de doelgroep goed bereikt en hebben vooral meer kinderen

geparticipeerd op recreatieve, culturele en sportieve activiteiten. Dit is vooral bereikt door drie organisaties opdracht te geven contact te leggen met de klanten en hen te ondersteunen bij de uitvoering. Zo is de drempel om gebruik te maken van de regeling met succes verlaagd.

Doelstelling C: Kwetsbare groepen kunnen zelfstandig deelnemen aan het maatschappelijk/economisch verkeer.

Verantwoordelijkheden:

1. Uitvoering geven aan de wettelijke taken in het kader van de nieuwe Wsw.
2. Uitvoering geven aan de wettelijke taken in het kader van de Wet Inburgering.

Bij 2 heeft de gemeente dezelfde rollen als bij onderdeel A. nl:

- Informeren.
- Faciliteren.
- Controleren.

Wat zouden we daarvoor doen?

1. Prestatieafspraken maken met de SW bedrijven en het doorontwikkelen van de beleidsvoornemens uit de nota Modernisering Wsw. Deze afspraken moeten met name gericht zijn op:
 - de verkorting van de wachtlijst
 - het bedienen van andere doelgroepen in regionaal verband
 - de aanpak van kwetsbare groepen in regionaal verband door zoveel mogelijk gebruik te maken van bestaande samenwerkingsstructuren
2. Het aanbieden van inburgeringsvoorzieningen aan inburgeringsbehoefte door het aanbieden van aanvullende duale trajecten (re-integratie gericht op werk) tijdens of na het inburgeringstraject, met als doel een zo hoog mogelijk niveau (minstens inburgeringsexamens, maar liefst startkwalificatie) te behalen
3. Het monitoren van de effecten van de ingekochte trajecten voor de uitvoering van de WIJ.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Wij hebben dit jaar in goed overleg met het Wsw-bedrijf gestuurd op het beheer en de lengte van de wachtlijst. Wij stellen echter wel vast dat ondanks onze inspanningen, de ontwikkeling van de wachtlijst sterk afhankelijk is van de jaarlijks door het Rijk vast te stellen taakstellingen. Door een aanzienlijke krimp in taakstelling konden er geen nieuwe mensen geplaatst worden. Eind 2010 stonden 45 mensen op de wachtlijst. Deze is in 2011 verder toegenomen tot 60 wachtenden. Wij hebben daarom in oktober via de nieuwe agenda arbeidsmarktbeleid 2011 – 2014 gezorgd dat het Wsw-bedrijf deelneemt aan overlegstructuren. Zo kunnen kansen via de ketenbenadering maximaal benut worden. Voorbeelden zijn deelname aan het LPAO, de regionale aanpak Jeugdwerkloosheid, de opzet van het regionale WerkgeversServicePunt en het netwerkoeverleg Wajong. Ook de samenwerking met de Waterwolf en het project Leren & Werken dragen daaraan bij.

Wij hebben dit jaar de aanbesteding van inburgeringvoorzieningen en re-integratie samengevoegd. Door de taalaanbieders en de re-integratiebedrijven is voor deze groep een passend aanbod ontwikkeld. Doel voor 2011 was 250 personen een inburgeringstraject aan te bieden. In 2010 en in de eerste helft van 2011 was dit aanbod ook voor vrijwillige inburgeraars. Omdat wij het aantal van 250 naderden, deden wij dit de tweede helft alleen nog aan verplichte inburgeraars.

Met de WIJ willen wij jongeren laten doorstromen naar arbeid. Wij constateren dat deze groep moeilijker bemiddelbaar is dan vooraf door de Minister in 2009 is ingeschat. Gebleken is dat ongeveer 80% geen startkwalificatie bezat. We constateren ook dat de instroom in de WIJ in 2011 met 125 klanten nagenoeg op hetzelfde niveau ligt als in 2010 met 116. Het totale WIJ bestand bedraagt eind 2011 206 klanten.

Jaarrekening

Wat heeft het gekost?

(bedragen x € 1.000)	Product omschrijving	Originele begroting	Gewijzigde begroting	Rekening	Vershil rekening gewijzigde begroting
Totaal programma 5		2011	2011	2011	
Totaal Baten		33.940	34.498	35.756	1.258
Totaal Lasten		45.215	48.129	47.384	745
Resultaat (B-L)		-11.275	-13.631	-11.628	2.003

Uitsplitsing per product

Baten	482 Volwassenen educatie				
Lasten	482 Volwassenen educatie				
Saldo					
Baten	614 Gemeentelijk minimabeleid	160	160	178	18
Lasten	614 Gemeentelijk minimabeleid	3.779	4.287	4.278	9
Saldo		-3.619	-4.127	-4.100	27
Baten	621 Maatschappelijke zorg		165	179	14
Lasten	621 Maatschappelijke zorg	716	781	653	128
Saldo		-716	-616	-474	142
Baten	622 Bijstandverlening-voorziening	17.814	17.792	18.638	846
Lasten	622 Bijstandverlening-voorziening	22.820	24.321	24.568	-247
Saldo		-5.006	-6.529	-5.930	599
Baten	623 Sociale werkvoorziening	9.272	8.438	8.449	11
Lasten	623 Sociale werkvoorziening	9.323	8.489	8.486	3
Saldo		-51	-51	-37	14
Baten	624 Leren & werken			181	181
Lasten	624 Leren & werken	645	731	848	-117
Saldo		-645	-731	-667	64
Baten	629 Vreemdelingen			594	594
Lasten	629 Vreemdelingen	128	128	128	
Saldo		-128	-128	466	594
Baten	641 Participatiebudget	6.693	7.942	7.537	-405
Lasten	641 Participatiebudget	7.805	9.391	8.423	968
Saldo		-1.112	-1.449	-886	563

Uitsplitsing per kostensoort

Baten	Overige goederen en diensten	28	28	1.037	1.009
Baten	Diverse belastingen			11	11
Baten	Overdrachten van het rijk	33.340	33.898	33.125	-773
Baten	Overige inkomensoverdrachten	572	572	1.416	844
Baten	Reserveringen			168	168
Saldo		33.940	34.498	35.757	1.259
Lasten	Niet in te delen uitgaven		500	456	44

Lasten	Personeel van derden	488	513	440	73
Lasten	Overige goederen en diensten	14.807	8.878	7.684	1.194
Lasten	Overige inkomensoverdrachten	23.365	31.361	31.927	-566
Lasten	Bedrijfsvoeringskosten	6.555	6.876	6.876	
Saldo		45.215	48.128	47.383	745

Toelichting gewijzigde begroting 2011 - rekening 2011

Baten:

Leren & werken

Actieplan Jeugdwerkloosheid

De gelden in het kader van het Actieplan Jeugdwerkloosheid werden voor de diverse gemeenten in de regio beheerd door de gemeente Amsterdam (Dienst Werk en Inkomen). Pas in een laat stadium (eind oktober 2011) werd bekend dat DWI de overgebleven gelden zou gaan overmaken aan de diverse gemeenten, waaronder ook de gemeente Haarlemmermeer. Uiteindelijk is een bedrag van € 626.000 aan ons betaald. Dit was niet begroot, er stonden ook geen voorgenomen activiteiten tegenover. Een deel van deze gelden, te weten € 451.000 is overgeheveld naar de (indicatieve) begroting van het participatiebudget voor 2012 zoals vastgesteld in het Raadsvoorstel Wijziging Wet werk en bijstand en intrekking Wet investeren in jongeren met ingang van 1 januari 2012 (Raadsvoorstel nummer 2011.0042338), het restant ad € 175.000 is gebruikt voor de leerwerkbanen van Edubouw.

Participatiebudget

Aan het re-integratiedeel van het Participatiebudget is via de Najaarsrapportage 2011 een budget van € 1,271 miljoen toegevoegd uit de reserveringsregeling 2010. Hiervan is uiteindelijk € 0,6 miljoen niet benut over 2011. Van het re-integratiebudget is een bedrag van € 219.000 overgeheveld naar de middelen voor het onderdeel Volwasseneneducatie. Dit hangt samen met het feit dat er door het Rijk fors is bezuinigd op de middelen voor Volwasseneneducatie. Vanuit de wens om de kwaliteit op peil te kunnen houden en de lopende trajecten in het kader van de Volwasseneneducatie te kunnen voortzetten, is bovenstaand bedrag overgeheveld.

Per saldo zijn hierdoor de baten € 0,4 miljoen lager dan begroot.

Bijstandverlening-voorziening

Inkomensdeel WWB

Er is een bedrag van € 334.000 meer ontvangen aan terugvordering en verhaal dan oorspronkelijk was begroot (€ 406.000). Het leeuwendeel hiervan komt door meer verrekeningen met het UWV en SVB dan in het voorgaande jaar. Een aantal sociale regelingen via het UWV kent geen voorschotverstrekking (bijvoorbeeld Wajong). Dit betekent dat mensen in afwachting van hun aanvraag, welke vaak aanzienlijke tijd in beslag kan nemen, een uitkering op grond van de WWB aanvragen. Wordt achteraf toch via het UWV een uitkering toegekend dan vindt verrekening plaats met de gemeente.

Daarnaast is een bedrag van € 112.000 vrijgevallen van de voorziening dubieuze bijstandsdebiteuren. *BBZ (Bijstand zelfstandigen)*.

Er is een bedrag van € 460.000 aan aflossingen kapitaalverstrekkingen en levensonderhoud binnengekomen. Op basis van de jaarlijks op te stellen verantwoording is vastgesteld dat een bedrag van € 84.000 moet worden terugbetaald aan het Rijk. Daarnaast is een bedrag van € 56.000 vrijgevallen van de voorziening dubieuze debiteuren.

Nog in te vullen.

Vreemdelingen

De eindafrekening van de WI-regeling over de periode 2007-2011 laat een positief resultaat zien van € 593.000. Dit resultaat is bereikt door kosteneffectieve inkoop van begeleidingstrajecten bij Regionale Opleidings Centra. Het betreft een incidenteel voordeel van een aflopende regeling. Voorgesteld wordt van dit voordeel € 447.000 extra toe te voegen aan de Behoedzaamheidsreserve, met als doel

frictiekosten rondom participatie en Werk & Inkomen die verwacht worden in 2012 op te kunnen vangen.

Lasten:

Leren & werken

Actieplan Jeugdwerkloosheid

In het kader van het actieplan jeugdwerkloosheid is ingezet op instroom van jongeren tot 27 jaar in leerwerkbanen in de bouw. 26 jongeren uit de gemeente Haarlemmermeer zijn bij Edubouw terechtgekomen voor een leerwerktraject. Deze kosten zijn gedekt door de bijdrage van de gemeente Amsterdam (zie baten).

Zwerfvuil

Voor het project zwerfvuil zijn we met AM-Groep een contract aangegaan voor tien deelnemers. Sinds het bestaan van dit project (2009) is het niet gelukt om voldoende deelnemers te krijgen mede als gevolg van de strikte toegangseisen die werden gesteld. In het kader van de tweede tranche bezuinigingen is een bezuiniging doorgevoerd van € 100.000. Vooruitlopend op deze bezuiniging is voor het jaar 2011 bij de Najaarsrapportage dezelfde korting doorgevoerd. Uiteindelijk is er een bedrag van € 14.000 overgebleven op dit project.

WWB-beleidsvorming

Bij de uitgaven aan AM-werk inzake de bijdrage werkgeverschap en arbo is in 2011 sprake van een onderschrijding van € 46.000.

Participatiebudget

Per 1 april 2011 zijn de nieuwe contracten ingegaan van re-integratie en inburgering. Na een stoeve start is in het derde kwartaal van 2011 een flinke inhaalslag gedaan op re-integratievlak. Er is een grote groep (450) klanten uitgenodigd voor een re-integratiegesprek, hun omstandigheden zijn in kaart gebracht en ongeveer 200 klanten zijn of op traject gezet of medisch gekeurd. Uiteindelijk heeft dit er toe geleid dat het oorspronkelijke re-integratiedeel 2011 van het Participatiebudget volledig is benut. Van de € 1,271 miljoen die uit de reserveringsregeling 2010 aan de beschikbare middelen voor re-integratie was toegevoegd resteert nog € 1,248 miljoen. Dit wordt veroorzaakt doordat het aantal bijstandsaanvragen - mede als gevolg van de voortdurende economische crisis - onverminderd hoog is gebleven en zelfs is toegenomen ten opzichte van 2010.

De taakstelling Inburgering van 250 trajecten is gerealiseerd maar het daarvoor beschikbare budget van € 2,1 miljoen was te ruim; weliswaar moesten er ook nog trajecten betaald worden die in 2010 zijn gestart, desondanks is er een onderbesteding van € 738.000

Bij Volwasseneducatie is een overschrijding van € 152.000 ontstaan, die wordt veroorzaakt door afrekeningen van vorige jaren (€ -67.000) en de betaling van de € 219.000 uit het re-integratiedeel (zie ook baten) via de contracten 2011 met de ROC's.

In 2011 hebben we in het participatiebudget € 6,4 miljoen van het Rijk ontvangen. Rekening houdende met de reserveringsregeling 2011 mag er maximaal 25% worden meegenomen naar 2012, dat wil zeggen een bedrag van € 1,661 miljoen. Het restant (€ 65.000) vloeit terug naar het Rijk.

Bijstandverlening-voorziening

De WWB, WIJ, IOAW en IOAZ maken sinds 1 januari 2010 onderdeel uit van de Wet BUIG (gebundelde uitkering). Dit betekent dat de regelingen in financieel opzicht in onderlinge samenhang moeten worden gezien.

Bij de Voorjaarsrapportage 2010 is op basis van de toenmalige inschatting van het klantenbestand een bedrag van € 500.000 beschikbaar gesteld voor het Inkomensdeel WWB 2011. Bij de Programmabegroting 2011-2014 is daarnaast nog een bedrag van € 1,2 miljoen beschikbaar gesteld; totaal € 1,7 miljoen. Bij de Najaarsrapportage 2011 is een bedrag van € 860.000 van dit budget overgeheveld naar de regeling WIJ, omdat op basis van de cijfers per 1 september 2011 werd

verondersteld dat een extra budget van € 840.000 toereikend zou zijn. Het uiteindelijk nadelig resultaat op het inkomensdeel bedraagt € 160.000. Voor de komende 3 jaar zal een beroep worden gedaan op de Meerjarige Aanvullende Uitkering (MAU) van het ministerie van SZW. Er is een totaalbudget voor de inkomensvoorziening WIJ van ruim € 2,5 miljoen. Hierop is een overschrijding van € 15.000. De instroom van jongeren is in 2011 onverminderd hoog gebleven en lag op hetzelfde niveau als in 2010.

De uitgaven voor de periodieke bestaanskosten en kapitaalverstrekkingen in het kader van het Besluit bijstandverlening zelfstandigen zijn € 72.000 hoger uitgevallen. Evenals vorige jaren, kan deze overschrijding worden verklaard door een toename van het aantal aanvragen door zelfstandigen die door de kredietcrisis in de problemen zijn gekomen.

Maatschappelijke zorg

Bij het onderdeel schuldhulpverlening is een overschrijding ontstaan van € 128.000 ten opzichte van de begroting. De kosten inzake schuldhulpverlening zijn wel gemaakt, maar ze zijn grotendeel ten laste van de incidentele rijksregeling Schuldhulpverlening gebracht. Daarnaast gaf het Participatiebudget financiële ruimte en een wettelijke mogelijkheid om een beperkt deel van de kosten af te dekken.

Programma 6: Jeugd en onderwijs

Portefeuillehouder: Nederstigt

Aandachtspunten 2011

Doorontwikkeling Centra voor Jeugd & Gezin

In 2011 is verdere gestalte gegeven aan de Haarlemmermeerse Centra voor Jeugd en Gezin. Uitgangspunt daarbij is het versterken van de vroegsignalering in het voorveld om de instroom in de jeugdzorg te verminderen. In juni 2011 is de locatie in Graan voor Visch (regulier CJG en CJG-plus) geopend. De belangrijkste organisaties hebben nu werkplekken binnen één locatie, hetgeen de samenwerking aanzienlijk versterkt. Dit heeft onder andere geleid tot het instellen van consultants die als vooruitgeschoven posten in het veld signalen opdoen, cliënten de weg wijzen en samenwerking rond jongeren en gezinnen bevorderen. In 2011 is daarnaast veel aandacht gegeven aan de komende transitie op de jeugdzorg. Naast kennis vergaren en delen wordt binnen het CJG-verband concreet gestalte gegeven aan de samenwerking tussen jeugdzorginstellingen en het gemeentelijk voorveld.

Integraal Huisvestingsplan Onderwijs

In oktober 2009 heeft de raad het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs vastgesteld (IHP). Met dit IHP is de ambitie neergelegd om vanuit een visie op onderwijs(huisvesting) te komen tot een langere termijn aanpak. In 2011 is verder gewerkt aan de uitvoering van dit IHP, in het besef dat onderwijs een dynamisch terrein is dat onvoorspelbare fluctuaties laat zien in leerlingenstromen per school en dat onderhevig is aan inhoudelijke en maatschappelijke ontwikkelingen die van invloed zijn op de huisvestingsopgave.

Gelet hierop, is eind 2011 het IHP geactualiseerd en heeft de raad tegelijkertijd met het vaststellen van de herziene 'Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs' de formele, financiële en inhoudelijke beleidskaders voor onderwijshuisvesting vastgesteld. De financiële actualisatie leidt ook voor het jaar 2011 tot een voordeel, dat onder 'Wat heeft het gekost' wordt toegelicht. Met dit geactualiseerde IHP is een meerjarenbeeld vastgesteld waarin de planning en bekostiging van de onderwijshuisvesting voor in ieder geval de komende vijf jaar is aangegeven en een verkenning voor de komende vijftien jaar van de huisvestingsconsequenties voor schoolgebouwen. Voor een nadere invulling van de langetermijnconsequenties worden gesprekken met schoolbesturen voor PO, SO en VO gevoerd.

In 2011 is verder invulling gegeven aan een aantal grotere en kleinere huisvestingskwesaties. Dit betreft onder andere de (voorbereiding) van de huisvesting voor het Haarlemmermeer Lyceum, de uitbreiding van het Kaj Munk College, het scholencomplex in Overbos-Noord, de oplevering van De Fakkelschool, school voor speciaal basisonderwijs (het Kompas-Zuid) te Nieuw-Vennep en de Tonne te Abbenes. In samenwerking met het onderwijs is een eerste aanzet gedaan om te komen tot een gezamenlijke visie op de cluster IV voorzieningen in het speciaal onderwijs, het primair onderwijs (SBO en basisonderwijs) en dat van het voortgezet onderwijs.

Jeugd & Veiligheid

In het kader van onze deelname aan het stedenbeleid, investeert de gemeente sterk in de aanpak van jeugdoverlast. In het kader van de Actualisatie Jeugd beleid is besloten middelen vrij te maken om de groepsaanpak via een Mobiel Team en coördinator te kunnen continueren. Een uitgebreidere beschrijving treft u aan onder programma 3 Veiligheid.

Hoger onderwijs

In 2011 is een start gemaakt met een verkenning op onze ambitie om meer hoger onderwijs in onze gemeente te realiseren, gericht op onze inzet op het gebied van duurzaamheid (zie ook programma 9) en op het versterken van de relatie tussen onderwijs en arbeidsmarkt (zie ook programma 5)

NB: naar aanleiding van de actualisatie jeugdbeleid wordt een jeugdmonitor ontwikkeld. Op basis van deze monitor wordt een nieuwe set indicatoren opgesteld voor programma 6. Deze set wordt bij de Voorjaarsrapportage 2012 aan de Raad voorgelegd.

Wat wilden we bereiken?

Maatschappelijk doel: Jonge inwoners van Haarlemmermeer kunnen zich naar hun mogelijkheden ontplooiën.

Doelstelling A: Kinderen, jongeren en hun ouders worden optimaal ondersteund bij het opgroeien en opvoeden.

Effectindicatoren	Bron	Metingen		Streefwaarden	
		2010	2011	2011	2012
Percentage ouders dat weet waar ze moeten zijn voor professioneel advies bij opvoedingsvragen en hier gebruik van maakt	Kijk op de Wijk	60%	59%	66%	70%
Percentage ouders dat van mening is dat ze geholpen zijn met professioneel advies bij opvoedingsvragen	Klanttevredenheids-onderzoek Centrum voor Jeugd en gezin		Nog geen meting plaatsgevonden	--	--

Doelstelling B: Zoveel mogelijk jongeren verlaten het onderwijs met een diploma dat aansluit bij hun vermogen.

Effectindicatoren	Bron	Metingen		Streefwaarden	
		2009	2010	2011	2012
Percentage jongeren dat geen startkwalificatie heeft (inclusief de nog schoolgaande jongeren)	Leerplichtadm./RMC bestand	46% van 7960 jongeren (aug 2009)	46% van 9998 jongeren (aug 2010)	40%	40%
Leerplichtige jongeren die langdurig onderwijs missen	Leerplichtadministratie	1176 dossiers waarvan 633 relatief verzuim (schooljaar 2008/2009)	2245 dossiers waarvan 972 relatief verzuim (schooljaar 2009/2010)	1.600*	1600
Percentage peuters uit doelgroep dat deelneemt aan voorschoolse educatie.	Plusloket	75%	100%	100%	100%
Aantal kinderen dat deelneemt aan een schakelklas**	Samenwerkingsverband Weer Samen Naar School	30	17	30	22
Aantal leerlingen dat deelneemt aan een Internationale Schakelklas (ISK)	Schoolbestuur Dunamare	31	30	30	30

Effectindicatoren	Bron	Metingen		Streefwaarden	
		2009	2010	2011	2012
Aantal voortijdig schoolverlaters in Haarlemmermeer dat succesvol wordt toegeleid naar startkwalificatie, of deelneemt aan een leerwerktraject	Leerplichtadm./ RMC bestand	100 jongeren In trajectbegeleiding (schooljaar 2008/2009)	119 jongeren In trajectbegeleiding (schooljaar 2009/2010)	250	250
Percentage jongeren (18-27 jaar) dat in een uitkeringssituatie terecht komt (WIJ)	Cliëntenbestand Sociale Dienstverlening		1,6%	1,36%	1%

* Streefwaarden lopen op door verbetering van werkprocessen. Scholen melden het verzuim beter, administratie is verbeterd, team leerplicht is uitgebreid en behandelt meer dossiers en voert strengere controle.

** Op grond van de Actualisatie jeugdbeleid is het aantal leerlingen naar beneden bijgesteld, in overeenstemming met de feitelijke behoefte.

Doelstelling C: In Haarlemmermeer zijn er voldoende en kwalitatief goede onderwijsruimten.

Effectindicatoren	Bron	Metingen		Streefwaarden	
		2009	2010	2011	2012
Realisatie uitvoering SHP (kwaliteitsimpuls schoolgebouwen)	Rapportage strategisch huisvestingsprogramma	42 van 56 scholen (2009)	49 van 56 scholen (2011)	46	51
Tevredenheid schoolbesturen over aanbod (kwalitatief en kwantitatief) van onderwijsruimten	In 2009 is in overleg en in samenspraak met de schoolbesturen het Integraal Huisvestingsplan vastgesteld.	Heeft nog geen meting plaatsgevonden		In IHP verwerkt	Streefwaarde na meting

Doelstelling D: Jongeren hebben voldoende mogelijkheden om elkaar te ontmoeten en zich te ontwikkelen.

Effectindicatoren	Bron	Metingen		Streefwaarden	
		2009	2010	2011	2012
Percentage kinderen/jongeren en jongvolwassenen dat tevreden is over het vrijetijdsaanbod in Haarlemmermeer	Jeugdombibus	52% (2009)	Volgende meting in 2015	55%	55%
Percentage jongeren dat lid is van een sportvereniging of club	Jeugdombibus	68% (2009)	Volgende meting in 2015	68%	68%
Percentage jongeren dat aan de maatschappij deelneemt door: buurtwerk, vrijwilligerswerk en maatschappelijke organisaties	Jeugdombibus	83% (2009)	Volgende meting in 2015	83%	83%

Doelstelling E: Jongeren veroorzaken minder overlast voor hun omgeving

Zie voor indicatoren programma 3 Veiligheid.

Doelstelling A: Kinderen, jongeren en hun ouders worden optimaal ondersteund bij het opgroeien en opvoeden.

Verantwoordelijkheden:

Uitvoering geven aan de wettelijke taak leerlingenvervoer

Gemeente als regievoerder in samenwerking met de betrokken partners op het gebied van jeugd(gezondheids)zorg, welzijn en onderwijs.

Wat zouden we daarvoor doen?

1. Leerlingenvervoer
2. Doorontwikkeling Centra voor Jeugd & Gezin
3. Visieontwikkeling op gemeentelijke rol ten aanzien van Jeugdzorg
4. Vervolg implementatie verwijzindex
5. Implementatie en consolidatie convenant Multiprobleemgezinnen

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Leerlingenvervoer

In 2011 is gewerkt aan een verdere verbetering van de uitvoering van het leerlingenvervoer. Zo wordt er gebruik gemaakt van een web-based beheertool, waarbij cliënten via internet meldingen kunnen doen van ziek- en betermeldingen en eventuele klachten. Verder zijn in 2011 een aantal bijeenkomsten geweest met de klankbordgroep om het beleid verder te verbeteren en ter voorbereiding op de actualisatie van de verordening die begin 2012 wordt voorgelegd aan de raad. Zoals in de Najaarsrapportage 2011 is aangegeven, worden wij binnen het leerlingenvervoer geconfronteerd met een structurele kostenstijging, veroorzaakt door een groeiend aantal leerlingen en stijging van de vervoersprijzen. Bij de nieuwe verordening worden daarom tevens een aantal beleidskeuzes voorgelegd waarmee deze kostenstijging kan worden gereduceerd.

Doorontwikkeling CJG

In het kader van de doorontwikkeling van de Centra voor Jeugd en Gezin is in 2011 veel bereikt. In juni 2011 heeft de 2e CJG-vestiging in Graan voor Visch de deuren geopend (het derde centrum in Floriande wordt voorzien in 2012). Deze locatie herbergt ook het CJG+. Het CJG in Nieuw Venneep is verbouwd. Rondom de opening van het CJG+ is de 'Week van het CJG' georganiseerd. In combinatie met de succesvolle CJG-conferentie in juni heeft dit veel positieve publiciteit opgeleverd. In het najaar is ingezet op het bekendmaken van de CJG-producten bij ouders in Haarlemmermeer. In de 'Week van de opvoeding' is een opvoedbeurs georganiseerd en is er een uitgebreide publiciteitscampagne geweest op scholen, kinderdagverblijven en peuterspeelzalen.

In 2011 is het aantal Zorg Advies Teams in het onderwijs uitgebreid naar alle 4 gebieden. De ZAT's spelen een belangrijke rol bij vroegsignalering en dragen bij aan het doel 'ouders om tafel'. Om vroegsignalering te versterken is daarnaast aan professionals een scholing aangeboden op het gebied van het signaleren van onveiligheid.

Een belangrijke ontwikkeling in 2011 was de pilot 'van indiceren naar verwijzen', na evaluatie is besloten deze werkwijze te continueren in 2012. Verder is ingezet op de Pedagogische Civil Society door het organiseren van een aantal informatieavonden voor ouders van pubers. Andere ontwikkelingen in 2011 zijn de ontwikkeling van een CJG-registratiesysteem en de implementatie van NING (informatie-uitwisseling via sociale media). Tot slot is in 2011 de start gemaakt met het openstellen van het CJG voor andere partners op het gebied van jeugdzorg.

Visieontwikkeling op gemeentelijke rol ten aanzien van Jeugdzorg

In 2011 heeft een nadere oriëntatie plaatsgevonden op de transitie jeugdzorg, lokaal vanuit de CJG-ontwikkeling, landelijk via onze deelname aan de G32-sociale pijler en in SRA-verband door een visietraject met de AM-gemeenten en de uitvoering van de pilot 'van indiceren naar verwijzen'.

Implementatie verwijzindex

Begin 2011 is Matchpoint (verwijzindex) operationeel geworden. Als eerste zijn het onderwijs, leerplicht en een deel van de huisartsen aangesloten. Bij het aansluiten van de grote instellingen, zoals Bureau Jeugdzorg, is vervolgens flinke vertraging ontstaan. Dit werd veroorzaakt door technische en organisatorische problemen bij zowel de projectleiding (Amsterdam) als de instellingen zelf. De aansluitingen voor Bureau Jeugdzorg Amsterdam, Spirit, GGD Kennemerland en Altra stonden gepland voor het eerste kwartaal van 2011 en zijn uiteindelijk grotendeels in het laatste kwartaal gerealiseerd. In de loop van het jaar zijn ook de welzijnsstichtingen (waaronder Meerwaarde), aangesloten. Inmiddels neemt het aantal gebruikers en het aantal meldingen steeds meer toe en zijn de eerste matches binnen het systeem een feit.

Convenant multiprobleemgezinnen (MPG)

In 2011 is de MPG-aanpak verder doorontwikkeld. Er is een nauwe aansluiting gerealiseerd met het CJG. Ouders zitten standaard bij het overleg aan tafel. Tot nu toe blijken ouders dit vanzelfsprekend te vinden en positief te ervaren. Er is ingezet op korte lijnen met het steunpunt huiselijk geweld en het veiligheidshuis, zodat complexe dossiers niet dubbel besproken worden.

Doelstelling B: Zoveel mogelijk jongeren verlaten het onderwijs met een diploma dat aansluit bij hun vermogen.

Verantwoordelijkheden:

De samenwerking met het Lokaal Platform Arbeidsmarkt & Onderwijs (LPAO) dient te leiden tot een betere afstemming tussen het onderwijs en het bedrijfsleven (zie ook programma 5). De gemeente is regievoerder in de samenwerking met de schoolbesturen, Stichting Brede scholen H'meer, Stichting Meerwaarde, ROC's, enz.

Wat zouden we daarvoor doen?

1. Een verbeterde aanpak van schoolverlaters tussen 18 en 23 jaar door de maatregelen uit het meerjarenprogramma RMC, met name de inzet van de Leerplicht Plus ambtenaar en het in kaart brengen van "verborgen" groepen
2. Doorontwikkeling Brede scholen op basis van de in 2009 vastgestelde visie.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Leerplicht/RMC

In 2011 is er aandacht geweest voor de aanpak van schoolverlaters in alle leeftijdscategorieën. De jongeren van 16-18 zijn vooral benaderd door de Leerplichtplusambtenaren. De leerlingen van 18-23 jaar zijn ondersteund door de RMC trajectbegeleiders. Deze begeleiders hebben gesprekken met de jongeren en motiveren hen om alsnog een startkwalificatie te behalen. Met programma's als Aanval op de Uitval, Actieplan Jeugdwerkloosheid en de in de zomer ontwikkelde eindspurt Aanval op de Uitval in de regio Groot Amsterdam zijn diverse instrumenten ingezet om de doelstellingen te behalen. Er is in deze programma's aandacht voor de kwetsbare leerling waar bijvoorbeeld met minder grote klassen betere resultaten worden behaald. Ook is er aandacht voor extra leerwerkplekken en stageplekken die noodzakelijk zijn om een startkwalificatie te behalen. Cijfers over uitval verschijnen na publicatie van de jaarstukken, het college en de raad worden daarover op een later moment geïnformeerd.

Brede Schoolontwikkeling

Op basis van de nota 'Doorontwikkeling Brede Scholen Haarlemmermeer' (december 2009) legt de gemeente de verantwoordelijkheid in hoge mate bij de brede scholen en de SBSH. In 2011 is volgens

deze werkwijze gewerkt, waarbij brede scholen met ondersteuning vanuit de SBSH en gemeente uitvoering geven aan hun eigen school- en wijkspecifieke plan. De samenwerking met en tussen de verschillende scholen, instellingen en (maatschappelijke, culturele en sport) verenigingen is verder geïntensiveerd. In de nota 'Actualisatie Jeugdbeleid 2011-2014, Focus op uitvoering' is besloten dat vanaf 2014 de dan bestaande brede scholen volledig moeten kunnen functioneren zonder ondersteuning van coördinatoren. De jaren 2011, 2012 en 2013 kunnen worden benut om bestaande en nieuwe brede scholen (in totaal 8 a 10) goed te ontwikkelen richting een zichzelf organiserende structuur. Voor scholen die zich na deze periode aandienen, zoeken wij ruimte voor ondersteuning op projectbasis.

Doelstelling C: In Haarlemmermeer zijn er voldoende en kwalitatief goede onderwijsruimten.

Verantwoordelijkheden:

- Het projectmatig laten realiseren van kleinschalige en grootschalige scholenbouw .
Schoolbesturen kunnen, conform de verordening Voorzieningen huisvesting onderwijs, hiervoor aanvragen voor bekostiging indienen.
- Het verder ontwikkelen en actualiseren van een samenhangende integrale visie op jeugd, onderwijs en onderwijshuisvesting.

Wat zouden we daarvoor doen?

1. Het voorbereiden van scholenbouw in bestaande wijken en nieuwe plangebieden.
2. Implementatie en uitvoering Integraal Huisvestings Plan jaarschijf 2011
3. Het voorbereiden en vaststellen van het huisvestingsprogramma en -overzicht 2012
4. Monitoren op voldoende adequate huisvestingsvoorzieningen

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Het voorbereiden van scholenbouw in bestaande wijken en nieuwe plangebieden

Voor Hoofddorp Zuid staan twee Brede Scholen gepland, één in de te ontwikkelen wijk Toolenburg Zuid/Sportpark Toolenburg en één in de Zuidrand. Vooralsnog zullen deze plannen, gelet op de woningbouwontwikkeling worden gefaseerd. Eventuele beschikbare huisvestingscapaciteit van de scholen in Toolenburg zal bij de plannen worden betrokken. Gezien bovenstaande heeft in 2011 geen aanvraag voor een Plan van Scholen plaatsgevonden bij het ministerie van OC&W om in 2013 een nieuwe school te mogen starten.

De twee nieuwe scholen in Getsewoud Noord en Zuid zijn nog in voorbereiding. Aan het begin van het schooljaar 2010-2011 is de tijdelijke huisvesting voor De Ark en voor Opmaat in gebruik genomen. Voor de nieuwbouw van de nevenvestiging van het Haarlemmermeer Lyceum zijn de voorbereidingen gaande (selectie aannemers, opstellen planning, programma van eisen, etc.). Om, gelet op de extra toename van het aantal leerlingen, tijdig in voldoende huisvesting te voorzien is in 2011 een krediet beschikbaar gesteld voor uitbreiding in de huisvesting van het KajMunk College. De bouw hiervan is in 2011 aangevangen en zal begin 2012 zijn voltooid.

In 2011 is voor de korte termijn de huisvestingsbehoefte van alle scholen voor basisonderwijs bepaald. De nadruk lag daarbij op het optimaliseren van het gebruik van permanente gebouwen en het slopen van in slechte staat verkerende (nood)gebouwen.

Implementatie en uitvoering Integraal Huisvestings Plan jaarschijf 2011

Dit betreft onder andere de (voorbereiding) van de huisvesting voor het Haarlemmermeer Lyceum, de uitbreiding van het KajMunk College, het scholencomplex in Overbos-Noord, De Klimop en de oplevering van De Fakkelt, school voor speciaal basisonderwijs (het Kompas-Zuid) te Nieuw-Vennep en de Tonne te Abbenes. Zie ook hierboven onder aandachtspunten 2011 (IHP).

Het voorbereiden en vaststellen van het huisvestingsprogramma en -overzicht 2012

De gemeente is verantwoordelijk voor de huisvesting en de instandhouding van alle schoolgebouwen van het primair, speciaal en voortgezet onderwijs in de gemeente Haarlemmermeer. Jaarlijks wordt daarom een Huisvestingsprogramma voorzieningen onderwijs (HVP) in goed overleg met de schoolbesturen op- en vastgesteld. Schoolbesturen dienen hiervoor voor 1 februari van enig jaar aanvragen in. Voor het jaar 2012 zijn er voor 1 februari 2011 53 aanvragen ingediend, uiteenlopend van een verzoek tot uitbreiding eerste inrichting, onderhoud en renovatiewerkzaamheden tot ruimte-uitbreiding. Van het totaal aantal aanvragen zijn er uiteindelijk 15 ingetrokken of niet in behandeling genomen, 14 niet gehonoreerd en 26 (gedeeltelijk) gehonoreerd. Hiervoor is een investeringskrediet van € 3.589.120 en een exploitatiebudget van € 993.300 beschikbaar.

Monitoren op voldoende adequate huisvestingsvoorzieningen

Met de actualisatie van het IHP is gemonitord op de behoefte aan voldoende adequate onderwijshuisvesting, afgezet tegen de beschikbare capaciteit. Zoals elk jaar zijn ook in 2011 de prognoses opnieuw opgesteld.

Doelstelling D: Jongeren hebben voldoende mogelijkheden om elkaar te ontmoeten en zich te ontwikkelen.

Verantwoordelijkheden:

De gemeente als regievoerder faciliteert jongerenvoorzieningen en subsidieert daarbij instellingen als Meerwaarde.

Wat zouden we daarvoor doen?

1. Uitvoering jongerencentra en overig jongerenwerk
2. Realiseren van ontmoetingsplekken in de buitenruimte

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Uitvoering jongerencentra en overig jongerenwerk

Door Stichting Meerwaarde is uitvoering gegeven aan het reguliere tiener- en jongerenwerk. De inzet is in vergelijking tot het verleden sterker activerend met het jongerencentrum als uitvalsbasis.

Daarnaast wordt het traject richting de realisatie van de jongerenvoorziening Floriande uitgevoerd volgens de afgesproken planning. De realisatie wordt voorzien in de eerste helft 2012.

Ontmoetingsplekken in de buitenruimte

In de IJtochtzone is een jongerenontmoetingsplek (JOP) gerealiseerd, een tweede JOP is in voorbereiding. Jongerenontmoetingsplekken hebben een functie voor alle jeugd, en vormen daarnaast een belangrijk instrument in onze aanpak van jongerenoverlast. In Haarlemmermeer bevinden zich nu 18 overdekte ontmoetingsplekken.

Doelstelling E: Jongeren veroorzaken minder overlast voor hun omgeving.

Verantwoordelijkheden:

De gemeente faciliteert in samenwerking met partners als politie en welzijnswerk een aanpak gericht op het voorkomen en tegengaan van feitelijke jongerenoverlast en bevordert een juiste beeldvorming bij het publiek over ervaren overlast

Wat zouden we daarvoor doen?

1. Inzet Mobiele Teams
2. Communicatiecampagne
3. Veilige school

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Voor een beschrijving van de Mobiele Teams en de communicatiecampagne verwijzen we u naar Programma 3 Veiligheid.

Veilige school

In het bestaande convenant 'Veilige School' zijn afspraken gemaakt over preventie en aanpak van veiligheidsproblemen op scholen. De scholen geven hieraan invulling vanuit hun eigen verantwoordelijkheid.

Jaarrekening

Wat heeft het gekost?

(bedragen x € 1.000)	Product omschrijving	Originele begroting	Gewijzigde begroting	Rekening	Vershil rekening gewijzigde begroting
Totaal programma 6		2011	2011	2011	
Totaal Baten		4.560	4.770	5.669	899
Totaal Lasten		37.420	38.647	38.440	207
Resultaat (B-L)		-32.860	-33.877	-32.771	1.106
Uitsplitsing per product					
Baten	400 Onderwijs/algemeen beheer		72	-24	-96
Lasten	400 Onderwijs/algemeen beheer	295	1.363	1.096	267
Saldo		-295	-1.291	-1.120	171
Baten	420 Openbaar BO excl.huisv.				
Lasten	420 Openbaar BO excl.huisv.	137	137	137	
Saldo		-137	-137	-137	
Baten	421 Openbaar BO huisvesting	46	46	58	12
Lasten	421 Openbaar BO huisvesting	3.261	3.328	3.376	-48
Saldo		-3.215	-3.282	-3.318	-36
Baten	422 Bijzonder BO excl.huisv.				
Lasten	422 Bijzonder BO excl.huisv.	68	68	68	
Saldo		-68	-68	-68	
Baten	423 Bijzonder BO huisvesting	106	106	74	-32
Lasten	423 Bijzonder BO huisvesting	5.152	4.933	4.951	-18
Saldo		-5.046	-4.827	-4.877	-50
Baten	431 Openbaar SO huisvesting			215	215
Lasten	431 Openbaar SO huisvesting	610	621	854	-233
Saldo		-610	-621	-639	-18
Baten	433 Bijzonder SO huisvesting	2	2	54	52
Lasten	433 Bijzonder SO huisvesting	1.105	825	849	-24
Saldo		-1.103	-823	-795	28
Baten	441 Openbaar VO huisvesting				
Lasten	441 Openbaar VO huisvesting	1.488	1.573	1.555	18
Saldo		-1.488	-1.573	-1.555	18
Baten	443 Bijzonder VO huisvesting			1	1
Lasten	443 Bijzonder VO huisvesting	1.668	1.648	1.949	-301
Saldo		-1.668	-1.648	-1.948	-300
Baten	480 Onderwijsachterstanden	514	439	355	-84
Lasten	480 Onderwijsachterstanden	4.333	4.202	3.839	363
Saldo		-3.819	-3.763	-3.484	279
Baten	481 Garantie openbaar onderwijs				
Lasten	481 Garantie openbaar onderwijs				

(bedragen x € 1.000)	Product omschrijving	Originele begroting	Gewijzigde begroting	Rekening	Verschil rekening gewijzigde begroting
-------------------------	----------------------	------------------------	-------------------------	----------	---

Totaal programma 6		2011	2011	2011	
Saldo					
Baten	484 Gemeenschappelijke uitgaven	30	21	88	67
Lasten	484 Gemeenschappelijke uitgaven	6.907	7.899	7.703	196
Saldo		-6.877	-7.878	-7.615	263
Baten	627 Jeugd- en jongerenwerk	20	35	182	147
Lasten	627 Jeugd- en jongerenwerk	4.638	4.358	4.331	27
Saldo		-4.618	-4.323	-4.149	174
Baten	650 Kinderopvang	713	874	888	14
Lasten	650 Kinderopvang	2.256	2.414	2.272	142
Saldo		-1.543	-1.540	-1.384	156
Baten	715 Jeugdgezondheidsz. unif.deel	1.910	1.942	1.986	44
Lasten	715 Jeugdgezondheidsz. unif.deel	3.648	3.539	3.535	4
Saldo		-1.738	-1.597	-1.549	48
Baten	716 Jeugdgezondheidsz. maatw.deel	1.220	1.233	1.792	559
Lasten	716 Jeugdgezondheidsz. maatw.deel	1.853	1.739	1.923	-184
Saldo		-633	-506	-131	375

Uitsplitsing per kostensoort

Baten	Huren en pachten	733	909	1.272	363
Baten	Overige goederen en diensten	183	247	219	-28
Baten	Overdrachten van het rijk	3.644	3.613	4.179	566
Saldo		4.560	4.769	5.670	901
Lasten	Niet in te delen uitgaven	134	131	329	-198
Lasten	Personeel van derden	159	751	927	-176
Lasten	Energie	48	48	57	-9
Lasten	Overige goederen en diensten	6.570	7.634	4.057	3.577
Lasten	Overige inkomensoverdrachten	12.777	12.992	15.634	-2.642
Lasten	Reserveringen	788	788	857	-69
Lasten	Kapitaallasten	14.061	13.200	13.191	9
Lasten	Bedrijfsvoeringskosten	2.883	3.104	3.387	-283
Saldo		37.420	38.648	38.439	209

Toelichting gewijzigde begroting 2011 - rekening 2011

Baten:

Jeugdgezondheidszorg maatwerkdeel

De extra baten op dit product betreffen de Brede doeluitkering JGZ/CJG. Deze uitkering liep over de periode 2008-2011 en wordt dit jaar afgewikkeld. In deze periode zijn vanwege de opbouwfase van de CJG-ontwikkeling onderbestedingen ontstaan die zijn toegevoegd aan de reserve. Deze gereserveerde middelen op de balans van € 456.000 zijn in 2011 toegevoegd aan de begroting. De

extra baten betreffen verder een indexering van de rijksbijdrage in 2011 en ontvangen huurinkomsten uit het in 2011 geopende CJG+. Tegenover de hogere baten in 2011 staan ook hogere lasten (zie onder lasten). Na aftrek van deze lasten is per saldo een netto resultaat van € 375.000 opgetreden in de periode 2008-2011 op een totaal van ruim € 20 miljoen uitgaven.

Onderwijsachterstanden

Een deel van de rijksbijdrage over de jaren 2006-2010 dient te worden terugbetaald. Dit bedrag is gereserveerd op de balans.

Onderwijs/algemeen beheer

De huurinkomsten van twee buitenschoolse opvangcentra zijn door de discussie over buitenschoolse opvang niet gefactureerd voor 2010 en 2011. In 2011 leidt dit tot een negatieve inkomst van € 24.000 terwijl in de begroting een bate van € 72.000 is geraamd (nadeel van € 96.000).

Openbaar en bijzonder speciaal onderwijs

Door het professionaliseren van vastgoed komen steeds meer dossiers op orde. Onderdeel hiervan zijn de materiële instandhoudingsvergoedingen. Het betreft hier de periode 2010 en 2011. Een ander onderdeel is een huur dossier. Hier is sprake van een nieuw contract en een structurele stijging van de inkomsten (€ 122.000). Een derde onderdeel zijn de (erf)pachtovereenkomsten. Het betreft een nieuw contract en een structurele stijging van de inkomsten.

Gemeenschappelijke uitgaven

Het voordelige resultaat op leerlingenvervoer wordt deels (€ 27.000) veroorzaakt door een toename van het aantal vervoerde leerlingen en daardoor een stijging van de eigen bijdragen. De lasten overstijgen deze baten. Daarnaast wordt een deel van de kosten voor het vervoer van leerlingen van de schakelklassen gedekt uit de rijksregeling onderwijsachterstanden (€ 40.000).

Jeugd- en jongerenwerk

De extra inkomsten zijn veroorzaakt door de retributie afkomstig van stichting Jeugdland.

Lasten:

Jeugdgezondheidszorg maatwerkdeel

Door de opening van het CJG+ in 2011 en subsidie voor compensatie van de huur in het CJG+ gebouw is sprake van hogere lasten. Deze hogere lasten kunnen worden gedekt uit de brede doeluitkering CJG door een voordeel op de kosten over de periode 2008-2011 vanwege de opbouwfase waarin het CJG zich bevond. Hiermee is de brede doeluitkering CJG volledig besteed.

Onderwijsachterstanden

Dit product betreft een grote verzameling van deelterreinen waarop zich diverse onderbestedingen hebben voorgedaan. De grootste posten worden toegelicht. Op het budget Wet OKE is € 56.000 minder uitgegeven door een optelsom van kleine onderbestedingen. Verder is een deel van het peuterwerk ad € 40.000 begroot op dit product en verantwoord bij kinderopvang (product 650). De subsidie schoolmaatschappelijk werk van € 60.000 is incidenteel ten laste gebracht van de Brede doeluitkering CJG. Dit geldt tevens voor de verzekeringen en objectlasten Brede School, wat leidt tot € 138.000 minder uitgaven.

Kinderopvang

In de 2^e bestuursrapportage van de Veiligheidsregio Kennemerland is gemeld dat de productie van Technische Hygiëne Zorg achterblijft als gevolg van een hoog ziekteverzuim. Halverwege 2011 heeft de GGD de productie weer op kunnen voeren. Uiteindelijk is er een onderuitputting van € 103.500 ontstaan vanwege deze lagere productie.

Een deel van het peuterwerk ad € 40.000 is begroot bij onderwijsachterstanden (product 480) en hier verantwoord.

Onderwijs/algemeen beheer

Voor de sloop van 80 noodlokalen was in totaal € 1.200.000 gereserveerd op diverse producten waaronder deze. Uiteindelijk zijn 62 van de 80 lokalen gesloopt tegen significant lagere kosten. Voor de overige 18 lokalen geldt dat deze in overleg met schoolbesturen nog in 2012 worden gesloopt of langer blijven staan.

Openbaar SO huisvesting

Voor het professionaliseren van vastgoed en het daarbij op orde krijgen van dossiers wordt gebruik gemaakt van externe expertise. De expertise heeft zich in 2011 gericht op verscheidene onderwijsgebouwen en heeft een overschrijding van de inhuurkosten tot gevolg. Daarnaast veroorzaken ook de betaalde onroerendezaakbelastingen een deel van de overschrijding.

Bijzonder VO huisvesting

Ook hier is in het kader van de professionalisering van vastgoed gebruik gemaakt van externe expertise. Dit heeft geleid tot een overschrijding van de inhuurkosten (€ 301.000) die zich zal vertalen naar hogere huuropbrengsten. Wij komen hier in de Voorjaarsrapportage op terug.

Gemeenschappelijke uitgaven

Leerlingenvervoer

In de Najaarsrapportage 2011 zijn extra middelen beschikbaar gesteld (€ 170.000) voor de kosten van leerlingenvervoer. Uit de op dit moment beschikbare gegevens blijkt dat deze middelen niet toereikend zijn om de kosten op te vangen. Deze overschrijding is voor ons aanleiding om de kosten van het leerlingenvervoer nog eens kritisch tegen het licht te houden en een aantal kostenbesparende maatregelen voor te stellen. Daarnaast blijft oog voor de zorg voor de kwetsbare leerling, het recht op goed onderwijs en worden de kosten die hiermee gemoeid zijn nader verklaard. De raad wordt hierover apart geïnformeerd door middel van een raadsvoorstel.

Subsidie zwemmen in schoolverband.

Bij de Najaarsrapportage 2011 hebben wij gemeld dat de kosten voor het zwemvervoer hoger zouden uitvallen (€ 130.000) en dat er een structureel tekort zou ontstaan. De kosten zijn minder hard gestegen dan was voorzien en dit levert een voordeel op van € 10.000. Gezien het structurele tekort zullen wij het zwemvervoer evalueren en op basis hiervan met nadere voorstellen komen.

Subsidie Kunst en Educatie

Door de bij ons bekende organisaties zijn subsidieaanvragen ingediend. De ingediende subsidieaanvragen zijn binnen de begroting gebleven en hebben een voordeel opgeleverd van € 60.000.

Onderwijs

Er zijn € 115.000 minder uitgaven gedaan aan sloop noodlokalen en aan huur van lokalen van Hoofdvaart College. Daarnaast is een onderbesteding van € 47.000 ontstaan op het budget voor LPAO, wegens beëindiging van het inhuurcontract voor de programmamanager (de gemeente voert deze rol voortaan zelf uit).

Programma 7: Cultuur, sport en recreatie

Portefeuillehouders: Bezuijen, Van Dijk, Nobel

Aandachtspunten 2011

Cultuur

Ontwikkelen van nieuw cultuurbeleid

In mei 2011 stelde de gemeenteraad de startnotitie 'laat uw stem horen' vast waarin kaders en aanpak van de voorbereiding van de Cultuurnota staan. Gedurende de zomer voerden we onderzoek uit naar jongeren & cultuur, de opvattingen van inwoners in de kernen, de bijdrage van cultuur aan de economische ontwikkeling en het cultureel aanbod (CultuurAtlas). Met de uitkomsten organiseerden we vervolgens vijf themabijeenkomsten voor culturele instellingen, belanghebbenden, gemeente en externe deskundigen.

Ontwikkeling & realisatie nota erfgoedbeleid

De gemeente heeft het beleid in de nota "Erfgoed op de kaart" vastgelegd. Naast deze nota is ook de Erfgoedverordening vastgesteld, waarin wordt ingegaan op "erfgoed" in plaats van slechts de "bebouwde monumenten".

Laatste fase realisatie en ingebruikname van het Cultuurgebouwcomplex

Met de opening van het cultuurgebouw op 13 februari 2011 hebben we uitvoering gegeven aan een lang gevoelde en breed gedragen behoefte aan goede en moderne huisvesting voor onze culturele voorzieningen. Het gebouw biedt huisvesting aan de vier grote culturele instellingen die gezamenlijk een breed publiek dienen: Schouwburg De Meerse, Pier K, de Bibliotheek en Poppodium Duycker. Daarnaast biedt het gebouw de mogelijkheid om grootschalige evenementen en festivals te accommoderen, zoals dit jaar ook het geval was met MeerJazz.

Verbeteren samenwerking met de grote cultuurinstellingen

Intensivering van de samenwerking in het cultuurgebouw was een van de opdrachten welke voortvloeide uit de eindrapportage van de kwartiermaker. Naast de diverse "koude taken" op ICT en facilitair beheer, dienen de instellingen ook te werken aan samenwerking aan de "warme" kant. Dit is geen eenvoudig proces. Een aantal zaken is reeds opgepakt, andere vragen meer stimulans en ondersteuning om tot een juiste afweging te komen. In het najaar van 2011 werd gewerkt aan programma's voor cultuureducatie in het onderwijs, een centraal klantcontactcentrum, marketing & communicatie en werd gewerkt aan een gezamenlijke horecavisie. Deze visie zal in 2012 door de instellingen zelf verder worden uitgewerkt.

Ontwikkeling sturingsconcept in de subsidierelatie met de grote culturele instellingen.

In de nota en de uitwerking Sturing van Maatschappelijke Organisaties hebben wij richtlijnen opgesteld die moeten leiden tot een betere sturing van maatschappelijke organisaties. Deze richtlijnen hebben betrekking op ons toezicht (interventie piramide), de formulering van de programma's van eisen, accountantscontrole (controleprotocol), verantwoording en andere zaken. Voor de vier cultuurinstellingen is binnen de geldende regels gezocht naar de juiste wijze van het bepalen van de richtlijnen, het formuleren van de prestatieafspraken en ook het toepassen van de bijbehorende kostprijsberekening.

Sport

Stimulering Sportdeelname

In lijn met de sportnota "Sport in een bewegelijk perspectief" is verder uitvoering gegeven aan de uitwerking van de programmalijnen 'Sport in de wijk' en 'School en sport'. In Getsewoud, Rijsenhout en Graan voor Visch zijn de activiteiten dit jaar actief en succesvol uitgebreid. De inzet van

combinatiefunctionarissen steeg dit jaar naar 13,9 fte. Deze inzet heeft een duidelijk positief effect op het dagelijkse beweegaanbod op scholen en verenigingen.

Topsportbeleid

Op het gebied van Topsportbeleid en -ontwikkeling heeft het topsportloket vaste voet aan de grond gekregen. Topsport Haarlemmermeer biedt actief ondersteuning en advies aan sporters en verenigingen om hun (topsport-)doelen optimaal te kunnen bereiken. De relatie tussen sport en bedrijfsleven is verder verstevigd, waardoor de faciliteiten en voorzieningen voor sporters en verenigingen zijn uitgebreid en verbeterd. Met zeven gemeenten in Kennemerland is overeengekomen (convenant) om een regionaal samenwerkingsverband op het gebied van breedtesport, topsport en talentontwikkeling vorm te geven. In dat verband is een gezamenlijk ingediend vrijwilligersproject en subsidieverzoek regionale projecten zorg en welzijn door de provincie Noord-Holland gehonoreerd.

Accommodatiebeleid en Huis van de Sport

In lijn met de accommodatieplanning werden dit jaar diverse nieuwe sportaccommodaties gerealiseerd. Ook werd het startschot gegeven voor het Huis van de Sport met de ondertekening van de bouwovereenkomst in december. De eerste paal wordt eind februari 2012 geslagen.

Vernieuwde tarieven- en subsidiebeleid

We werken intensief aan het opstellen van het nieuwe tarieven- en subsidiebeleid. Over de uitkomsten hopen wij u in het voorjaar van 2012 te informeren.

Olympisch Plan 2028

Begin 2011 verscheen de startnotitie 'Springplank naar de toekomst; Haarlemmermeer en het Olympisch Plan 2028', gevolgd door 'Olympische Kansen Haarlemmermeer, welke met de gemeenteraad besproken is. In deze laatste notitie is vooral aangegeven welke kansen er zijn, maar deze dienen nog concreet te worden ingevuld. In het najaar van 2011 zijn deze verder uitgewerkt in een eerste activiteitenagenda tot de spelen van 2012 in Londen. Het Haarlemmermeerse bedrijfsleven is actief aangehaakt bij de ambities van het Olympisch Plan.

Recreatie

Een goed toegankelijk, veilig en gevarieerd aanbod van speel-, sport en ontmoetingsplekken in de openbare buitenruimte voor de jeugd.

De uitvoering van de nota Spelen, sporten en ontmoeten in de buitenruimte (2009) verloopt voorspoedig. De uitvoering geschiedt in zes percelen. Perceel 1 (Bornholm/Overbos) is afgerond, Perceel 2 (Getsewoud) is nagenoeg afgerond in 2011, Perceel 3 (Floriande) is opgepakt in 2011 en loopt door in 2012. Tevens is de voorbereiding en participatie van Perceel 4 (overige wijken in Hoofddorp) dit jaar opgepakt.

Uitvoeren van het visieplan op de Geniedijk

De Visie op de Geniedijk omhelsde een aantal voorstellen. In 2011 is de planvorming rondom de herontwikkeling van beide gemeentelijke forten in volle gang en zijn de volgende Stellingonderdelen aangepakt: fortterrein bij Cruquius is heringericht, de brug over het Voorkanaal nabij de Hoofdweg-Westzijde wordt gerestaureerd en er is gestart met de fietsbrug over de A4 die de Geniedijk weer gaat verbinden. De restauratie van de Stellingonderdelen Batterij aan de Sloterweg, bunkers en kazematten en het sluizencomplex bij Fort bij Aalsmeer, worden meegenomen in het project Geniepark. Voor de herbesteding van de bunkers en kazematten zijn wij in gesprek met Stadsherstel Amsterdam NV.

Ontwikkeling conceptplan Park 21

In juni is het Masterplan Park21 vastgesteld als kadernota voor de ontwikkeling van het natuur- en recreatiegebied tussen Hoofddorp en Nieuw-Vennep. Daarbij heeft de raad aangegeven na een half jaar een evaluatierapportage tegemoet te zien, waarin met name de financiële haalbaarheid van het Masterplan wordt onderbouwd. De inzet van de tweede helft van 2011 is dan ook primair gericht geweest op het vinden van voldoende financiering, initiatieven en het onderbouwen van de haalbaarheid van het park. Daarnaast is er gewerkt aan de ontwikkeling van deelgebied 1: Sport en Park, waarin het honkbalcomplex van de Pioniers een plek krijgt.

Ontwikkeling evenementenbeleid

In september is de nota 'Actualisatie Evenementenbeleid Haarlemmermeer 2011-2014' door de raad vastgesteld. In de actualisatie zijn nieuwe accenten, speerpunten en acties vastgelegd die gerelateerd zijn aan verschillende beleidsnota's op de gebieden Citymarketing, Sport, Recreatie/Toerisme, Cultuur, Economie en Veiligheid. Tevens heeft het college in juli de nota 'Uitvoeringsbeleid evenementen' vastgesteld. Daarin zijn richtlijnen en voorwaarden beschreven op het gebied van veiligheid, geluid en andere milieuaspecten, het vergunning- en subsidieverleningproces en de fysieke terrein- en locatiemogelijkheden in de wijken, kernen/centra en recreatiegebieden.

Wat wilden we bereiken?

Maatschappelijk doel: Inwoners kunnen actief en/of passief deelnemen aan culturele, sportieve en recreatieve activiteiten en gebruik maken van voorzieningen.

Doelstelling A: Inwoners kunnen actief en/of passief deelnemen aan culturele activiteiten en kunnen kennis nemen van de culturele historie van Haarlemmermeer.

Effectindicatoren	Bron	Metingen		Streefwaarden	
		2009	2011	2011	2012
Percentage inwoners dat culturele en cultuurhistorische activiteiten bezoekt.	Kijk op de Wijk	33%	53%	>33%	>33%
Percentage inwoners dat actief aan culturele en cultuurhistorische activiteiten deelneemt.	Kijk op de Wijk	13%	20%	>13%	>13%

Doelstelling B: Het aanbod van culturele activiteiten is breed en van hoge kwaliteit.

Effectindicatoren	Bron	Metingen		Streefwaarden	
		2009	2011	2011	2012
Tevredenheid van inwoners over het aanbod van de culturele activiteiten	Kijk op de Wijk	37% (geen mening 58 %)	41% (geen mening 49 %)	>37%	>37%

Doelstelling C: Behouden van cultureel erfgoed Haarlemmermeer.

Doelstelling D: Inwoners kunnen actief deelnemen aan sport en het aanbod aan sportmogelijkheden is breed toegankelijk en van goede kwaliteit.

Effectindicatoren	Bron	Metingen		Streefwaarden	
		2008		2011	2012
Percentage volwassen inwoners (18+) dat voldoet aan de Ned. Norm Gezond Bewegen (beleidsnota Sport 2009)	Staat van Haarlemmermeer	42 %	Meting 2012	60%	65%
Percentage jeugdige inwoners (4 tot 18 jarigen) dat voldoet aan de Ned. Norm Gezond Bewegen (beleidsnota Sport 2009)	Sportlandschap Haarlemmermeer	29 %	Meting 2012	45 %	50%

Doelstelling E: Inwoners kunnen voldoende recreëren in Haarlemmermeer en er zijn voldoende gevarieerde recreatiegebieden en -voorzieningen die goed bereikbaar zijn (inclusief evenementen). Er is een goed toegankelijk, veilig en gevarieerd aanbod van speel-, sport- en ontmoetingsplekken in de openbare buitenruimte voor de jeugd.

Effectindicatoren	Bron	Metingen		Streefwaarden	
		2009	2010	2011	2012
Percentage inwoners dat in Haarlemmermeer recreëert	Staat van Haarlemmermeer	Heeft nog geen meting plaatsgevonden			
Waardering van inwoners over het recreatie- en evenementenaanbod.	Staat van Haarlemmermeer	Heeft nog geen meting plaatsgevonden			
Percentage kinderen/jongeren* dat gebruik maakt van de speel-, sport- en ontmoetingsplekken in de openbare buitenruimte	Jeugdombibus	72%	Meting 2015	>72%	>72%
Percentage kinderen/jongeren* dat tevreden is over de aantrekkelijkheid en het onderhoud van de speel-, sport- en ontmoetingsplekken in de openbare buitenruimte	Jeugdombibus	37%	Meting 2015	>37%	>37%

* Kinderen/jongeren in de leeftijd 8 t/m 17 jaar

NB De indicatoren voor dit programma sluiten niet goed aan bij de beschikbare meetgegevens. Hier wordt aan gewerkt voor komende begroting.

Doelstelling A: Inwoners kunnen actief en/of passief deelnemen aan culturele activiteiten en kunnen kennis nemen van de culturele historie van Haarlemmermeer.

Verantwoordelijkheden:

Gemeente: regievoering, beleidvorming, realisering en (mede-) bekostiging culturele infrastructuur, subsidiëring van cultuurinstellingen en culturele initiatieven.

Provincie Noord-Holland: subsidiëring van regionaal relevante culturele initiatieven.

Rijk: landelijk beleid, plaatsen van beleidsaccenten.

Professionele culturele instellingen: ontwikkelen, organiseren en aanbieden van culturele en cultuurhistorische activiteiten.

Verenigingen voor amateurkunst: beoefening en presentatie van culturele en cultuurhistorische activiteiten.

Wat zouden we daarvoor doen?

1. Realiseren en ingebruikneming van het cultuurgebouwencomplex in Hoofddorp, bestaand uit de nieuwe centrale vestiging Bibliotheek, de nieuwe accommodatie voor Duycker (poppodium), de uitbreiding van Schouwburg de Meerse en Pier K.
2. Onderzoek positie Het Oude Raadhuis als cultuuraccommodatie.

3. Subsidiëren van verenigingen en instellingen die zich inzetten voor culturele activiteiten en historie.
4. Uitvoering programma Beeldende Kunst en Vormgeving, waaronder de gedecentraliseerde BKV-gelden.
5. Uitvoering lokaal programma voor Cultuurparticipatie.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Laatste fase realisatie en ingebruikname van het Cultuurgebouwcomplex

Dit punt is uitgewerkt bij de aandachtspunten.

Onderzoek positie Het Oude Raadhuis als cultuuraccommodatie.

Met de ingebruikneming van het nieuwe cultuurgebouw en de nieuwe vlakke vloerzaal is ook de discussie ontstaan over de rol en functie van het oude Raadhuis. De Meerse werkt aan een nieuw beleidsplan dat medio 2012 helderheid zal geven over de positie van het oude Raadhuis.

Subsidiëren van verenigingen en instellingen die zich inzetten voor culturele activiteiten en historie.

Er zijn ca. 40-50 subsidies verstrekt aan zang-, dans-, muziek-, foto- en toneelverenigingen.

Uitvoering programma Beeldende Kunst en Vormgeving, waaronder de gedecentraliseerde BKV-gelden.

Het ministerie van OCW heeft €13,3 miljoen van de beschikbare rijksmiddelen voor beeldende kunst en vormgeving gedecentraliseerd naar 35 gemeenten, waaronder Haarlemmermeer. Per 2009 ontvangt Haarlemmermeer een budget ter hoogte van € 150.000. Dit bedrag hebben we in de begroting opgenomen voor de realisatie van projecten beeldende kunst en vormgeving. De kunstprojecten die in 2011 zijn gerealiseerd staan weergegeven onder Doelstelling B, punt 2.

Uitvoering lokaal programma voor Cultuurparticipatie.

Een onderdeel van het programma van Cultuurparticipatie is de regeling voor volkscultuur. Tot en met 2012 zetten we in op het vergroten van de zichtbaarheid van volkscultuur, het versterken van de samenwerking tussen professionele instellingen en amateurverenigingen en de spreiding van activiteiten over Haarlemmermeer. Ook in 2011 zijn diverse projecten van start gegaan, zoals OnderWIJS in Haarlemmermeer, Allerzielen Alom, Get the picture? en BoemingBekfluit. Deze projecten richten onder andere op jongeren en moeilijk bereikbare groepen. Activiteiten vonden onder andere plaats in Zwaanshoek, Zwanenburg, Nieuw-Vennep en Hoofddorp.

Doelstelling B: Het aanbod van culturele activiteiten is breed en van hoge kwaliteit.

Verantwoordelijkheden:

Gemeente: regievoering, beleidvorming, financiering, subsidiering

Wat zouden we daarvoor doen?

1. Jaarlijks initiëren van een tijdelijke kunstmanifestatie beeldende kunst.
2. Plaatsen van kunstwerken in de openbare buitenruimte.
3. Beheren en onderhouden van kunstwerken.
4. Subsidiëren van incidentele beeldende kunst projecten.
5. Via de prestatieafspraken bij de subsidieverleningen heeft de gemeente de regie over kwaliteit en kwantiteit van de programmering van de cultuurinstellingen.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Jaarlijks initiëren van een tijdelijke kunstmanifestatie beeldende kunst

In 2011 is het budget aangewend voor de ontwikkeling van het nieuwe integrale cultuurbeleid.

Plaatsen van kunstwerken in de openbare buitenruimte.

- Nieuw-Vennep: muziekkoepeel voor het Harmonieplein: start nieuw proces met kunstwerkgroep waarin twee leden dorpsraad en twee bewoners, vertegenwoordiging Pier K, gemeente en extern adviseur zijn vertegenwoordigd; dit jaar is de kunstenaar gekozen en de opdracht voor een voorlopig ontwerp verstrekt;
- Project Floriande: op de kop van de IJtochtzone wordt een Windwijzer gerealiseerd;
- Voor het Herfstpark in Getsewoud is een beeld aangekocht;
- Toolenburger plas: ontmoetingsbeeld van Dirk van Lieshout, de uitvoering start eind 2011;
- Vijfhuizen: "De krakeling", beeld van Rudi van de Wint. Het werk is in uitvoering en wordt in 2012 geplaatst;
- Huis van de Sport: hiervoor wordt in samenwerking met projecten en de architect een interactieve kunsttoepassing ontwikkeld welke met de oplevering van de bouw begin 2014 zal zijn gerealiseerd.

Beheren en onderhouden van kunstwerken

Het beheer van de kunstwerken vindt plaats volgens het meerjaren onderhoudsplan, waarin voor alle bestaande kunstwerken het benodigde onderhoudswerk is opgenomen om ze in goede conditie te houden en optimale uitstraling te borgen.

Subsidiëren van incidentele beeldende kunst projecten

Subsidiëren van losse projecten aan verenigingen en instellingen die zich richten op kunstontwikkeling en participatie.

Via de prestatieafspraken bij de subsidieverleningen heeft de gemeente de regie over kwaliteit en kwantiteit van de programmering van de cultuurinstellingen

In de nota en de uitwerking Sturing van Maatschappelijke Organisaties hebben wij richtlijnen opgesteld die moeten leiden tot een betere sturing van maatschappelijke organisaties. Voor de vier cultuurinstellingen is binnen de geldende regels gezocht naar de juiste wijze van het bepalen van de richtlijnen en prestatieafspraken. (zie tevens aandachtspunten cultuurprogramma).

Doelstelling C: Behouden van cultureel erfgoed Haarlemmermeer.

Verantwoordelijkheden:

Gemeente: regievoering, beleidvorming, subsidiëring, bescherming van voor de gemeente relevant erfgoed.

Provincie Noord-Holland: bescherming van voor provincie relevante objecten.

Rijksoverheid: bescherming van voor Nederland relevante objecten.

Diverse musea: ontwikkelen, organiseren en aanbieden van tentoonstellingen over materieel en immaterieel erfgoed.

Wat zouden we daarvoor doen?

1. Besluitvorming ontwikkelingsplan Poldermuseum.
2. Uitvoeren voorstellen Visie op de Geniedijk in Haarlemmermeer
3. Behouden en duurzaam ontwikkelen (cultureel/recreatief/toeristisch en ecologisch) van de Stelling van Amsterdam in Haarlemmermeer alsmede forten Hoofddorp en bij Aalsmeer.
4. Herontwikkeling van het fort bij Aalsmeer tot bezoekerscentrum voor de Stelling van Amsterdam.
5. Subsidiëren van restauraties van monumenten en stimuleren van regulier onderhoud.
6. Uitvoeren nota's Monumentenverordening, Beeldende kunstbeleid 2003-2006, Museumbeleid en Subsidiebeleid.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Besluitvorming ontwikkelingsplan Poldermuseum

Begin 2011 heeft B&W een nota aangenomen waarin besloten is het project voorlopig niet voort te zetten. Om mogelijke realisatie in de toekomst open te houden zullen er afspraken met SEIN worden gemaakt over de reservering van de benodigde grond. Verder zal er in het nieuw te formuleren cultuurbeleid het belang van het historisch erfgoed nader gedefinieerd worden.

Uitvoeren visie op de Geniedijk/Stelling van Amsterdam/Forten/Geniepark

Voor het Fort bij Hoofddorp is een plan binnengekomen van twee initiatiefnemers om het fort te restaureren en te herbestemmen met diverse functies. Wij staan positief tegenover dit initiatief, maar hebben de initiatiefnemers gevraagd met een haalbaarheidsonderzoek en businessplan aan te tonen dat de renovatie en herbestemming van het fort bijdraagt aan onze doelstellingen voor de Stelling van Amsterdam en ertoe zal bijdragen dat het fort een aantrekkelijk punt wordt om te bezoeken. Op basis van het haalbaarheidsonderzoek en businessplan, dat begin 2012 door de initiatiefnemers wordt gepresenteerd, zullen wij een besluit nemen over het vervolg van dit project.

Voor het Geniepark is in januari het Programma van Eisen vastgesteld. Vervolgens zijn in opdracht van het opdrachtgeversoverleg Geniepark een Voorlopig Ontwerp (VO) en Ontwikkelstrategie opgesteld, welke op 22 december 2011 ter besluitvorming aan de raad voorliggen.

Om de herontwikkeling van het Fort bij Aalsmeer qua gebruik en financieel (o.a. subsidie) mogelijk te maken is een wijziging van de bestemming nodig. Met de herontwikkeling is daarom gewacht op het bestemmingsplan Rijsenhout, welke in 2011 is gestart. Samen met de betrokken partijen is wel een plan in ontwikkeling om van het fort een recreatieve pleisterplaats te maken. Dit plan wordt begin 2012 aan de provincie voorgelegd. Tevens is de in 2010 ontvangen bijdrage van Mainport en Groen voor het schetsontwerp van de herinrichting van het buitenterrein rondom het fort uitgewerkt tot definitief ontwerp en is op 22 april 2011 tijdens de feestelijke seizoensopening van de Stelling van Amsterdam de eerste boom geplant.

Subsidiëren van restauraties van monumenten en stimuleren van regulier onderhoud

In het kader van restauraties van monumenten en het stimuleren zijn dit jaar subsidies verleend voor onder andere boerderij Den Burgh, boerderij De Dageraad en De Graanshuur. Daarnaast hebben we een bouwhistorische verkenning en waardestelling laten doen naar de Rietveldschool en de Louisahoeve. Tot slot is er een inventarisatie gedaan ten behoeve van het behoud van historische waardevolle grafbedekking en belangwekkende Haarlemmermeerse personen op onder andere begraafplaats de Iepenhof.

Uitvoeren nota's Monumentenverordening, Beeldende kunstbeleid 2003-2006, Museumbeleid en Subsidiebeleid

Zie hiervoor de aandachtspunten en de toelichting bij doelstelling B.

Doelstelling D: Inwoners kunnen actief deelnemen aan sport en het aanbod aan sportmogelijkheden is breed toegankelijk en van goede kwaliteit.

Verantwoordelijkheden:

Opstelling en uitvoering van (meerjarige) programma's voor de realisatie van beleidsvoornemens gebeurt onder regie van de gemeente in samenhang met producties en activiteiten van aanpalende beleidssectoren. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de inbreng door sportverenigingen, overige sportaanbieders, het onderwijsveld en relevante maatschappelijke organisaties.

Wat zouden we daarvoor doen?

1. Uitwerken van de nota Sport in een beweeglijk perspectief (2009) in meerjarenuitvoeringsprogramma's.
2. Het vaststellen van en uitvoering geven aan een tarieven- en subsidienota.
3. Aanbieden van gedifferentieerde, op de behoefte afgestemde zwemactiviteiten voor recreanten, scholen, sportverenigingen en specifieke doelgroepen via de exploitant van de gemeentelijke sportaccommodaties.
4. Subsidiëren van sportorganisaties via de regeling Vereniging Ondersteuning Sport.
5. Stimuleren van activiteiten en ondersteunen van maatschappelijk actieve sportorganisaties met behulp van subsidiëring
6. Verwerven en verstrekken van subsidies voor projecten in het kader van Stimulering Sport Deelname.
7. Zorgen voor de realisatie van voldoende kwalitatief geschikte basisvoorzieningen en bovenwijkse sportaccommodaties.
8. Voorbereiding en realisatie projecten: Huis van de Sport, verplaatsing van sportcomplexen Hoofddorp Pioniers, uitvoering Masterplan Badhoevedorp, renovatie Sporthoeve, 1 kunstgras voetbalveld.
9. Beheren en exploiteren van gemeentelijke sportvoorzieningen
10. Bijdrage leveren aan Masterplan inrichting van Park 21 met sportvoorzieningen.
11. Opgaven investeringsplan i.v.m. uitbreidingsplannen voor bestaande complexen (uitvoering v.a. 2011).
12. Opgaven voor veld- en zaalsportvoorzieningen t.b.v. de locaties in de Westflank.
13. Vaststelling en uitvoering meerjaren beheersplan veldsportvoorzieningen.
14. Uitvoering geven aan de regeling combinatiefuncties.
15. Ontwikkelen strategische visie O.S. 2028
16. Uitvoeren sportmonitor en digitaal panel.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

De punten 2, 14 en 15 zijn aan de orde gekomen bij de aandachtspunten.

Uitwerken en doorontwikkelen nota Sport in een beweeglijk perspectief

De vertaling van het beleid uit de Sportnota heeft behalve de inzet op de programmalijnen en uitvoeringsprogramma's ook plaatsgevonden ook naar andere beleidsterreinen en projecten t b v sportstimulering dan wel het realiseren en prognosticeren van sportfaciliteiten.

Subsidie Vereniging Ondersteuning Sport

De subsidie Vereniging Ondersteuning Sport is gericht op een beperkt aantal sporten en beoogt het verkrijgen en behouden van financieel en organisatorisch gezonde sportverenigingen. De volgende takken van sport komen in 2011 in aanmerking voor deze subsidie: Badminton, Basketbal, Bowling, Gymnastiek, Handbal, Judo, Korfbal, Paardensport, Tafeltennis, Tennis, Volleybal en Zwemsport. Op grond van de subsidie Stimulering Sportdeelname is subsidie verleend aan organisaties die aangepast sporten hebben georganiseerd.

Stimulering sportdeelname en ondersteuning sportorganisaties

De ingezette activiteiten van de programmalijn Sport en School zijn in 2011 doorgezet. Met projecten als Sport Matcht School, Jeugdsportpas, Groep 6 on the move, ClubExtra, Obelixitas en de daarbij horende inzet van combinatiefunctionarissen is het programma Sport en School verder vormgegeven. Een sterke toename van het aantal schooltoernooien en andere activiteiten leidt tot een positieve toestroom richting de verenigingen.

Het uitwerken van de programmalijs Sport in de Wijk is in 2010 gestart in Getsewoud, Rijsenhout en Graan voor Visch. In deze wijken is in 2011 actief uitvoering gegeven aan de bewegende programma's en we namen een stijging van het aantal deelnemers waar.

Met de subsidie 'Stimulering Sportdeelname' wordt een actieve sportdeelname bevorderd en gestimuleerd gericht op het opheffen van ondervertegenwoordiging en afname in actieve sportdeelname van groepen in de Haarlemmermeerse samenleving. Gefocust wordt op jongeren, ouderen, minder validen en allochtonen. Zo bestaat een bijdrage voor paardrijden voor gehandicapten. Voor lichamelijk, verstandelijk en meervoudig gehandicapten is een bedrag per ruitersuur vastgesteld. Met deze inzet heeft het stimuleringsbeleid sportdeelname een sterk positieve groei doorgemaakt in 2011.

Planning en realisatie sportaccommodaties

In de fase van voorbereiding van het Huis van de Sport is in het voorjaar een ontwikkelovereenkomst gesloten met de geselecteerde combinatie van marktpartijen. Het definitieve ontwerp van het Huis van de Sport is afgerond en zijn nu de overeenkomsten met de bouwer ondertekend. Daarmee starten de definitieve voorbereidingen voor de bouw. Eind februari 2012 zal de eerste paal officieel voor dit multifunctionele sportcomplex worden geslagen.

Het afgelopen jaar is hard gewerkt aan de voortgang van de realisatie van het honkbalcomplex van de Hoofddorp Pioniers. Oplevering van het project wordt voorzien voor eind 2013. Inzet van Haarlemmermeer in samenwerking met de gemeente Amsterdam en private partners is in 2014 op het complex wedstrijden van de Major League Baseball te accommoderen.

Dit jaar werden diverse nieuwe buitensportlocaties gerealiseerd zoals nieuwe velden bij o.a. VV Kagiaenhet blauwe kunstgrasveld van HC De Reigers. Ook werkt men actief aan de realisatie van het Tennispark van de Kikkers in Nieuw-Vennep en zijn de voorbereidingen getroffen voor de aanleg van het tweede kunstgrasveld van FC Overbos, dat tevens zal worden voorzien van energiezuinige verlichting. Het sportcomplex van de VennepFlyers (honkbal en softbal) kwam gereed en de wielervedbaan van De Bataafwerdaangepakt. Ook de Sporthoeve mocht op een facelift rekenen.

Beheer sportaccommodaties

Voor de periode 2009 tot en met 2013 is een nieuwe exploitatieovereenkomst gesloten met Sportfondsen Haarlemmermeer BV. Deze overeenkomst omvat de exploitatie van alle gemeentelijke overdekte sportaccommodaties (gym- en sportzalen, sporthallen en zwembaden). Hierbij is uitgegaan van een voor de exploitant risicodragende situatie. Tot nu toe werden winst en financiële risico's aan het eind van het jaar evenredig verdeeld. In 2012 zal de selectieprocedure voor de nieuwe exploitatieperiode vanaf 2014 worden opgestart naast de reeds lopende aanbestedingsprocedure voor het Huis van de Sport. Sportfondsen Haarlemmermeer zorgde in 2011 voor een uitstekend en passend aanbod voor zwemactiviteiten voor recreanten, scholen, sportverenigingen en specifieke doelgroepen.

Masterplan Park 21 / uitbreidingsplannen bestaande complexen / Westflank en Hart van Zwanenburg (activiteiten 10 tm 12)

We hebben actief input geleverd aan genoemde plannen met betrekking tot de behoefte aan en vorm van sportvoorzieningen.

Vaststelling en uitvoering meerjaren beheersplan veldsportvoorzieningen

Het bestaande meerjarenbeheersplan veldsportvoorzieningen is in 2011 geëvalueerd en dit heeft tot een herschikking van de voorgenomen projecten geleid. Een aantal projecten is uitgesteld, zodat er geen overschrijding van het bestaande onderhoudsbudget zal plaatsvinden en alle werken de komende jaren uit het bestaande onderhoudsbudget gefinancierd kunnen worden.

Uitvoeren sportmonitor en digitaal panel

De sportmonitor en de raadpleging via het digitaal panel hebben nog niet plaatsgevonden in 2011. omdat de Sportnota in 2012 als geheel zal worden geëvalueerd. Wel is in 2011 binnen het onderzoek naar de 'Staat van de Haarlemmermeer 2011' sport ook als onderwerp is meegenomen.

Doelstelling E: Inwoners kunnen voldoende recreëren in Haarlemmermeer en er zijn voldoende gevarieerde recreatiegebieden en -voorzieningen die goed bereikbaar zijn (inclusief evenementen). Er is een goed toegankelijk, veilig en gevarieerd aanbod van speel-, sport- en ontmoetingsplekken in de openbare buitenruimte voor de jeugd.

Verantwoordelijkheden:

Recreatieschap Spaarnwoude: beheer van de regionale recreatiegebieden in Haarlemmermeer ten noorden van de Bennebroekerweg.

Staatsbosbeheer: beheer van de regionale recreatiegebieden in Haarlemmermeer ten zuiden van de Bennebroekerweg.

Provincie Noord-Holland: zwemwaterkwaliteit en toezicht op de recreatieplassen.

Evenementenorganisatoren: verantwoordelijk voor goed en veilig verloop van evenementen en het opvolgen van vergunningen.

De openbare speelvoorzieningen zijn eigendom van de gemeente. De eigenaar heeft de wettelijke verplichting het Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen uit te voeren en moet kunnen aantonen dat hij alles in het werk heeft gesteld de toestellen veilig te plaatsen en in stand te houden om de veiligheid te waarborgen. Om aan de gestelde eisen te kunnen voldoen is een aantal handelingen noodzakelijk, waaronder de inspectie van speeltoestellen en de registratie van relevante gegevens in een logboek.

Wat zouden we daarvoor doen?

1. Uitvoeringsplannen opstellen op basis van de nota Groen en Recreatie in Haarlemmermeer (2007).
2. Uitvoeren van het regulier beheer, onderhoud en toezicht in de recreatiegebieden het Haarlemmermeerse Bos en de Toolenburger Plas.
3. Uitvoeren van regulier beheer, onderhoud en vervanging van de openbare speelvoorzieningen.
4. Ontwikkelen en uitvoeren inrichtingsdeelprojecten Haarlemmermeer Groen.
5. Uitvoeren Masterplan inrichting Park21 + MER en bestemmingsplan.
6. Ontwikkelen strategische visie O.S. 2028
7. Opstellen meerjaren visie en beheerplan voor de Toolenburger Plas en het Haarlemmermeerse Bos.
8. Realiseren van de recreatieve verbindingen tussen de Toolenburger Plas en de zuidrand Hoofddorp/Park21.
9. Deelnemen aan de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Spaarnwoude.
10. Bevorderen van het bezoek en gebruik van openlucht-recreatiegebieden en -voorzieningen door voorlichting en promotie.
11. Beleidsmatige actualisering van de nota Meer(se) Evenementen (2005), coördineren, faciliteren en promoten van (grote) evenementen mede in relatie tot uitvoeringsprogramma Citymarketing.
12. Het uitvoeren van de nota Spelen, sporten en ontmoeten in de buitenruimte
13. Voorbereiding vernieuwing skatepark Raadhuisplein in verband met project Cultuurgebouw en Cultuurplein.
14. Bijdrage aan planontwikkeling Westflank
15. Bijdrage aan planontwikkeling Structuurvisie Hoofddorp
16. Bijdrage aan planontwikkeling fietsbeleidsplan
17. Beleidsmatige bijdrage aan projecten: Badhoevedorp Centrum, Zuidrand, Toolenburg Zuid en Sportpark Toolenburg.
18. Verkenning Floriade 2022.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Beheer en onderhoud van recreatiegebieden en speelvoorzieningen

In 2011 is voor de gemeentelijke recreatiegebieden en speelvoorzieningen regulier beheer, onderhoud en toezicht uitgevoerd. 25 speelplekken zijn heringericht en de jaarlijkse veiligheidsinspecties zijn uitgevoerd. Tevens zijn een aantal trapvelden van kunstgras voorzien. In de uitvoering is zoveel mogelijk aangesloten bij het speelruimteplan of andere projecten.

Groen en recreatie in ruimtelijke ontwikkelingen

In 2011 is inbreng geleverd voor de inpassing van het in de nota Groen en Recreatie (2007) beoogde raamwerk van recreatieve en ecologisch-landschappelijke verbindingen in diverse plannen en ruimtelijke ontwikkelingen in Haarlemmermeer. Het beleid is terug te vinden in plannen voor de Westflank, Park 21, Ontwikkelingsvisie Bufferzone Spaarnwoude-Haarlemmermeer, Structuurvisie Haarlemmermeer, Badhoevedorp Centrum, Badhoevedorp Spaandertocht, Geniepark, Deltaplan Bereikbaarheid en diverse bedrijfsterreinen, waaronder A4zone West. Tevens is beleidsmatige inbreng geleverd op het gebied van groen, recreatie en sport en spelen in de buitenruimte in diverse woningbouwprojecten, zodat het beleid wordt opgenomen in de plannen en programma's van eisen.

In 2011 is verder gewerkt aan het vervolg van de projecten uit het Raamplan Haarlemmermeer Groen: Zwaanshoek Noord, Boseilanden 2^e fase, Park Zwanenburg en Fietsbrug Zwanenburg met als resultaat dat deze ondanks bezuinigingen in 2012 doorgang kunnen vinden. Vanwege de rijksbezuinigingen en de moeizame grondverwerving zijn de Haarlemmermeer Noord-West projecten beëindigd (2010.0010136). Verder is meegewerkt aan (input leveren, voortgang bewaken, communicatie, etc.) de realisatie van de projecten van Stichting Mainport en Groen, de Plesmanhoek (geopend in juni 2011), Park Vijfhuizen en Buitenschot (aanpassing nodig vanwege de aanleg van ribbels tegen het grondgeluid van de Polderbaan).

Tot slot is in samenwerking met Staatsbosbeheer en Recreatieschap Noord-Holland de kwaliteit van de recreatiegebieden van deze beheerders in de gemeente bevorderd door verbetering van de inrichting en aanleg van voorzieningen (o.m. Spotters Hill, beplantingen, horeca, bijentuin).

Haarlemmermeerse Bos en Toolenburger plas

Het actualiseren van een meerjarenvisie en -beheerplan voor het Haarlemmermeerse Bos en de Toolenburgerplas is vanwege andere prioriteiten verschoven naar 2012.

De recreatieve verbinding Toolenburger plas met Park21 is ingebracht in Masterplan Park21 en meegenomen in de planvorming voor het 1e deelgebied Park21. Nadere concretisering vindt in 2012 plaats.

Skatebaan

De besluitvorming over de herplaatsing van de skatebaan is afhankelijk van de ondergrondse inrichting van het Raadhuisplein (Raadhuispleingarage). Op dit moment zijn er nog geen definitieve besluiten genomen over de herplaatsing van de skatebaan en/of een eventuele tijdelijke voorziening. De gebruikers van de skatebaan kunnen voorlopig gebruik blijven maken van de skatebaan. Op het moment dat de planvorming over hoe om te gaan met de skatebaan in de toekomst en/of een eventuele tijdelijke voorziening concretere vormen begint aan te nemen, zullen wij ook de gebruikers van de skatebaan hierin betrekken.

Verkenning Floriade 2022

In het Masterplan Park21 is ruimtelijk en programmatisch de mogelijkheid voor ontwikkeling van een Floriade te zijner tijd opgenomen. Echter in het voorjaar van 2011 heeft de provincie Noord-Holland kenbaar gemaakt te kiezen voor kandidatuur van regio Noord-Holland-noord als mogelijke provinciale locatie voor de wereldtuinbouwtentoonstelling.

Bevorderen gebruik openluchtrecreatie/promotie/voorlichting

Via de gebruikelijke media (Informeel en website) is informatie verstrekt over de groen- en recreatiegebieden in Haarlemmermeer. In 2011 is afgezien van deelname aan de Dag van het Park, vanwege de landelijke bezuinigingen op natuurbeleid en het stoppen van de ILG-projecten Haarlemmermeer Noord-West. Medewerking is verleend aan de opening van het Mainport en Groen project de Plesmanhoek. Daarnaast is medewerking verleend aan de start van het bossenfonds in het Vennepershout. In het kader van het speelruimteplan zijn feestelijke openingen geweest van speel- en sportvelden (o.a. multifunctioneel speel- en sportveld Mastbos, kunstgrasveld Graan voor Visch en Spieren voor Spieren-veld in Getsewoud) en is de jaarlijkse Buitenspeeldag georganiseerd in Graan voor Visch, Getsewoud, Rijsenhout, Floriande en Badhoevedorp.

Jaarrekening

Wat heeft het gekost?

(bedragen x € 1.000)	Product omschrijving	Originele begroting	Gewijzigde begroting	Rekening	Vershil rekening gewijzigde begroting
Totaal programma 7		2011	2011	2011	
Totaal Baten		3.484	6.972	6.607	-365
Totaal Lasten		39.675	43.625	42.647	978
Resultaat (B-L)		-36.191	-36.653	-36.040	613

Uitsplitsing per product

Baten	510 Openbare bibliotheek/recreatie	881	1.554	1.567	13
Lasten	510 Openbare bibliotheek/recreatie	6.211	7.462	7.317	145
Saldo		-5.330	-5.908	-5.750	158
Baten	512 Kunstzinnige vorming	586	1.774	1.785	11
Lasten	512 Kunstzinnige vorming	6.640	8.455	8.460	-5
Saldo		-6.054	-6.681	-6.675	6
Baten	513 Overig ontwikkelingswerk				
Lasten	513 Overig ontwikkelingswerk	267	383	329	54
Saldo		-267	-383	-329	54
Baten	531 Sport, algemeen beheer	10		17	17
Lasten	531 Sport, algemeen beheer	2.781	2.807	2.742	65
Saldo		-2.771	-2.807	-2.725	82
Baten	532 Sport beheer accommodaties	339	397	472	75
Lasten	532 Sport beheer accommodaties	7.170	6.742	6.589	153
Saldo		-6.831	-6.345	-6.117	228
Baten	533 Groene sportvelden & terreinen	224	272	129	-143
Lasten	533 Groene sportvelden & terreinen	3.319	3.136	3.134	2
Saldo		-3.095	-2.864	-3.005	-141
Baten	540 Kunst	1.041	2.325	1.920	-405
Lasten	540 Kunst	7.455	7.995	7.975	20
Saldo		-6.414	-5.670	-6.055	-385
Baten	541 Oudheidkunde en musea	30	243	303	60
Lasten	541 Oudheidkunde en musea	1.003	990	1.096	-106
Saldo		-973	-747	-793	-46
Baten	562 Leefbaarheid en openlucht recr	374	407	414	7
Lasten	562 Leefbaarheid en openlucht recr	4.830	5.654	5.005	649
Saldo		-4.456	-5.247	-4.591	656

Uitsplitsing per kostensoort

Baten	Huren en pachten	2.862	6.310	5.837	-473
Baten	Duurzame goederen	102	102	7	-95
Baten	Overige goederen en diensten	520	560	743	183
Baten	Overige inkomensoverdrachten			19	19

Saldo		3.484	6.972	6.606	-366
Lasten	Niet in te delen uitgaven	64	116	215	-99
Lasten	Loonbet. en sociale premies			16	-16
Lasten	Personeel van derden	105	79	86	-7
Lasten	Energie	32	202	307	-105
Lasten	Overige goederen en diensten	5.075	5.232	4.645	587
Lasten	Overige inkomensoverdrachten	19.854	22.013	21.559	454
Lasten	Reserveringen	1.011	1.395	1.395	
Lasten	Kapitaallasten	10.108	10.927	10.372	555
Lasten	Bedrijfsvoeringskosten	3.427	3.661	4.052	-391
Saldo		39.676	43.625	42.647	978

Toelichting gewijzigde begroting 2011 - rekening 2011

Baten:

Kunst

Bij de inkomsten is er vanwege een verschuiving in de begroting een nadeel van € 400.000. De inkomsten zijn in werkelijkheid verantwoord op product 018 (zie programma 12). In de begroting voor 2012 is dit reeds aangepast.

Oudheidkunde en musea

In 2011 zijn op dit product ook de inkomsten verantwoord van de huur oude raadhuis. Hierdoor ontstaat een overschrijding van ongeveer € 50.000.

Sport beheer accommodaties

Van Sport Fondsen Haarlemmermeer (SFH) is een afrekening ontvangen over de omzet van de gymzalen. Hier is geen rekening meegehouden, omdat van te voren niet bekend is wat de huurinkomsten zijn. Dit leidt tot een voordeel van € 75.000.

Groene sportvelden & terreinen

De huurperiode voor sportvelden / terreinen loopt niet gelijk met het kalenderjaar. De opbrengsten van het seizoen 2011/2012 zijn geheel verantwoord in 2012, terwijl de helft in 2011 verantwoord had moeten worden (€ 145.000).

Lasten:

Openbare bibliotheek/recreatie

De gemeente huurde het gebouw waarin de tijdelijke bibliotheek zat. Sinds de opening van het Cultuur Gebouwen Complex is de bibliotheek daarin gevestigd. De huur van het oude pand is aangehouden vanwege de latere verhuizing van de Meeromroep en Bibliobus maar is gedurende 2011 toch stopgezet waardoor een incidentele onderschrijding is ontstaan van € 158.000.

Overig ontwikkelingswerk

Na vaststelling van een subsidie is een bedrag terugbetaald (voordeel € 18.000). Aan de Meeromroep is een aanvullende subsidie verstrekt waarvan de middelen binnen de eigen begroting van programma 7 zijn gevonden. De reguliere subsidieverstrekking is in tact gehouden. Binnen ditzelfde product bleek nog budget beschikbaar, dit leidt nu tot een voordeel (€ 29.000).

Oudheidkunde en musea

De overschrijding op monumenten (€ 106.000) is voornamelijk te verklaren door hogere nutslasten en hogere aanslagen onroerende zaakbelasting (OZB) dan voorzien. Deze toename heeft een structureel karakter en zal in 2012 meegenomen worden bij de voorjaarsrapportage.

Sport, algemeen beheer

Sportverenigingsondersteuning /Stimulering Sportdeelname

Door sportverenigingen zijn subsidieaanvragen ingediend en deze zijn gehonoreerd. Ondanks dat de vaststellingen, over de jaren voor 2011, in aantal hoger zijn uitgevallen, is er toch nog een onderschrijding te melden van ruim € 45.000.

Sport beheer accommodaties

Eind 2011 zijn budgetten beschikbaar gesteld voor onderhoud aan accommodaties. De onderhoudskosten zijn verantwoord ten laste van de voorziening onderhoud, waardoor een onderschrijding is ontstaan.

Leefbaarheid en openlucht recr

Een aantal investeringen van Haarlemmermeer Groen is uitgesteld. In de Nota heroverweging Haarlemmermeer Groen is aangegeven dat de groenprojecten Haarlemmermeer Noordwest zijn gestaakt omdat de subsidie "Recreatie om de Stad" door het Rijk is stopgezet. Hierdoor valt € 60.000 vrij. In de nota is aangegeven deze middelen mee te nemen in de nog komende afweging (2de kwartaal 2012) voor het Park21 of als extra reservering voor de nog lopende projecten. Daarnaast valt € 50.000 vrij van de investering voor het project Zwaanshoek Noord. Hier wordt naar verwachting eind 2012 met de eerste werkzaamheden begonnen.

In het kader van de Vinex zijn investeringen in speelplaatsen gepland ten laste van de reserve. Dit jaar zijn nog niet alle speelplaatsen gerealiseerd en dit leidt tot een voordeel. De geraamde onttrekking uit de bestemmingsreserve Vinex vindt om deze reden niet volledig plaats. Het hier behaalde voordeel van € 390.000 geeft bij het product van de mutaties in de reserves (980) een nadeel op de inkomsten van hetzelfde bedrag te zien.

Recreatieschap Spaarnwoude heeft over de jaren 2007 tot en met 2009 een bedrag van € 113.000 aan vanuit het schap aan ons doorgeschoven btw niet als zodanig herkend en ten onrechte als kosten geadministreerd. De belastingdienst heeft een teruggaafbeschikking omzetbelasting opgelegd. Dit is een incidenteel voordeel voor onze jaarrekening.

Voor natuureducatieve voorzieningen staat een bedrag gereserveerd van € 27.500. Dit is niet aangewend. Bij de Voorjaarsrapportage komen wij hierop terug.

Programma 8: Mobiliteit

Portefeuillehouder: Bezuiden

Aandachtspunten 2011

Deltaplan Bereikbaarheid

Voor het college staat een bereikbare gemeente voorop. Iedereen moet de mogelijkheid krijgen zich vrij te bewegen. Hiervoor heeft het college op 20 december 2011 het Deltaplan Bereikbaarheid vastgesteld, dat rekening houdt met alle vormen van vervoer (auto, openbaar vervoer en fiets). Centraal in dit plan staat dat de doorstroming op elk moment van de dag, uitgaande van de situatie en het tijdstip, zo optimaal mogelijk is. In het Deltaplan Bereikbaarheid wordt ook specifiek aandacht besteed aan het openbaar vervoer. Bij het inrichten van de infrastructuur is het noodzakelijk rekening te houden met de verbindingen in de regio. Bij het opstellen van het plan zijn de inwoners en ondernemers middels een intensief participatieproces betrokken. In januari 2012 is het plan aan de raad voorgelegd om te worden vastgesteld.

Parkeren

In het Deltaplan Bereikbaarheid heeft het college nieuw parkeerbeleid opgenomen. In 2012 zullen onder meer nieuwe parkeernormen, onderverdeeld naar verschillende gebieden (woongebieden, bedrijventerreinen, kantorenlocaties, winkelcentra), een nieuwe parkeerzonerings en een nieuw tariefstelsel worden uitgewerkt.

Verkeersstructuur Haarlemmermeer

In het Deltaplan Bereikbaarheid en in de concept-Structuurvisie Haarlemmermeer is een helder beeld geschetst van de gewenste verkeersstructuur in Haarlemmermeer. Het wegcategoryeringsplan is daarop aangepast. Ook besteden wij in het Deltaplan aandacht aan zwaar (vracht)verkeer en specifieke verkeerssituaties in verschillende kernen. Het Ringdijkbeleid blijft van kracht. Op dit moment zijn geen data beschikbaar om de doorstroming structureel te monitoren. Wij zijn bezig met het opzetten van een monitoringsplan. Vanaf 2012 gaan wij op een selectie van locaties structureel jaarlijks verkeerstellingen uitvoeren, zodat wij na een aantal jaar conclusies kunnen trekken over de ontwikkeling van de hoeveelheid verkeer op ons wegennet.

Bereikbaarheid Hoofddorp centrum

In het uitvoeringsprogramma van het Deltaplan Bereikbaarheid is een pakket aan maatregelen opgenomen om de Bereikbaarheid van Hoofddorp centrum te verbeteren met als doel: doorstroming van het verkeer en het voorkomen van onnodige blokkades. De Raad heeft in oktober de nota "Bereikbaarheid Hoofddorp centrum" vastgesteld met daarin o.a. de volgende maatregelen:

- de kruising Nieuweweg/Piratenweg/Cor van de Meerstraat is inmiddels aangepast door linksafslaand verkeer in alle richtingen toe te laten;
- op de Hoofdweg Oostzijde zullen de busbaan en het eenrichtingsverkeer komen te vervallen;
- op de Kruisweg zal eenrichtingsverkeer in oostelijke richting tussen de ingang van de Markthofgarage en de Nieuweweg worden ingesteld.

Fietsverkeer

Er zijn de laatste jaren veel nieuwe fietsverbindingen gerealiseerd. In het Deltaplan zijn maatregelen opgenomen gericht op verbetering van de kwaliteit van het bestaande netwerk en de fietsvoorzieningen (zoals stallingen en bewegwijzering). In het Deltaplan Bereikbaarheid is opgenomen op welke locaties extra voorzieningen nodig zijn en waar de kwaliteit van het fietsnetwerk verbeterd moet worden. We gaan bijvoorbeeld de fietsstallingen bij winkelcentra uitbreiden, het Altenapad in Floriande verlichten en de fietsroute tussen Hoofddorp, Schiphol en Aalsmeer opwaarderen tot snelfietsroute.

Verkeersveiligheid

Afgelopen jaar was de verkeersveiligheid rond basisscholen een aandachtspunt, zowel het verbeteren van de infrastructuur rond basisscholen als het vergroten van de deelname van scholen aan verkeerseducatieprojecten. Ter verbetering van de infrastructuur hebben wij in 2011 zes schoolzones gerealiseerd: rond de Wilhelminalaan in Hoofddorp, in Vijfhuizen, rond de Edisonstraat in Badhoevedorp, in Rijsenhout rond de Drakenstraat, en op de Waddenweg en Deltaweg in Hoofddorp. Om de verkeerseducatieprojecten bij de basisscholen te promoten hebben wij de brochure 'Veilig naar School' gemaakt met daarin een compleet overzicht van het (gratis) aanbod aan verkeerseducatie voor Haarlemmermeerse basisscholen. Zowel onze eigen projecten als die van partnerorganisaties zijn hierin beschreven inclusief de contactgegevens. Daarnaast zijn wij gestart met het actief werven van verkeersouders op basisscholen. De Haarlemmermeerse afdeling van Veilig Verkeer Nederland helpt ons en de basisscholen hierbij.

Wat wilden we bereiken?

Maatschappelijk doel: Wij willen dat woningen, bedrijven, winkels en sociale en maatschappelijke voorzieningen in onze gemeente bereikbaar zijn. We willen dat iedere verkeersdeelnemer zich op een verkeersveilige manier vrij kan bewegen. Bovendien willen we een klantgericht en efficiënt openbaar vervoer (bus, trein en taxi) en het in goede banen leiden van het parkeren.

Effectindicatoren	Bron	Metingen		Streefwaarden	
		2009	2011	2011	2012
Gebruik OV	NVS telling/ NS/Meertaxi	97.500 per werkdag	100.500 per werkdag	101.000	103.000

Doelstelling A: Een gemeente die verkeersveilig is per auto, met de fiets, te voet en met het openbaar vervoer.

Effectindicatoren	Bron	Metingen		Streefwaarden	
		2009	2011	2011	2012
Aantal ernstige verkeersslachtoffers	ViaStat Online (BRON 1.0)	119*	56	<178	<172
Aantal dodelijke verkeersslachtoffers	ViaStat Online (BRON 1.0)	12	2	0	0

*Sinds 2009 is de registratiegraad van ongevallen sterk gedaald, waardoor de doelstelling minder dan 130 ernstige verkeersslachtoffers in 2020 nu al wordt gehaald. Het dalen van de registratiegraad is een landelijk probleem, waardoor het op dit moment niet mogelijk is een meetbare doelstelling te formuleren. Als het landelijke streefbeeld wordt geactualiseerd zullen wij onze doelstelling aanpassen.

Doelstelling B: De doorstroming van alle vormen van vervoer dient op elk moment van de dag zo optimaal mogelijk te zijn.

Effectindicatoren	Bron	Metingen		Streefwaarden	
		2009	2010	2010	2011
Verhouding intensiteit/capaciteit	Verkeersmodel	< 0,8	< 0,8	< 0,8	< 0,8

Doelstelling A: Een gemeente die verkeersveilig is per auto, met de fiets, te voet en met het openbaar vervoer.

Verantwoordelijkheden:

Binnen het kader van de regelgeving van het rijk, de provincie en de stadsregio Amsterdam, is het de taak van de gemeente om het verkeersveiligheidsbeleid te formuleren.'

Wat zouden we daarvoor doen?

1. Verkeersveiligheidsbeleid

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Verkeersveiligheidsbeleid

Een onderdeel uit het Deltaplan Bereikbaarheid is het verkeersveiligheidsbeleid. Naast verkeersveiligheidsbeleid is ook een uitvoeringsprogramma voor verkeersveiligheid opgenomen, daarin wordt een voorstel gedaan voor de aanpak van black-spots, duurzaam veilige inrichting van woonwijken, inrichten van schoolzones en het verbeteren van andere verkeersonveilige locaties.

Veilig naar school

Ter bevordering van de verkeersveiligheid rondom de scholen en de scholenroutes hebben de handhavers van team APV tijdens de reguliere surveillance controles uitgevoerd. Doordat toezichthouders zichtbaar aanwezig zijn, handelen ouders in het verkeer rondom de scholen bewuster. Dit bevordert de verkeersveiligheid rondom de scholen.

Verkeerseducatie basisscholen

In het kader van verkeerseducatie op basisscholen hebben wij in 2011 diverse projecten aangeboden. Door middel van het Haarlemmermeers Verkeersveiligheidslabel stimuleren wij scholen om meer werk te maken van verkeerseducatie. Scholen die dat doen, worden beloond met het label. In 2011 is het label uitgereikt aan de basisscholen Brandaris, Klavertje-Vier, Octopus en de Rietveldschool. In het voorjaar hebben wij samen met de lokale VVN afdeling het praktisch verkeersexamen georganiseerd. Daaraan hebben 57 scholen met in totaal 1844 leerlingen deelgenomen. Daarnaast hebben leerlingen van 27 basisscholen in praktijk ervaren hoe groot de dode hoek van een vrachtwagen is en waar je moet lopen of fietsen als je een vrachtwagen tegenkomt in het verkeer. Om scholen te faciliteren bij het geven van praktisch verkeersonderwijs hebben wij hiervoor materialen aangeschaft (verkeersborden, lichten, zebra's etc.) die scholen kunnen lenen om verkeerssituaties op het schoolplein na te bootsen. Deze schoolpleinpakketten zijn sinds september 2011 te leen en zijn inmiddels door vijf scholen gebruikt. Tot slot hebben wij in 2011 drie verkeersouderavonden georganiseerd en één middag voor basisscholen over verkeerseducatie.

Bromfietsproject

Gedagsverandering van (jonge) bromfietzers is één van onze doelstellingen. Daarom is het bromfietsproject dat wij samen met de politie en VVN uitvoeren in 2011 voortgezet. Op alle benaderde vijf middelbare scholen zijn het afgelopen (school)jaar preventieve en (extra) repressieve bromfietscontroles uitgevoerd en op vier middelbare scholen zijn lessen over verkeersveiligheid en bromfietsen gegeven.

De bromfietsbestuurders van de Katholieke Scholengemeenschap Hoofddorp hebben de wedstrijd gewonnen die aan de preventieve controles gekoppeld was en zijn als beloning gaan karten bij Silverstone. Naast de preventie en repressieve controles hebben verschillende scholen deelgenomen aan educatielessen over verkeersveiligheid. Voor het schooljaar 2011/2012 staan reeds educatielessen bij alle scholen gepland. Ook worden dit jaar wederom preventieve en (extra) repressieve controles uitgevoerd.

BROEM

Voor de oudere verkeersdeelnemers bieden wij samen met de ANBO een BROEM-cursus aan om kennis over verkeersregels en rijvaardigheid op te frissen. Deze cursus heeft in 2011 eenmaal plaatsgevonden.

Campagnes

Tot slot ondersteunen wij de landelijke verkeersveiligheidscampagnes door middel van 250 campagneborden. Op deze borden hebben in 2011 posters gehangen over vijf verschillende campagnes. Aan twee van die campagnes 'de scholen zijn weer begonnen' en 'fiets verlicht' hebben wij middels extra communicatie en ludieke acties meer aandacht besteed.

Doelstelling B: De doorstroming van alle vormen van vervoer dient op elk moment van de dag zo optimaal mogelijk te zijn.

Verantwoordelijkheden:

De gemeente heeft de verantwoordelijkheid voor het verkeer(sbeleid) op de gemeentelijke wegen (auto, fiets, parkeren); de N201, N205 en N207 en het daar gevoerde beleid vallen onder de verantwoordelijkheid van de provincie, het verkeer op de snelwegen A4, A5, A9 en A44 valt onder het rijk.

Het verlenen van een concessie voor het busvervoer in Haarlemmermeer is een verantwoordelijkheid van de Stadsregio Amsterdam waarin wij actief participeren. De gemeente is zelf verantwoordelijk voor Meertaxi.

Het rijk is opdrachtgever voor het spoor.

De gemeente exploiteert betaalde parkeerplaatsen, is bevoegd gezag voor parkeervergunningen en is verantwoordelijk voor het parkeertoezicht in de gemeente.

Het is de taak van de gemeente om op basis hiervan het mobiliteitsbeleid te formuleren.

Wat zouden we daarvoor doen?

1. Deltaplan Bereikbaarheid opstellen
2. Parkeerbeleid (uitwerking van Deltaplan Bereikbaarheid)
3. Fietsbeleid (uitwerking van Deltaplan Bereikbaarheid)
4. OV-visie (uitwerking van Deltaplan Bereikbaarheid)
5. Wegcategoriseringsplan aanpassen

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Beleidsontwikkeling

We hebben een Deltaplan Bereikbaarheid opgesteld, na participatie van dorps- en wijkraden, ondernemers en andere belangengroepen. Na eerste behandeling door de Raad is het plan vrijgegeven voor participatie door een ieder. In het plan zijn opgenomen parkeerbeleid, fietsbeleid, OV-beleid, verkeersveiligheidsbeleid en een nieuwe wegcategorisering (zie hiervoor de aandachtspunten 2011).

Parkeerbeleid

De afgelopen periode hebben wijinformatiegestuurd gehandhaafd. Op grond van de resultaten van de kwartaalonderzoeken naar het naleefgedrag is de controlefrequentie per locatie aangepast.

Voor overtredingen van het betaald parkeren zijn 5080 processen-verbaal uitgeschreven en voor overtredingen in de blauwe zone 2097 processen-verbaal. De controles fiscaal parkeren op Schiphol zijn conform het contract uitgevoerd.

OV-visie

In het OV-beleid, zoals dat is geformuleerd in het Deltaplan Bereikbaarheid, zetten wij in op een verdere ontwikkeling van het regionale netwerk op de middellange afstand. Dit met trein en metro samenhangende netwerk biedt snel en hoogfrequent openbaar vervoer, waarin ook makkelijk kan worden overgestapt.

Jaarrekening

Wat heeft het gekost?

(bedragen x € 1.000)	Product omschrijving	Originele begroting	Gewijzigde begroting	Rekening	Vershil rekening gewijzigde begroting
Totaal programma 8		2011	2011	2011	
Totaal Baten		301	931	960	29
Totaal Lasten		5.236	5.652	6.072	-420
Resultaat (B-L)		-4.935	-4.721	-5.112	-391

Uitsplitsing per product

Baten	211 Verkeersmaatregelen	71	80	124	44
Lasten	211 Verkeersmaatregelen	3.500	3.915	4.158	-243
Saldo		-3.429	-3.835	-4.034	-199
Baten	212 Openbaar vervoer	230	851	836	-15
Lasten	212 Openbaar vervoer	451	645	844	-199
Saldo		-221	206	-8	-214
Baten	214 Parkeren				
Lasten	214 Parkeren	1.286	1.092	1.069	23
Saldo		-1.286	-1.092	-1.069	23

Uitsplitsing per kostensoort

Baten	Overige goederen en diensten	74	666	727	61
Baten	Overdrachten van het rijk			81	81
Baten	Overige inkomensoverdrachten	227	265	153	-112
Saldo		301	931	961	30
Lasten	Niet in te delen uitgaven				
Lasten	Personeel van derden			16	-16
Lasten	Energie	77	77	48	29
Lasten	Overige goederen en diensten	1.886	2.232	2.452	-220
Lasten	Overige inkomensoverdrachten			2	-2
Lasten	Kapitaallasten	1.522	992	985	7
Lasten	Bedrijfsvoeringskosten	1.751	2.351	2.569	-218
Saldo		5.236	5.652	6.072	-420

Toelichting gewijzigde begroting 2011 - rekening 2011

Lasten:

Verkeersmaatregelen

De overschrijding wordt veroorzaakt door een eindafrekening van de Waterwolf over het jaar 2010 die in 2011 is ontvangen. Ook is het inrichten van de schoolzones duurder uitgevallen dan voorzien vanwege de complexiteit, de resultaten van de participatie en versnelde uitvoering. De subsidiebijdrage van SRA is in december vastgesteld en viel € 80.000 lager uit.

Openbaar vervoer

Voor het Dynamisch Reizigers Informatie Systeem (DRIS) zijn extra kosten gemaakt (€ 54.000). Aan de toegankelijkheid openbaar vervoer voor het verhogen van de businstapplaatsen is € 93.000 extra uitgegeven en aan de verwerking van een correctie van de kosten van de Meertaxi VZA halte-halte vervoerskosten uit 2010 € 27.000.

Programma 9: Ruimtelijke ontwikkeling en duurzaamheid

Portefeuillehouders: Bezuijen, Nobel, Nederstigt, van Dijk

Aandachtspunten 2011

Structuurvisies

In april 2011 is het voorontwerp van de Structuurvisie vastgesteld en vrijgegeven voor overleg. Over het voorontwerp is breed overleg gevoerd. Naast algemene informatieavonden zijn themabijeenkomsten geweest en gesprekken gevoerd met een groot aantal partijen. Het voorontwerp is toegestuurd aan publieke en private partijen met het verzoek om hierop te reageren. Dit heeft een veelheid van reacties en input opgeleverd voor de Ontwerp Structuurvisie Haarlemmermeer 2030. Behalve de schriftelijke en mondelinge reacties hebben de Landbouw Effectrapportage en de Plan Milieu Effect Rapportage input opgeleverd. Na het overleg over het voorontwerp is vanaf september 2011 het ontwerp opgesteld. In het ontwerp is rekening gehouden met de resultaten van de LER en PlanMER en zijn verdiepingsslagen uitgevoerd op het gebied van regionale positionering, economische ontwikkeling, wonen, bereikbaarheid, water, landbouw en ontwikkelingsstrategie. In het voorjaar van 2012 leggen we het ontwerp ter inzage.

Westflank

Op 19 april jl. heeft het kabinet besloten de 380 kV hoogspanningsverbinding (bij Floriande en de 150 kV bij Floriande en Lisserbroek ondergronds) in het westelijk deel van de polder te realiseren. Op 9 juni 2011 is dit in de Tweede Kamer geaccordeerd. In het bestuurlijk overleg van de "Westflank-partijen" (de gemeente Haarlemmermeer, het Rijk, de provincie Noord-Holland en het Hoogheemraadschap van Rijnland) van 16 juni 2011 is vastgesteld dat daarmee het Westflankproject als beëindigd moet worden beschouwd. De tweede helft van 2011 is met partijen overleg gevoerd over een mogelijk vervolgtraject. Zodra hier duidelijkheid over is zal de raad schriftelijk worden geïnformeerd. Naar verwachting zal dit het eerste kwartaal 2012 gebeuren.

Bestemmingsplannen

We hebben gewerkt aan 47 bestemmingsplannen. Het gaat hierbij om 18 actualiseringsplannen, 17 ontwikkelingsplannen en 12 locatiebestemmingsplannen om individuele aanvragen mogelijk te maken. Van deze 47 bestemmingsplannen zijn er in 2011 17 onherroepelijk geworden. Van deze 17 maken 6 deel uit van de lijst van gebiedsdekkende bestemmingsplannen. Het grondgebied dat wordt gedekt met actuele gebiedsbestemmingsplannen is hierdoor dit jaar verder toegenomen. Hiermee wordt in de pas gelopen met de doelstelling de bestemmingsplannen op 1 juli 2013 actueel te hebben.

Duurzaamheid, kennis en innovatie

Op 7 April 2011 is het programma Ruimte voor Duurzaamheid (kenmerk 2010.0055103) vastgesteld door de Raad. In dit programma zijn ambities voor 2020/2030 opgenomen, evenals de vertaling naar concrete doelstellingen in 2014, ook in termen van CO2-reductie en duurzame energieopwekking. Haarlemmermeer biedt de ruimte en de mogelijkheden om initiatieven tot uitvoering te brengen, samen te werken en kennis te delen. Samen doen. Sinds de vaststelling van het programma zijn al flinke stappen hiertoe gezet. Ook is een innovatief, digitaal monitoringsysteem ontwikkeld om inzicht te krijgen in de voortgang van doelstellingen op schaal van de gemeente Haarlemmermeer en op programmaniveau. Dit monitoringsysteem is uniek in Nederland.

Schiphol

Haarlemmermeer heeft stevig haar invloed laten gelden in de uitwerking van de Alderstafel-afspraken. Hierbij moet gedacht worden aan de realisatie van de afspraken uit het convenant hinderbeperking (voortgang in de CDA's (Continuous Descent Approaches), invoering pilot 3b+, parallel starten, verlegging Spijkerboorroute) en de afspraken uit het convenant omgevingskwaliteit (besluitvorming

over het ruimtelijk programma voor Hart van Zwanenburg, verbetering informatievoorziening richting bewoners en oplossen van een deel van de individueel gedupeerden).

Ook heeft Haarlemmermeer in 2011 actief geparticipeerd in de totstandkoming van SMASH (Structuurvisie Mainport Schiphol Amsterdam Haarlemmermeer), de opvolger van 'Mainport 2.0'. Het Rijksprogramma SMASH is erop gericht mainport en metropoolregio te versterken en helderheid te bieden wat betreft de mogelijkheden voor de verdere ruimtelijke en infrastructurele ontwikkeling.

Naast de actieve deelname aan de Alderstafel is ook deelgenomen aan verschillende voorbereidende ambtelijke overleggen waaronder die over het nieuwe normen- en handhavingstelsel en de Alders-werkgroepen 'Actualisatie Luchthaveninddelingsbesluit'.

Wat wilden we bereiken?

Maatschappelijk doel: Een aantrekkelijke, veilige, efficiënte, duurzame en goed functionerende ruimtelijke omgeving.

Doelstelling A: De inrichting en het gebruik van de ruimte is functioneel en duurzaam en geeft een positieve beleving.

Effectindicatoren	Bron	Metingen		Streefwaarden	
		2009	2011	2011	2012
Waardering van inwoners over de kwaliteit van de fysieke woonomgeving	Kijk op de Wijk	7,2		7,2	7,2
Waardering van inwoners over de voorzieningen in de buurt	Kijk op de Wijk	6,4	7,1	6,7	6,7

Doelstelling B: Haarlemmermeer staat voor een duurzame relatie met Schiphol en omgeving, versterking van de ruimtelijk-economische positie en behoud van de knooppuntfunctie van Schiphol en een verbeterde afstemming tussen lucht- en landzijde.

Doelstelling C: Waarborgen van juridische zekerheid in de bebouwde omgeving.

Effectindicatoren	Bron	Metingen		Streefwaarden	
		2010	2011	2010	2011
Percentage van het gemeentelijke oppervlak waarvoor een geldig en actueel bestemmingsplan bestaat	gemeente (GIS-systeem)	45%	59%	60%	75%
Percentage aanvragen omgevingsvergunningen die binnen de wettelijke termijnen worden afgehandeld	gemeente	98%		97%	97%

Doelstelling D: Verduurzaming van de woon-, werk-, leer- en leefomgeving, werken aan duurzame innovatie en de verbinding met economie, kennis en onderwijs, gebruik maken van duurzame energie en het fossiele energiegebruik beperken.

Effect indicatoren	Bron	Metingen					Streefwaarden	
		1990	2007	2008	2009	2010	2014	2020
CO2-reductie	Monitoringsysteem Ruimte voor Duurzaamheid	1139 kton	1238 kton	1219 k ton	1226 kton	1234 kton	1126 kton	798 kton
energie-opwekking	Monitoringsysteem Ruimte voor Duurzaamheid	-	-	-	-	2,4%	11%	20%

Doelstelling A: De inrichting en het gebruik van de ruimte is functioneel en duurzaam en geeft een positieve beleving.

Verantwoordelijkheden:

In het kader van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening is de gemeente verplicht om structuurvisie(s) te maken. De structuurvisies vormen de basis voor de bestemmingsplannen. Het komende jaar zullen wij komen tot een afronding van de structuurvisie voor de gehele gemeente en van de deelstructuurvisie voor Hoofddorp.

De structuurvisies worden vastgesteld door de raad en zijn bindend voor het gemeentebestuur. Belangrijk onderdeel van de structuurvisies is het overleg met andere overheden en participatie van inwoners en belangenorganisaties.

Wat zouden we daar voor doen?

1. Opstellen van een structuurvisie voor Haarlemmermeer.
2. Opstellen van een deelstructuurvisie voor Hoofddorp.
3. Maken van een masterplan per deelgebied voor de westkant van Haarlemmermeer in het kader van de gebiedsuitwerking.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Voor de verantwoording van activiteiten 1. en 2. verwijzen wij naar de aandachtspunten 2011. Activiteit 3. is niet meer aan de orde.

Doelstelling B: Haarlemmermeer staat voor een duurzame relatie met Schiphol en omgeving, versterking van de ruimtelijk-economische positie en behoud van de knooppuntfunctie van Schiphol en een verbeterde afstemming tussen lucht- en landzijde.

Verantwoordelijkheden:

De beleidsvorming die van toepassing is op Schiphol vindt op een groot aantal onderdelen extern plaats en wordt bepaald door Europese en Rijksoverheid. Haarlemmermeer is niettemin een vaste actor in de verschillende besluitvormingstrajecten voor de ontwikkeling van Schiphol. Daarmee zijn wij in staat mede richting te bepalen.

Wat zouden we daar voor doen?

1. Het positioneren en agenderen van de Haarlemmermeerse standpunten t.a.v. Schiphol + strategische belangen behartiging
2. Uitwerking van het kabinetstandpunt over de Alderstafel-afspraken (middellange termijnontwikkeling Schiphol)
3. Participatie in de ontwikkeling van het nieuwe normen- en handhavingstelsel
4. Participatie in de uitwerking convenanten hinderbeperking en leefbaarheid Schiphol middellange termijn
5. Participatie in de aanpassing van de luchthavenbesluiten

6. Ontwikkelen van LIB-woningbouwlocaties in kernen
7. Het versterken van 'level playing field' op het gebied van kennis om daarmee een gelijkwaardige sparringpartner te zijn voor luchtvaartsector en ministeries. Het benutten en uitbouwen van de kennis en positie binnen het Europese netwerk van luchthavenregio's.
8. Participatie in de totstandkoming van Rijkvisie Mainport 2.0

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Voor de eerste drie punten verwijzen wij naar de aandachtspunten 2011.

Participatie in de uitwerking convenanten hinderbeperking en leefbaarheid Schiphol middellange termijn

In 2011 heeft de gemeente zich ingezet om belangrijke hinderbeperkende maatregelen te realiseren. In dit kader is in oktober 'pilot 3b+' (de vaste bochtstraal tussen Hoofddorp en Nieuw-Vennep) definitief ingevoerd, hebben we via de Alderstafel de druk verhoogd voor invoering van CDA's (Continuous Descent Approaches) in 2012, is in maart 2011 gestart met een experiment met parallel starten vanaf de Polderbaan en de Zwanenburgbaan, is de verlegging van de Spijkerboorroute in het kader van het nieuwe operationele concept geplaatst en is het stille remmen (Idle Reverse Thrust) ingevoerd voor de nacht en de randen van de dag (tussen 21.30 's avonds en 06.30 uur 's ochtends).

Participatie in de aanpassing van de luchthavenbesluiten

Voor wat betreft de verbetering van de leefbaarheid in gebieden die onder continue druk staan van Schiphol is in 2011 het ruimtelijk programma voor Hart van Zwanenburg voorgelegd aan de Raad en heeft de Stichting Leefomgevingskwaliteit Schiphol een beslissing genomen over de hoogte van de subsidie voor Hart van Zwanenburg. Tevens zijn, ter verbetering van de informatievoorziening richting bewoners, de webpagina's Vliegverkeer InZicht en Wonen bij Schiphol aan de website van BAS (Bewoners Aanspreekpunt Schiphol; www.bezoekbas.nl) toegevoegd. Ook de individueel gedupeerden zijn onderdeel van het convenant leefbaarheid Schiphol. In 2011 heeft de Stichting Leefomgevingskwaliteit Schiphol in Haarlemmermeer 27 aanvragen opgepakt, waarvan er 10 zijn afgehandeld.

Wij hebben in 2011 actief deelgenomen aan het Bestuursforum (de economische ontwikkelingen rondom Schiphol) en de BRS (afspraken die gemaakt zijn aan de Alderstafel). Tevens is met de provincie Noord-Holland de strategische koers van de BRS ten aanzien van het Aldersakkoord uitgewerkt, in november in de BRS Groot aan alle partijen voorgelegd en geaccordeerd.

Ontwikkelen van LIB-woningbouwlocaties in kernen

Gelet op de wettelijke doelstelling om het aantal geluidsgehinderde woningen binnen de 35-KE contour te beperken, wordt terughoudend omgegaan met de toename van het aantal woningen in het 35-65 KE-gebied. Op grond van het Luchthavenindelingsbesluit (LIB) geldt daar een bouwverbod voor woningen behoudens ontheffing. Om leefbaarheid binnen de kleine dorpskernen te behouden/verbeteren moet enige ruimte zijn voor nieuwbouw; met name als het gaat om het opvullen van een gat binnen bestaand bebouwd gebied. De VROM-inspectie heeft een aantal locaties beoordeeld als kansrijk bij een aanvraag van een verklaring van geen bezwaar. Deze locaties zijn in ontwikkeling of worden meegenomen bij actualisatie van het bestemmingsplan.

Het versterken van 'level playing field' op het gebied van kennis

In 2011 is in samenwerking met de Airport Regions Conference (ARC, een netwerk- en lobbyorganisatie in Brussel) de "strategic guidelines" gepubliceerd, waarin de zichtbaarheid van de Schipholregio en de profilering rond politieke doelen rond luchthavenontwikkeling en ruimtelijke-economische ontwikkelingen belangrijke rol speelt. De strategic guidelines zijn in 2011 vervolgens vertaald in een "actionplan Quality of Life in Airportregions" met concrete acties op gebied van

governance, compensatie, informatie/communicatie, grondgeluid en ruimtelijke ordening in samenhang met luchtverkeer.

Doelstelling C: Waarborgen van juridische zekerheid in de bebouwde omgeving.

Verantwoordelijkheden:

De juridische zekerheid vindt zijn basis in het actueel zijn en houden van bestemmingsplannen en in het uitvoeren van bouw- en woningtoezicht. Die verantwoordelijkheid ligt primair bij de gemeenteraad.

Wat zouden we daar voor doen?

1. Actueel maken van bestemmingsplannen (de wettelijke grondslag is 100% actueel op 1 juli 2013), door het opstellen van tenminste 6 bestemmingsplannen per jaar.
2. Digitaal beschikbaar stellen van bestemmingsplannen en andere ruimtelijke producten.
3. Tijdig besluiten over ontheffingen en vergunningen (gemiddeld binnen vijf maanden na de aanvraag van een milieuvergunning een besluit nemen).
4. Toetsen van bouwaanvragen op de wettelijke vereisten op gebied van veiligheid, milieu en geluid.
5. Uitvoeren van de wettelijke taak van het houden van bouw- en woningtoezicht.
6. Uitvoeren van toezicht op gebruik van gronden en bouwwerken.
7. Gebiedsgerichte handhaving in twee gebieden.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Voor punt 1. verwijzen we naar de aandachtspunten.

Digitaal beschikbaar stellen van bestemmingsplannen en andere ruimtelijke producten

Door het herindelen van bestemmingsplannengebieden bestaat de lijst van gebiedsdekkende bestemmingsplannen in 2011 uit 63 bestemmingsplannen (was: 56). Van deze 63 bestemmingsplannen zijn er 26 onherroepelijk, bevindt zich 1 bestemmingsplan in de beroepsfase en zijn er 22 bestemmingsplannen in procedure of in voorbereiding hiervan. Op korte termijn zullen nog 12 bestemmingsplannen starten en tenslotte zullen nog 2 bestemmingsplannen in 2012 worden ingepland.

In het eerste kwartaal van 2012 wordt de raad schriftelijke geïnformeerd over de voortgang van de bestemmingsplannen in 2011. De plannen worden digitaal beschikbaar gesteld.

Uitvoeren van toezicht op gebruik van gronden en bouwwerken

Door de inspecteurs zijn gebiedsgerichte controles uitgevoerd voor de bestemmingsplannen De Liede, Hanepoel (Zwaanshoek) en Lisserbroek. Het betrof een gecoördineerde aanpak van handhaving van de RO-, bouw-, en milieuovertredingen. Deze actie loopt voor De Liede door in 2012. We hebben 128 controles uitgevoerd op het gebruik van gronden.

Doelstelling D: Verduurzaming van de woon-, werk-, leer- en leefomgeving, werken aan duurzame innovatie en de verbinding met economie, kennis en onderwijs, gebruik maken van duurzame energie en het fossiele energiegebruik beperken.

Verantwoordelijkheden:

Hier is sprake van een gedeelde verantwoordelijkheid. Rijk, Provincie en gemeente stellen de kaders en faciliteren bewoners en bedrijven om ook hun eigen verantwoordelijkheid te nemen.

Wat zouden we daarvoor doen?

1. Uitvoering geven aan het uitvoeringsprogramma Ruimte voor Duurzaamheid
2. Integrale aanpak en inbedding van duurzaamheid in de betreffende programma's.
3. Het uitvoeren van milieu-effectrapportages, geluidsonderzoek, externe veiligheid.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Op 7 April 2011 is het programma Ruimte voor Duurzaamheid vastgesteld. In dit programma zijn ambities voor 2020/2030 opgenomen, evenals de vertaling naar concrete doelstellingen in 2014. De eerder vastgestelde nota Klimaatbeleid is onderdeel geworden van dit programma; de doelstellingen op het gebied van duurzame energieopwekking en CO₂ reductie zijn hierin onverminderd overeind gebleven.

Met het programma ruimte voor Duurzaamheid biedt de Haarlemmermeer de ruimte en de mogelijkheden om initiatieven tot uitvoering te brengen, samen te werken en kennis te delen. Samen doen. Sinds de vaststelling van het programma zijn er al flinke stappen hiertoe gezet.

Veel van de projecten die in het uitvoeringsprogramma 2011 zijn opgenomen lopen door in 2012 en soms verder. De precieze doorlooptijden van de projecten van de verschillende programmaonderdelen zijn opgenomen in de voortgangsrapportage (kenmerk 2011/35235). Hieronder worden enkele resultaten toegelicht. Andere resultaten zijn opgenomen in de betreffende programma's in de jaarstukken. Gezien de reikwijdte van het programma raken initiatieven andere programma's van de jaarrekening en zijn hierin zoveel mogelijk al integraal verwerkt. Het gaat dan om de programma's 6, 10, 12 en de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen.

- Op 12 scholen wordt met het project 'Opgroeien met Duurzaamheid' in het schooljaar 2011-2012 zonnepanelen geïnstalleerd. Het gaat hier om de plaatsing van zonnepanelen, inclusief energiemonitoringsysteem en een passend lespakket. Met de zonnepanelen wordt naar verwachting jaarlijks 25 MWh aan elektriciteit opgewekt. Dit staat gelijk aan een besparing van € 7.200 voor de scholen en 22 ton CO₂ uitstoot per jaar.
- Er zijn stappen gemaakt wat betreft een voorstel voor invulling van het Duurzaam Bedrijf. Het raadsvoorstel zal begin 2012 in de raad behandeld worden.
- In samenwerking met en op initiatief van de wijkraad, Ymere, de gemeente en het NMCH is Hoofddorp Oost als eerste gestart met de Community Building bij bewoners. De aanpak is in de nota Energiebesparingscampagne 'Hoofddorp Oost Duurzaam' vastgelegd (2011.0023019). Met het project ('Winst uit je woning') dat in september 2011 is gestart, worden effecten nagestreefd op het vlak van energiebesparing, koopkrachtverbetering en veiligheid.
- Op 9 november 2011 zijn de winnaars van het Groenste Idee van Haarlemmermeer bekend gemaakt. Inwoners en organisaties konden energiebesparende ideeën indienen, waarna bewoners op een site hun favoriet konden aangeven voor de publieksprijs. Daarnaast is er ook een vakjuryprijs uitgereikt. In totaal worden zeven projecten financieel ondersteund door de gemeente. Deze worden in 2012 uitgevoerd.
- Voor het Lokaal Klimaatfonds (subsidie voor duurzame energie, zoals zon-pv) zijn al 220 aanvragen binnengekomen. Naar schatting wordt € 180.000 toegekend. Met de zonnepanelen wordt naar verwachting jaarlijks 88 MWh aan elektriciteit opgewekt. Dit staat gelijk aan een besparing van ruim € 20.000 voor bewoners en 51 ton CO₂ uitstoot per jaar.
- Naast de investeringsprogramma's voor openbare verlichting en eigen gebouwen (zie betreffende programma's voor toelichting) is een inventarisatie gedaan naar het energieverbruik van eigen gebouwen, waarvan de eerste resultaten bekend zijn. De komende drie jaar zetten we voor onze eigen gebouwen in op *webbased* monitoring en management van energieverbruik.
- De realisatie van drie windmolens in het windpark Burgerveen Oost is gestart.
- De nota 'Pilot laadpunten voor elektrisch vervoer' is 13 oktober 2011 vastgesteld door de gemeenteraad. Er zijn inmiddels 22 aanvragen binnen gekomen voor elektrische laadpalen.
- Er is een innovatief digitaal monitoringsysteem ontwikkeld waarmee de gemeente haar uitgaven van het uitvoeringsprogramma zoveel mogelijk aan zowel ecologische als financiële en maatschappelijke prestaties kan koppelen.

Jaarrekening

Wat heeft het gekost?

(bedragen x € 1.000)	Product omschrijving	Originele begroting	Gewijzigde begroting	Rekening	Vershil rekening gewijzigde begroting
Totaal programma 9		2011	2011	2011	
Totaal Baten		7.281	5.057	5.246	189
Totaal Lasten		15.497	16.725	15.336	1.389
Resultaat (B-L)		-8.216	-11.668	-10.090	1.578

Uitsplitsing per product

Baten	720 Milieubeleid	1	109	205	96
Lasten	720 Milieubeleid	2.819	3.118	1.965	1.153
Saldo		-2.818	-3.009	-1.760	1.249
Baten	810 Ruimtelijke ordening	835	425	279	-146
Lasten	810 Ruimtelijke ordening	5.646	6.788	6.619	169
Saldo		-4.811	-6.363	-6.340	23
Baten	823 Overige volkshuisvesting	10	3	2	-1
Lasten	823 Overige volkshuisvesting	6.957	6.820	6.752	68
Saldo		-6.947	-6.817	-6.750	67
Baten	824 Bouwvergunningen	6.435	4.520	4.759	239
Lasten	824 Bouwvergunningen	76			
Saldo		6.359	4.520	4.759	239

Uitsplitsing per kostensoort

Baten	Overige goederen en diensten	7.281	4.999	5.113	114
Baten	Overige inkomensoverdrachten		58	132	74
Saldo		7.281	5.057	5.245	188
Lasten	Niet in te delen uitgaven				
Lasten	Personeel van derden	114	114	187	-73
Lasten	Overige goederen en diensten	3.354	3.893	2.065	1.828
Lasten	Overige inkomensoverdrachten	165	258	239	19
Lasten	Reserveringen			225	-225
Lasten	Kapitaallasten	340			
Lasten	Bedrijfsvoeringskosten	11.524	12.460	12.619	-159
Saldo		15.497	16.725	15.335	1.390

Toelichting gewijzigde begroting 2011 - rekening 2011

Baten:

Ruimtelijke ordening

Aan bijdragen aan (locatie) bestemmingsplannen is € 103.000 binnengehaald en door afwikkeling van oude vrijstellingsaanvragen is nog € 63.000 aan leges binnengekomen. Ten opzichte van de via de Najaarsrapportage bijgestelde inkomstenraming van € 123.000 is dit een voordeel van € 43.000.

Gedurende het jaar 2011 is het aantal aanvragen voor omgevingsvergunningen t.b.v. bouwactiviteiten redelijk naar verwachting verlopen. Echter, de complexiteit van de aanvragen is minder geworden, net als de initiatieven voor nieuwbouw. Juist deze activiteiten zijn de aanleiding voor het voeren van procedures voor ontheffingen op bestemmingsplannen. Daling van deze aard van aanvragen geeft een daling op het aantal gevoerde RO-procedures en daarmee € 85.000 minder inkomsten van leges op dit product.

Het beleid ten aanzien van het opleggen van dwangsommen is om hiermee zo terughoudend mogelijk om te gaan. We proberen door middel van overleg met de overtreder de overtreding ongedaan te maken. Per saldo zijn er dit jaar meer dwangsommen gematigd dan verbeurd, zodat er een tegenvaller van € 104.000 is ontstaan.

Milieubeleid

Er is een vergoeding ontvangen van het Hoogheemraadschap van Rijnland voor M.E.R. advies en MER- piekberging van € 20.000. Ook voor Externe veiligheid is een subsidie ontvangen van € 73.000 die in een eerder stadium nog niet met zekerheid kon worden ingeschat.

Lasten:

Ruimtelijke ordening

Wij verwachtte voor het eind van 2011 drie aanvragen voor planschade uit te betalen. Hierop vooruitlopend hebben wij bij de Najaarsrapportage 2011 een aanvullend budget aangevraagd en gekregen. Het advies, waarop de uitkering gebaseerd is, is niet in 2011 ontvangen, maar in 2012 zodat de afhandeling en uitbetaling zal plaatsvinden in 2012. Hierdoor ontstaat in 2011 een incidentele onderschrijding van € 53.000.

De vorming van de RUD is uitgesteld hierdoor is het beschikbare budget in 2011 niet aangewend.

Overige volkshuisvesting

De complexiteit van de aanvragen omgevingsvergunning is minder geworden, evenals de initiatieven voor nieuwbouw. Deze ontwikkeling heeft geleid tot € 57.000 minder inzet van juridische adviseurs op complexe omgevingsvergunningen.

Milieubeleid

Overeenkomstig het besluit van de najaarsrapportage zijn de beschikbare middelen voor uitvoeringsprogramma Ruimte voor Duurzaamheid flexibel gemaakt via een projectbudget. Het resultaat wordt toegevoegd aan het (flexibele) projectbudget en blijft daarmee beschikbaar vanaf 2012. Immers, veel van de projecten die in het uitvoeringsprogramma 2011 zijn opgenomen lopen door in 2012 en soms verder. Via afzonderlijke rapportages is de gemeenteraad over de realisatie van het uitvoeringsprogramma Ruimte voor Duurzaamheid in 2011 geïnformeerd. Dit geeft op totaalniveau het volgende beeld:

Bedragen (x € 1000)	bedrag
Begroting	1.974
Werkelijk	823
Saldo	1.151

Programma 10: Wonen

Portefeuillehouders: Nobel, Van Dijk

Aandachtspunten 2011

Voortgang woningbouw

De woningbouwproductie ligt, vooral als gevolg van de economische crisis, op een laag niveau. Wij stimuleren nog wel zoveel mogelijk de woningbouwproductie, vooral voor starters. Onze inspanningen leveren niet steeds het gewenste resultaat op. Soms wordt een project bij gebrek aan kopers uiteindelijk niet gebouwd of er wordt wel gebouwd, maar bij de oplevering zijn er nog geen kopers. Om in te spelen op de nog wel aanwezige vraag moeten in elk geval de wensen van de woonconsument centraal staan. Daarnaast blijkt de starterslening, zowel bij de bestaande woningen als de nieuwbouw, een effectief instrument te zijn om de afzet te bevorderen. Succesvolle projecten als Hartinghove, Aan het Park en Aan de Vaart bestaan dan ook voor een belangrijk deel uit starterswoningen. Ook HQ23, een voormalig kantoorpand dat in 2011 een woonbestemming heeft gekregen, richt zich op die doelgroep.

Begin 2011 hebben wij ook kunnen constateren dat bij drie van de zes woningbouwprojecten, waarvoor op grond van de derde tranche van de Tijdelijke stimuleringsregeling woningbouw 2009 op tijd is gestart en daarmee de subsidie veiliggesteld. De regeling is inmiddels beëindigd en al met al zijn acht projecten mede dankzij deze regeling daadwerkelijk gerealiseerd. Dit jaar hebben wij ook de eerste stappen gezet om te zorgen dat het zelf bouwen door burgers een volwaardig onderdeel wordt van ons woningbouwprogramma. Hoewel het niet onze belangrijkste drijfveer daarvoor is, kan dat wel leiden tot een hogere woningbouwproductie. In 2010 werden 176 nieuwe woningen gebouwd en in 2011 zijn 400 woningen opgeleverd.

Wat wilden we bereiken?

Maatschappelijk doel: Voor zowel onze huidige inwoners als voor mensen die in Haarlemmermeer willen gaan wonen, zijn er voldoende woningen die aansluiten bij de woonbehoeften in verschillende levensfasen. De variëteit in woonmilieus sluit daar goed bij aan.

Effectindicatoren	Bron	Metingen		Streefwaarden	
		2009	2010	2011	2012
Waardering van inwoners over de eigen woning	Kijk op de Wijk	8	8 (2011)	8	8
Aantal starters	GBA	673	695		
Aantal doorstarters op het aantal verhuizingen	GBA	858	827	nvt	nvt
Aantal vestigers in Haarlemmermeer	GBA	1489	1472	nvt	nvt

Doelstelling A: Er is voldoende aanbod van woningen, met voldoende differentiatie in het aanbod voor verschillende doelgroepen, met bijzondere aandacht voor lagere inkomensgroepen, starters en jongeren.

Effectindicatoren	Bron	Metingen		Streefwaarden	
		2009	2010	2011	2012
Wachttijd voor een huurwoning voor starters	Woningnet	5.5 jaar		<5 jaar	<5 jaar
Aantal starters dat gebruikt maakt van de starterslening bij bestaande woningen	Interne informatie	116		75	75

Doelstelling B: Ouderen en mensen met een beperking wonen in een geschikte woning en woonomgeving.

Effectindicatoren	Bron	Metingen		Streefwaarden	
		2009	2010	2011	2012
Aantal actieve Haarlemmermeerse woningzoekenden van 65 jaar en ouder (actuele woningvraag) in relatie tot het aantal verhueringen in onze gemeente aan deze leeftijdsgroep	Woningnet	61 % (2009)		> 60%	> 60%
Geschiktheid van woning voor ouderen en mensen met beperking	BAG	14 % van de woningvoorraad	14 % van de woningvoorraad	14 %	14 %
Feitelijk door voorrangskandidaten betrokken WIBO (wonen in een beschermde omgeving)-woning in relatie tot het aantal verhuurde WIBO-woningen	Woningnet	42% (2009)		>40%	>40%

Doelstelling C: Nieuwe en bestaande woonmilieus sluiten goed aan bij de (veranderende) behoeftes van de inwoners.

Effectindicatoren	Bron	Metingen		Streefwaarden	
		2009	2011	2011	2012
Waardering van inwoners over de kwaliteit van de woningen in de buurt	Kijk op de Wijk	7,2	7,4	7,2	7,2

Doelstelling A: Er is voldoende aanbod van woningen, met voldoende differentiatie in het aanbod voor verschillende doelgroepen, met bijzondere aandacht voor lagere inkomensgroepen, starters en jongeren.

Verantwoordelijkheden:

Bij nieuwbouw stuurt de gemeente op aanbod maar is zij voor de uitvoering afhankelijk van marktpartijen en corporaties.

Voor het bestaande aanbod van sociale huurwoningen stuurt de gemeente op woningtoewijzing, ook daar in samenwerking met de corporaties.

Wat zouden we daarvoor doen?

1. Zorgen dat gemeentebreed de nieuwbouwprogrammering voldoet aan de 40-60 doelstelling.
2. Invulling lokale beleidsvrijheid bij de woonruimteverdeling in de sociale huursector en het bij corporaties initiëren van projecten met innovatieve financieringsmodellen.
3. Afspraken over toewijzing van vrijkomende huurwoningen aan jongeren, ouderen en kwetsbare groepen in de vorm van prestatieafspraken met corporaties. Jaarlijkse monitoring.
4. Opzetten van doorstroomprojecten met corporaties.
5. Het verstrekken van startersleningen bij zowel nieuwbouw als bestaande woningen

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

In 2011 is met bijna 300 opgeleverde woningen in het goedkope segment en met ruim 100 in het dure segment de 40-60 doelstelling ruimschoots gehaald.

De beschikbare ruimte voor de lokale beleidsvrijheid wordt maximaal benut voor het verlenen van voorrang aan woningzoekenden uit onze gemeente, al of niet in het kader van een doorstromingsproject. Bij de verkoop van de bestaande woningen wordt door Ymere de zogeheten Koopgarantformule toegepast.

De oplevering van de nieuwbouw in de Noordrand , Nieuw-Vennep is aangegrepen om middels een voorrangregeling de doorstroming vanuit HAT-woningen te bevorderen.

In 2011 zijn bij de bestaande woningen circa 200 startersleningen verstrekt. Daarnaast ook bij diverse nieuwbouwprojecten : Aan het Park , Aan de Vaart, HQ 023, Cinema Paradiso, Starterswoningen Nieuw-Vennep Noordrand.

Doelstelling B: Ouderen en mensen met een beperking wonen in een geschikte woning en woonomgeving.

Verantwoordelijkheden:

Bij de programmering van nieuwbouwprogramma's zorgt de gemeente voor voldoende nultredenwoningen en worden in overleg met de maatschappelijke partners (bijvoorbeeld Amstelring) zorgwoningen opgenomen in het programma. Bij de toewijzing van woningen worden labels verstrekt voor woningen die geschikt zijn voor de doelgroepen, waardoor zij terecht komen bij de doelgroep. De woningtoewijzing is overigens geregeld via WoningNet.

Wat zouden we daarvoor doen?

1. Opplussen gestapelde bouw in sociale sector
2. Monitoren toewijzingsprocessen en labelen zorgwoningen
3. Uitvoering prestatieafspraken met corporaties over zorgwoningen, nultredenwoningen en opplussen.
4. Monitor Nota Geboden Toegang voor fysieke toegankelijkheid in onze gemeente
5. Monitor WIBO-regeling, voorrangregeling voor Wonen in een Beschermd Omgeving.
6. Uitvoeringsacties Wmo-beleid
7. Uitvoeringsacties uitvoeringsnota Woonvisie 2008-2011

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

De uitvoering van het opplussen gestapelde bouw in de sociale sector heeft in 2011 plaatsgevonden op basis van het budget in 2010. De toewijzingsprocessen en het labelen van zorgwoningen zijn uitgevoerd door de woningcorporaties. Ook in 2011 zijn de toewijzingen gemonitord.

De Monitor Prestatieafspraken met Ymere is verstuurd aan de raad en deze heeft geen aanleiding gegeven voor tussentijdse aanpassing van de processen over toewijzing of afspraken over zorgwoningen, nultredenwoningen en opplussen. Ter voorbereiding van de nieuwe woonvisie zijn de prestatieafspraken in 2011 besproken met de woningcorporaties.

In 2011 is uitvoering gegeven aan de Nota Geboden Toegang en de Wibo-regeling. In 2011 zijn naar schatting 80 Wibo-woningen toegewezen in het kader van de overgangsregeling voor eerder aangemelde belangstellenden. Er is intensief contact geweest met onder andere de Belangengroep Gehandicapten Haarlemmermeer (BGH) over de verbetering van toegankelijkheid op een aantal essentiële locaties. In het kader van verdere prioritering en effectievere uitvoering, wordt in 2012 een evaluatie gehouden. Over de uitvoeringsacties van de Woonvisie 2008-2011 is gerapporteerd in de bestuurlijke voortgangsrapportage (BVR) Wonen. Daarnaast is een Bespreknotitie Wonen opgesteld

die in een informatieve raadsessie in de zomer is besproken. Na een participatietraject en een woondebat in het najaar, heeft dit in 2011 geleid tot een concept nieuwe Woonvisie 2012-2015.

Doelstelling C: Nieuwe en bestaande woonmilieus sluiten goed aan bij de (veranderende) behoeftes van de inwoners.

Verantwoordelijkheden:

De gemeente voert de regie vanuit haar ruimtelijke ordeningstaak, de woningbouwprogrammering en verantwoordelijkheid voor het beheer van de openbare buitenruimte.

Wat zouden we daarvoor doen?

1. Uitvoeren Ontwikkelingsprogramma Stedelijke vernieuwing 2010-2014.
2. Inhoudelijke bijdragen Graan voor Visch, Bornholm, Linqenda en Overbos, door deelname aan overleggen en bijdragen op basis van revitalisering woonomgeving.
3. Revitalisering woonomgeving 2011; het doen van voorstellen in de vorm van een B&W voorstel ter besteding van het krediet 4^e kwartaal 2011.
4. Monitoren uitvoering prestatieafspraken met Ymere
5. Uitvoering prestatieafspraken Ymere duurzaam beheer en energie met corporaties.
6. Adviseren m.b.t. woonschepen en waterwonen.
7. Woningontruimingen
8. Stadsvernieuwingsurgentie verstrekken.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Uitvoering ontwikkelingsprogramma stedelijke vernieuwing

De extra subsidies van de provincie Noord-Holland in het kader van de UNA/ISV bijdragen voor De Pionier(gezondheidscentrum) en Graan voor Visch (renovatie 5 flats) zijn afgerekend en definitief toegekend. Er is overeenstemming bereikt met de provincie Noord-Holland over een verhoogde bijdrage aan de bodemsanering van de IJtochtgade. Er is een bijdrage ter beschikking gesteld voor de herinrichting van de buitenruimte van het wijkcentrum Linqenda.

Revitalisering woonomgeving

In Graan voor Visch is het groot onderhoud van de vijf flats afgerond en afgerekend met de provincie. Het Centrum voor Jeugd en Gezin is in gebruik genomen.

In Bornholm is de modernisering van de voorzieningszone (met o.a. een muziekkoepeel) afgerond. Er wordt gewerkt aan een brede school. Ymere heeft kenbaar gemaakt dat in het gebied van Korsholm, Rosenholm en Engelsholm met asbestverwijdering en groot onderhoud wordt begonnen. De eerste bijeenkomsten met huurders en particuliere eigenaren hebben plaatsgevonden. Als gemeente bereiden wij ons voor op de aanpak van de openbare buitenruimte in dit gebied.

In Overbos zijn de plannen voor de verdere aanpak van het wijkpark zover gevorderd dat volgend jaar met de uitvoering gestart kan worden.

In Linqenda is het groot onderhoud van de woningen aan Vronen afgerond en is de buitenruimte geactualiseerd. Het door een brand verwoeste wijkcentrum is inmiddels weer opgebouwd en in aansluiting op de revitalisering van de Moren is financiering voor de buitenruimte rondom dit centrum gevonden.

Voor de buitenruimte van HQ23 is een bijdrage toegekend om deze meer aan te passen aan de nieuwe woonfunctie.

Prestatieafspraken met Ymere

In de Monitor Prestatieafspraken 2010 met Ymere wordt toegelicht hoeveel woningen zijn toegewezen, welke activiteiten zijn ondernomen in het kader van de wijkenaanpak in onder andere Bornholm-Overbos en investeringen die Ymere heeft gedaan om duurzaamheid te bevorderen. Uit de Monitor bleek dat wederzijdse afspraken voldoende worden nagekomen en aanpassing niet nodig is. Over het verkoopprogramma van Ymere is een nieuwe afspraak gemaakt: het maximum aantal te verkopen woningen is aangepast naar 125, waarvan de helft met Koopgarant. Daarbij blijft het principe dat er voldoende sociale huurwoningen beschikbaar blijven voor de doelgroep overeind.

Duurzaam beheer en energie

Samen met de woningcorporaties zijn afspraken gemaakt, onder andere in het samenwerkingsconvenant van juli 2011 met Ymere, om de duurzaamheid te verbeteren. Dit leidt tot investeringen in bestaande woningen zoals het verbeteren van het energielabel. Ymere maakt de komende 10 jaar 1.000 labelstappen per jaar in hun voorraad. Daarnaast is er bij diverse projecten samengewerkt, zoals in Hoofddorp-Oost en het terugdringen van energielasten.

Woonschepen en waterwonen

De verantwoordelijkheid met betrekking tot het in stand houden van de oeverbeschoeiing ter hoogte van woonbootligplaatsen ligt bij de gemeente. In verband met noodzakelijk onderhoud is in 2011 ter plaatse van twee ligplaatsen de beschoeiing vervangen.

Woningontruimingen

In 2011 zijn tot nu toe 147 ontruimingen aangezegd en 20 daadwerkelijk uitgevoerd. In vergelijking met 2010 (aangezegd 273 en uitgevoerd 53) is het aantal aangezegde en uitgevoerde ontruimingen sterk gedaald. Deze daling kan voor een deel worden toegeschreven aan het vroegsignaleringsproject "Er op af" die door ons wordt gedaan in samenwerking met de woningcorporatie Ymere in de wijk Overbos. Tevens worden aanzeggingen tot ontruiming na ontvangst breder uitgezet binnen de gemeentelijke organisatie. Het effect hiervan is dat eerder ingegrepen kan worden door de sociale loketten en ontruimingen kunnen worden voorkomen. De kosten voor afvoer en opslag van de inboedels zijn inmiddels ondergebracht in een raamovereenkomst met De Meerlanden, waardoor de kosten per ontruiming zijn gedaald.

Stadsvernieuwingsurgentie

Ymere zorgt voor de herhuisvesting van de huurders van woningen, die in het kader van herstructurering geamoveerd worden. Daarbij zijn wij verder niet betrokken en beschouwen dat als een interne aangelegenheid van Ymere.

Jaarrekening

Wat heeft het gekost?

(bedragen x € 1.000)	Product omschrijving	Originele begroting	Gewijzigde begroting	Rekening	Verschil rekening gewijzigde begroting
Totaal programma 10		2011	2011	2011	
Totaal Baten		265	6.046	6.046	
Totaal Lasten		1.844	1.682	1.679	3
Resultaat (B-L)		-1.579	4.364	4.367	3

Uitsplitsing per product

Baten	820 Wonen	265	6.046	6.046	
Lasten	820 Wonen	1.733	1.571	1.595	-24
Saldo		-1.468	4.475	4.451	-24
Baten	825 Ontruimingen				
Lasten	825 Ontruimingen	112	112	84	28
Saldo		-112	-112	-84	28

Uitsplitsing per kostensoort

Baten	Overige goederen en diensten	265	6.046	6.046	
Saldo		265	6.046	6.046	
Lasten	Niet in te delen uitgaven				
Lasten	Personeel van derden				
Lasten	Overige goederen en diensten	256	256	120	136
Lasten	Overige inkomensoverdrachten	31	31	53	-22
Lasten	Kapitaallasten	908	684	684	
Lasten	Bedrijfsvoeringskosten	650	712	822	-110
Saldo		1.845	1.683	1.679	4

Toelichting gewijzigde begroting 2011 - rekening 2011

Programma 11: Kwaliteit fysieke omgeving

Portefeuillehouders: Weterings, Bak, Nederstigt, Nobel

Aandachtspunten 2011

Uitvoering Afvalbeleid

In 2011 zijn we begonnen met de uitvoering van het afvalbeleidsplan. Aandachtspunten voor 2011 waren containerregistratie, de inzameling van kunststoffen en zwerfafval. Daarnaast is gewerkt aan de borging van (de uitvoering van) het afvalbeleid in de organisatie. Verder zijn in 2011 nieuwe contracten afgesloten voor gladheidbestrijding, straatreiniging, zwerfafval, volksgezondheid en markten. Van de totale hoeveelheid afval werd in 2010 de helft gescheiden aangeboden. De cijfers over 2011 zijn nog niet bekend.

We zijn gestart met het registreren van alle rolemmers. Eind 2011 wordt de eerste fase afgerond. Na evaluatie van de eerste fase zal uitrol over de gehele gemeente plaatsvinden. Zo wordt alleen afval opgehaald waarvoor betaald wordt. Daarnaast zorgt deze maatregel ervoor dat iedereen (de juiste) afvalstoffenheffing betaalt.

Integraal Waterbeheer

Voor de aanleg van drainage is een meerjarenplanning opgesteld voor de beheersing van grondwater. Deze planning loopt tot en met 2015, met prioriteit voor de meest urgente probleemgebieden. Hierbij is een communicatietraject uitgevoerd waarin bewoners in Rijsenhout-zuid, Linqenda en Welgelegen in Nieuw-Vennep en Pax en Graan voor Visch in Hoofddorp bekend werden gemaakt met (grond)waterproblematiek in Haarlemmermeer en hun eigen verantwoordelijkheid. Daarbij werd ook gewezen op de mogelijkheid om drainage in particuliere grond aan te sluiten op het gemeentelijk drainagesysteem. Samen met Rijnland werken we in het kader van het waterplan Haarlemmermeer aan verbetering van de waterkwaliteit en betere doorstroming van het water.

Uitwerking Beheerkwaliteitplan

In 2011 is een aantal typen schouw ingezet om te beoordelen of de kwaliteit die buiten wordt waargenomen in overeenstemming is met de gemaakte beheerkeuzes in het Beheerkwaliteitplan. De schouwtypen zijn te onderscheiden in: besteksschouwen, bewonersschouwen en beheerschouwen. Tijdens de schouwen gaan medewerkers van de gemeente bijvoorbeeld met bewoners kijken of het beheer volgens afspraken gebeurt. Of medewerkers van de gemeente controleren bij een schouw met de aannemer de verrichte werkzaamheden.

Deze schouwen hebben zowel een oordeel over de integrale beheerkwaliteit opgeleverd als informatie over de beleving van de openbare ruimte door bewoners. Tot slot is een integrale kwaliteitsmeting uitgevoerd om te beoordelen of de beheerkwaliteit voldoet aan de beheerkeuzes die zijn gemaakt op basis van het Beheerkwaliteitplan 2009. Uit de resultaten van de schouwen blijkt dat de beheerkwaliteit overeenkomt met de gemaakte keuzes.

In 2011 zijn naast het groenonderhoud ook het beheer en onderhoud op begraafplaatsen op basis van beeldbestek aanbesteed.

Wat wilden we bereiken?

Maatschappelijk doel: Een schone, duurzame, hele en veilige openbare ruimte.

Effectindicatoren	Bron	Metingen		Streefwaarden	
		2009	2011	2011	2013
Waardering van de inwoners over de kwaliteit van de woonomgeving in de buurt	Kijk op de Wijk	6,4	6,8	>6,4	>6,8

Doelstelling A: Goed onderhouden openbaar groen en bomen, die bijdragen aan een positieve beleving van de openbare ruimte, waarbij de omvang en de variëteit van flora en fauna tenminste gelijk blijft.

Effectindicatoren	Bron	Metingen		Streefwaarden	
		2009	2011	2011	2012
Waardering van inwoners over het groen in de openbare ruimte	Kijk op de Wijk	6,4	6,6	>6,4	>6,6
Aantal verschillende soorten flora	Natuurkwaliteits- kaart +	402 14	416	420 16	425 18
Aantal verschillende soorten fauna	Natuurkwaliteits kaart +	114	115	114	114

Doelstelling B: De hoeveelheid afval en niet-recyclebaar afval van inwoners is zo klein mogelijk. Inwoners zijn tevreden over het verzamelen en verwerken van afval, zwerfvuil en hondenpoep. Er is zo weinig mogelijk gezondheidsschade door ongedierte en kadavers.

Effectindicatoren	Bron	Metingen		Streefwaarden	
		2010	2011	2011	2012
Aantal meldingen van zwerfafval en illegale stort	Filemaker	1600	1311	1200	1200
Hoeveelheid ingezameld huishoudelijk afval per inwoner	Rapportage De Meerlanden	230	204	210 kg	210 kg
Percentage gescheiden GFT-afval	Rapportage De Meerlanden	60%	57%	63%	63%
Percentage geproduceerd afval dat wordt hergebruikt	Afvalsorteeranalyse	48%	57%	58%	58%

Doelstelling C: Inwoners en bedrijven hebben zo weinig mogelijk overlast door overtollig (regen)water en afvalwater.

Effectindicatoren	Bron	Metingen		Streefwaarden	
		2010	2011	2011	2012
Aantal meldingen van riooloverlast	MOB	1.604	1.478	< 1600	< 1600

Doelstelling D: Gemeentelijke wegen, straten en pleinen zijn goed begaanbaar, schoon en veilig.

Effectindicatoren	Bron	Metingen		Streefwaarden	
		2009	2011	2011	2012
Waardering van gebruikers van de mate waarin de gemeentelijke wegen, straten en pleinen goed begaanbaar, schoon en veilig zijn	Kijk op de Wijk	6,2	6,6	>6,2	>6,2
Kwaliteit van de wegen, CROW normering	DG dialog	82% goed tot zeer goed	Meting volgt	88% Goed tot zeer goed	90% Goed tot zeer goed.

Doelstelling E: Regels voor een gezond leefklimaat worden door de gemeente vastgesteld en gehandhaafd.

Effectindicatoren	Bron	Metingen		Streefwaarden	
		2009	2011	2011	2012
Aantal risicobedrijven dat gecontroleerd wordt *	Gemeente	95	120	120	100
Aantal milieucontroles**	Gemeente	750	800	900	900

Toelichting

*Vanaf 2012 worden de controles op risicobedrijven opgenomen in de reguliere werkzaamheden.

**Haarlemmermeer is betrokken bij de mogelijke vorming van een Regionale Uitvoeringsdienst. Dit heeft gevolgen voor de bezetting van milieutoezicht. De uren die de voorbereiding in 2012 zal opeisen zijn nu nog niet bekend. Daarmee is ook nog niet duidelijk hoeveel controles in 2012 en 2013 kunnen worden uitgevoerd. Bij 330 controles werden naast milieuaspecten ook de brandveiligheidsaspecten gecontroleerd (zie ook programma 3).

Doelstelling A: Goed onderhouden openbaar groen en bomen, die bijdragen aan een positieve beleving van de openbare ruimte, waarbij de omvang en de variëteit van flora en fauna tenminste gelijk blijft.

Verantwoordelijkheden:

- Beheer het gemeentelijk groen en het verder ontwikkelen daarvan, gericht op vergroting van effectiviteit en efficiëntie van inrichting en beheer van het groen in de openbare ruimte, en vergroting van de biodiversiteit en de sierwaarde;
- Het bewaken van de beschermde natuur volgens de Flora- en Faunawet;
- Het onder de publieke aandacht brengen van de voorkomende natuurwaarden.

Wat zouden we daarvoor doen?

1. Het beheren en in stand houden van het openbaar groen
2. Verder ontwikkelen groenbeheer
3. Ecologisch advies/onderzoek op gebied van o.a. inrichting en beheer groen

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Het beheren en in stand houden van het openbaar groen

Onderhoudsprogramma groen

Het onderhoudsprogramma groen waarin het reguliere onderhoudswerk is ondergebracht is voor het tweede jaar op beeld uitgevoerd. Uit de schouwgegevens is op te maken dat alle functionele gebieden, waaronder de centrumgebieden en de woonwijken aan het ambitieniveau voldoen. Er is meer eenheid in beeld ontstaan omdat in alle wijken hetzelfde ambitieniveau wordt gevraagd.

Revitalisering groenvakken

De revitalisering van groenvakken is in 2011 afgerond. In wijkpark Overbos is in de laatste fase van revitalisering een bodemvervuiling aangetroffen, die na technisch onderzoek is verwijderd.

Bomenbeleid

Met ingang van 2010 is het regulier onderhoud voor onder andere bomen opgenomen in het Beheerkwaliteitplan 2009. Het vigerende beleidsplan beheer bomen (2006), waarin aanbevelingen werden gedaan om het regulier onderhoud van bomen te intensiveren en de bomen beter te beschermen, is daarmee achterhaald. Uit de evaluatie van het bomenbeleidsplan (nota van B&W 2011.0046302) blijkt onder meer dat het bomenareaal wordt onderhouden volgens de normen inclusief de periodieke inspecties op veiligheid. De omstandigheden van bomen geplant in een slechte

omgeving (bestrating) zijn verbeterd. Tevens is gebleken dat de leefomstandigheden van bomen in beplanting voor verbetering vatbaar zijn.

Verder ontwikkelen groenbeheer

We hebben bewoners geadviseerd ter voorkoming van overtreding van de Flora- en Faunawet. De natuurkwaliteitskaart en de groenleggers zijn geactualiseerd.

Ecologisch advies/onderzoek op gebied van o.a. inrichting en beheer groen

In 2011 is invulling gegeven aan de op 4 november 2010 door de raad aangenomen motie Beheer Openbaar Groen. Doel van de motie is om meer mensen te laten participeren in het groen. Om dit proces goed te stroomlijnen zijn afspraken gemaakt met MEER-Groen over de inzet van vrijwilligers in het groenonderhoud. Inmiddels zijn vier projecten ondergebracht bij MEER-Groen, namelijk Houtwijkerveld, Bloemmakers (Hoofddorp), de wandelroutes in het Haarlemmermeerse bos en het Wandelbos te Hoofddorp. In 2011 zijn de adoptierotondes geëvalueerd. Op basis van de evaluatie wordt het aantal adoptierotondes uitgebreid.

Doelstelling B: De hoeveelheid afval en niet-recyclebaar afval van inwoners is zo klein mogelijk. Inwoners zijn tevreden over het verzamelen en verwerken van afval, zwerfvuil en hondenpoep. Er is zo weinig mogelijk gezondheidsschade door ongedierte en kadavers.

Verantwoordelijkheden:

Op grond van de Wet Milieubeheer is de gemeente verantwoordelijk voor de inzameling van huishoudelijk afval bij huishoudens. De verwijdering van zwerfvuil en hondenpoep is gebaseerd op gemeentelijk beleid. De uitvoering van de afval- en reinigingstaken wordt uitbesteed.

Wat zouden we daarvoor doen?

1. Invoering containermanagement
2. Inzameling huishoudelijk kunststofafval
3. Controleren van naleefgedrag inzake zwerfvuil en hondenpoep

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Invoering containermanagement

In de eerste fase zijn in een deel van Nieuw-Vennep alle rolcontainers voor restafval voorzien van een registratiesticker. Deze maatregel heeft in ieder geval tot gevolg dat een aantal huishoudens meer afvalstoffenheffing gaat betalen omdat zij een grotere rolcontainer in bezit hadden dan geregistreerd stond. Daarnaast is een aantal "illegale" containers (rolcontainers waar ten onrechte geen afvalstoffenheffing voor betaald wordt) ingenomen. Exacte aantallen worden bekend gemaakt in de evaluatie, die rond mei 2012 wordt verwacht.

Inzameling huishoudelijk kunststofafval

De kunststofinzameling is geëvalueerd. Omdat op dit moment het rijksbeleid ná 2012 ten aanzien van de (vergoeding van de) kunststofinzameling niet bekend is, wordt bij het verbeteren van de inzameling van kunststof een pas op de plaats gemaakt. Op het moment dat hier meer duidelijkheid over is, zal een aantal scenario's voor de verbetering van de kunststofinzameling worden voorgelegd.

Controleren van naleefgedrag inzake zwerfvuil en hondenpoep

Zwerfvuil

Toezicht op zwerfvuil is meegenomen in de reguliere surveillances, hetgeen inhoudt dat we in de zogenaamde snoeproutes (omgeving middelbare scholen) alert zijn en overtreders aanspreken. Repressief optreden is alleen uitgevoerd in geval van ontdekking op heterdaad. Tevens zijn we een communicatieproject gestart om zwerfvuil tegen te gaan.

In samenwerking met Agentschap NL een project opgezet om het aantal, de locatie en de vullingsgraad/ledigingfrequentie van afval- en hondenpoepbakken te inventariseren en waar nodig te optimaliseren. Als laatste is een project geïnitieerd ter voorkoming van zwerfvuil door vuurwerk.

Om overlast door fout geparkeerde fietsen, weesfietsen en fietswrakken binnen de gemeente tegen te gaan worden fietsen sinds mei 2011 van een sticker voorzien en na afloop van de op de sticker vermelde termijn verwijderd. Hiermee wordt beoogd verrommeling van de openbare ruimte tegen te gaan.

We controleren op het verkeerd aanbieden van afval bij de brengparkjes en we trachten daarbij altijd de veroorzaker te traceren. Aangetroffen afval naast de brengparkjes wordt zo spoedig mogelijk door de Meerlanden verwijderd. Bij voortdurende overlast van onjuist aangeboden afval bij brengparkjes of illegale stort volgt handhavingcommunicatie op buurtniveau.

Hondenpoep

Door verscherpte controles op de aanlijnplicht en de opruimplicht houden we de naleving op peil. Wijken waar nieuwe losloopgebieden zijn aangewezen hebben extra aandacht gekregen. Bewoners zijn schriftelijk geïnformeerd over de losloopgebieden.

Doelstelling C: Inwoners en bedrijven hebben zo weinig mogelijk overlast door overtollig (regen)water en afvalwater.

Verantwoordelijkheden:

De gemeente geeft vanuit de wet Milieubeheer invulling aan de opgelegde zorgplicht door middel van het opstellen van een gemeentelijk rioleringsplan (GRP 2009-2013). In dit GRP is het Waterplan Haarlemmermeer geïntegreerd.

Het Hoogheemraadschap van Rijnland heeft naast de zorg voor het zuiveren van het afvalwater, de zorg voor de waterkwaliteit en deels voor de waterkwantiteit. De rol van de provincie is die van toezichthouder.

Wat zouden we daarvoor doen?

1. Uitvoeren van het Waterplan en verplichtingen vanuit de Waterwet
2. Uitvoeren van de inspectie-, onderhouds-, en vervangings- maatregelen.
3. Intensivering van het onderhoud van drainagestelsels
4. Inzameling en transport van afvalwater

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Het uitvoeren van de in het Waterplan

In 2011 is drainage aangelegd in Linqenda (Vronen), Nieuw-Vennep en in een deel van Graan voor Visch, Hoofddorp. We hebben voorbereidingen getroffen voor de straten Addingmoor, Langemoor en Oostmoor in Nieuw-Vennep. Hierbij hebben we een communicatietraject uitgevoerd waarin bewoners bekend werden gemaakt met (grond)waterproblematiek in Haarlemmermeer en hun eigen verantwoordelijkheden. Daarbij hebben we gewezen op de mogelijkheid om drainage van particuliere grond aan te sluiten op het gemeentelijk drainagestelsel. In deze projecten zijn de resultaten van de bewonersenquête wateroverlast meegenomen. Hierdoor zijn integraal ook problemen met hemelwaterafvoer en riolering aangepakt.

Het project 'verbeteren drainage Getsewoud' is in 2011 afgerond en bevindt zich in de nazorgfase. Monitoring van de grondwaterstand en de werking van het drainagesysteem vinden plaats met behulp van een monitoringsnetwerk grondwaterpeil. Op basis hiervan zal daar waar nodig onderhoud plaatsvinden. Deze gegevens worden weer gebruikt voor het opstellen van een (meerjarig) onderhoudsplan. Daarnaast wordt een waterstructuurplan voor meer waterberging en een betere

doorstroming van water in Badhoevedorp opgesteld. Dit plan zal integraal met het Masterplan Badhoevedorp uitgevoerd gaan worden. Vanwege de slechte doorlatendheid van de bodem in Haarlemmermeer kan hemelwater niet wegzakken in de bodem. In het opgestelde advies wordt een aantal oplossingen geschetst. De aanbevelingen hiervan zijn al overgenomen in Badhoevedorp en worden zo mogelijk ook integraal meegenomen bij de aanleg van drainage en andere werken. Voor de grondwaterproblematiek en de afvoer van hemelwater in Zwanenburg is een plan van aanpak opgesteld.

Uitvoeren van inspectie-, onderhouds- en vervangingsmaatregelen

Naast de reguliere onderhoudstaken zoals het reinigen van kolken, riolering en gemalen zijn onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd in de Egelantierstraat (Badhoevedorp), de Beetslaan (Hoofddorp) en het Konnetlaantje (Rijsenhout).

De gemalen aan de Oude Kruisweg (Cruquius), de Waterwolf (Hoofddorp), het Dassenbos (Hoofddorp) en de Vijfhuizerdijk (Nieuwerbrug) zijn gerenoveerd. Verder zijn vervangingswerkzaamheden in voorbereiding genomen in o.a. de Papaverstraat /Korenaarstraat (Nieuw-Vennep), de Dennenlaan (Zwanenburg) en de Rijsvogelstraat (Badhoevedorp). Grootschalige aanpassingen aan het stelsel zijn momenteel gaande in Badhoevedorp. Het gaat om een deel van het stelsel ten zuiden van de A9. De aanpassingen in Badhoevedorp ten noorden van de A9 en Hoofddorp Bornholm/ Overbos, beiden inclusief aanleg met een bergbezinkbassin, worden dit jaar afgerond.

Intensivering van het onderhoud van drainageselsels

Inventarisatie van de aanwezige drainage in de gemeente heeft voor een groot deel plaatsgevonden. Deze inventarisatie wordt samen met de gegevens van de monitoring van de drainage en grondwaterstand in Getsewoud gebruikt om een onderhoudsplan op te stellen inclusief een plan voor achterstallig onderhoud.

Inzameling en transport afvalwater

Naast de eerder genoemde grootschalige aanpassingen is een begin gemaakt met de voorbereiding van aanvullende maatregelen aan de stelsels die voortkomen uit de conclusies en aanbevelingen van de herberekeningen. Bij het herberekenen wordt nagegaan of de theoretische hoeveelheid regenwater en vuilwater door de buizen kan worden afgevoerd. Ook wordt berekend of de hoeveelheid vuil, die meekomt met het water bij het in werking treden van de overstorten, binnen de acceptabele normen blijft. Met name daar waar blijkt dat water op straat tot overlast kan leiden zullen maatregelen worden getroffen.

Doelstelling D: Gemeentelijke wegen, straten en pleinen zijn goed begaanbaar, schoon en veilig.

Verantwoordelijkheden:

Dit is een verplichting vanuit de Wegenwet en de Wegenverkeerswet voor de eigenaar van de diverse voorzieningen in de openbare ruimte. Het betreft hier het verhardingsareaal, de verlichting, de kunstwerken, het straatmeubilair, straatreiniging en de gladheidbestrijding.

Wat zouden we daarvoor doen?

1. Uitvoeren van de inspectie-, onderhouds-, en vervangings- maatregelen.
2. Het verwijderen van straatvuil

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Uitvoeren van de inspectie-, onderhouds-, en vervangings- maatregelen.

De winterperiode 2010/2011 heeft voor veel schade aan het asfalt en wegbermen gezorgd. Met een extra bijdrage van € 500.000,- (toegekend via de voorjaarsrapportage) zijn de schades hersteld.

Verder is dit jaar een globale visuele inspectie van alle verharding uitgevoerd en aanbesteed. Het doel is om het inspecteren volgend jaar in een meerjarig contract aan te besteden.

De uitvoering van de werkzaamheden aan de Hillegommerdijk en Venneperweg te Beinsdorp zijn afgerond. Ook in Badhoevedorp wordt integraal met het gemeentelijk rioleringsplan aan de weg gewerkt, dit jaar aan het gedeelte ten zuiden van de A9. De werkzaamheden aan de IJweg zijn gereed gekomen.

Ook dit jaar zijn diverse kunstwerken geïnspecteerd en gereinigd. Groot onderhoud is uitgevoerd aan onder andere de brug tussen het Rosenholmpad en het Kaj Munkpad. Aan de Calatravabruggen hebben we groot onderhoud en extra schoonmaakwerkzaamheden uitgevoerd. In de zomer van 2011 werden vanwege een dreigende calamiteit met spoed herstelwerkzaamheden uitgevoerd aan de Meerbrug te Nieuwe Wetering.

Het verwijderen van straatvuil

Dit jaar hebben we de beeldbestekken straatreiniging en het rapen van zwerfvuil aanbesteed voor een periode van vier jaar. De bestekken worden gecontroleerd volgens het schouw- en meldingsplan.

Doelstelling E: Regels voor een gezond leefklimaat worden door de gemeente vastgesteld en gehandhaafd.

Verantwoordelijkheden:

Op grond van de Wet milieubeheer is de gemeente verantwoordelijk voor het onderzoek naar, advisering over, registratie, beheer, onderhoud en beschikbaarstelling van de informatie over de kwaliteit van de bodem en ook voor de handhaving daarop.

Wat zouden we daarvoor doen?

1. Informeren van burgers en bedrijven over regelgeving inzake milieubeheer
2. Verstrekken van vergunningen gerelateerd aan milieubeheer
3. Toetsen van plannen met regelgeving milieubeheer
4. Controleren van naleefgedrag ten aanzien van milieuvoorschriften
5. Beheren openbare begraafplaatsen
6. Het voeren van een begraafadministratie

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Informeren van burgers en bedrijven over regelgeving inzake milieubeheer

Door gerichte informatiebrieven naar brancheverenigingen en het bijvoegen van informatiebrieven over onderwerpen zoals duurzaamheid bij handhavingbrieven, hebben we burgers en bedrijven geïnformeerd.

Verstrekken van vergunningen gerelateerd aan milieubeheer

De behandeling van de aangevraagde omgevingsvergunningen milieu (voorheen milieuvergunningen) is in 2011 volgens de planning verlopen. Met het in werking treden van de Wabo eind 2010 worden nu integrale omgevingsvergunningen verleend. Het jaar 2011 is gebruikt om de afstemming tussen de verschillende vergunningverleners voor de milieuaspecten in een omgevingsvergunning (gemeente, provincie en Rijnland) op een hoger niveau te krijgen zodat de kwaliteit van de omgevingsvergunning toeneemt.

Toetsen van plannen met regelgeving milieubeheer

Alle aanvragen voor een omgevingsvergunning (o.a. voormalige bouwaanvragen) worden sinds de inwerkingtreding van de Wabo getoetst op milieurelevantie (de vergunning op basis van de Wet milieubeheer is in de Wabo opgegaan).

Controleren van naleefgedrag ten aanzien van milieuvoorschriften

In 2011 zijn 120 risicobedrijven gecontroleerd op de naleving van de veiligheidsregels uit de milieu- en brandveiligheidsbepalingen. Tevens zijn 800 milieucontroles uitgevoerd. Het naleefgedrag ligt rond de 60%, dit komt overeen met het in het uitvoeringsprogramma geformuleerde doel voor 2011.

Naleefgedrag wordt als volgt gedefinieerd: het percentage bedrijven dat voldoet bij de eerste controle. Voor de niet-nalevers wordt een handhavingstraject gestart, zodat ook deze bedrijven gaan voldoen.

Als bedrijven, na het opleggen van de maximale dwangsom en inning daarvan, nog steeds niet voldoen volgt een nieuw handhavingstraject. Dit betekent dat de dwangsom zal worden verdubbeld en kortere hersteltermijnen zullen worden aangehouden. Wanneer na het verzwaarde handhavingstraject bedrijven nog steeds niet voldoen, kan over worden gegaan tot het opleggen van bestuursdwang. Dit kan inhouden: het tijdelijk of geheel sluiten van de inrichting of voor de activiteit waarvoor de voorschriften niet worden nageleefd. Een andere optie is het opleggen van een preventieve dwangsom zodat bij elke constatering er direct een dwangsom kan worden geïnd.

Beheren openbare begraafplaatsen

De gemeentelijke begraafplaatsen zijn in 2011 beheerd volgens de vastgestelde plannen (beeldbestek). In Nieuw-Vennep is grafcapaciteit vrij gemaakt door het ruimen van afstandsgraven.

Het voeren van een begraafadministratie

In 2011 zijn circa 2100 brieven verstuurd voor jaarlijks onderhoud. Er is positief gereageerd op de mogelijkheid die geboden is voor meerjarige afkoop.

Jaarrekening

Wat heeft het gekost?

(bedragen x € 1.000)	Product omschrijving	Originele begroting	Gewijzigde begroting	Rekening	Vershil rekening gewijzigde begroting
Totaal programma 11		2011	2011	2011	
Totaal Baten		26.076	26.543	26.246	-297
Totaal Lasten		82.140	57.796	59.748	-1.952
Resultaat (B-L)		-56.064	-31.253	-33.502	-2.249

Uitsplitsing per product

Baten	210 Wegen, straten, pleinen	524	424	644	220
Lasten	210 Wegen, straten, pleinen	43.451	17.833	18.887	-1.054
Saldo		-42.927	-17.409	-18.243	-834
Baten	240 Waterkering en afwatering				
Lasten	240 Waterkering en afwatering	309	309	258	51
Saldo		-309	-309	-258	51
Baten	561 Plantsoenen en wegbeplanting	25	25	13	-12
Lasten	561 Plantsoenen en wegbeplanting	7.838	9.612	10.097	-485
Saldo		-7.813	-9.587	-10.084	-497
Baten	721 Afvalverwijdering & verwerking			440	440
Lasten	721 Afvalverwijdering & verwerking	13.376	12.735	13.297	-562
Saldo		-13.376	-12.735	-12.857	-122
Baten	722 Riolering en waterzuivering	1.856	1.856	954	-902
Lasten	722 Riolering en waterzuivering	7.542	7.680	7.473	207
Saldo		-5.686	-5.824	-6.519	-695
Baten	723 Milieubeheer	176	397	351	-46
Lasten	723 Milieubeheer	8.765	8.627	8.705	-78
Saldo		-8.589	-8.230	-8.354	-124
Baten	724 Lijkbezorging		1.246	1.246	
Lasten	724 Lijkbezorging	860	1.001	1.031	-30
Saldo		-860	245	215	-30
Baten	725 Baten rein.recht, afvalst.hef	14.360	14.080	14.179	99
Lasten	725 Baten rein.recht, afvalst.hef				
Saldo		14.360	14.080	14.179	99
Baten	726 Baten rioolrechten	7.877	7.877	7.782	-95
Lasten	726 Baten rioolrechten				
Saldo		7.877	7.877	7.782	-95
Baten	732 Baten begraafplaatsen	1.259	639	637	-2
Lasten	732 Baten begraafplaatsen				
Saldo		1.259	639	637	-2

Uitsplitsing per kostensoort

Baten	Overige goederen en diensten	17.000	16.221	16.046	-175
-------	------------------------------	--------	--------	--------	------

Baten	Diverse belastingen	7.869	7.869	7.782	-87
Baten	Overige inkomensoverdrachten	218	218	370	152
Baten	Reserveringen	989	2.235	1.246	-989
Baten	Bedrijfsvoeringskosten			802	802
Saldo		26.076	26.543	26.246	-297
Lasten	Niet in te delen uitgaven	614	618	170	448
Lasten	Personeel van derden	200	170	127	43
Lasten	Energie	1.079	1.074	801	273
Lasten	Overige goederen en diensten	60.796	37.725	37.665	60
Lasten	Overige inkomensoverdrachten	126	51	35	16
Lasten	Reserveringen	126		957	-957
Lasten	Kapitaallasten	6.308	6.165	6.866	-701
Lasten	Bedrijfsvoeringskosten	12.891	11.994	13.126	-1.132
Saldo		82.140	57.797	59.747	-1.950

Toelichting gewijzigde begroting 2011 - rekening 2011

Baten:

Afvalverwijdering & verwerking

Dit betreft een vergoeding van Nedvang voor de inzameling van o.a. kunststof en papier (€ 440.000). Onzeker is of deze vergoeding ook na 2012 nog wordt ontvangen.

Baten reinigingsrechten en afvalstoffenheffing

Over 2011 is de aangepaste begroting (bij de najaarsrapportage is deze met € 280.000 verlaagd) exact gerealiseerd en is de opbrengst uitgekomen op € 14.080.000. Over de jaren 2009 en 2010 is er nog ca. € 133.000 aan opbrengst gerealiseerd o.a. dankzij de uitgevoerde GBA actie op grond waarvan ook over de afgelopen jaren alsnog aanslagen zijn opgelegd. In de jaarrekening 2010 is er van uitgegaan dat er € 34.000 alsnog opgelegd zou worden in 2011 (meevaller van € 99.000).

Riolering en waterzuivering

De lagere baten worden grotendeels veroorzaakt doordat de storting in de egalisatievoorziening riolering in 2011 die € 550.000 lager was. Dit betreft de BTW-compensatie-component over de uitbestede werkzaamheden.

Baten rioolrechten

Als gevolg van tegenvallende opbrengsten rioolheffing meerverbruik ten opzichte van het belastingjaar 2010 is een tekort ontstaan van € 139.000. De inschatting bij de jaarrekening 2010 voor de alsnog op te leggen kohieren over de belastingjaren 2009 en 2010 is te laag gebleken en resulteert in een voordeel van € 52.000. Tenslotte is de geraamde onttrekking uit de voorziening (€ 8.000) niet verantwoord.

Wegen, straten, pleinen

De inkomsten als gevolg van teruggevorderde schade zijn hoger uitgevallen dan verwacht. Voorts zijn subsidies ontvangen voor de aanleg van een damwand voor het pontje Rijsenhout (€ 19.000 provincie Noord-Holland) en voor de Oude Weteringbrug (€ 86.000 scheepswerf).

Lasten:

Plantsoenen en wegbeplanting

- Na een bezwaar- en beroepsprocedure inzake de voorgenomen kap van bomen in het Dassenbos is het ontwerp in participatie aangepast; de uitvoeringskosten zijn hierdoor € 112.000 duurder.
- Tijdens de uitvoering van de revitalisering van de groenvakken in park Overbos is een bodemvervuiling geconstateerd; de totale kosten van bodemsanering bedroegen € 100.000.
- In Vronen was als gevolg van de herinrichting van de openbare ruimte (wegen, riool en verlichting) revitalisering van het groen noodzakelijk voor een bedrag van € 90.000.

- Door de iepziekte zijn dit jaar meer iepen gekapt dan aanvankelijk voorzien; de extra kosten bedragen € 53.000.
- Jaarlijks ontvangt de gemeente van het Hoogheemraadschap van Rijnland een aanslag voor privaat en publiek eigendom; het deel dat betrekking heeft op plantsoenen en wegbeplanting is € 44.700 hoger uitgevallen.
- Er zijn aan de dorps- en wijkraden kerstbomen geleverd voor een bedrag van € 20.900. Voor het inrichten van nieuwe speelplekken € 10.000 besteed aan extra groenonderhoud en bedroeg de schade aan het openbaar groen volgens de opgaven van het NODR € 10.000. Deze overschrijding is veroorzaakt door werkzaamheden die van te voren niet te voorzien zijn, zoals bijvoorbeeld stormschade. Dergelijke calamiteiten worden gelijk na constatering opgelost om de veiligheid in de openbare ruimte te waarborgen.

Afvalverwijdering & verwerking

De dotatie aan de voorziening (onttrekking c.q. storting) wordt aan het eind van het jaar bepaald door de relatie tussen de inkomsten en uitgaven te leggen. Voor 2011 heeft dat geresulteerd in een storting van € 956.000 in de "voorziening egalisatie afvalstoffen". Bij het nieuwe contract met de Meerlanden is een voordeel van € 104.000 en ook bij het toezicht op het contract en beleidsvorming is een voordeel van € 275.000 ten opzichte van de begroting ontstaan.

Waterkering en afwatering

In de begroting is geld gereserveerd voor onderhoud en renovatie van duikers. Renovatie vindt op dit moment uitsluitend plaats naar aanleiding van meldingen. In 2011 zijn echter geen concrete werkzaamheden verricht.

Riolering en waterzuivering

Op dit product worden de kleinschalige calamiteiten aan het riool geboekt, in 2011 bleek het totale budget meer dan toereikend wegens het beperkte aantal meldingen.

Wegen, straten, pleinen

Van de Meerlanden is voor de gladheidbestrijding een voorlopige eindafrekening ontvangen van € 281.000. Ook zijn de kosten voor het project aan de IJweg ruim € 175.000 hoger dan verwacht. Dit is mede ontstaan door het aanbrengen van een VRI installatie evenals de aanleg van een extra voetpad voor SV Hoofddorp. Op eiland 9 in Floriande zijn de halfverharde achterpaden vervangen door een open bestrating. Deze vervangingskosten ter grootte van € 163.000 waren niet begroot.

Jaarlijks ontvangt de gemeente van het Hoogheemraadschap Rijnland een aanslag voor privaat en publiek eigendom; het deel dat betrekking heeft op wegen, straten en pleinen is € 42.800 hoger uitgevallen. Tenslotte zijn er voor € 116.000 meer werkzaamheden uitgevoerd dan tijd van de Najaarsrapportage 2011 was voorzien en is bij de hernieuwde aanbesteding van het bestek straatreiniging de aanneemsom hoger uitgevallen.

Milieubeheer

De uitgaven voor Milieuhandhaving zijn met ruim € 60.000 overschreden door extra benodigde inhuur van derden voor milieucontroles en milieuadvisering vanwege vertrek van een medewerker in combinatie met de vacaturestop, opleiding van een nieuwe medewerker en de inhaalslag BIGS (gevaarlijke stoffen) uit 2010.

Programma 12: Economische zaken

Portefeuillehouders: Van Dijk, Nederstigt, Nobel

Aandachtspunten 2011

BIZ – ondernemersfonds

Een Bedrijven InvesteringsZone (BIZ) is een gebied waarin een heffing bovenop de Onroerendezaakbelasting (OZB) wordt geheven. Dit wordt gestort in een ondernemersfonds, dat wordt beheerd door de bedrijven zelf, zodat zij gezamenlijk plannen kunnen maken voor een aantrekkelijk en veilig gebied.

Hoofddorp centrum

Om de organisatiegraad van ondernemers te versterken en effectiever te kunnen samenwerken, is door de ondernemers Hoofddorp winkelcentrum positief gestemd voor de BIZ Hoofddorp centrum. Door de ondernemers is een toekomstvisie ontwikkeld met een uitvoeringsprogramma om het centrum nog aantrekkelijker voor de bezoekers te maken. Het idee is een schoner, veiliger en beter bereikbaar winkelgebied met een duidelijke bewegwijzering naar en in het centrum, ruim en voordelig parkeren, een eigentijdse feestverlichting en meer evenementen. Het fonds zorgt ervoor dat dit gerealiseerd kan worden.

Spoorzicht

Na een draagvlakmeting in 2010 die onvoldoende bleek om een BIZ op te stellen op Spoorzicht, is dit jaar samen met de ondernemers een tweede meting gehouden. Daarvoor is het projectplan aangepast, zodat het financieel gezien (nog) aantrekkelijker werd voor de ondernemers. Ook werd er een compensatiefonds ingesteld voor bezitters van meerdere leegstaande panden. De tweede draagvlakmeting bleek wel succesvol dus de BIZ Spoorzicht is nu een feit! Het BIZ fonds zal naast cameratoezicht besteed worden aan een parkmanager light en extra beheer.

Versterken internationale concurrentiepositie

Kantoren en bedrijvenlocaties

De bestuurders van de Metropoolregio Amsterdam hebben op 23 juni 2011 de Uitvoeringsstrategie Plabeka 2010-2040 vastgesteld. Er zijn afspraken gemaakt over het programmeren van het planaanbod van kantoren- en bedrijventerreinen, de aanpak van de leegstand van kantoren en het intensiveren van de herstructurering van verouderde bedrijventerreinen. Haarlemmermeer is hier, als ambtelijk en bestuurlijk voorzitter van Plabeka, nauw bij betrokken geweest. De bijdrage van Haarlemmermeer in Plabeka II is vastgesteld in het college en besproken in de raad. Deze wordt, op lokaal niveau, uitgewerkt in de Kantoren- en bedrijvenstrategie Haarlemmermeer.

Amsterdam Economic Board, programma logistiek

Haarlemmermeer is lid van de Amsterdam Economic Board. In de Board werken overheid, kennisinstellingen en het bedrijfsleven samen om de Metropoolregio tot de top 5 van sterke Europese vestigingsregio's te laten behoren. De Board is gestart met de uitwerking en uitvoering van een gezamenlijke kennis- en innovatieagenda. Daarvoor richt de Board zich op zeven speerpunt-clusters. Per cluster is een ontwikkelingsstrategie opgesteld.

De cluster logistiek is één van de speerpuntclusters en heeft het programma Smart Logistics Amsterdam (2012-2015) opgesteld. Dit programma heeft een regionale doelstelling:

- De toegevoegde waarde in de logistieke cluster in MRA groeit tenminste 5% harder dan het Nederlands gemiddelde, mede dankzij een koploperspositie van de regio in het organiseren van "seamlessflows",

- MRA is de smart service hub van Europa en is daarmee de belangrijkste regio van waaruit de virtuele logistiek wordt georganiseerd,
- De logistieke cluster in MRA is internationaal koploper in duurzaamheidsprestaties.

Het speerpuntproject SeamlessConnections is het iconisch project voor deze cluster. Dit project wordt ondergebracht bij ACT. Haarlemmermeer is nauw betrokken bij de cluster logistiek. De portefeuillehouder EZ van Haarlemmermeer is de voorzitter van de Amsterdam Logistics Board (clustertafel logistiek). De KvK en Haarlemmermeer ondersteunen gezamenlijk de cluster logistiek.

Uitwerken van een ontwikkelingsstrategie voor de Schipholregio (REVS)

Het BestuursforumSchiphol is een samenwerkingsverband tussen de provincie Noord-Holland, de gemeenten Amsterdam en Haarlemmermeer, in samenwerking met Schiphol Group en de Schiphol Area Development Company (SADC). Deze richt zich op het benutten en versterken van de economische potentie die voortvloeit uit de aanwezigheid van de nationale luchthaven in de regio. Het belangrijkste beleidskader van het Bestuursforum is de Ruimtelijk Economische Visie Schipholregio (REVS). Deze zal nadergeconcretiseerd worden in een programma voor de ontwikkeling van internationaal georiënteerde bedrijfs- en kantoorlocaties in de Schipholregio. Ter voorbereiding zijn in 2011 twee onderzoeken gehouden die de basis vormen voor de ontwikkelingsstrategie REVS die in het eerste kwartaal van 2012 gereed is.

Ook is de Monitor Ontwikkelingsstrategie REVS 2010 verschenen: de jaarlijkse voortgangsrapportage van de Ontwikkelingsstrategie. De werkgelegenheid op REVS locaties is in 2010 met ruim 9% toegenomen. 52 nieuwe buitenlandse bedrijven hebben zich gevestigd op REVS locaties. De leegstand volgt nagenoeg het gemiddelde landelijke niveau van 14%.

Agrarische sector

In 2011 is een startnotitie opgesteld om te komen tot een nieuw agrarisch beleidskader. Als input voor het nieuwe kader wordt gebruik gemaakt van het in 2011 onder verantwoordelijkheid van de provincie opgestelde landbouwstructuuronderzoek en van de opgestelde Landbouw Effect Rapportage (LER). Bij het proces om te komen tot een nieuw agrarisch beleidskader vindt wederzijdse afstemming met en beïnvloeding van de in wording zijnde structuurvisie Haarlemmermeer plaats.

Ontwikkeling relatie Arbeidsmarkt / werkgelegenheid / onderwijs

Met de vaststelling en uitwerking van de agenda arbeidsmarktbeleid 2011 – 2014 is invulling gegeven aan een actieve interactie tussen onderwijs en arbeidsmarkt (aanbod en vraag beter op elkaar aanlaten sluiten). Een belangrijk instrument voor de uitvoering van de agenda is het Lokaal Platform Arbeidsmarkt en Onderwijs (LPAO). Het LPAO blijft zich inzetten op thema's zoals Leven Lang Leren, het benutten en erkennen van verworven competenties, de beroepskeuze in onderwijs en het in stand houden van het leerwerkbedrijf.

Wat wilden we bereiken?

Maatschappelijk doel: Haarlemmermeer blijft de gemeente met één van de sterkste economieën van Nederland en biedt een zo groot en gevarieerd mogelijke werkgelegenheid. Thema's als duurzaam ondernemen en ruimte voor startende ondernemingen alsmede het stimuleren van een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor ondernemingen staan hierbij centraal.

Effectindicatoren	Bron	Metingen		Streefwaarden	
		2010	2011	2011	2012
Positie op ranglijsten ten aanzien van economie in vergelijking met andere gemeenten	Atlas gemeenten, Bureau Louter	2	1	Eerste 5	Eerste 5

Effectindicatoren	Bron	Metingen		Streefwaarden	
		2010	2011	2011	2012
Aantal arbeidsplaatsen t.o.v. bevolking (index arbeidsplaatsen/totale bevolking Haarlemmermeer) in verhouding tot landelijke cijfers (index arbeidsplaatsen/totale bevolking Nederland)	CBS, BIR/ LISA	85,8% (H' Meer) 48,2% (Nederland)	86,1% (H' Meer) n nb (Nederland)	> 90%	> 90%
Bezettingsgraad winkel- en werklocaties t.o.v. het landelijk gemiddelde	Kantorenmonitor bv, Locatus, Zadelhoff landelijk gemiddelde leegstand: winkels 6% kantoren 16% bedrijven 4%	Kantoren 79% (bron Kantorenmonit or bv) t.o.v. 86% (Nederland) Bedrijven 97%-96% Winkels 97%- 94%	Kantoren 77% (bron Kantorenmonit or bv) t.o.v. 84% (Nederland) Bedrijven 97%-96% Winkels 97%- 94%	Kantoren > 82% Bedrijven > 98% Winkels > 96%	Kantoren > 82% Bedrijven > 98% Winkels > 96%

Doelstelling A: Haarlemmermeer is een aantrekkelijke, duurzame en veilige vestigingsplaats voor bedrijven, met een focus op de logistieke sector, kennisintensieve activiteiten en de (inter-)nationale dienstensector.

Effectindicatoren	Bron	Metingen		Streefwaarden	
		2010	2011	2011	2012
Groei aantal bedrijven dat in Haarlemmermeer is gevestigd t.o.v. het landelijk gemiddelde	BIR/ LISA	4,3% 4,6% (Nederland)	6% 4,6% (Nederland)	> 1%	> 1%
Aantal direct uitgeefbare m ² bedrijventerrein en kantoorlocaties periode 2010-2040 (inclusief uitgifte private partijen als SRE, SADC, etc.)	Vastgoed	391 Ha Bedrijven terrein 371.500 m ² Kantoor locaties (periode 2010- 2020)	390 Ha Bedrijven terrein 354.500 m ² Kantoor locaties (periode 2011- 2020)	385 Ha Bedrijven terrein 365.000 m ² Kantoor locaties (periode 2010- 2020)	235 Ha Bedrijven terrein 375.000 m ² Kantoor locaties (herijking na Plabeka II)

Doelstelling B: Bestaande bedrijven blijven hier gevestigd en krijgen zoveel mogelijk kansen om te groeien.

Effectindicatoren	Bron	Metingen		Streefwaarden	
		2010	2011	2011	2012
Percentage bedrijven dat in Haarlemmermeer gevestigd blijft	BIR	96 %	96 %	> 91%	> 91%

Doelstelling A: Haarlemmermeer is een aantrekkelijke, duurzame en veilige vestigingsplaats voor bedrijven, met een focus op de logistieke sector, kennisintensieve activiteiten en de (inter-)nationale dienstensector.

Verantwoordelijkheden:

Het bestuur is verantwoordelijk voor het economische beleid. Er wordt samengewerkt met relevante economische partijen op lokaal, regionaal en nationaal niveau, onder andere de Kamer van Koophandel, het Haarlemmermeers Ondernemers Platform (HOP), de ondernemersverenigingen, MKB en VNO-NCW. Ook met hogere overheden en samenwerkingsverbanden als de stadsregio Amsterdam, omliggende gemeenten, de Metropool Regio Amsterdam, de provincie en de ministeries. Bij de ontwikkeling en uitgifte van terreinen is er interactie met marktpartijen zoals makelaars, beleggers en ontwikkelaars.

Wat zouden we daarvoor doen?

1. Informatie, advies, ondersteuning en begeleiding van bedrijven door het CBI (Centrum voor Bedrijven en Instellingen). Bij het CBI kunnen bedrijven, instellingen en bestuurders van ondernemingen en verenigingen terecht voor alle gemeentelijke producten en diensten
2. Internationale Marketing en Acquisitie van werklocaties / operationeel/AIB (Amsterdam in Business)
3. Strategisch (regionale) economische participatie: o.a. participatie in Pres, Bestuursforum, ALB (Amsterdam Logistic Board) en Plabeka
4. Economische research en gegevensbeheer. Het betreft hier de productie van de werkgelegenheidsrapportage, bestuurlijke voortgangsrapportage bedrijven en kantoren en de vastgoedmonitor
5. Starters- en innovatiebeleid: ondersteuning specifieke ondernemersgroepen en onderzoek naar mogelijkheden huisvesting startende ondernemers
6. Beleid verzorgende en stuwende economische activiteiten
7. Bedrijfsomgevingsbeleid
8. Ontwikkeling/ Uitgifte terreinen: De gemeente ontwikkelt samen met marktpartijen de A4-zone en SLP en voert de Amsterdam Connecting Trade (ACT) uit. Tevens wordt grond uitgegeven voor de ontwikkeling van bedrijventerreinen (President, LijndenQ4, Cruquius) en kantorenterreinen (Beukenhorst). Ontwikkeling glastuinbouwgebied PrimAviera.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Centrum voor Bedrijven en Instellingen

De frontoffice van het Centrum voor Bedrijven en Instellingen (CBI) is het aanspreekpunt voor (startende) ondernemers in de gemeente Haarlemmermeer. Dit jaar zijn er ruim 2.500 klantcontacten geweest, waaronder 350 starters en ruim 1.200 bestaande bedrijven. Ook maakten bijna 130 instellingen gebruik van de diensten van het CBI. In het wekelijkse verdeeloverleg zijn zo'n 270 initiatieven behandeld. De meeste initiatieven zijn direct afgehandeld door de betreffende afdeling.

Marketing en acquisitie

Marketing & Acquisitie (M&A) is gericht op het profileren van Haarlemmermeer als aantrekkelijke vestigingsplaats en dit te vermarkten samen met de partners van de Metropoolregio Amsterdam. Op dit moment zijn er meer dan 2200 internationale bedrijven actief in de Metropoolregio Amsterdam. In 2011 zijn er circa 110 nieuwe vestigingen bijgekomen. Hiervan hebben 11 bedrijven zich in Haarlemmermeer gevestigd.

Wat opvalt is dat Haarlemmermeer veelal grotere ondernemingen aantrekt en minder kleine bedrijfjes (1 – 10 medewerkers). Vermeldenswaardig is dat Schneider, Sonion, en Alcatel (gezamenlijk goed voor circa 1250 arbeidsplaatsen) besloten hebben om Haarlemmermeer als vestigingsplaats te kiezen. Deze bedrijven zullen zich in 2012 fysiek vestigen op respectievelijk Beukenhorst zuid, Beukenhorst oost en west.

BSH heeft reeds in 2010 besloten zich op Beukenhorst zuid te vestigen. Zij zijn goed voor circa 350 arbeidsplaatsen. De officiële opening vond plaats op 11.11.11. Terremark (datacentre) is inmiddels op Schiphol gestart (< 50 arbeidsplaatsen). Het Braziliaanse Embraer (een van de grootste

vliegtuigbouwers ter wereld) heeft, na intensieve voorbereidingen en begeleiding, besloten het Europees hoofdkwartier in Haarlemmermeer te vestigen (5 ->15 arbeidsplaatsen).

In het kader van het investor development programma hebben in 2011 18 bedrijfsbezoeken plaatsgevonden. Mede door eerdere ID/relatiebeheer gesprekken zijn bedrijven als Fifpro, Foxtravel, Asics en TNT voor Haarlemmermeer behouden (tezamen circa 1800 arbeidsplaatsen).

De nieuwe bedrijven die zich in de metropool regio Amsterdam vestigen zijn nog steeds unaniem in de redenen voor vestiging: connectiviteit, aanwezigheid van (internationaal) talent, goede prijs : kwaliteit, belastingvoordelen, kwaliteit van leven én het dienstennetwerk. Van belang is in deze steeds meer internationale competitieve markt zowel de regio als Haarlemmermeer op de kaart te zetten. Dit vraagt om blijvende investeringen in relaties, marketing en acquisitiecapaciteiten.

Economische research

In het voorjaar van 2011 is een stand van zaken, actuele marktontwikkelingen gericht op leegstand, opname en ingebruikname van kantoren gepubliceerd op de website. Door vermindering van het kantoorgebruik, oplevering nieuwbouw en een beperkte onttrekking aan de voorraad is de leegstand toegenomen van 18% naar 21%. De werkgelegenheidsstatistiek naar kern, activiteit en terrein plus de rapportages over de laatste 15 jaar zijn beschikbaar in het archief-online.

Starters

Begin 2011 is een inventarisatierapport opgesteld waarin een analyse is gemaakt van de startende ondernemer in Haarlemmermeer, een behoefte inventarisatie onder onze ketenpartners en een inventarisatie van inzet van de ketenpartners voor de startende ondernemers. Inmiddels heeft een kwantitatief en kwalitatief onderzoek onder startende ondernemers in de vorm van een enquête en paneldiscussie plaatsgevonden. Zowel het inventarisatierapport als de behoeftepeiling dienen als basis voor het actieplan startende ondernemers. Naar aanleiding van de behoeftepeiling zijn samen met betrokken partijen activiteiten voor starters uitgezet.

Adequate dienstverlening en passende deregulering

In het afgelopen jaar is veel gebeurd op het gebied van dienstverlening. Dereguleren zien wij naast het verminderen dan wel verhelderen van regels ook als een kans tot verbeteren van de dienstverlening. Op 2 november 2010 hebben wij de Nota Dienstverlening vastgesteld. Deze nota is in samenspraak met de burgers en ondernemers tot stand gekomen. Op dit moment is de uitwerking en implementatie van de benoemde acties in de nota in volle gang, zoals het verbeteren van afhandeling van brieven, de doorontwikkeling van de digitale dienstverlening en het inrichten van zaakgericht werken. In de paragraaf Dienstverlening staan de activiteiten en effecten nader toegelicht.

Ontwikkeling/ Uitgifte terreinen

In 2011 is de uitgifte tendens van 2010 doorgezet. De initiatieven die reeds gestart waren verliepen moeizaam en aanwas van nieuwe initiatieven was er nauwelijks. Bedrijven zijn terughoudender in het maken van ontwikkelingsplannen. Bij banken is een andere houding ontstaan waardoor het financieren van een ontwikkeling moeilijker is geworden. Daarbij speelde de grondprijshoging ook een rol. Uiteindelijk zijn er met maatwerkbegeleiding dit jaar drie koopovereenkomsten getekend voor het totaal van uitgiftebare bedrijventerreinen. Voor twee initiatieven is de bouwaanvraag vergund. Het derde initiatief loopt aan het einde van het vergunningetraject. De verwachting is dat deze ontwikkelingen in het voorjaar van 2012 zullen starten met de bouw.

ACT

Schiphol Logistics Park (SLP) maakt deel uit van het totaalconcept Amsterdam Connecting Trade (ACT). Dit wordt door SADC, SRE en KLM ontwikkeld tot een vestigingsplek voor internationaal opererende logistieke bedrijven. Op basis van een vrijstelling van het vigerende bestemmingsplan

(artikel 19 WRO) is de bouw van logistieke bedrijfsgebouwen op dit terrein mogelijk gemaakt. Op de oostlob van SLP is inmiddels een aantal omgevingsvergunningen afgegeven en er worden met verschillende bedrijven gesprekken gevoerd die hier willen ontwikkelen. De vrijstelling voor de nieuwe N201, die door het SLP-gebied heen loopt, is in augustus 2011 onherroepelijk geworden.

A4 Zone West

In 2011 is het Programma van Eisen van het Integraal Ontwikkelplan (PvE IOP) en het Integraal Ontwikkelplan vastgesteld. Op dit moment wordt gewerkt aan de voorbereidingen van de MER en het Bestemmingsplan 1^e fase. De verwachting is dat in 2013 de eerste kavels kunnen worden uitgegeven.

PrimAviera

In deelplan 1 (van deelgebied nieuw) zijn gronden bouwrijp gemaakt op basis van een al eerder doorlopen artikel 19 procedure. Wij hebben in maart en april in totaal 55 hectare gronden geleverd aan SGN. SGN heeft deze gronden verkocht aan een tomatenkweker. In april zijn de eerste 24 hectare geleverd. Een tweede tranche volgt in 2014.

Geniepark

Voor het Geniepark is in januari het Programma van Eisen vastgesteld door de raad. Vervolgens zijn in opdracht van het opdrachtgeversoverleg Geniepark, waar de gemeente voorzitter van is, een Voorlopig Ontwerp (VO) en Ontwikkelstrategie opgesteld.

Doelstelling B: Bestaande bedrijven blijven hier gevestigd en krijgen zoveel mogelijk kansen om te groeien.

Verantwoordelijkheden:

Bij de totstandkoming van het beleid ten aanzien van herstructurering en detailhandel spelen lokale ondernemers- en winkeliersverenigingen een zeer belangrijke rol. Bij herstructurering is er eveneens interactie en informatieoverdracht tussen gemeente en marktpartijen, zoals makelaars en ontwikkelaars. Met regelmaat wordt een relatie gelegd met lokale en regionale belangenorganisaties als de KvK, MKB en VNO NCW en het HOP. In het algemeen geldt dat hier naast samenwerking met externe partijen op lokaal niveau, ook zoveel mogelijk wordt samengewerkt met partijen op regionaal en landelijk niveau.

Wat zouden we daarvoor doen?

1. Veiligheid: uitwerken van het programma Veilig Ondernemen
2. Herstructureringsprogramma werklocaties
3. Relatiebeheer (CRM)
4. Versterking lokale economie
5. Acties voortvloeiende uit de gevolgen van de kredietcrisis
6. Participatie in Amsterdam in Business

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Uitvoeringsprogramma Herstructurering

Het eerste uitvoeringsprogramma is 23 juni jongstleden in de raad besproken. Bij de Voorjaarsrapportage 2011 is € 120.000 voor realisatie in 2011 toegekend aan dit uitvoeringsprogramma. Alle HIRB-subsidies die aangevraagd zijn, zijn ook toegekend. Er is een start gemaakt met het opstellen van het uitvoeringsprogramma 2012, waarbij een doorkijk zal worden gegeven naar de jaren die daarop volgen.

Versterking lokale economie

Omdat commerciële voorzieningen essentieel zijn voor de leefbaarheid en aantrekkelijkheid van onze

kernen wordt structureel samengewerkt met winkeliers/ondernemersverenigingen (mede om de impact van de economische crisis te beperken), zoals bijvoorbeeld in de BIZ. Dit heeft er mede toe geleid dat het aantal winkel- en horecafaillissementen (en daarmee de leegstand van bedrijfspanden in onze centra) beperkt blijft. Volgens het Randstad Koopstromenonderzoek doet de retailsector Haarlemmermeer in het algemeen en Hoofddorp in het bijzonder het goed in vergelijking met de rest van de Randstad.

In 2011 is bij het vaststellen van de koopzondagen 2012 ook vastgesteld dat er een onderzoek wordt gestart naar de zondagopenstelling, dit in verband met de concurrentiepositie van de Haarlemmermeer gezien omliggende gemeenten (Amsterdam, Haarlem, Haarlemmerliede, etc.) op zondag open zijn.

Jaarrekening

Wat heeft het gekost?

(bedragen x € 1.000)	Product omschrijving	Originele begroting	Gewijzigde begroting	Rekening	Vershil rekening gewijzigde begroting
Totaal programma 12		2011	2011	2011	
Totaal Baten		2.141	1.693	3.086	1.393
Totaal Lasten		6.078	6.752	6.374	378
Resultaat (B-L)		-3.937	-5.059	-3.288	1.771

Uitsplitsing per product

Baten	018 Eigendommen	1.558	702	2.164	1.462
Lasten	018 Eigendommen	1.537	1.636	1.594	42
Saldo		21	-934	570	1.504
Baten	310 Economische zaken	583	664	715	51
Lasten	310 Economische zaken	4.541	4.789	4.574	215
Saldo		-3.958	-4.125	-3.859	266
Baten	330 Nutsbedrijven		327	206	-121
Lasten	330 Nutsbedrijven		327	206	121
Saldo					

Uitsplitsing per kostensoort

Baten	Huren en pachten	1.558	702	1.265	563
Baten	Duurzame goederen			896	896
Baten	Overige goederen en diensten	583	966	901	-65
Baten	Overige inkomensoverdrachten		25	24	-1
Saldo		2.141	1.693	3.086	1.393
Lasten	Niet in te delen uitgaven				
Lasten	Personeel van derden	15	15	16	-1
Lasten	Energie	66	66	68	-2
Lasten	Duurzame goederen			66	-66
Lasten	Overige goederen en diensten	1.624	2.322	1.652	670
Lasten	Overige inkomensoverdrachten			31	-31
Lasten	Reserveringen	-19	-19	-19	
Lasten	Kapitaallasten	545	549	539	10
Lasten	Bedrijfsvoeringskosten	3.848	3.819	4.107	-288
Lasten	Grex verrekeningen			-85	85
Saldo		6.079	6.752	6.375	377

Toelichting gewijzigde begroting 2011 - rekening 2011

Baten:

Economische zaken

Hier worden bijdragen ontvangen van diverse bedrijven in het kader van SHARE. De gemeente heeft haar bijdrage gedekt uit het programma Ruimte voor Duurzaamheid, conform vastgesteld uitvoeringsprogramma 2011.

Eigendommen

De overschrijding op dit product wordt veroorzaakt omdat € 400.000 inkomsten begroot op product Kunst (zie programma 7) zijn verantwoord op product Eigendommen. Dit is voor 2012 al gecorrigeerd. Verder heeft een afrekening plaatsgevonden met het servicecentrum Floriande over de periode 2007 t/m 2011 voor € 147.000 en het CJG+ voor € 47.000. Het CJG+ is structureel en moet worden meegenomen in 2012. Hierop komen we in de Voorjaarsrapportage terug.

Extra incidentele inkomsten worden veroorzaakt door de grondverkopen aan een kinderdagverblijf (€ 145.000) en de levering van een perceel grond aan een school (€ 730.000).

Nutsbedrijven

Dit betreft de vergoeding voor de ambtelijke kosten van de pilot 'aanleg glasvezelnetwerk', waarbij alle woningen in Hoofddorp worden aangesloten op het glasvezelnetwerk. Gezien de omvang van dat werk zal dit meerdere jaren beslaan. Hierdoor ontstaat in 2011 een nadeel op de baten en een voordeel op de lasten.

Lasten:

Economische zaken

In het uitvoeringsprogramma Herstructurering Bedrijventerreinen wordt een meer gecombineerde en efficiëntere manier van werken voorgesteld. Vanuit het uitvoeringsprogramma worden daarom jaaroverstijgende en jaarlijkse budgetten verzameld en zo veel mogelijk integraal en logisch in de tijd uitgevoerd. Om overzicht te houden als college hebben wij er voor gekozen de stroom van inkomsten en uitgaven te laten lopen via een reserve. Via het jaarlijkse uitvoeringsprogramma zal aan u rekenschap voor deze reservering worden afgelegd zodat u als raad kunt monitoren en sturen.

Wij verzoeken u dan ook om deze incidentele onderschrijding te verantwoorden in de nieuw in te stellen reserve Herstructurering Bedrijventerreinen.

Nutsbedrijven

Zie baten.

Programma 13: Algemene dekkingsmiddelen

Portefeuillehouders: Nobel

Maatschappelijk doel: Haarlemmermeer is een financieel gezonde gemeente tegen een aanvaardbaar lastenniveau.

Hoofddoelstelling:

Dit programma bevat de algemene dekkingsmiddelen zoals de algemene uitkering, belastingen, dividenden, financieringsresultaat en de opbrengsten uit grondexploitaties. Daarnaast zijn op dit programma de posten verantwoord die niet onder een specifiek inhoudelijk programma thuishoren. Het betreft posten zoals onvoorzien en de verwachte onderuitputting van kapitaallasten.

Algemene uitkering

De in deze jaarrekening opgenomen algemene uitkering uit het gemeentefonds is gebaseerd op de septembercirculaire en decembercirculaire 2011. Deze circulaire geeft ook de verwachte ontwikkelingen weer voor de jaren 2012-2015. Voor gemeenten is 2011 financieel gezien nog een relatief gunstig jaar. Tot en met dat jaar lag als gevolg van het in 2009 afgesproken bestuursakkoord vast hoeveel geld ze van het Rijk krijgen. Vanaf 2012 is er voor de gemeenten geen duidelijkheid over de hoogte gemeentefonds.

Belastingen

Het onderdeel belastingen omvat het heffen en invorderen van belastingen, rechten en retributies. Hieronder vallen de onroerendezaakbelasting (OZB), toeristenbelasting, parkeerbelasting, precariobelasting en het liggeld voor woonschepen. Tot de andere belastingen, rechten en retributies behoren de afvalstoffenheffing, rioolrechten, graf- en begraafrechten en leges. De inkomsten hiervan zijn verantwoord onder het specifieke programma. Voor een nadere toelichting over de diverse belastingen wordt u verwezen naar de paragraaf Lokale heffingen.

Grondzaken

We streven naar optimaal grondgebruik om maatschappelijke doelen te realiseren en de grote ruimtelijke opgave van de gemeente in te vullen. Dit doen we door het voeren van een actief ontwikkelbeleid, het aangaan van samenwerkingsovereenkomsten (faciliterend grondbeleid) en het afsluiten van privaatrechtelijke overeenkomsten. Een nadere toelichting over grondzaken vindt u in de paragraaf Grondbeleid.

Jaarrekening

Wat heeft het gekost?

(bedragen x € 1.000)	Product omschrijving	Originele begroting	Gewijzigde begroting	Rekening	Vershil rekening gewijzigde begroting
Totaal programma 13		2011	2011	2011	
Totaal Baten		249.985	337.766	295.680	-42.086
Totaal Lasten		49.377	97.684	71.754	25.930
Resultaat voor bestemming (B-L)		200.608	240.082	223.926	-16.156
Onttrekking aan de reserves		45.691	25.663	52.250	26.587
Toevoeging aan de reserves		29.680	75.514	84.527	-9.013
Resultaat na bestemming		216.619	190.231	191.649	1.418

Uitsplitsing per product

Baten	215 Baten parkeerbelasting	2.008	2.008	2.313	305
Baten	311 Baten marktgeden	40	40	30	-10
Baten	830 Grondexploitatie	59.507	131.732	86.103	-45.629
Baten	911 Financieringsresultaat	1.518	4.427	4.910	483
Baten	913 Dividenden	547	547	682	135
Baten	914 Bespaarde rente	18.061	19.021	19.021	
Baten	921 Algemene uitkeringen	110.120	114.403	117.318	2.915
Baten	931 Baten onr.zaakbel.gebruiker	15.629	16.304	15.304	-1.000
Baten	932 Baten onr.zaakbel.eigenaren	34.157	36.274	37.255	981
Baten	933 Baten roerende zaakbelasting	19	19	30	11
Baten	936 Baten toeristenbelasting	7.832	7.232	6.727	-505
Baten	939 Baten precariobelasting	338	1.968	2.098	130
Baten	940 Lasten heff. inv.gem.belasting	210	210	338	128
Baten	960 Saldo kostenplaatsen		3.580	3.550	-30
Saldo		249.986	337.765	295.679	-42.086

Uitsplitsing per product

Lasten	830 Grondexploitatie	50.349	92.287	64.508	-27.779
Lasten	913 Dividenden	668	624	623	-1
Lasten	922 Onvoorzien	237			
Lasten	923 Dekkingsmiddelen met bep.best.	-4.728	-1.652	-1.300	352
Lasten	930 Uitvoering wet WOZ	716	716	755	39
Lasten	931 Baten onr.zaakbel.gebruiker			162	162
Lasten	932 Baten onr.zaakbel.eigenaren			162	162
Lasten	936 Baten toeristenbelasting			221	221
Lasten	940 Lasten heff. inv.gem.belasting	1.637	1.827	2.051	224
Lasten	960 Saldo kostenplaatsen	498	3.882	4.572	690
Saldo		49.377	97.684	71.754	-25.930

Uitsplitsing per kostensoort

Baten	Werkelijk betaalde rente	547	547	1.220	673
Baten	Toegerekende rente	18.061	19.021	19.021	
Baten	Huren en pachten	663	2.183	2.552	369
Baten	Duurzame goederen			37.301	37.301
Baten	Overige goederen en diensten	2.258	7.041	6.938	-103
Baten	Diverse belastingen	57.637	59.829	59.342	-487
Baten	Overdrachten van het rijk	110.120	114.403	116.946	2.543
Baten	Overige inkomensoverdrachten			1.103	1.103
Baten	Reserveringen	3.359		983	983
Baten	Bedrijfsvoeringskosten	1.518	6.931	8.631	1.700
Baten	Grex verrekeningen	55.823	127.809	41.642	-86.167
Saldo		249.986	337.764	295.679	-42.085
Lasten	Niet in te delen uitgaven	-13.249	-1.652	22	-1.674
Lasten	Personeel van derden			2.035	-2.035
Lasten	Energie			3	-3
Lasten	Duurzame goederen			3.861	-3.861
Lasten	Overige goederen en diensten	1.910	3.791	19.581	-15.790
Lasten	Overige inkomensoverdrachten	1.126	1.126		1.126
Lasten	Reserveringen	6.718	2.335	17.023	-14.688
Lasten	Kapitaallasten	-3.465	1.274	7.489	-6.215
Lasten	Bedrijfsvoeringskosten	514	2.801	10.551	-7.750
Lasten	Grex verrekeningen	55.823	88.009	11.189	76.820
Saldo		49.377	97.684	71.754	25.930

Toelichting gewijzigde begroting 2011 - rekening 2011

Baten:

Baten parkeerbelasting

2011 is het eerste volledige exploitatiejaar voor de parkeergarage naast het raadhuis. De bezetting is hoger dan verwacht en medewerkers van handhaving en toezicht hebben meer gecontroleerd in 2011. Er kan een meevaller van ruim € 300.000 worden gemeld.

Baten onroerendezaakbelasting gebruikers en eigenaren

De verdeling in de begroting tussen de gebruikers en de eigenaren is niet helemaal juist. Dit verklaart het bedrag van € 1 miljoen minder op 'gebruikers' en meer op 'eigenaren'.

Baten toeristenbelasting

In de risicoparagraaf bij de Najaarsrapportage 2011 is aangegeven dat de realisatie van de opbrengst ongeveer € 732.000 lager zou zijn dan de begroting. De definitieve afrekening over 2011 moet nog plaatsvinden op basis van de aangiften van de hotels per 1 april 2012. Naar verwachting vindt de afrekening plaats uiterlijk in juni 2012. Door een voordelige afrekening over 2010 is het uiteindelijke nadeel meegevallen en uitgekomen op € 0,5 miljoen.

Baten precariobelasting

Het in januari 2012 opgelegde kohier inzake de kabels en leidingen is € 100.000 hoger dan begroot. In de risicoparagraaf is aangegeven dat de werkelijke invordering nog onzeker is. Bij de reguliere precariobelasting is de opbrengst € 30.000 hoger dan begroot. De opgestarte inhaalactie begint langzaam effect op te leveren.

Heffing en invordering gemeentelijke belasting

De baten van heffing en invordering zijn € 128.000 hoger. Hier staan voor eenzelfde bedrag hogere lasten tegenover omdat er voor het binnenhalen van de vorderingen extra werk is verricht door ons uitvoeringskantoor Cocensus (zie toelichting bij de lasten).

Algemene uitkeringen

De opbrengst uit algemene uitkering over 2011 bedraagt € 117,3 miljoen. Dit is € 2,9 miljoen meer dan gemeld bij de Najaarsrapportage. Hiervan is € 2,3 miljoen reeds verklaard in de brief over de decembercirculaire (d.d. 20 januari 2012 kenmerk 2012/6591).

De gemeenten krijgen over 2009-2011 jaarlijks € 39 miljoen extra door een technische correctie van het rijk. In de septembercirculaire was dit bedrag al vanaf 2012 toegekend, maar dankzij inspanningen van de VNG commissie financiën nu ook over deze jaren. Over de jaren 2009 en 2010 levert dit tezamen met de bijstelling van de aantallen lage inkomens en bijstandsgerechtigden een financiële meevaller op van per saldo € 1.147.000 ten opzichte van hetgeen is verantwoord in de najaarsrapportage. Hierdoor is er, inclusief de afrekening over 2011, een financieel voordeel van € 2.315.000 (€ 1.147.000 plus € 1.168.000).

Bij de jaarrekening blijkt het voordeel hoger door een lagere WOZ-waardering over 2009 en 2010 (€ 360.000). Dit voordeel is relatief want die is gekoppeld aan de OZB opbrengsten. Ook is er een aanvullend voordeel vanwege een late afrekening over 2010 die nog niet was meegenomen (€ 239.000).

Brief decembercirculaire	2.315	V
Lagere WOZ taxaties	360	V
Afrekening 2010	239	V
Totaal	2.914	V

Grondexploitatie

De totale inkomsten uit erfpacht zijn gerealiseerd. Er zijn daarnaast echter aan het einde van het jaar twee incidentele verkopen geweest waardoor een overschrijding is ontstaan.

De originele begroting 2011 is gebaseerd op de Meerjarenbegroting 2011-2014 die gevoed is door het MPG met als standlijn 1 januari 2010. De gewijzigde begroting 2011 is gebaseerd op het MPG met als standlijn 31 december 2010. De Jaarrekening 2011 betreft de feitelijke realisatie in 2011 en de eindstand per 31-12-2011. Voor de verwachte ontwikkelingen van grondexploitaties is de Jaarrekening 2011 in overeenstemming met het tMPG met als standlijn 30 juni 2011.

Baten	Bedrag (x 1 miljoen)
Lagere winst	-2,9
Vrijval voorziening verlies gronden	0,6
Vrijval voorziening toekomstige verliezen Hoofddorp Centrum, Spoorlaan Zuid Zuid	0,4
Hogere erfpachtinkomsten	0,1
Voordelig resultaat afsluiten projecten	0,5
Afwijking omzet	-44,8
Voordelig resultaat verkoop strategische grond	0,6
Totaal baten	-45,6

- Over 2011 zijn minder winsten gerealiseerd. Begroot was € 3,7 miljoen, gerealiseerd is € 0,8 miljoen. Deze winst heeft betrekking op bedrijventerrein Nieuw-Vennep Zuid en Nieuw-Vennep Noordrand;
- Door verkoop van strategische gronden is € 0,6 miljoen vrijgekomen uit de voorziening verlies gronden. Dit ter dekking van het nadeel van het afstoten van strategische gronden. Zie ook de toelichting op de lasten;
- Een tweetal prospecties gaf bij het tMPG 30-06-2011 aanleiding om de voorziening verliesgevende plannen te verlagen. De verlagingen betreffen Hoofddorp Centrum en Spoorlaan Zuid Zuid. ;
- Over 2011 zijn meer erfpachtinkomsten ontvangen dan begroot, voor een deel is dat een ontvangen afkoopsom erfpacht;
- De afsluiting van een aantal kleinere grondexploitaties en projecten met overeenkomst (o.a. enkele percelen Nieuw-Vennep en winkelcentrum Paradijs) hebben geleid tot niet begrote opbrengsten van € 0,5 miljoen;
- In 2011 lijkt minder omzet gerealiseerd, een nadeel in de inkomsten van € 44,8 miljoen. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een gewijzigde verantwoording op advies van de accountant;
- Als gevolg van een verkoop van strategische grond is een niet begroot voordeel behaald van € 0,6 miljoen.

Voor de mutaties op de reserve grondzaken (voordelig € 15.533.000) verwijzen wij naar de toelichting op de balans.

Financieringsresultaat

Wij hebben minder rente betaald voor onze kort- en langlopende financieringen. Dit levert een rentevoordeel op van € 88.100. Er is € 395.000 meer rente ontvangen op uitstaande middelen.

Dividenden

De verkoop van aandelen NV de Meerlanden aan de gemeente Hillegom heeft een boekwinst van € 122.000 opgeleverd. De jaarlijkse dividenduitkering van de Meerlanden was daarentegen € 16.000 lager. Hiernaast heeft de BNG over 2010 € 29.000 meer dividend uitgekeerd.

Lasten:

Baten onroerendezaakbelasting gebruikers en eigenaren

De nadelen worden verklaard door een opschoningactie van de oude debiteuren (faillissementen en wet sanering natuurlijke personen). Hierdoor is aanvullend € 161.800 toegevoegd aan de voorziening voor dubieuze debiteuren bij baten onroerendezaakbelasting gebruikers en baten onroerendezaakbelasting eigenaren.

Baten toeristenbelasting

Een tegenvaller was de definitieve afboeking vanwege een faillissement. Hierdoor hebben we € 221.000 extra aan de voorziening voor dubieuze debiteuren toegevoegd.

Heffing en invordering gemeentelijke belasting

De lasten van heffing en invordering zijn € 128.000 hoger (zie toelichting op de baten). Hiernaast zijn op dit product afboekingen van vorderingen inzake dwangsommen verantwoord voor een bedrag van € 50.000. Een afrekening van bank en griffiekosten over de periode 2008-2010 heeft tenslotte gezorgd voor een nadeel van € 45.000.

Grondexploitatie

Lasten	Bedrag (x 1 miljoen)
Lagere lasten initiatieven	0,4
Nog niet betaalde afkoopsom N201	1,1
Hogere storting voorziening De Liede, Nieuwe Kom, Cruquius, Boseilanden, Hoofddorp-Centrum	-2,6
Storting voorziening strategische gronden in verband met herwaardering strategische gronden tMPG	-10,9
Afwijking omzet	44,8
Resultaat uit verkopen strategische gronden	-1,4
Resultaat afsluiten voorbereide plannen, operationele plannen en exploitatieovereenkomsten	-3,6
Totaal lasten	27,8

- In 2011 zijn 2 initiatieven afgerond en ten laste gekomen van het initiatievenbudget. Dat is minder dan begroot, daardoor een voordeel van € 0,4 miljoen;
- De begrote afkoopsom N201 dient betaald te worden bij oplevering van de N201, naar verwachting eind 2012. Derhalve in 2011 een voordeel van € 1,1 miljoen;
- Een aantal prospecties bij het tMPG gaf aanleiding om aan de voorziening verliesgevende plannen te doteren. Dit gaat om De Liede, Nieuw-Vennep Nieuwe Kom, Cruquius en Boseilanden. Meer dan begroot, daardoor een nadeel van € 1,1 miljoen;
- In 2011 lijkt minder omzet gerealiseerd, een voordeel in de uitgaven van € 44,8 miljoen. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een gewijzigde verantwoording op advies van de accountant;
- In 2011 zijn een aantal strategische gronden afgestoten. Voor het nadeel van € 2,0 miljoen was deels in het verlies voorzien. Zie ook de toelichting op de baten;
- Niet begroot zijn een aantal verliesgevende projectafsluitingen ad € 13,7 miljoen. Dit betreft o.a. de projecten Beukenhorst Oost Oost, Seniorencomplex Vijfhuizen, Hoofddorp IJweg, Mient-Baarsjesweg Vijfhuizen, Graanloods Beinsdorp, Bornholm en Expo. Voor Expo was het verlies voorzien. Dat valt vrij, zie ook de toelichting bij de baten.

Voor mutaties op de reserve grondzaken (nadelig € 10.566.000) verwijzen wij naar de toelichting op de balans.

Dekkingsmiddelen met bepaalde bestemming

In 2011 is de taakstelling afvalstoffen niet gerealiseerd, dit leidt tot een nadeel van € 425.000. Hiernaast is bij het indexatiebudget een voordeel van € 74.000 ontstaan.

Saldo kostenplaatsen

Het resultaat van baten en lasten op product 960 saldo kostenplaatsen is nadelig en wel € -720.000.

Het nadelige verschil wordt verklaard als volgt (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Bedrag(x € 1.000)
Nutslasten	85
BTW	202
Voorziening dubieuze debiteuren	366
Diversen	67
Totaal	720

Nutslasten

Doordat over 2008-2011 een hogere afrekening van nutslasten van gehuurde panden heeft plaatsgevonden is een nadeel van € 85.000 ontstaan.

Kostenverhogende BTW

Bij de kostenverhogende BTW wordt vooraf een inschatting gemaakt van de wel en niet terug te ontvangen BTW uit het BTW-compensatiefonds. Deze inschatting is te hoog geweest, we hebben minder BTW kunnen verrekenen. Dit geeft een nadeel van € 202.000.

Voorziening dubieuze debiteuren

De toevoeging aan de voorziening dubieuze debiteuren is hoger dan was voorzien. Dit betreft € 366.000.

Loon- en inhuurkosten

Voor de selectieve vacaturestop was € 1,3 miljoen begroot bij de Voorjaarsrapportage 2011. Door de organisatie is gestuurd op een besparing van € 2 miljoen. Deze doelstelling is gehaald.

Friciekosten en meerwerk op projecten

In de najaarsrapportage is een tegenvaller gemeld van € 536.000 in verband met frictiekosten en meerwerk op projecten. Bij de jaarrekening blijkt de tegenvaller hoger dan verwacht. Oorzaken zijn minder door te belasten uren door de economische crisis, niet doorberekende uren in verband met minder uitgifte van bedrijventerreinen en projecten die niet doorgaan of niet langer onder een projectmatige aanpak vallen zoals bestemmingsplan De Liede, A4-Zone west (meerwerk), Badhoevedorp omlegging A9, Waterstructuurplan, de Hoeken (meerwerk) en Hoofddorp Zuid MER advisering.

Per saldo is de meevaller op loon- en inhuurkosten en de tegenvaller bij de frictiekosten budgettair neutraal.

Paragrafen

Algemeen	5
Kerngegevens	7
Terugblik 2011	9
Resultaat van de programmarekening 2011	10
Leeswijzer.....	12
Samenstelling college van B&W en gemeenteraad	14
Jaarverslag en toelichting jaarrekening per programma	15
Programma 1: Bestuur	18
Programma 2: Publiekscontact	25
Programma 3: Veiligheid	33
Programma 4: Zorg en Welzijn.....	42
Programma 5: Werk en inkomen.....	57
Programma 6: Jeugd en onderwijs.....	67
Programma 7: Cultuur, sport en recreatie	79
Programma 9: Ruimtelijke ontwikkeling en duurzaamheid	99
Programma 10: Wonen	107
Programma 11: Kwaliteit fysieke omgeving	113
Programma 12: Economische zaken	124
Programma 13: Algemene dekkingsmiddelen.....	133
Paragrafen	140
Dienstverlening	143
Lokale heffingen	146
Weerstandsvermogen	149
Onderhoud kapitaalgoederen	161
Financiering	167
Bedrijfsvoering.....	170
Verbonden partijen	173
Grondbeleid	188
Rechtmatigheid.....	192
Jaarrekening	193
Balans.....	194
Programmarekening	196
Toelichting op de Balans	198
Niet in de balans tot uitdrukking komende verplichtingen en aanspraken	216
Toelichting op de Programmarekening	219
Overige toelichtingen	222
Overzicht algemene dekkingsmiddelen.....	223
Mutaties reserves	225
Nieuw ingestelde reserves en voorzieningen.....	227
Budgetoverhevelingen.....	229
Onvoorzien	229
Overzicht incidentele baten en lasten	229
Overzicht begrotings- en kredietoverschrijdingen	231
Restantkredieten	233

Grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling	234
Single information Single audit (SiSa).....	239
Overige gegevens.....	248
Controleverklaring	249
Verklarende woordenlijst	250

Dienstverlening

Nota Dienstverlening

Op 6 december 2010 heeft de Raad de Nota Dienstverlening vastgesteld.

In de nota zijn een achttal concrete acties voor de dienstverlening uitgewerkt :

1. Het grondig verbeteren van de afhandeling van brieven en e-mails
2. Het verbeteren van de openingstijden
3. Dienstverlening voor starters en jonge ondernemers
4. De uitbreiding en verbetering van de digitale dienstverlening
5. Zaakgericht werken
6. Daadkracht van gebiedsgericht en vraaggericht werken
7. Effectief met beheerste kosten
8. Een basishouding van 'ja, het kan'

De verwachting is dat de gestelde norm voor 2011 van 80% tijdige afhandeling van brieven en e-mails nagenoeg wordt gehaald. Tijdige afhandeling is toegenomen tot 79%. Een flinke sprong ten opzichte van de 65% begin 2011.

Het afstemmen van de openingstijden van de balie en servicecentra op de wensen van de burgers en het streven naar 'meer service-op-afpraak' is als activiteit ondergebracht bij het ontwikkelen van de pleinen (publieksplein, ondernemersplein en werk-/zorgplein). Op de pleinen zal gerichte dienstverlening plaatsvinden naar doelgroep: een ondernemer heeft doorgaans andere vragen dan een burger. Wij verwachten met gerichte dienstverlening dat de dienstverlening verder zal optimaliseren. Met onze partners, o.a. MKB Nederland, het Haarlemmermeers Ondernemersplatform (HOP) en Koninklijke Horeca Nederland zijn wij hierover in gesprek. Immers, naast interne verbetering van de dienstverlening streven wij ook naar een gezamenlijke verbetering van de dienstverlening met onze partners. In 2012 zullen de pleinen een feit zijn.

Met betrekking tot de dienstverlening voor starters en jonge ondernemers is er een behoeftepeiling gedaan: wat verwacht deze groep ondernemers van ons en wat kunnen wij in een faciliterende rol bieden. De uitkomsten van deze peiling zijn besproken met onder andere de ketenpartners de Kamer van Koophandel, het MKB, Ymere en het HOP. Aan de hand hiervan heeft er een bespreking plaatsgevonden met onder andere eerder genoemde ketenpartners waarbij met name is gesproken over commitment en het zogenaamde ondernemershuis (locatie met zeer flexibele werkplekken tegen een relatief laag tarief) waar startende ondernemers wellicht een plaats kunnen krijgen. Begin 2012 zal een beleidsplan gereed zijn met acties om de startende ondernemer nog beter te faciliteren in het ondernemen. Overigens zijn reeds een aantal acties uitgevoerd welke niet alleen de startende ondernemer maar alle ondernemers ten goede komen: de frontoffice en backoffice vergunningen zijn samengevoegd tot één team. Dit komt de doorlooptijden van aanvragen en onderlinge afstemming tussen verschillende teams ten goede.

In 2011 hebben we de verbetering van onze dienstverlening via de website gecontinueerd. De vernieuwde onderdelen Bekendmakingen, Raadsinformatiesysteem, Haarlemmermeer Cultuuratlas en E-Participatie zijn voorbeelden hiervan. Vernieuwde webformulieren als geboorte aangifte, Melding Openbare Ruimte-formulier en Opgave vermissing rolemmer zijn voorbeelden van verbeterde digitale dienstverlening in 2011. Tevens wordt er continu gestuurd op de kwaliteit en toegankelijkheid van informatie. Het kanaal website blijft in 2011 met 55% aandeel het meest gebruikte kanaal (van telefoon, balie, email/brief).

Het realiseren van zaakgericht werken bleek wegens allerlei factoren lastiger dan voorzien. Met ingang van december 2011 is gestart met de daadwerkelijke implementatie van zaakgericht werken. Zaakgericht werken maakt het mogelijk om gemeentebreed in één overzicht de dossiers met documenten en statussen van alle zaken van één klant te tonen. Als eerste product is gestart met het proces “bejegeningssklachten” in te voeren in het zaakstelsel. In 2012 zal het zaakgericht werken verder worden uitgerold voor andere producten.

Van onze klanten horen we graag hoe onze dienstverlening verbeterd kan worden. Wij doen dat door middel van metingen. Zo meten wij bijvoorbeeld de dienstverlening aan de frontoffice als het gaat om bijvoorbeeld doorlooptijden. Samen met de Kamer van Koophandel meten wij de gehele tevredenheid over de dienstverlening bij de ondernemers. De resultaten van deze meting zullen begin 2012 bekend worden gemaakt.

Om gemeenten te helpen bij het verbeteren van de dienstverlening zijn de afgelopen jaren ook door de Rijksoverheid diverse instrumenten ontwikkeld en programma's opgestart. Het Normenkader Dienstverlening voor Bedrijven is daar één van. Het Normenkader Dienstverlening voor Bedrijven is een meetlat voor goede dienstverlening aan bedrijven bestaande uit 10 meetbare indicatoren. Naast een meting is tevens een actieplan opgesteld. Een aantal van de acties zijn reeds in ontwikkeling. Zo wordt pre-meditation toegepast bij ingediende bezwaarschriften. Dit heeft geresulteerd in meer intrekkingen van bezwaarschriften.

In 2011 heeft het meerjarenprogramma beheer en onderhoud vorm gekregen. De planning hiervan is, evenals de planning van andere projecten, zichtbaar gemaakt in een interactieve digitale kaart. Doordat de planning hiermee beter inzichtelijk wordt, kan hierover ook eenvoudiger met inwoners en ondernemers worden gecommuniceerd. Beter inzicht biedt ook mogelijkheden om de verschillende projecten eenvoudiger op elkaar af te stemmen. Er is een onderzoek gestart naar de mogelijkheden om meer van dergelijke gegevens te combineren. Dit leidt tot betere en completere gebiedsprogramma's.

De samenwerking krijgt niet alleen intern vorm, maar ook onze externe partners zijn hierbij betrokken. Zo is met Ymere de intentie uitgesproken om gegevens uit te wisselen. Ook met andere partijen wordt dit besproken. De bedoeling is om het gebiedsprogramma op termijn in digitale vorm beschikbaar te maken, zodat inwoners en ondernemers ook op eigen initiatief hun ideeën kunnen inbrengen.

Voor de dienstverlening is het verder van belang dat de meldingen over de openbare buitenruimte efficiënt en eenvoudig worden afgehandeld. In 2011 is twee maal een verbeterde versie van het systeem uitgebracht, waarin veel aandacht is besteed aan de gebruiksvriendelijkheid voor inwoners en ondernemers. Hiermee stimuleren we het gebruik van het digitale kanaal, hetgeen leidt tot lagere kosten en (door de eliminatie van tussenstappen) een grotere nauwkeurigheid.

Door gewijzigde wetgeving is de kostendekkendheid van de legestarieven van de gemeente onderzocht. Doelstelling is om met ingang van 2012 volledig kostendekkende legestarieven te hanteren. Eind 2011 zijn de tarieven onderzocht op kostendekkendheid en de bevindingen worden verwerkt in de Legesverordening 2012.

De basishouding “Ja, het kan” heeft een relatie tot het inzetten van competentie management. De gewijzigde basishouding naar “Ja, het kan” vraagt andere competenties van medewerkers. Het heeft dan ook geleid tot aanscherping van de competentieprofielen op de competentie Dienstverlening. Om de Dienstverlening verder te verbeteren ligt onze focus op het implementeren van zogenaamde ‘hostmanship’ aspecten in de organisatie, oftewel de uitstraling van dienstverlening. Het gevoel dat wij iemand geven na het eerste contact: voelt iemand zich gehoord, begrepen en professioneel geholpen? Wij hebben de basishouding van “wij maken het mogelijk”, om samen met de klant te

komen tot een passende oplossing. Bij een aanvraag omgevingsvergunning welke niet voldoet aan de welstandsnota zullen wij aangeven hoe de aanvraag aangepast kan worden om wel te voldoen aan de criteria.

Naast de concrete acties benoemd in de Nota Dienstverlening hebben we op het gebied van dienstverlening ook onderstaande acties uitgevoerd:

Kwaliteitshandvest

Weten waar u aan toe bent! Dat is wat wij bij de gemeente Haarlemmermeer belangrijk vinden. Daarom hebben wij een kwaliteitshandvest opgesteld. Het kwaliteitshandvest is te vinden op de website. Zo weet de burger of de ondernemer precies wat de afhandelingstermijn is voor bepaalde producten, wat van ons mag worden verwacht als de burger of ondernemer een bezoek brengt aan het gemeentehuis en waarom wij iets doen. In 2012 zullen wij een tweede, verbeterd en uitgebreid kwaliteitshandvest uitbrengen.

WMO

De lokale invulling van de Wmo krijgt vorm door een duidelijk beleid vast te leggen, zoals wij hebben gedaan in de nota "Meer doen aan meedoen!" (november 2007). In het afgelopen jaar hebben we onze aandacht op beleidsniveau voornamelijk gericht op nieuwe ontwikkelingen, zoals de consequenties van de zogenaamde AWBZ pakketmaatregel. Door deze maatregelen verloren mensen met licht regieverlies hun aanspraak op AWBZ financiering. Verder zijn we gestart met de visievorming voor de AWBZ-decentralisatie van begeleiding van mensen met matig en zwaar regieverlies. Nieuwe cliënten voor deze ondersteuning zullen vanaf 2013 onder de Wmo vallen. Bestaande cliënten gaan in 2014 over naar de Wmo.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)

De Wabo is in oktober 2010 succesvol ingevoerd. In tegenstelling tot veel andere gemeenten zijn vergunningen tijdig verstrekt. Wel is het landelijke systeem, Het Omgevings Loket Online, nog een aandachtspunt. Dit systeem werkt nog niet optimaal. Het digitaliseringsproces binnen de gemeente is goed verlopen. De Dienstverleningsovereenkomst (DVO) met de provincie is afgesloten en ook met onze overige ketenpartners, waaronder de Brandweer, zijn afspraken gemaakt met betrekking tot de termijnen waarbinnen advisering moet plaatsvinden.

In 2011 is ook gewerkt aan de voorbereidingen om te komen tot de ontwikkeling van een Regionale Uitvoeringsdienst (RUD). Samen met de provincie, gemeente Amsterdam en de gemeente Zaanstad streven wij naar de oprichting van de RUD Noordzeekanaalgebied (NZKG) in 2013.

APV

Het vaststellen en in werking treden van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) heeft geleid tot een grote dereguleringsslag. Horeca-inrichtingen hebben nog maar één vergunning nodig in plaats van soms wel drie. Artikelen welke niet meer van toepassing waren, zijn geschrapt. Daarnaast is reeds een aanvang gemaakt met het schrappen van indieningvereisten: bij aanvragen horecaverunningen worden geen uittreksels Kamer van Koophandel meer gevraagd aan de aanvrager aangezien wij als gemeente zelf deze gegevens kunnen achterhalen. Het niet meer aan hoeven leveren van deze gegevens betekent voor de ondernemer een lastenverlichting. Naast het verminderen dan wel verhelderen van regelgeving zien wij deregulering ook als een vorm van verbeteren van de dienstverlening.

Lokale heffingen

In het jaar 2011 waren er de volgende gemeentelijke belastingen en heffingen:

- onroerendezaakbelasting;
- toeristenbelasting;
- precariobelasting;
- liggeld voor woonschepen;
- parkeerbelasting;
- afvalstoffenheffing;
- rioolrechten;
- leges;
- graf- en begraafrechten.

De eerste vijf zijn ongebonden heffingen. Dit houdt in dat de besteding hiervan vrij is; ze zijn opgenomen in de algemene middelen. Een uitzondering hierop is een naheffingsaanslag parkeerbelastingen. De overige belastingen en heffingen betreffen een gebonden heffing, waarvan de opbrengsten moeten worden besteed aan de kosten die aan de betreffende heffing zijn gerelateerd.

Ontwikkelingen in lokale heffingen 2011

Het beleid is erop gericht om burgers zoveel mogelijk te ontzien. Bij de behandeling van de meerjarenbegroting 2011-2014 is daarom besloten de lastendruk in 2011 te verhogen met het prijsindexcijfer van één procent. De WOZ-waarden worden jaarlijks vastgesteld. Voor het belastingjaar 2011 is het prijspeil 1 januari 2010 gehanteerd.

Geraamde en werkelijke inkomsten van de diverse heffingen

Onderstaand overzicht toont de opbrengsten van de belastingaanslagen die over het belastingjaar 2011 gerealiseerd zijn of nog worden gerealiseerd.

Bedragen x € 1.000	Gewijzigde begroting	Realisatie	Vershil
Onroerendezaakbelastingen	52.578	52.235	- 343
Afvalstoffenheffing	14.080	14.179	+ 99
Rioolheffing	7.869	7.782	- 87
Liggeld voor woonschepen	19	30	+ 11
Parkeerbelasting (vervolgingskosten)	167	302	+ 135
Precariobelasting	1.968	2.098	+ 130
Toeristenbelasting	7.232	6.505	- 727
Totaal opbrengsten	83.912	83.131	- 782
Kwijtscheldingen	-374	-477	- 103
Netto resultaat	83.539	82.654	- 885

Toelichting

De verschillen > € 50.000 worden hieronder toegelicht:

Onroerendezaakbelastingen

De begroting is bij de voor- en najaarsrapportage naar boven bijgesteld. De belangrijkste reden hiervan is, dat in 2011 een opschoningsactie heeft plaatsgevonden omtrent de openstaande bouwvergunningen. Een achterstand van 18 maanden is ingelopen van de bouwvergunningen en dit heeft de WOZ waarde van de woningen en niet woningen positief beïnvloed.

Bij de jaarrekening is de opbrengst iets lager uitgevallen dan begroot. Met name door de opschoning van de dubieuze debiteuren en het treffen van een voorziening voor dubieuze debiteuren.

Afvalstoffenheffing

Over 2011 is de aangepaste begroting (bij de najaarsrapportage is deze met € 280.000 verlaagd) exact gerealiseerd en is de opbrengst uitgekomen op € 14.080.000. Over de jaren 2009 en 2010 is er nog ca. € 133.000 aan opbrengst gerealiseerd o.a. dankzij de uitgevoerde GBA actie op grond waarvan ook over de afgelopen jaren alsnog aanslagen zijn opgelegd. In de jaarrekening 2010 is er van uitgegaan dat er € 34.000 alsnog opgelegd zou worden in 2011 (meevaller van € 99.000).

Rioolheffing

Voor de rioolheffing is € 87.000 euro minder gerealiseerd. De oorzaak hiervan is de tegenvallende opbrengst rioolheffing meerverbruik. Dit meerverbruik is in tegenstelling tot belastingjaar 2010 beduidend minder.

Parkeerbelasting

In 2011 is wederom meer inzet gepleegd op het fiscaal parkeren en het toezien op parkeren. Hierdoor is het aantal uitgeschreven parkeerbonnen sterk toegenomen ten opzichte van het vorige jaar. Dit is terug te zien in de hogere opbrengst naheffingsaanslagen.

Precariobelasting

De opbrengst van het kohier precariobelasting op kabels en leidingen is voorzichtig begroot. Aan de hand van verdergaand onderzoek naar de contracten en de ontvangen reacties is er een positieve meeropbrengst van € 100.000. Ook de reguliere precariobelasting is € 30.000 meer ontvangen.

Toeristenbelasting

Anticiperend op het aantrekken van de economie en daarmee het aantal overnachtingen binnen Haarlemmermeer is in de Voorjaarsrapportage de raming bijgesteld met € 600.000 tot een opbrengst van € 7.232.000. Op basis van de huidige aangiftes en de daarin opgenomen prognoses vanuit de hotels verwachten wij echter een opbrengstrealisatie van € 6.505.000 en daarmee een tekort van € 727.000. De definitieve afrekening voor de hotels volgt begin april naar aanleiding van het aangiftebiljet omzetbelasting.

Tarieven 2011

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de tarieven voor 2011 in vergelijking met voorgaande jaren (alle bedragen in €):

Bedragen x € 1	2011	2010
Onroerende zaakbelasting	%	%
Eigenaar woning	0,09122	0,08889
Eigenaar niet-woning	0,25454	0,24048
Gebruiker niet-woning	0,21483	0,20296
Afvalstoffenheffing		
Standaard	208,68	206,64
80 liter	208,68	206,64
120 liter	229,32	227,16
240 liter	289,80	287,04
Ondergronds	244,56	242,16
Extra 120 liter GFT	54,00	53,52

Bedragen x € 1	2011	2010
Extra 80 liter rest	208,68	206,64
Extra 120 liter rest	229,32	227,16
Extra 240 liter rest	289,80	287,04
Rioolrechten		
Per aansluiting	119,76	118,56
Per 10 m ³ (bij verbruik > 250 m ³)	4,68	4,56
Liggeld voor woonschepen		
Eerste 15 meter	358,56	354,95
Elk volgende meter	50,28	49,80

Voor leges, graf en begraafrechten en precariobelasting zijn de tarieven zeer divers.

Bezwaarschriften

Burgers kunnen bezwaar maken tegen de WOZ-beschikking en opgelegde aanslagen gemeentelijke belastingen. Het merendeel van de bezwaarschriften heeft betrekking op de vastgestelde WOZ-waarde of de daaraan verbonden OZB-aanslag.

Voor 2011 zagen de cijfers er als volgt uit	2011	2010
Ingekomen waardebezwaren	2.414	2.331
Ingekomen (overige) heffingsbezwaren	1.280	1.089

Een aantal bezwaren heeft geleid tot een beroepsprocedure (WOZ 54 en heffingen 9).

Voortgang beroepschriften

Na binnenkomst van een beroepschrift volgt direct een onderzoek of een compromis tot de mogelijkheden behoort. In 2011 zijn 63 beroepsprocedures bij de rechtbank gestart, waarvan er ultimo 2011 nog 49 niet waren afgehandeld, omdat of de rechtbank nog geen zitting had gehad, of omdat met de belanghebbende nog werd onderhandeld over een compromisvoorstel.

Kwijtschelding

In 2011 zijn er 2.132 verzoeken om kwijtschelding binnengekomen, waarvan er 2.086 zijn afgedaan. In onderstaand overzicht ziet u de resultaten van de afdoening van de verzoeken om kwijtschelding.

Op de afgedane kwijtscheldingsverzoeken is een bedrag in mindering gebracht van € 342.000. Inclusief de nog af te handelen kwijtscheldingsverzoeken en de behandeling van de administratieve beroepen zal over 2011 conform de begroting naar verwachting een bedrag van € 374.000 gemoed zijn. Door nagekomen toegekende kwijtscheldingen over 2009 en 2010 is de realisatie € 103.000 hoger dan geraamd.

	Aantal
Geautomatiseerde kwijtschelding	679
Aantal ingekomen verzoeken	1.453
Resultaat afhandeling:	
• afgewezen	514
• gedeeltelijk toegekend	38
• geheel toegekend	817
• buiten behandeling	3
• overig / ingetrokken	35
Totaal afgedaan	1.407

Weerstandsvermogen

Inleiding

Behalve inzicht hebben in de realisatiecijfers is het ook van belang ook inzicht te hebben in het vermogen om financiële tegenvallers op te vangen. Het weerstandsvermogen geeft een beeld van de robuustheid van onze financiële situatie. Een gezond weerstandsvermogen stelt ons in staat om financiële tegenvallers op te vangen zonder dat dit ons tot bezuinigen dwingt ten koste van het uitvoeren van bestaande taken. Voor het weerstandsvermogen zijn de aanwezige weerstandscapaciteit en de risico's van belang. De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en de mogelijkheden waarover wij als gemeente beschikken om niet begrote en voorziene kosten te dekken. Deze wordt vergeleken met de risico's die niet anderszins zijn ondervangen, bijvoorbeeld door verzekering of het treffen van een voorziening. In deze paragraaf gaan wij in op de weerstandscapaciteit en de risico's.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit, een indicatie voor de mogelijkheden om toekomstige niet begrote financiële tegenvallers op te vangen, kan worden gezien als een noodzakelijke buffer om de continuïteit van de bedrijfsvoering te waarborgen. Een dergelijke buffer ligt deels in de sfeer van de exploitatie (de begroting van baten en lasten) en deels in de vermogenssfeer (reserves). Hieronder geven we een inschatting van deze capaciteit.

Weerstandscapaciteit in de exploitatiesfeer

Posten in de exploitatiesfeer dragen bij aan de structurele weerstandscapaciteit, omdat zij na aanwending meerdere jaren een positief effect hebben. In de sfeer van de exploitatie zijn de volgende aspecten van belang voor de weerstandscapaciteit:

raming voor onvoorzien en een eventueel positief begrotingssaldo;

onbenutte belastingcapaciteit;

eventuele stelposten waarvoor nog geen verplichting is aangegaan;

te inventariseren mogelijke ombuigingen/heroverwegingen.

Achtereenvolgens lichten wij deze aspecten toe.

a. Raming onvoorzien en eventueel positief begrotingssaldo

Jaarlijks nemen we in de begroting een budget voor onvoorzien lasten op. Dit budget bedraagt voor 2012 en verder € 237.000. In 2011 is dit budget niet aangewend en bij de Najaarsrapportage 2011 vrijgevallen in de algemene middelen.

b. Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit bestaat uit de extra ruimte die de gemeente heeft om, met inachtneming van de wetgeving, maximale inkomsten te genereren uit de gemeentelijke heffingen. Bij de gemeente Haarlemmermeer zit deze ruimte met name in de onroerende zaakbelasting (OZB), de tarieven voor graf- en begraafrechten en de afvalstoffenheffing.

OZB

Als gevolg van het door de gemeente gehanteerde beleid is de OZB in Haarlemmermeer de afgelopen periode slechts in beperkte mate verhoogd. Zo lag bijvoorbeeld de verhoging voor 2011 van 1% ver onder de macronorm van 3,5%. Dit alsnog 'inhalen' door een additionele verhoging van 2,5% in 2012 (bovenop de doorgevoerde inflatiecorrectie) zou de OZB-opbrengst met ca. € 1,3 miljoen per jaar verhoogd hebben. Hierbij dient de kanttekening gemaakt te worden dat de OZB-tarieven in het lopende jaar niet meer kunnen worden aangepast en in het huidige jaar daarom geen extra opbrengst kan worden gegenereerd.

Graf- en begraafrechten

De begraafrechten in de gemeente liggen momenteel onder een kostendekkend niveau. In de Voorjaarsrapportage 2011 is besloten om deze in stappen te verhogen naar (nagenoeg) kostendekkendheid in 2016. Het momenteel verwachte tekort in 2012 is € 0,3 miljoen. De tarieven in 2012 zodanig verhogen dat deze direct kostendekkend zijn zou derhalve in de eerstvolgende jaren een voordeel op de begroting opleveren.

Afvalstoffenheffing

De huidige planning is om de afvalstoffenheffing in stappen kostendekkend te maken in 2015. Als deze kostendekkendheid door een sterke tariefverhoging in 2012 bereikt zou worden, zou dat een tijdelijk voordeel opleveren dat in de periode 2012-2015 afneemt van € 1,1 miljoen per jaar tot nul.

c. Stelposten waarvoor nog geen verplichting is aangegaan

Er zijn geen 'onbenutte' stelposten.

d. Te inventariseren mogelijke bezuinigingen/heroverwegingen

Er zijn momenteel voor de komende jaren al omvangrijke bezuinigingen ingepland om ook in de toekomstige periode voor een sluitende exploitatie te kunnen zorgen. Van additionele bezuinigingen is op dit moment dan ook geen sprake.

Resumerend bedraagt de totale structurele weerstandscapaciteit:

(bedragen x € 1.000)	
Raming voor onvoorzien	237
Onbenutte belastingcapaciteit	2.700
Stelposten waarvoor geen verplichting is aangegaan	0
Mogelijke bezuinigingen	0
Totaal	2.937

Weerstandscapaciteit in de vermogenssfeer

Bij de posten in de vermogenssfeer is sprake van incidentele weerstandscapaciteit. Dit houdt in dat ze eenmalig kunnen worden aangewend en alleen in het jaar van aanwending een positief resultaat opleveren. De weerstandscapaciteit in de vermogenssfeer bestaat uit de algemene reserves en de stille reserves. Beide onderdelen worden hierna toegelicht.

Hierbij dient opgemerkt te worden dat de waarde van de reserves niet volledig gezien moet worden als liquide middelen die wij direct tot onze beschikking hebben. Het vermogen dat deze reserves vertegenwoordigen zit namelijk voor een deel in de waarde van gronden en overige bezittingen.

Algemene reserves

Algemene reserves zijn reserves waarvoor geen specifieke bestemming is bepaald en die daarom vrij kunnen worden ingezet voor het afdekken van risico's en dergelijke; dit in tegenstelling tot bestemmingsreserves waaraan wel een specifieke bestemming is gegeven en waar dus niet vrij over kan worden beschikt. De algemene reserves bestaan uit 4 onderdelen, namelijk de Algemene dekkingsreserve, de Algemene reserve RIH, de Behoedzaamheidsreserve en de Algemene reserve Grondzaken. De aard van deze reserves lichten we hierna nader toe.

Het verloop van de algemene reserves in 2011 is als volgt:

(bedragen x € 1.000)	Stand per 01-01-2011	Vermeer deringen	Vermin derigen	Stand per 31-12-2011
Algemene dekkingsreserve	195.180	650	25.259	170.570
Algemene reserve RIH	0	40.500	0	40.500
Behoedzaamheidsreserve	0	1.800	0	1.800
Algemene reserve grondzaken	4.967	16.168	21.135	0
Totaal	200.147	59.118	46.394	212.870

Algemene dekkingsreserve

De algemene dekkingsreserve is gevormd door het doteren van diverse uitkeringen en overschotten. De reserve is een buffer voor het opvangen van tegenvallers en het afdekken van risico's. Daarnaast heeft de reserve een inkomensfunctie door het inzetten als eigen financieringsmiddel. De rente die hierdoor wordt bespaard wordt structureel ingezet als dekkingsmiddel voor de begroting. Dit betekent dat inzet van de reserve structurele negatieve consequenties heeft.

Algemene reserve ruimtelijke investeringen Haarlemmermeer (RIH)

In 2011 is er een bedrag van € 10,2 miljoen toegevoegd vanuit de algemene dekkingsreserve aan de algemene reserve RIH (conform Raadsbesluit 2010.0043796 d.d. 4 november 2010). Vervolgens is bij het afsluiten van het VINEX-resultaat nog eens € 30,3 miljoen aan deze reserve toegevoegd (Raadsbesluit 2011.0045281 d.d. 22 december 2011). Hiermee wordt het mogelijk dat de raad vanaf 2011 besluiten kan nemen tot het doen van bijdragen aan andere ruimtelijke projecten, wanneer niet alle kosten gedekt kunnen worden door de ruimtelijke ontwikkeling(en) zelf. De projecten, waaraan gedacht wordt, zijn o.a. de Westflank, Park21 en de zuidrand van Hoofddorp (bijdrage in infrastructurele voorzieningen en groenprojecten).

Behoedzaamheidsreserve

In 2011 is er een eerste storting van € 1,8 miljoen in de behoedzaamheidsreserve gedaan. In de Programmabegroting 2012-2015 is de intentie opgenomen deze reserve verder aan te vullen tot ca. € 9 miljoen Wij hebben de volgende redenen om een behoedzaamheidsreserve aan te houden:

- Risico's inzake uitvoering decentralisaties
- Risico's in het realiseren van de bezuinigingen
- Aanvullende bezuinigingen van rijkswege

Algemene reserve Grondzaken

De Algemene reserve Grondzaken is een risicobuffer voor positieve en negatieve resultaten van grondexploitaties. Afhankelijk van de resultaten vindt respectievelijk een dotatie aan (bij positief resultaat) dan wel een onttrekking uit (bij negatief resultaat) de Algemene reserve Grondzaken plaats. Op grond van regels met betrekking tot de minimale en maximale stand van de Algemene reserve Grondzaken kan er aanvulling dan wel afroaming van de reserve plaatsvinden. Een aanvulling wordt onttrokken uit de algemene dekkingsreserve, een afroaming wordt gedoteerd aan de algemene dekkingsreserve.

Stille reserves

Stille reserves zijn bezittingen van de gemeente die momenteel op de balans lager zijn gewaardeerd dan hun huidige marktwaarde. Dit betekent dat verkoop van deze bezittingen een (eenmalig) financieel voordeel voor de gemeente kan opleveren. Voorwaarde hiervoor is wel dat de verkoop op korte termijn tegen die marktwaarde kan geschieden, en dat de verkoop de bedrijfsvoering van de gemeente niet beperkt. Aangezien wij onze gronden frequent taxeren, en ook voor onze overige activa er geen reden is om aan te nemen dat deze onder hun directe verkoopwaarde zijn gewaardeerd, worden de stille reserves op nul gesteld.

Weerstandscapaciteit geconsolideerd

Een overzicht van de weerstandcapaciteit bij het opmaken van de jaarrekening 2011 levert het volgende beeld op:

(bedragen x € 1.000)	Structureel	Incidenteel
<i>Exploitatie</i>		
Raming voor onvoorzien	237	
Onbenutte belastingcapaciteit	2.700	
Stelposten waarvoor geen verplichting is aangegaan	0	
Mogelijke bezuinigingen	0	
<i>Vermogen</i>		
Algemene (vrij besteedbare) reserves		212.870
Stille reserves		0
Totaal	2.937	212.870

Risico's

Het college onderkent de noodzaak van risicomanagement als instrument om risico's beheersbaar te maken en, waar mogelijk, te reduceren. We hanteren 'juridisch control' als overkoepelend begrip voor alle maatregelen die we kunnen nemen om juridische risico's en de daarmee samenhangende (financiële) schade te voorkomen of te beperken. De gemeente voert tegenwoordig regelmatig rechtszaken, waar dit vroeger een uitzondering was. Van de gemeente wordt verwacht dat zij nauwgezet de staat van haar eigendommen zoals wegen, bomen en riool vastlegt en de kwaliteit op een bepaald niveau houdt. In de loop der jaren is het aantal schadeclaims aanzienlijk toegenomen. De gemeente brengt jaarlijks een 'geschilleninventarisatie' uit waarin we aangeven welke geschillen er bij onze advocaten in behandeling zijn en welke risico's de gemeente in die zaken loopt. Deze geschillen monden niet noodzakelijkerwijs uit in rechtszaken.

In artikel 43, 44 van de BBV is het onderscheid tussen reserves en voorzieningen aangegeven en in artikel 11 wat in de risicoparagraaf moet worden opgenomen. Schematisch kan het onderscheid als volgt worden uitgesplitst zoals blijkt uit deze tabel:

Omvang verplichting	Zeker	Waarschijnlijk	Mogelijk, echter niet waarschijnlijk
Zeker	Schuld	Voorziening	Risico
Redelijker wijze in te schatten	Voorziening	Voorziening	Risico
Niet redelijker wijze in te schatten	Risico	Risico	Risico

Hieronder volgt een beschrijving van de risico's met een mogelijk negatief financieel gevolg en daarom relevant zijn voor het weerstandsvermogen.

Cultureel centrum De Olm in Zwanenburg

Voor liquiditeitssteun is aan De Olm een renteloze lening van € 40.000 ter beschikking gesteld. Voor deze renteloze lening is nog geen terugbetalingsregeling getroffen. In 2002 is al eens een lening met een gemeentegarantie van € 110.000 afgesloten door De Olm voor groot onderhoud. Het schuldrestant van deze lening is ultimo 2010 nog € 80.000. Bij faillissement of beëindigen van de exploitatie loopt de gemeente een risico van € 120.000. Daartegenover staat dat De Olm het pand en de gronden in eigendom heeft. In maart 2009 is door de gemeenteraad besloten om een duurzame

oplossing te vinden voor de exploitatietechnische problemen van De Olm in het kader van de planvorming voor 'Hart voor Zwanenburg'. Daarbij zullen de leningen voor zover die op de exploitatie van de huidige Olm drukken, betrokken worden. De besluitvorming voor het ruimtelijk programma en het dorps huis zijn nu in de planning opgenomen in 2012.

Openeinderegelingen

Haarlemmermeer is vanuit diverse soorten wet- en regelgeving verplicht om in bepaalde gevallen hulp of assistentie te verlenen, waarbij de middelen die Haarlemmermeer daarvoor beschikbaar heeft gesteld slechts beperkt vergroot kunnen worden als de vraag de verwachting overstijgt (zogenaamde openeinderegelingen). Dit is bijvoorbeeld het geval bij verplichte activiteiten vallend onder de taakstelling huisvesting statushouders, de Wet Maatschappelijke Ondersteuning, het minimabeleid (waaronder bijzondere bijstand en kwijtschelding gemeentebelastingen) en de Wet Werk en Bijstand (WWB). Haarlemmermeer tracht zo zorgvuldig mogelijk de budgetten hiervoor in te schatten, maar overschrijdingen zijn niet uit te sluiten.

Gebiedsontwikkeling Badhoevedorp/Omlegging A9

Op 31 oktober 2005 hebben Rijkswaterstaat, provincie Noord-Holland, Stadsregio Amsterdam, de gemeente Amsterdam en Schiphol een bestuursovereenkomst getekend. Met de uitvoering van deze overeenkomst wordt de A9 door RWS omgelegd ten zuiden van Badhoevedorp en wordt het oude bestaande tracé door de gemeente heringericht. De kosten van de omlegging bedragen € 300 miljoen. (prijsspeil 1 januari 2005). De gemeente heeft toegezegd € 107,4 miljoen te zullen bijdragen aan de omlegging. De gemeente heeft reeds een bedrag van € 16,5 miljoen betaald, de resterende bijdrage wordt betaald uit de herontwikkeling van het oude tracé Badhoevedorp-centrum en uit de ontwikkeling van de kantorenlocatie Badhoevedorp-zuid.

De verwachting is dat de totale toegezegde bijdrage uit voornoemde ontwikkelingen betaald kan worden, maar er blijft altijd een risico dat het tegenvalt. Om de financiële risico's te beperken voor de gemeente zijn er met diverse partijen contracten gesloten.

Gemeentegarantie dierenasiel

De gemeente heeft de wettelijke verplichting om zorg te dragen voor de opvang van gevonden dieren. Ter uitvoering van deze wettelijke taak heeft de gemeente een uitvoeringsovereenkomst gesloten met de stichting Samenwerkende Dierenhulp Organisaties (SDO) die daarvoor subsidie ontvangt.

Voor de stichtingskosten van het dierenasiel hebben wij een gemeentegarantie verleend van € 2,4 miljoen. De gemeente staat ook garant voor een extra lening die het asiel nodig had voor uitbreiding. Het gaat hierbij om een bedrag van € 405.000 euro. De SDO heeft moeite de exploitatie sluitend te krijgen. Dit zal zeker vanaf 2012 gelden, als de periode van 3 jaar voor een tijdelijk verhoogde subsidie afloopt en de jaarlijkse subsidie daalt naar het oorspronkelijke bedrag. Overleg vindt plaats met onder andere de BNG over versoepeling van de financieringsvoorwaarden en met potentiële sterke partners die de exploitatie kunnen overnemen. Bij uitblijven van succes zal aanvullend budget nodig zijn om de komende jaren het exploitatietekort te dekken.

Infrastructuurfonds

Met SLP BV (voorheen: SADC-SLP) zijn afspraken gemaakt om ten laste van de opbrengsten, die gerealiseerd worden in het ontwikkelingsgebied SLP, bijdragen te storten in het Infrastructuurfonds. Uit het Infrastructuurfonds worden bijdragen toegekend aan infrastructurele werken (bijvoorbeeld realisering verbreding N201). Het Infrastructuurfonds wordt beheerd door de gemeente Haarlemmermeer.

Omdat SLP BV nog niet beschikt over een onherroepelijke bouwvergunning, is SLP BV nog niet verplicht om daadwerkelijk gelden te storten in het Infrastructuurfonds. De eerste bouwvergunning

loopt in 2010, in 2011 wordt waarschijnlijk de vergunning afgegeven, maar de kans op bezwaar en beroep is nog groot. In 2011 is inderdaad beroep ingesteld met een verzoek om een voorlopige voorziening. De uitspraak was ten gunste van de gemeente. Ten aanzien van een 2^e bouwvergunning is weer beroep ingesteld met een verzoek tot een voorlopige voorziening. De uitspraak is in januari 2012. Bij weer een gunstige uitspraak is er geen belemmering meer om de rekening te sturen. De kans dat het Infrastructuurfonds niet wordt gevuld, is daadwerkelijk kleiner geworden.

Tegenvallende belastingopbrengsten

Toeristenbelasting

Wij heffen de toeristenbelasting op basis van een percentage van 6% van de omzet van de hotels binnen de gemeente Haarlemmermeer. De hotels binnen de gemeente Haarlemmermeer hebben aangegeven, dat zij de effecten van de kredietcrisis op de omzet somber inschatten en vooralsnog niet uitgaan van een stijging van de omzet. Op basis van de huidige aangiften en de daarin opgenomen prognoses vanuit de hotels verwachten wij een tekort van ca. € 700.000.

In het meerjarenbeeld hebben wij verder rekening gehouden met tegenvallende opbrengsten voor toeristenbelasting in 2012 (minus € 0,6 miljoen) en 2013 (minus € 0,3 miljoen). Vanaf 2013 herstellen de opbrengsten zich weer op het niveau van de oorspronkelijke raming. Dit is wel afhankelijk van de ontwikkeling van de conjunctuur. Hiernaast is het de vraag of de geraamde areaalontwikkeling (extra hotel in Hoofddorp) tijdig gerealiseerd wordt. Voor wat betreft dit extra hotel geldt dat het retentierecht inmiddels van het bouwterrein is afgehaald en de laatste contracten getekend zijn. De bouw gaat naar verwachting binnenkort beginnen. Desondanks treden er wellicht verslechtingen op ten opzichte van het geschetste beeld aangezien de oplevering van dit hotel niet meer in 2012 zal plaatsvinden.

Onroerendezaakbelasting (Ozb) niet-woningen

In het kader van de raming van de opbrengsten OZB niet-woningen houden wij jaarlijks rekening met een accres uit nieuwbouw aan opbrengsten van afgerond € 1,0 miljoen. Op dit moment worden wij geconfronteerd binnen de gemeente Haarlemmermeer met vertragingen in grondexploitaties. Daarnaast is er nog steeds sprake van leegstand op met name de kantorenmarkt, waardoor het gebruikersdeel van de OZB niet-woningen niet opgelegd kan worden. Met dit effect is rekening gehouden in de begroting, maar mogelijk is de leegstand hoger dan verwacht.

De leegstand op de kantorenmarkt speelt al langer binnen de gemeente Haarlemmermeer. De nu voorziene afname van de nieuwbouw is mede het gevolg van de conjunctuur in Nederland en direct te koppelen aan de effecten van de kredietcrisis. Hoewel op grond van de realisatie in 2010 en 2011, die behoorlijk hoger ligt dan de begroting is er een risico dat de geraamde areaalontwikkeling voor de jaren 2012-2015 niet gerealiseerd wordt.

Precariobelasting

In de begroting voor 2011 is € 1,9 miljoen aan opbrengst precariobelasting geraamd over kabels en leidingen. Eind 2010 heeft de Tweede Kamer een motie (motie-Van der Burg, 32 500-VII, nr.9) aangenomen die het kabinet verzoekt om het wetsvoorstel vrijstelling precariobelasting op netwerken van nutsbedrijven alsnog in te dienen. Op 30 juni 2011 heeft minister Donner een brief naar de Kamer gestuurd waarin is aangegeven dat het wetsvoorstel voor het eind van dit jaar in stemming wordt gebracht. Dit is niet gelukt. In januari 2012 is bij de VNG een concept wetsvoorstel ontvangen.

In januari 2012 worden aanslagen verstuurd voor ruim € 2 miljoen, maar invordering moet nog plaatsvinden. De verwachting is dat nutsbedrijven bezwaar/beroep aantekenen.

Mogelijke effecten economische crisis op sociale dienstverlening

De economische crisis vertaalt zich naar effecten op sociale dienstverlening. De instroom in de bijstand is in 2011 fors toegenomen. Niet duidelijk is in hoeverre de instroom in de bijstand zich zal ontwikkelen in 2012 en verder. Duidelijk is wel dat als de verhoogde instroom blijft aanhouden er risico's zijn ten aanzien van de dienstverlening aan de klanten.

Wettelijke ontwikkelingen

Schuldhelpverlening

De afgelopen jaren (vanaf 2008) vinden er op jaarbasis zo'n 800 budgetadviesgesprekken plaats. Rond de 50% wordt doorgeleid naar de schuldhelpverlening en tevens vindt er geregeld een doorverwijzing naar de Stichting Voedselbank Haarlemmermeer plaats. Vanaf 2012 wordt de Wet gemeentelijke schuldhelpverlening van kracht. De rijksregeling Schuldhelpverlening houdt na 31 december 2011 echter op.

Ook de wijziging van de WWB met daarbij de invoering van de huishoudinkomenstoets zal grote gevolgen hebben voor het aantal gesprekken en huisbezoeken.

Op dit ogenblik is nog niet bekend hoe we als Gemeente Haarlemmermeer zullen omgaan met de nieuwe wet en hoe we dit operationeel gaan insteken. Het contract met Sociaal.nl – de organisatie die de schuldhelpverlening voor ons uitvoert - loopt medio juli 2012 af. Het is nog onduidelijk hoe de aanbesteding afloopt en hoe de eventuele overgang naar een andere partij kan worden begeleid. Het is mogelijk dat dit een extra beslag op de uitvoering legt. Vanuit diverse publicaties blijkt dat het hoogtepunt van de crisis nog niet is bereikt. Dat kan grote effecten hebben op met name de schuldenproblematiek van de burger.

Bijzondere bijstand

De bijzondere bijstand kent al enige jaren forse overschrijdingen; ook in 2011 zet die trend zich voort. In het kader van de bezuinigingen is een taakstelling vastgesteld en vanuit het Rijk is bepaald dat de grens om in aanmerking te komen voor de categoriale bijzondere bijstand verlaagd wordt van 120% naar 110%. Deze wijziging, de taakstelling én de invoer van het huishoudinkomen maken het moeilijk om in te schatten of we met de budgetten zullen uitkomen.

Wet werken naar vermogen (WWnV)

In 2013 zal de WWnV van kracht worden. Door de WWnV zullen de Wet werk en bijstand (WWB), de Wet investering in jongeren (WIJ), de Wet sociale werkvoorziening (WSW) en de Wajong worden samengevoegd tot één regeling. Deze regeling zal grote gevolgen met zich meebrengen.

Vooruitlopend op de WWnV zal in 2012 al een ingrijpende wijziging van de WWB plaatsvinden. Daarbij zal de WIJ worden ingetrokken en zullen de uitkeringsgerechtigden tot 27 jaar weer worden opgenomen in de nieuwe gewijzigde WWB. Voor de jongeren zal wel een apart regime worden opgenomen in de WWB. Zo zal de jongere eerst vier weken zelf werk moeten zoeken en minimaal moeten beschikken over een startkwalificatie, voordat hij aanspraak kan maken op ondersteuning of een uitkering kan aanvragen.

Hieronder worden de gevolgen/risico's in het kort beschreven:

- Invoering van een huishoudinkomen: voor gezinnen heeft dit tot gevolg dat zij 50% van het maandelijkse inkomen kunnen kwijtraken. De gemeente zal het uitkeringenbestand moeten screenen i.v.m. de invoering van het huishoudinkomen. Niet duidelijk is wat de financiële consequenties van deze operatie zullen zijn en in hoeverre de druk op de uitvoering zal toenemen bijvoorbeeld omdat meer huisbezoeken afgelegd zullen moeten gaan worden of dat er op een andere manier zal moeten worden gehandhaafd.

- De werkpleinen verdwijnen door bezuinigingen bij het UWV. De vestiging in Hoofddorp gaat per 2013 verdwijnen ook al is die net gestart. Vraag is welke gevolgen dit voor de gemeentelijke dienstverlening met zich meebrengt.
- Voor "nieuwe" Wsw'ers is geen plek meer bij de AM Groep en andere SW-bedrijven; alleen de indicatie "beschut" werken blijft bestaan. De overige SW'ers zijn in de toekomst aangewezen op de reguliere arbeidsmarkt: de werkgever betaalt voor daadwerkelijke productiviteit en de gemeenten verstrekken indien nodig loondispensatie. Dat werkt in tijden van hoogconjunctuur maar niet tijdens economisch slechtere perioden. Dan valt men terug op bijstandsniveau, wat lager is dan het inkomen dat men nu verdient bij een SW bedrijf. Ook door deze wijziging zullen mensen in inkomen achteruitgaan en is het onduidelijk wat de consequenties zijn voor het Inkomensdeel WWB en Bijzondere Bijstand.
- Er is sprake van een risico voor wat betreft dienstverlening en bedrijfsvoering van en door AM groep. Op dit moment wordt er geen gemeentelijke bijdrage betaald maar met de invoering van de WWNV zal het tekort bij de AM Groep binnen 2 tot 3 jaar kunnen gaan oplopen tot een miljoen. Dit zal door de gemeente gecompenseerd moeten worden;
- Het participatiebudget wordt vrijwel gehalveerd in 2012 (van € 6,5 naar € 4,2 miljoen voor re-integratie, inburgering en educatie). De verwachting is dat het SW bedrijf op termijn 80% van het re-integratiedeel van dit budget zal opslokken. Er is een berekening gemaakt door IROKO dat in 2015 slechts een half miljoen zal overblijven voor re-integratie, bij ongewijzigd beleid. Het overige budget zal moeten worden gebruikt voor de bekostiging van de oude Wsw doelgroep. Er zal daarom naar scenario's worden gezocht om de re-integratiegelden op een effectievere manier in te zetten. Er zal echter niet aan ontkomen kunnen worden, gezien het geringe budget, dat er ingrijpende keuzes gemaakt moeten worden ten aanzien van het te voeren arbeidsmarktbeleid. Naar verwachting biedt het overblijvende budget weinig mogelijkheden om een actief re-integratiebeleid te voeren. In ieder geval zullen we ons in de toekomst meer gaan richten handhaving.
- Wajongers - die nog arbeidscapaciteit hebben - vallen in de toekomst onder de WWNV. De personen die vanaf 2013 een Wajong-uitkering hebben aangevraagd en niet volledig arbeidsongeschikt zijn, zullen onder de WWnV, dus de verantwoordelijkheid van de gemeente, vallen. Diegenen die in 2012 een Wajong hebben aangevraagd én die niet volledig arbeidsongeschikt zijn, komen in 2014 naar de gemeente toe. Deze groep valt, zoals het er nu naar uitziet, niet onder de huishoudinkomenstoets. Nog niet duidelijk is wat de gevolgen zijn van de overgang van de Wajongers naar de gemeente.
- Het instrument loondispensatie wordt ingevoerd voor iedereen die - om wat voor reden dan ook - niet in staat is om zelfstandig 100% wettelijk minimum loon (WML) te verdienen en onder de doelgroep van de WWNV valt. Werkgevers hoeven niet het totale loon te betalen maar alleen dat deel waarvoor de werknemer arbeidsproductiviteit levert (= loonwaarden). De gemeenten vullen het inkomen van mensen met recht op een WWNV-uitkering via een aanvullende uitkering aan tot maximaal 100% WML. Loondispensatie moet uit het Inkomensdeel WWB worden betaald. Het betreft een open-eindfinanciering en de vraag is ook hier in hoeverre dit budget toereikend is.
- Er komt een herstructureringsfaciliteit sociale werkvoorziening. Mensen moeten ook in de toekomst beschut kunnen werken. De faciliteit is bedoeld voor de verdere herinrichting van de Sociale Werkvoorziening. Voor de transitieperiode (2012 t/m 2018) is een bedrag van eenmalig 400 miljoen beschikbaar gesteld. De gemeente zal in AM verband hiervoor een aanvraag indienen. De hoogte van het bedrag is afhankelijk van de taakstelling en is gemaximeerd op 75%

van de in het herstructureringsplan opgenomen herstructureringskosten. Onduidelijk is nog of dit voldoende is.

- De rijkssubsidie per SW-plek gaat omlaag van € 25.758 naar € 22.500 per plek in 2015.

Vanaf 2016 ontvangt de gemeente jaarlijks een bedrag ad € 162.000 per jaar voor de uitvoeringskosten WWNV. Vraag is of dit voldoende is.

Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen

Deze wet is 1 oktober 2009 in werking getreden. Gevolg van deze wet is dat termijnen in bezwaar- en beroepprocedures zijn aangepast. De wet regelt ook dat bij niet tijdig beslissen de gemeente na aansprakelijkstelling een dwangsom verschuldigd kan worden. Deze dwangsom bedraagt afhankelijk van de overschreden termijn maximaal € 1.260. De omvang van het risico is financieel beperkt, ook omdat de doorgevoerde verbeteringen in het werkproces het risico verkleinen.

Mocht het zich onverhoopt toch voordoen, dan is het risico eerder gelegen in mogelijke imagoschade.

Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

De AWBZ- voorzieningen worden in het afgelopen decennium van rijkswege afgeslankt.

De Wmo wordt in toenemende mate relevant voor inwoners met ondersteunings- en zorgvragen, zij het dat de Wmo primair gericht is op maatschappelijke participatie. We zullen de AWBZ-voorzieningen die wegvallen door de versoering van de AWBZ nietalleéén-op-één in de Wmo (kunnen) opnemen. Wij geven met ingang van 2011 ook vorm aan het compensatiebeginsel voor ondersteuningsvragen van kwetsbare inwoners die onmisbare structuur ontberen in het dagelijks leven, om bij te dragen aan hun maatschappelijke participatie. Daarin verkennen wij voortaan expliciet de mogelijkheden van het eigen sociaal netwerk en vrijwillige inzet. Inmiddels is hiervoor het Bestedingsplan AWBZ-pakketmaatregel 2011-2014 vastgesteld (2011.0006653) en bereiden wij ons voor op de nog komende decentralisaties.

De Wmo kent de "compensatieplicht". Steeds vaker betekent dit dat wij verplicht zijn te compenseren middels voorzieningen die buiten het kernassortiment van de diverse leveranciers vallen. Door de voortschrijdende techniek kan er steeds meer en kunnen er steeds complexere voorzieningen worden geleverd. Deze voorzieningen zijn dan weliswaar op dat ogenblik "het goedkoopst adequaat" maar niet in verhouding met de reguliere 'standaard voorzieningen' met alle gevolgen voor de kosten per voorziening van dien. Dit is een risico.

Tenslotte kan het beroep op de Wmo toenemen door de (bezuinigings)maatregelen op het gebied van Werk en Inkomen en de invoering van de Wet Werken naar Vermogen. Het valt te verwachten dat mensen die geen verdiencapaciteit hebben - bijvoorbeeld mensen met een licht verstandelijke of psychosociale beperking - die geen beroep meer kunnen doen op het WSW-budget - vaker in eerste aanleg opgevangen zullen worden binnen het domein van de Wmo.

Dan gaat het om het ondersteunen van mensen bij het herwinnen en versterken van regie op het eigen leven. De aangeboden ondersteuning en begeleiding is onderdeel van een omvattender traject dat gericht is op rehabilitatie en sociale reactivering, met als einddoel het vaker –vrijwillig of betaald- kunnen leveren van bijdragen aan de samenleving. De grootte van deze groep is nog onbekend. Dit is een risico maar het is ook kansrijk voor het vinden van integrale oplossingen die aanzienlijk meer recht doen aan individuele omstandigheden.

Stichting MeerWaarde

Vooralsnog is de verwachting dat Stichting MeerWaarde ook 2011 met een positief resultaat zal afsluiten. Stichting MeerWaarde dient maandelijks financiële rapportages in en per kwartaal de productiecijfers. Deze rapportages en het positieve jaarresultaat laten duidelijk zien dat MeerWaarde haar financiën weer bijna op orde heeft, aandachtspunt blijven echter de productiecijfers. Op een

aantal terreinen blijken de prestaties niet geheel geleverd te worden, dit kan mogelijk leiden tot terugvordering.

Op basis van de interventiepiramide (instrument uit de nota Sturing Maatschappelijke organisaties) is bepaald dat in 2012 vanwege de opwaartse lijn, het niveau van toezicht voor MeerWaarde wordt afgeschaald van rood naar oranje. Dit betekent dat de frequentie van tussentijdse financiële rapportage teruggaat van maand naar kwartaal.

Wet ruimtelijke ordening

Op 1 juli 2008 is de nieuwe Wet ruimtelijke ordening (nWro) in werking getreden. Deze wet bevat een nieuw stelsel van verantwoordelijkheden en bevoegdheden met betrekking tot de ruimtelijke ordening. De actualiteit heeft in de nieuwe wet uitdrukkelijk aandacht gekregen. De bestemmingen van gronden moeten binnen een periode van tien jaar, gerekend vanaf de datum van vaststelling van het plan, steeds opnieuw worden vastgesteld. In de wet is bepaald dat geen leges meer kunnen worden ingevorderd als een bestemmingsplan te oud is. Op 1 juli 2013 moeten de bestemmingsplannen actueel zijn. Een bestemmingsplanprocedure duurt circa 30 weken en jaarlijks maken wij gemiddeld 8 plannen. Er is aan de raad een planning gegeven waarin het vooruitzicht is dat de datum wordt gehaald.

Bouwleges

Bij de Najaarsrapportage is het begrote bedrag voor bouwleges structureel afgeraamd met € 1,3 miljoen. Het totaal aantal aanvragen blijft stabiel, maar de gemiddelde bouwsom van de aanvragen <€ 1 miljoen daalt. Ook het aantal grote bouwaanvragen met een bouwsom >€1 miljoen neemt af. De oorzaak is de verslechterde economische situatie. De invloed van de gemeente is beperkt. We houden u op de hoogte van de realisatie.

Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)

Personeelslasten voormalige brandweer

In juli 2008 is het beroepspersoneel van de gemeente Haarlemmermeer overgedragen naar de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK). Ten tijde van de overdracht in 2008 is besloten dat de lasten voor functioneel leeftijdsontslag (FLO) voor rekening komen voor de gemeente. De kosten die betrekking hebben op FLO zijn lastig te voorspellen en mede afhankelijk van het beleid van de VRK. Wij hebben samen met de gemeenten Haarlem, Velsen en de VRK beleid gemaakt waarbij de kosten voor het FLO acceptabel blijven, zonder de invulling van de taakstelling van de VRK in gevaar te brengen. De uiteindelijke kosten blijven echter lastig te voorspellen en zijn naast het gevoerde beleid ook afhankelijk van individuele keuzes die werknemers maken.

Friciekosten bezuinigingen

Het bestuur heeft een pakket van bezuinigingsmaatregelen vastgesteld. De bezuinigingen zullen gepaard gaan met frictiekosten, waarvoor reeds voorzieningen zijn gevormd. Over de uiteindelijke hoogte van de frictiekosten zal in de loop van 2012 meer duidelijk ontstaan.

Afwikkeling btw-controle voorgaande jaren

Op 28 december 2011 heeft overleg plaatsgevonden met de Belastingdienst over een aantal specifieke aandachtspunten. In januari 2012 wordt een fiscale afrekening met betrekking tot het Cultuurgebouw ingediend, gevolgd door die betreffende Pier-K Nieuw-Vennep.

Voorts wordt in 2012, als resterend onderdeel van de btw-label-controle 2008, door de Belastingdienst een steekproef gedaan bij de grondexploitaties alsmede - in het verlengde daarvan - bij de vastgoedtransacties. Afhankelijk van de bevindingen vindt zo nodig een terugwerkende kracht exercitie plaats; wat het financieel (fiscaal) effect is van de hier genoemde posten/onderwerpen is niet aan te geven.

Werkdeel

Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft over 2008 een bedrag van € 400.000 teruggevorderd met als reden dat de rechtmatigheid van dit bedrag niet kan worden aangetoond. We zijn in beroep gegaan bij het gerechtshof tegen deze terugvordering. In oktober 2011 is ons beroep afgewezen. We zijn in hoger beroep gegaan bij de Centrale Raad van Beroep te Utrecht. Wij denken in hoger beroep wel succesvol te zijn omdat inmiddels meerdere uitspraken door de rechtbank in vergelijkbare zaken zijn gedaan.

Ook worden binnenkort uitspraken verwacht waar we naar verwachting ons voordeel mee kunnen doen. Hiernaast hebben we in de publiciteit het tij mee aangezien vele gemeenten met hetzelfde probleem zitten.

De Centrale Raad van Beroep heeft aangegeven snel in 2012 tot afronding te willen komen.

Vooralsnog zien we de terugvordering als een risico.

Leerlingenvervoer & zwemvervoer

Zoals in de Najaarsrapportage 2011 is aangegeven, worden wij binnen het leerlingenvervoer geconfronteerd met een structurele kostenstijging, veroorzaakt door een groeiend aantal leerlingen en stijging van de vervoersprijzen. Bij de nieuwe verordening worden daarom een aantal beleidskeuzes voorgelegd waarmee deze kostenstijging kan worden gereduceerd.

Claim kosten Westflank

In de afgelopen jaren hebben de Westflank-partijen (de gemeente Haarlemmermeer, het Rijk, de provincie Noord-Holland en het Hoogheemraadschap van Rijnland) intensief samengewerkt aan de voorbereiding van de Westflank.

In juni 2011 hebben de ministers aan de Tweede Kamer laten weten het tracé van de Randstad 380kV aan de westkant van de gemeente Haarlemmermeer aan te willen leggen. Gemeente Haarlemmermeer, hoogheemraadschap Rijnland en provincie Noord-Holland vinden dit onverenigbaar met de ontwikkeling van dit gebied en beschouwen het Rijk als schadeplichtig. Wij hebben het bedrag van € 2,1 miljoen aan gemaakte kosten opgenomen als vordering op het Rijk. In het Bestuurlijk Overleg is afgesproken dat de Provincie Noord-Holland het initiatief neemt voor de uitwerking van de claim.

Grondexploitaties

Grondexploitaties zijn van invloed op de financiële positie van de gemeente. In de geactualiseerde grondexploitaties is rekening gehouden met verslechterende marktomstandigheden en met bestuurlijke afspraken in het kader van Plabeka II. Hieruit voortvloeiend zijn bedragen apart gezet in de voorzieningen waardering negatieve resultaten en complexen niet in exploitatie. Daarnaast worden voor enkele grondexploitaties onderzoeken uitgevoerd ter verbetering van de netto contante waarde van betreffende grondexploitaties door bijvoorbeeld aanpassing van het programma. De verwachting is dat de uitkomsten van die onderzoeken in de loop van de tweede helft van 2012 bekend worden.

Vervallen risico's

Achterstanden in de afhandeling van bezwaarschriften

Risico van het niet halen van de wettelijke termijnen vormen onder meer aansprakelijkheidsclaims (hierbij valt te denken aan vertragingsschade, mede in het kader van de wet dwangsom, zie ook hierna) en meer in het algemeen juridische vervolgsprocedures. Imagoschade is dan ook denkbaar. Wij streven ernaar tenminste 90% binnen de wettelijke termijn (inclusief termijnstop) af te handelen. Inmiddels wordt deze doelstelling gehaald.

Expocentrum

Het expocentrum, bestaande uit de glazen kap, een parkeerterrein en een omliggend terrein, wordt ontwikkeld tot volwaardig beurzen-, congressen- en evenementencentrum Expo Haarlemmermeer. Op een aantal onderdelen is dit plan strijdig met het huidige bestemmingsplan en is in 2007 een vrijstelling van het bestemmingsplan verleend. Het hierop ingediende bezwaar, beroep en hoger beroep is inmiddels afgehandeld en de Raad van State heeft het hoger beroep ongegrond verklaard. Voor het aanpassen van het gebouw en het overig omliggend terrein zijn inmiddels diverse aanvullende vergunningen verleend en sommige procedures hiervoor lopen nog. De procedures die nog lopen zijn ter uitvoering en verantwoording van de exploitant Libéma en geven verder geen aanvullend risico voor gemeente.

Het Expocentrum is in erfpacht uitgegeven aan exploitant Libéma, waarbij is overeengekomen dat deze exploitant geen aanspraak kan maken op eventuele financiële compensatie wanneer het bestemmingsplan en/of benodigde vergunningen na bezwaar en beroep geen stand zouden houden. Inmiddels is het project afgesloten via de tMPG per 1 juli 2011.

Identiteitskaarten

Op vrijdag 9 september 2011 heeft de Hoge Raad besloten dat gemeenten geen leges mogen doorberekenen voor identiteitskaarten. Op woensdag 21 september 2011 heeft minister Donner een wetsvoorstel ingediend waarin geregeld wordt dat voor het verrichten van handelingen ten behoeve van de aanvraag van een Nederlandse identiteitskaart rechten kunnen worden geheven.

Met VNG is sinds de uitspraak van de Hoge Raad van 9 september 2011 overleg gevoerd over de financiële compensatie van gemeenten in verband met de financiële gevolgen van de uitspraak van de Hoge Raad.

Dit heeft geresulteerd in een financiële compensatieregeling voor de volgende categorieën:

- A. Het aantal aanvragen voor de NIK in de periode met ingang van 9 september 2011 t/m 21 september 2011
- B. Het aantal gegrond verklaarde bezwaarschriften bij aangevraagde identiteitskaarten in de periode met ingang van 26 augustus 2010 (6 weken voor uitspraak Gerechtshof Den Bosch van 7 oktober 2010) t/m 8 september 2011 (uitspraak Hoge Raad).

Uitgaande van deze regeling heeft de gemeente Haarlemmermeer de hieronder vermelde aantallen gedeclareerd:

Ad. A: 1192

Ad. B: 56

Op basis van de gedeclareerde aantallen heeft de gemeente Haarlemmermeer inmiddels het bedrag van € 52.540,35 ontvangen. Dit bedrag komt overeen met hetgeen is gedeclareerd.

Multifunctionele Accommodatie Badhoevedorp

Wij hebben een heroriëntatie uitgevoerd op de Multifunctionele Accommodatie Badhoevedorp (MFA). De uitkomst hiervan is dat het ontwerp dat gemaakt is voor de MFA niet gerealiseerd wordt. Het programma wordt bijgesteld van ongeveer 5.000 m² bruto vloeroppervlak naar 2.000 m² bruto vloeroppervlak waardoor een nieuw plan nodig is. De tot nu toe gemaakte kosten van ca. € 0,9 miljoen zijn ten laste van het resultaat 2011 geboekt.

Onderhoud kapitaalgoederen

Een substantieel deel van de begroting heeft betrekking op onderhoud van kapitaalgoederen zoals gebouwen, wegen, openbaar groen, riolering en openbare verlichting. De onderhoudslasten zijn verspreid over diverse programma's en gebaseerd op de door de raad gemaakte keuze(s) van het onderhoud- en kwaliteitsniveau.

Deze paragraaf gaat in op de staat van onderhoud en de onderhoudslasten van de kapitaalgoederen.

Per soort kapitaalgoed is beschreven:

- het beleidskader waarop het onderhoud van de kapitaalgoederen is gebaseerd,
- het door de raad gewenste kwaliteitsniveau van onderhoud,
- de actuele staat van onderhoud,
- de in de begroting opgenomen onderhoudslasten.

De volgende kapitaalgoederen komen aan de orde:

1. Vastgoed
2. Sportterreinen
3. Openbare speelvoorzieningen
4. Wegen
5. Riolering
6. Openbaar groen
7. Openbare verlichting
8. Watergangen
9. Begraafplaatsen

1. Vastgoed

Wij beheren en onderhouden de gebouwen, de voorzieningen en de gronden, die duurzaam dan wel tijdelijk (zoals voor ontwikkelingsdoeleinden) gemeentelijk eigendom zijn.

Het gemeentelijk vastgoed bestaat uit:

a. Raadhuis

In het Raadhuis zijn de conventionele TL-buizen gedeeltelijk vervangen door LED-buizen en is de verlichtingsschakeling afgerond. Ook is de technische installatie van de Raadhuisvijver geoptimaliseerd, waardoor een reductie van water- en elektraverbruik is gerealiseerd. De vervanging van de grote koelinstallaties (verplichte uitfasering van CFK-koelmiddelen door milieuvriendelijk koelmiddel) alsmede de aanpassingen in het kader van de vlucht0 en brandveiligheid zijn in 2011 afgerond.

De reguliere onderhoudswerkzaamheden aan het Raadhuis zijn vanwege de onzekerheid over het voortbestaan sober en doelmatig uitgevoerd. Om dezelfde reden heeft geen vervanging van een aantal luchtbehandelingskasten en klimaatregelunits plaatsgevonden.

b. Objecten voor Welzijn, Onderwijs en Cultuur

Jongerencentra

Het onderhoud voldoet aan de norm van sober en doelmatig.

Culturele centra

In het cultureel centrum De Amazone is uit preventief oogpunt tegen legionella de waterleiding in het sportgedeelte aangepast.

Dorpshuizen

Het onderhoud voldoet aan de norm van sober en doelmatig. Dit jaar zijn in Linqenda het nieuwe wijkcentrum en ontmoetingscentrum in gebruik genomen. Bij dorpshuis de Reede zijn maatregelen genomen in het kader van het programma Ruimte voor Duurzaamheid om de CO2 reductie te reduceren.

Per saldo is het onderhoud van de cultuurgebouwen, het afgelopen jaar in omvang (qua m2) toegenomen. Naast het bouwkundige onderhoud is de gemeente verantwoordelijk voor het onderhoud van de (gebouwgebonden) technische installaties.

c. Brandweerkazernes

De gemeente bezit zes brandweerkazernes, die op basis van meerjaren onderhoudsplannen worden beheerd. De kazernes zijn in gebruik bij de Veiligheids Regio Kennemerland (VRK) voor het uitvoeren van de brandweertaken. In 2011 zijn de restpunten van de grote verbouwing van de kazerne Hoofddorp weggewerkt.

Voor 2011 bedragen de onderhoudskosten € 0,22 miljoen exclusief schoonmaakkosten.

d. Aula's, objecten voor openbare ruimte, brugwachtershuisjes en beeldende kunst

Voor de brugwachtershuisjes en aula's zijn geen bijzonderheden te vermelden.

In de openbare buitenruimte van gemeente Haarlemmermeer zijn tevens circa 110 beeldende kunstwerken opgenomen. Het onderhoud vindt plaats op basis van meerjaren onderhoudsplannen.

In 2011 bedragen de totale onderhoudskosten voor aula's, objecten voor openbare ruimte, brugwachtershuisjes en beeldende kunst € 0,1 miljoen.

e. Monumenten

De gemeente bezit een aantal boerderijen en een molen, die de status van gemeentelijk monument hebben. Daarnaast zijn de Geniedijk en de forten Aalsmeer en Hoofddorp aangemerkt als Unesco-monument. In 2011 heeft aan de monumentale boerderijen regulier onderhoud plaats gevonden. De molen heeft een grote renovatie ondergaan, waarbij delen van de kapconstructie zijn vervangen en de romp is gerestaureerd. Voor 'Fort bij Hoofddorp' zijn plannen om tot een grotere publieke toegankelijkheid te komen.

De kosten voor regulier onderhoud van de monumenten bedragen in 2011 bijna € 0,2 miljoen.

f. Woningbezit en overige gebouwen niet bestemd voor de openbare dienst

De gemeente heeft een aantal woningen in haar bezit die worden verhuurd. De verhuur, het beheer en onderhoud is deels uitbesteed aan woningbouwstichting Ymere. Voor het onderhoud van deze woningen stelt de gemeente jaarlijks het door de koepelorganisatie AEDES vastgestelde normbedrag van € 450 per woning beschikbaar. Ymere verrekent onderhoudskosten met de huuropbrengsten. De overige woningen worden door de gemeente beheerd en onderhouden op basis van de Meerjaren Onderhoud Prognoses.

g. Vastgoed dat nog niet in exploitatie is genomen, boerderijen, opstallen en onderhoud op (erf)pachtgronden etc.

Voor 2011 bedragen de onderhoudskosten van de eigendommen die nog niet in exploitatie zijn genomen € 0,45 miljoen.

h. Gebouwen in gemeentelijke recreatiegebieden

Het onderhoud van de permanente openbare toiletgebouwen (totaal 7), de grote schuur van de boerderij Mentzhoeve (verhuurd), het Haarlemmermeer Paviljoen (verhuurd) en een dienstwoning (verhuurd), gelegen in het Haarlemmermeerse Bos respectievelijk de Recreatieplas Toolenburg, vindt plaats aan de hand van meerjaren onderhoudsplannen. Het grote toiletgebouw aan de Toolenburger

Plas is in januari 2011 door brand voor een groot deel beschadigd en vervolgens in het voorjaar hersteld.

De kosten voor het uitvoeren van het planmatig onderhoud aan de gebouwen in de gemeentelijke recreatiegebieden bedragen in 2011 in totaal € 0,15 miljoen.

2. Sportterreinen

Het onderhoudsprogramma voor de sportterreinen bestaat onder meer uit bemesten, maaien en vegen, dichten van slidings, mollenbestrijding, rollen, doorspuiten van drains, repareren van hekwerken en ballenvangers, onkruidbeheersing en beregening. De beregening is in 2011 geautomatiseerd met een weerstation, zodat duurzaam wordt omgaan met water en energie,. Verharding en beplanting rond en op de complexen is onderhouden.

De onderhoudskosten bedragen in 2011 € 0,9 miljoen.

De uitkomsten van de inventarisatie naar de kwaliteit van de natuur- en kunstgrasvelden en overige inrichtingssegmenten op de gemeente sportterreinen zijn verwoord in het onderhoud- en renovatieplan, voor de komende vijf tot tien jaar.

3. Openbare speel-, sport- en ontmoetingsvoorzieningen

De uitvoering van de nota Spelen, sporten en ontmoeten in de buitenruimte (2009) geschiedt in zes percelen en is naar verwachting eind 2012 gereed. De werkzaamheden in Bornholm, Overbos en Getsewoud zijn dit jaar afgerond. De uitvoering in Floriande is in het najaar 2011 van start gegaan. In 2011 is het regulier beheer en onderhoud uitgevoerd, waarbij tevens is zorg gedragen voor de veiligheid van speeltoestellen (wettelijke veiligheidseisen). Hiervoor bedragen de onderhoudskosten in 2011 € 0,6 miljoen.

Voor de twee gemeentelijke recreatiegebieden (het Haarlemmermeerse Bos en de Toolenburgse Plas) bedragen de onderhoudskosten € 0,4 miljoen.

4. Wegen

Voor de verbindingen tussen de kernen en voor de aansluiting op het regionale en het nationale wegennet, beheert de gemeente haar eigen wegennet inclusief fietspaden. Kunstwerken, zoals vaste en beweegbare bruggen, viaducten, tunnels, fiets- en voetgangersbruggen, kademuuren en dergelijke vormen belangrijke schakels in dit wegennet. Ook duikers behoren tot de kunstwerken.

Verhardingen

De winterperiode 2010/2011 heeft voor veel schade aan het asfalt en wegbermen gezorgd. Met een extra bijdrage van € 0,5 miljoen (toegekend via de voorjaarsrapportage) zijn de schades hersteld. Verder is dit jaar een globale visuele inspectie van alle verharding uitgevoerd. Het doel is om het inspecteren volgend jaar in een meerjarig contract aan te besteden.

De uitvoering van de werkzaamheden aan de Hillegommerdijk en Venneperweg te Beinsdorp zijn afgerond. In Badhoevedorp wordt integraal met het gemeentelijk rioleringsplan aan de weg gewerkt, dit jaar aan het gedeelte ten zuiden van de A9. De werkzaamheden aan de IJweg zijn gereed gekomen.

In het rapport Vernieuwing Openbare Ruimte is geïnventariseerd welke inhaalslagen in wegen, kunstwerken, verkeersregelinstallaties en kabels tot en met 2020 nodig zijn om de kwaliteit op het gewenste niveau te brengen en aan te passen aan het huidige gebruik. Voor 2011 zijn in het kader van het project Vernieuwing Openbare Ruimte diverse reconstructies uitgevoerd aan de belangrijkste doorgaande wegen en zijn diverse verkeersregelinstallaties vervangen.

De onderhoudskosten voor verhardingen bedragen in 2011 € 8,5 miljoen en maken deel uit van programma 11.

Kunstwerken

Ook dit jaar zijn diverse kunstwerken geïnspecteerd en gereinigd. Groot onderhoud is uitgevoerd aan onder andere de brug tussen het Rosenholmpad en het Kaj Munkpad. In de zomer van 2011 zijn vanwege een dreigende calamiteit met spoed herstelwerkzaamheden uitgevoerd aan de Meerbrug te Nieuwe Wetering. In 2011 is tevens begonnen met de bouw van de Sugar-Citybrug bij Zwanenburg.

De herstel- en schoonmaakwerkzaamheden aan de Calatravabridgen zijn afgerond. De ontwerpfasen voor de aanlichting van de tuinen en bruggen loopt door tot in 2012. Het voorbereiden van het coatingherstel en het opstellen van een onderhoudsplan voor de Calatravabridgen loopt eveneens door tot in 2012. Voorts zijn een aantal kunstwerken vernieuwd, zoals benoemd in de 1e fase van de VOR.

De onderhoudskosten voor kunstwerken bedragen in 2011 € 2,2 miljoen en zijn opgenomen in programma 11.

5. Riolering

Het beleid voor riolering is vastgelegd in het Gemeentelijk rioleringsplan 2009-2013. (GRP 2009-2013). In het GRP 2009-2013 wordt aandacht besteed aan zowel afvalwater als hemelwater en grondwater. Naast de reguliere onderhoudstaken zijn onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd in diverse wijken en is gestart met vervangingswerkzaamheden. De aanpassingen aan het rioolstelsel in Badhoevedorp ten noorden van de A9 inclusief aanleg van een bergbezinkbassin zijn afgerond. Ten zuiden van de A9 is het traject volop gaande, ook daar wordt een bergbezinkbassin gerealiseerd. Verder is een drietal lozingspunten van persleidingen verlegd. Vier gemalen zijn voor wat betreft het elektrisch/ mechanische deel gerenoveerd.

Verder is in 2011 de nodige aandacht besteed aan het voor een deel verleggen van het riool in Boesingheliede en het inventariseren van de nog ongerioleerde panden in het buitengebied. De werkzaamheden in Boesingheliede zijn noodzakelijk om aan te kunnen sluiten op het nieuw te bouwen gemaal door Rijnland. De langs de Schipholweg gelegen oude waterleiding van het huidige Waternet vormt een belemmering. Binnen de in 2012 op te pakken revitalisering van dit bedrijventerrein zal aan het verleggen van het riool een vervolg worden gegeven.

Met het onderhoud en het beheer, exclusief verbetering en vervanging, is in 2011 een bedrag gemoeid van € 1,9 miljoen.

6. Openbaar groen

Onderhoudsprogramma groen

Het onderhoudsprogramma groen waarin het reguliere onderhoudswerk is ondergebracht is voor het tweede jaar op beeld uitgevoerd. Uit de schouwgegevens is op te maken dat alle functionele gebieden, waaronder de centrumgebieden en de woonwijken aan het ambitieniveau voldoen. Er is meer eenheid in beeld ontstaan omdat in alle wijken hetzelfde ambitieniveau wordt gevraagd.

Revitalisering groenvakken

De revitalisering van groenvakken is in 2011 afgerond. In wijkpark Overbos is in de laatste fase van revitalisering een bodemvervuiling aangetroffen, die na technisch onderzoek is verwijderd.

Bomenbeleid

Met ingang van 2010 is het regulier onderhoud voor onder andere bomen opgenomen in het Beheer kwaliteitsplan 2009. Het vigerende beleidsplan beheer bomen (2006), waarin aanbevelingen werden gedaan om het regulier onderhoud van bomen te intensiveren en de bomen beter te beschermen, is daarmee achterhaald. Uit de evaluatie van het bomenbeleidsplan (nota van B&W

2011.0046302) blijkt onder meer dat het bomenareaal wordt onderhouden volgens de normen inclusief de periodieke inspecties op veiligheid. De leefomstandigheden van bomen geplant onder slechte groeiomstandigheden (bestrating) zijn verbeterd. Tevens is gebleken dat de leefomstandigheden van bomen in beplanting voor verbetering vatbaar zijn.

Ook hebben wij in 2011 invulling gegeven aan de op 4 november 2010 door de raad aangenomen motie Beheer Openbaar Groen. Doel van de motie is om meer mensen te laten participeren in het groen. Om dit proces goed te stroomlijnen zijn afspraken gemaakt met MEER-Groen over de inzet van vrijwilligers in het groenonderhoud. Inmiddels zijn vier projecten ondergebracht bij MEER-Groen, namelijk Houtwijkerveld, Bloemmakers (Hoofddorp), de wandelroutes in het Haarlemmermeerse bos en het Wandelbos te Hoofddorp. In 2011 zijn de adoptierotondes geëvalueerd. Op basis van de evaluatie wordt het aantal adoptierotondes uitgebreid.

De onderhoudskosten voor 2011 bedragen € 6,7 miljoen.

7. Openbare verlichting

Openbare verlichting is een hulpmiddel dat bijdraagt aan een veilige en leefbare openbare ruimte. Het is derhalve een beleidsterrein waarbij het van belang is dat de gemeente zelf de sturende rol heeft bij het definiëren van het beleid en het uitvoeren van het beheer en onderhoud.

In 2011 zijn in het kader van de Vernieuwing Openbare Ruimte op het gebied van kabelnetten een aantal omvangrijke vernieuwingsprojecten in uitvoering genomen. Enkele voorbeelden daarvan zijn; het vervangen van de kabelnetten in Boesingheliede/IJweg nabij de Schipholweg en Zwanenburg/Lisserbroek en het vervangen van 35 meetverdeelkasten.

In het kader van het programma Ruimte voor Duurzaamheid hebben wij in 2011 o.a. in Vrijschot-Noord en de IJweg 258 armaturen omgebouwd naar LED-verlichting en zijn we gestart met het vervangen van 297 masten c.q. armaturen door LED-verlichting in Getsewoud en Boesingheliede.

De onderhoudskosten voor openbare verlichting bedragen € 1,5 miljoen en zijn opgenomen in programma 11.

8. Watergangen

De gemeente heeft uitsluitend verantwoordelijkheid voor het beheer en onderhoud van de watergangen buiten de bebouwde kommen en langs de polderwegen, de fortgrachten en een enkele vijver binnen stedelijk gebied. De staat van onderhoud van de watergangen is zonder meer goed te noemen. De overige watergangen worden beheerd door het Hoogheemraadschap Rijnland.

In 2011 is in diverse wijken drainage aangelegd. Hierbij is een communicatietraject uitgevoerd waarin bewoners bekend werden gemaakt met (grond)waterproblematiek in Haarlemmermeer en hun eigen verantwoordelijkheden. Daarbij werd ook gewezen op de mogelijkheid om drainage van particuliere grond aan te sluiten op het gemeentelijk drainagesysteem. Samen met Rijnland werken we aan verbetering van de waterkwaliteit en betere doorstroming van het water.

De kosten voor onderhoud aan de watergangen bedragen € 0,15 miljoen en maken deel uit van programma 11.

9. Begraafplaatsen

De gemeente bezit vijf gemeentelijke begraafplaatsen. Twee begraafplaatsen liggen in Nieuw-Vennep (de Taxushof en de Lindenhof), twee in Hoofddorp (de Iepenhof en de Wilgenhof) en één in Zwaanshoek (de Meerterpen). De totale oppervlakte van deze begraafplaatsen bedraagt circa 10,5 hectare.

Voor het onderhoud op de begraafplaatsen wordt jaarlijks een onderhoudsschema gemaakt. Met ingang van 2011 wordt het onderhoud op beeld uitgevoerd. Naast het onderhouden op beeld is de landelijke wetgeving en de Beheersverordening gemeentelijke begraafplaatsen 2005 leidend voor het beheer van de gemeentelijke begraafplaatsen. In Nieuw-Vennep is grafcapaciteit vrij gemaakt door het ruimen van afstandsgraven.

De totale onderhoudskosten voor begraafplaatsen bedragen in 2011 € 0,6 miljoen.

Financiering

In de financiële verordening Gemeente Haarlemmermeer is in artikel 19 opgenomen dat jaarlijks bij de begroting en de jaarstukken in de paragraaf financiering in ieder geval verslag wordt gedaan van:

1. de kasgeldlimiet;
2. de renterisiconorm;
3. de liquiditeitsplanning en de financieringsbehoefte;
4. de rentevisie en
5. de rentekosten en renteopbrengsten van de financieringsfunctie.

Hiermee is deze paragraaf het instrument voor het transparant maken en daarmee het sturen, beheersen en controleren van de treasuryfunctie. De uitgangspunten en richtlijnen voor het treasurybeleid zijn vastgelegd in de financiële verordening Gemeente Haarlemmermeer (artikel 14). De regels voor de uitvoering van de treasuryfunctie zijn opgenomen in het in juni 2006 door het College vastgestelde treasurybesluit.

Renteontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt

In 2011 is de kortlopende rente beneden de 1 % gebleven. De rente voor een langlopende lening is in 2011 aanvankelijk gestegen maar later in het jaar gedaald naar het niveau van de eerste maanden. De gemiddelde rente over de leningenportefeuille bedroeg begin 2011 4,14 %. Dit is eind 2011 gedaald naar 4 %.

Renterisico kort- en langlopende financiering

De door het rijk opgelegde kasgeldlimiet beperkt het risico van stijgende rentelasten voor de kortlopende financiering. De limiet beperkt de maximale omvang van de gemiddelde korte schuld (< 1 jaar) per kwartaal tot 8,5 % van de totale lasten van de primaire programmabegroting. Omdat wij onze kortlopende verplichtingen, waarvan de rente jaarlijks wordt bijgesteld, ook kortlopend willen financieren is in 2011 de kasgeldlimiet met toestemming van de toezichthouder overschreden.

Gerealiseerd saldo kortlopende schulden

Bedragen x € 1.000	Realisatie 2011
1 ^e kwartaal	110.709
2 ^e kwartaal	86.500
3 ^e kwartaal	84.110
4 ^e kwartaal	81.525

De renterisiconorm beperkt het renterisico op de langlopende financiering. De norm bevordert de spreiding van de looptijden van de kapitaalmarktleningen (looptijd lening > 1 jaar) door de omvang te beperken van de leningen waarvoor de rente in een bepaald jaar moet worden aangepast. Het rijk heeft de maximale omvang van leningen met een renteaanpassing vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal. Het maximale bedrag aan aflossing en herfinanciering bedroeg daardoor in 2011€ 75,6 miljoen. In 2011 is € 27,9 miljoen. afgelost. Dit bedrag is in zijn geheel opnieuw gefinancierd. Hiermee zijn we ruim onder de norm gebleven.

Debiteurenrisico

Artikel 14 van de Financiële verordening schrijft voor dat kortlopende gelden uitsluitend mogen worden uitgezet bij instellingen met een goede kredietwaardigheid, dat wil zeggen minimaal een double A-rating. Daarbij bedraagt het maximale bedrag dat in dit geval mag worden uitgezet bij één

debiteur € 25 miljoen. Hierdoor wordt het debiteurenrisico zoveel mogelijk beperkt. In 2011 zijn geen kortlopende gelden uitgezet.

Kredietrisico's derden

In het verleden hebben wij leningen aan de Woonmaatschappij verstrekt. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de restantschuld.

Bedragen x € 1 miljoen	
Stand per 1 januari 2011	43,3
Reguliere aflossingen	-2,2
Extra aflossingen	0,0
Stand per 31 december 2011	41,1

De schuld per 31 december 2011 bestaat voor het grootste deel (€ 38,9 miljoen) uit een lening met jaarlijks gelijke aflossingen met een resterende looptijd van 26 jaar.

Financiering

Om inzicht te krijgen in de financieringsbehoefte op korte en lange termijn wordt een liquiditeitsplanning gemaakt. Op basis van deze planning was de verwachting dat er in 2011 voor € 90 miljoen aan langlopende leningen zou moeten worden aangetrokken. Doordat wij in 2011 meer financieringsmiddelen kortlopend hebben aangetrokken is er slechts € 40 miljoen langlopende financiering aangetrokken in 2011. In november 2011 is een lening van € 20 miljoen aangetrokken met een looptijd van 10 jaar en in december is een lening van € 20 miljoen met een looptijd van 40 jaar. Onderstaand overzicht geeft een specificatie van de mutaties in de leningenportefeuille in het jaar 2011.

Bedragen x € 1 miljoen	Begroting	Realisatie
Stand leningenportefeuille per 1 januari 2011	260,8	229,9
Nieuwe leningen/ (her)financiering	90,0	40,0
Reguliere aflossingen	-27,9	-28,0
Extra aflossingen	0,0	0,0
Stand per 31 december 2011	322,9	241,9

De aangetrokken kortlopende financieringsmiddelen bedroegen eind 2011 € 70,1 miljoen.

Renteomslag

De rentelasten worden toegerekend aan de producten met het rente-omslagpercentage. Dit percentage is voor 2011 vastgesteld op 5%.

EMU saldo

Het EMU-saldo van de overheid is een in Europees verband gehanteerd en gedefinieerd macro-economisch begrip. Het EMU-saldo is het vorderingensaldo van de overheid. Het EMU-saldo van de lokale overheid telt mee voor het EMU-saldo van de totale Nederlandse overheid. Om te komen tot een beheerste ontwikkeling van het EMU-saldo van de lokale overheid is eind 2004 besloten dat de lokale overheden meerjarige EMU-begrotingsgegevens in de begroting op moeten nemen. Daarnaast wordt de ontwikkeling van het EMU-saldo gevolgd door middel van verplichte rapportages aan het CBS. Uitgaande van een maximaal EMU-tekort dat gemeenten, provincies en waterschappen gezamenlijk mogen hebben is in 2005 een referentiewaarde per gemeente opgesteld. De referentiewaarde voor de gemeente Haarlemmermeer is in september 2009 bijgesteld naar - € 37,7 miljoen. Het gerealiseerde EMU-saldo over boekjaar 2011 is € 14,6 miljoen.

Financieringsresultaat

Het financieringsresultaat bestaat uit het verschil tussen het totaal van de werkelijk betaalde en berekende rente over onze financieringsmiddelen en het totaal van de rente ontvangsten en de doorberekende rente over de vaste activa. Het financieringsresultaat over 2011 bedraagt € 4.833.328. Dit is een voordeel van € 483.000 op het geraamde resultaat. Dit voordeel is ontstaan door een rentevoordeel op de kort- en langlopende financiering in het laatste kwartaal en doordat er meer rente kon worden doorberekend dan geraamd.

Bedrijfsvoering

Onze bedrijfsvoering heeft in 2011 gewonnen aan integraliteit en samenhang. Wij hebben hierbij gekeken zowel naar de harde bedrijfsvoeringsaspecten (waaronder middelen) als naar organisatieontwikkeling. Het bezuinigingsproces noodzaakte tot het creëren van een nieuw evenwicht met minder middelen. Dit vroeg om een kritische blik op het ambtelijk apparaat, effectiviteit en efficiency en een samenhangende en elkaar versterkende wijze van werken.

Het was en is onze visie dat wij willen groeien naar een organisatie die:
Beschikt over een groot aanpassingsvermogen en adequaat inspeelt op externe veranderingen;
De gevraagde kwaliteit en professionaliteit tijdig levert;
Een goede werkgever is en perspectief voor ontwikkeling en loopbaan biedt aan haar medewerkers;
Zich kenmerkt door efficiency, openheid en flexibiliteit;
Gebruik maakt van moderne, duurzame en innovatieve technologieën en technieken voor de uitvoering van haar taken.

Om deze ambitie vorm te geven zijn het afgelopen jaar diverse trajecten in gang gezet en gerealiseerd.

Evenwichtig bezuinigen

Eén van de thema's uit het collegeprogramma 'Kwaliteit door Keuzes, een nieuw evenwicht' is de bedrijfsvoering. Wij hebben hiervoor als doelstelling geformuleerd de organisatie meer flexibel en slank te maken. Daarnaast is de bezuinigingstaakstelling in twee tranches ingevuld wat een structurele bezuiniging van 18 miljoen euro in 2014 oplevert. In de begrotingsraad van 2011 zijn de bezuinigingen vastgesteld.

In het kader van deze bezuinigingen moet er in deze collegeperiode onder andere een reductie op de personeelsformatie van € 3 miljoen worden gerealiseerd. Wij hebben dit jaar de keuze gemaakt om op 1 januari 2012 de formatie met ruim 28 formatieplaatsen te laten krimpen. Er is met name bezuinigd op overhead, management en staf. Hiermee is op 1 januari 2012 € 2 miljoen bezuinigd. In 2012 wordt ook nog 17 fte aan tijdelijke formatie geschrapt. De personeelsformatie komt dan uit op 887 fte.

Organisatieontwikkelingen

Op strategisch niveau hebben wij een opzet gemaakt voor de nieuwe strategische entiteit. Een concernstrategie is geworven die het college en de ambtelijke top gaat ondersteunen. Deze strategie gaat zich richten op het identificeren, benoemen en verkennen van belangrijke ruimtelijke, sociale en bestuurskundige thema's en onderwerpen voor de toekomst van Haarlemmermeer.

Op het gebied van uitvoering is, als onderdeel van de implementatie van de Nota Dienstverlening, de organisatorische scheiding tussen de front-office en back-office taken gewijzigd. De front-office Sociale zaken/Wmo is toegevoegd aan de cluster Sociale Dienstverlening, de front-office Vergunningen/CBI is onderdeel geworden van de cluster Dienstverlening. Met deze keuze kunnen wij de dienstverlening aan onze klanten verder verbeteren.

Medewerkersperspectieven

In juni 2011 heeft het medewerkerstevredenheidsonderzoek plaatsgevonden. Op organisatieniveau was sprake van een goede respons en een bovengemiddelde score op tevredenheid, namelijk een 7,3 ten opzichte van een 7,1 in de (landelijke) benchmark. Een belangrijk aandachtspunt bleek het geven van functionele feedback en efficiënt werken. In positieve zin viel de hoge betrokkenheid op van de medewerkers.

Om de mobiliteit van de medewerkers te vergroten is er in 2011 een digitaal loopbaanplein gelanceerd. Het loopbaanplein is een instrument waarmee we medewerkers de kans bieden om zelf stappen te zetten in hun ontwikkeling en mobiliteit. Als werkgever willen wij onze medewerkers perspectief en ontwikkeling bieden om hen flexibel te kunnen inzetten voor toekomstige taken.

In november waren er vitaliteitsdagen om medewerkers bewust te maken van hun gezondheid. Op deze dagen konden medewerkers nagaan hoe het met hun gezondheid en vitaliteit was gesteld. Onder andere bloeddruk en vetpercentage konden gemeten worden, een conditietest was mogelijk en ook de bedrijfsarts was aanwezig voor het beantwoorden van vragen.

Moderne werkplekken en duurzaam vervoer

Het "nieuwe werken" is in ontwikkeling binnen de organisatie. Inmiddels is de thuiswerkregeling opgesteld en wordt de technische ondersteuning voor het nieuwe werken per januari 2012 actief. De nieuwe faciliteiten zijn vanaf dat moment beschikbaar voor medewerkers om plaats en tijdonafhankelijk in te loggen op de 'omgeving' van de organisatie.

We zijn slimmer gaan werken door de werkplekken, overleg- en vergaderruimtes meer met elkaar te delen en daar waar het kan flexibel te werken. Hiermee verhogen we de bezettingsgraad en kunnen we het gebouw 'De Rietlanden' afstoten. De thuiswerkregeling en het verbeteren van benodigde vergader-, werkplek- en thuiswerkfaciliteiten maken het mogelijk om het aantal werkplekken aanzienlijk terug te brengen.

Een strategische visie op onze totale huisvesting wordt uitgewerkt in verschillende scenario's. In deze uitwerking worden aspecten als dienstverlening, organisatieontwikkeling en duurzaamheid meegenomen. In 2012 willen wij aan de hand van deze uitwerking een keuze maken voor onze toekomstige huisvesting.

Voor het gemeentelijk wagenpark hebben wij in juni 2011 de aanbesteding elektrisch vervoer en vervoer op groen gas afgerond. Naar verwachting beschikken we begin 2012 over elektrisch vervoer en vervoer op groen gas waarmee we weer een stap op weg naar een duurzamer bedrijfsvoering zetten. Naast de laadpalen voor het eigen wagenpark is er ook een openbare laadpaal beschikbaar.

Samenwerken op ICT en informatiebeleid

In het afgelopen jaar is op ICT-gebied een verkenningstraject met de gemeente Haarlem afgesloten. In dit traject zijn de mogelijkheden onderzocht om te komen tot een intensieve vorm van samenwerking. De voornaamste doelstelling van deze mogelijke samenwerking is om door middel van ICT de kwaliteit van dienstverlening en de gemeentelijke bedrijfsvoering naar een nog hoger niveau te brengen. Wij denken hiermee op termijn mogelijk een efficiëntieverbetering en dus ook kostenreductie te realiseren, zowel op de ICT als in de gemeentebrede bedrijfsvoering. Met de stappen die wij dit jaar hebben gezet leggen wij een duurzame basis voor onze ambitie om met een gezamenlijke ICT-organisatie te kunnen doorgroeien naar dé overheids-ICT-organisatie in de regio, waarbij later andere partners in de regio kunnen aansluiten.

Gemeenten worden op het gebied van Informatievoorziening ook vanuit de landelijke overheid onder druk gezet met initiatieven, zoals het Nationaal Uitvoeringsprogramma iNUP. Koppelen aan en beschikbaar maken van basisregistraties wordt gemeengoed. Het zaakgericht denken en werken heeft zijn intrede gedaan binnen de gemeente. In 2011 is gewerkt aan de technische invoering hiervan.

De bouw van het nieuwe computerdatacenter is in 2011 afgerond. Hiermee is de centrale computerapparatuur van de gemeente in een extern datacenter ondergebracht. Vanaf januari 2012 worden alle softwareapplicaties en haar gegevens naar het nieuwe datacenter gemigreerd.

Bezwaarschriften op tijd beantwoord

In 2011 zijn 90% van de bezwaarschriften binnen de wettelijke termijn afgehandeld waarmee wij onze doelstelling hebben behaald. Voor alle bezwaarschriften wordt gebruik gemaakt van het workflowmanagementsysteem waarmee er goed gestuurd kan worden op het behalen van de afhandeltermijnen. De pilots vereenvoudigde afdoening bezwaarschriften en premediation waren succesvol, wij gaan deze werkwijze uitbreiden. Op deze manier kunnen wij nog sneller en klantvriendelijker zaken afhandelen. Premediation zetten wij ook in bij andere gemeentelijke werkprocessen.

Risicomanagement verstevigd

In 2011 is het risicomanagement in de organisatie verstevigd. Periodiek inventariseert het management de belangrijkste risico's en formuleert beheersmaatregelen. Hierbij wordt een breed risicobegrip gehanteerd, waarin zowel de beleidsmatige, financiële, juridische en operationele risico's worden betrokken. Specifiek over de risico's met grote impact wordt gerapporteerd in de programmabegroting, jaarstukken en de voor- en najaarsrapportage.

Efficiënte Interne Controles

Elk jaar voeren wij interne controles uit op de kwaliteit van onze processen. Hierbij wordt gekeken naar de betrouwbaarheid van de processen en worden aspecten van rechtmatigheid getoetst. De controles worden uitgevoerd aan de hand van een Intern Controleplan. Bij de uitvoering van de interim-controle steunt de accountant op de uitkomsten van deze Interne Controles. In 2011 zijn alle controle-instrumenten tegen het licht gehouden en geactualiseerd en is er een nieuwe opzet voor het controleplan gemaakt. Uitgangspunt is meer risicogericht te controleren en minder routinematig. Dit heeft geleid tot een lagere controledruk in de organisatie en een meer inhoudelijke benadering. De nieuwe werkwijze is intensief besproken met de accountant en afgestemd met de auditcommissie.

Vernieuwde opzet programmabegroting en programmadoorlichtingen

Er is in 2011 gewerkt aan het beter presenteren van de programmabegroting. Dit heeft geleid tot een vernieuwde opzet waarin een betere relatie wordt gelegd tussen doelen en middelen. Ook is extra informatie verstrekt waarmee meer inzicht wordt gegeven in de besteding van de middelen van de gemeente.

Drie programma's van de begroting zijn in 2011 doorgelicht, te weten programma 8 Mobiliteit, programma 9 Ruimtelijke ontwikkelingen en duurzaamheid en programma 10 Wonen. De programma's zijn doorgelicht op doelstellingen, indicatoren en de financiële ruimte. Doelstellingen van deze doorlichtingen zijn het geven van meer inzicht in de opbouw van de begroting en het formuleren van indicatoren waarmee de programma's gestuurd kunnen worden. In de komende jaren worden steeds een aantal programma's doorgelicht zodat er een cyclisch proces van het herijken van de doelstellingen en indicatoren ontstaat.

Verbonden partijen

We hebben de keuze onze taken in eigen beheer uit te voeren, derden deze taken gesubsidieerd te laten doen of onze belangen via een verbonden partij te verwezenlijken. Een belangrijk criterium voor de wijze waarop onze taken worden uitgevoerd is doelmatigheid. Verder zijn de mate waarin we invloed hebben op het volbrengen van de taken en het risico dat ermee is gemoeid bepalend.

Met een verbonden partij hebben wij een bestuurlijke relatie *en* een financieel belang (zoals een derde rechtspersoon in de vorm van een NV/BV, gemeenschappelijke regeling of stichting).

- Van een bestuurlijk belang is sprake als wij op één of andere manier zeggenschap hebben. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om een zetel in het bestuur of stemrecht bij bestuurlijke beslissingen;
- Het financieel belang betekent dat wij middelen die wij aan een derde partij ter beschikking stellen niet terugontvangen in geval van faillissement, dan wel dat financiële problemen op ons verhaald kunnen worden.

In deze paragraaf noemen we per programma onze belangrijkste verbonden partijen en wordt ingegaan op de wijze waarop de verbonden partij bijdraagt aan de realisatie van onze taken en beleidsdoelen.

In onze gemeente hebben we de volgende verbonden partijen:

Verbonden partij

1. Instituut Ziektekosten Ambtenaren Nederland (IZA)
2. Amstelland en Meerlanden overleg
3. Stadsregio Amsterdam (voormalige ROA)
4. Veiligheidsregio Kennemerland i.o. (VRK)
5. Werkvoorzieningschap Amstelland/Meerlanden (AM-Groep)
6. Stichting Openbaar Primair Onderwijs Haarlemmermeer (SOPHO)
7. Stichting Samenwerkingsbestuur Dunamare (voortgezet onderwijs)
8. Stichting Halt Kennemerland
9. Recreatieplas Haarlemmermeer BV
10. Recreatieschap Spaarnwoude
11. Bestuurscommissie Meerlanden
12. De Waterwolf Dienstverlening Buitenruimte BV (WDB)
13. De Meerlanden Holding NV (DMH)
14. Schiphol Area Development Company (SADC)
15. Cocencus
16. NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
17. Hoofdvaart BV
18. GEM A4 Zone West Beheer CV
19. GEM President Beheer CV

In deze matrix wordt het financiële belang aangegeven en vervolgens wordt het doel/ visie en ontwikkelingen en risico's toegelicht.

	Programma	Naam verbonden partij	Financieel belang
1.	1 Bestuur	Instituut Ziektekosten Ambtenaren Nederland (IZA)	In 2013 wordt nog afrekening verwacht voor € 146.000 positief.
2.	1 Bestuur	Amstelland en Meerlanden Overleg	Bijdragen alle gemeenten € 39.500; bijdrage Haarlemmermeer € 17.700; egalisatiereserve op 1 januari 2011 € 38.200.
3.	1 Bestuur	Stadsregio Amsterdam	Bijdragen alle gemeenten € 3.136.500; bijdrage Haarlemmermeer € 318.627; algemene reserve eind 2011 € 993.822.
4.	3 Veiligheid, 4 Zorg	Veiligheidsregio Kennemerland i.o. (VRK)	Onze bijdrage bedraagt over 2011 in totaal € 15.255.000. Dit bedrag bestaat uit: Lokale Brandweezorg € 9.313.488 Regionale Brandweezorg € 367.140 Gezondheidszorg (GGD en GHOR) € 5.141.544 Alarmering en multidisciplinaire opschaling € 432.816 De algemene reserve is na bestemming van het resultaat per 31/12/2010 € 142.000 positief.
5.	5 Werk en inkomen	Werkvoorzieningschap Amstelland/Meerlanden (AM- groep)	Gemeentelijke bijdrage nul; algemene reserve € 3.587.000; sociaal herinvesteringsfonds aandeel Haarlemmermeer € 824.330.
6.	6 Jeugd en onderwijs	Stichting Openbaar Primair Onderwijs Haarlemmermeer (SOPOH)	Gemeentelijke bijdrage nul; eigen vermogen (peildatum 31/12/2010) € 4.219.777(waarvan algemene reserve € 115.235)
7.	6 Jeugd en onderwijs	Stichting Samenwerkingsbestuur Dunamare (voortgezet onderwijs)	Gemeentelijke bijdrage nul; eigen vermogen (peildatum 31/12/2010) € 17.667.000 (waarvan algemene reserve € 12.566.870)
8.	6 Jeugd en onderwijs	Stichting Halt Kennemerland	Totale subsidieopbrengsten € 594.000; bijdrage Haarlemmermeer € 71.928.
9.	7 Cultuur, sport en recreatie	Recreatieplas Haarlemmermeer BV	In 2011 hebben de aandeelhouders besloten om deze vennootschap in 'slapende fase' te houden in afwachting van besluitvorming over de mogelijke inzet bij een nieuw zandwin-recreatie-project in Park21
10.	7 Cultuur, sport en recreatie	Recreatieschap Spaarnwoude	Totale uitgaven € 7,3 miljoen waarvan overheidsbijdragen € 2,3 miljoen; bijdrage gemeente Haarlemmermeer totaal € 279.300
11.	10 Wonen	Bestuurscommissie Meerlanden	Per 15 december 2009 opgeheven; er resteert nog € 0,5 miljoen dat voor ons beheerd wordt.
12.	11 Kwaliteit fysieke omgeving	De Meerlanden Holding NV	50,4 % deelneming gemeente (€ 4,3 miljoen). Dividend wordt conform de begroting verwacht (geraamd € 437.000).
13.	11 Kwaliteit fysieke omgeving	De Waterwolf Dienstverlening Buitenruimte BV (WDB)	100 % deelneming gemeente (€ 1,1 miljoen)

	Programma	Naam verbonden partij	Financieel belang
14.	12 Economische zaken	Bestuursforum Schiphol en Schiphol Area Development Company (SADC)	Eigen vermogen (31/12/2010) bedraagt € 23,4 miljoen; Haarlemmermeer 25 % van de aandelen; de deelneming staat op 31/12/2011 voor € 15,9 miljoen op de balans.(Dit is inclusief de agio van € 9,2 miljoen in 2011)
15.	13 Algemene dekkingsmiddelen	NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	Geraamd dividend € 110.000. Over 2010 is in werkelijkheid € 138.856 uitgekeerd.
16.	13 Algemene dekkingsmiddelen	Cocensus	Algemene reserve nul; Jaarlijkse bijdrage Haarlemmermeer € 3.528.900
17.	13 Algemene dekkingsmiddelen	Hoofdvaart BV	Eigen vermogen (31/12/2011) bedraagt ca. € 18.000 Haarlemmermeer is enig aandeelhouder
18.	13 Algemene dekkingsmiddelen	GEM A4 Zone West Beheer CV/BV	Haarlemmermeer heeft via Hoofdvaart BV belang. Voor de BV is een eigen vermogen (31/12/2011) van ca. € 18.000 waarvan 1/3 deelneming Haarlemmermeer
19.	13 Algemene dekkingsmiddelen	GEM President Beheer CV/BV	Haarlemmermeer heeft via Hoofdvaart BV belang. Voor de BV is een eigen vermogen (31/12/2011) van ca. € 18.000 waarvan 1/2 deelneming Haarlemmermeer

Per verbonden partij de volgende aanvullende toelichting:

Instituut Ziektekosten Ambtenaren Nederland (IZA)

Op 1 januari 2006 is de Zorgverzekeringswet ingegaan. Hierdoor is de gemeenschappelijke regeling Zorgverzekering Ambtenaren Nederland opgeheven. De gemeenteraad heeft daarmee in het najaar van 2005 ingestemd. IZA Nederland had op het moment van opheffing nog reserves. Het Algemeen Bestuur IZA Nederland bereidt momenteel de liquidatie voor. Naar verwachting vindt de feitelijke liquidatie plaats in 2013, omdat dan een beter beeld bestaat van de afrekening van de gereserveerde bedragen van personeel van het IZA. Er resteerde nog € 200 miljoen als resterend eigen vermogen. Gemeente Haarlemmermeer heeft € 1,46 miljoen ontvangen voor de eerste tranche (90 %). Het resterende bedrag (10 %) volgt naar verwachting uiterlijk in 2013.

Amstelland-Meerlanden Overleg

Het Amstelland-Meerlanden Overleg is een samenwerkingsverband op basis van de Wet Gemeenschappelijke Regeling. Het gaat om de samenwerking tussen Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel en Uithoorn.

Het overleg dient voor onderlinge afstemming met het doel regionaal beleid effectiever te maken. Daarnaast behartigt het overleg de gezamenlijke belangen van de aangesloten gemeenten. Dit doet zij door overleg te voeren met belangrijke partners, zoals de Stadsregio Amsterdam, de provincie Noord-Holland en anderen. Vanuit het Amstelland-Meerlanden Overleg worden twee bestuurders afgevaardigd naar het dagelijks bestuur van de Stadsregio Amsterdam.

Het Amstelland-Meerlanden Overleg bereikt onderlinge afstemming op diverse thema's in de zogenaamde portefeuillecontacten. Twee maal per jaar is het plenair overleg waar de voltallige colleges van de zes gemeenten aanwezig zijn. Daarnaast komen de gemeentesecretarissen maandelijks bij elkaar in het secretarissenoverleg. De burgemeesters komen eens in de twee maanden bij elkaar in de zogenaamde regiegroep. Hier vindt afstemming over financiële kant van de

samenwerking plaats en het agenderen van onderwerpen voor samenwerking. De veranderingen in de bestuurlijke omgeving, zoals bijvoorbeeld opheffen van de Wet Gemeenschappelijke Regeling Plus en decentralisatie van taken in het sociale domein hebben extra aandacht gevraagd van de regio.

Prestaties 2011:

- 12 maal secretarisoverleg
- 6 maal regiegroepbijeenkomst
- 2 maal plenair overleg: strategische samenwerking in de AM regio
- Extra plenair overleg over samenwerking in veranderende bestuurlijke omgeving

Net als in 2010 is in 2011 weer uitgegaan van een accrespercentage van 0 %. De jaarlijkse begroting was in 2011 € 39.500.

Kosten zijn onder andere voor secretariaats- en bestuurskosten en organisatie van bijeenkomsten ten behoeve van regionale agendasetting. Ook is er een website www.AM-overleg.nl.

De gemeenten dragen bij naar rato van het inwoner aantal. Voor Haarlemmermeer was dat in 2011 € 17.700. Per 1 januari 2011 was een egalisatiereserve van € 38.200 opgebouwd.

Stadsregio Amsterdam

De Stadsregio Amsterdam is een belangrijk samenwerkingsorgaan waarin zestien gemeenten in de Amsterdamse stadsregio (inclusief Amsterdam) participeren. Haarlemmermeer neemt actief deel in de regio en in diverse andere netwerken. De samenwerking richt zich vooral op het aanpakken en oplossen van bovenlokale vraagstukken op het gebied van Ruimtelijke Ordening, Verkeer, Openbaar Vervoer, Wonen, Economie en Jeugdzorg.

Belangrijke beleidsprioriteiten voor de Stadsregio zijn:

het verbeteren van de interne en externe bereikbaarheid van de metropool, met daarbij nadruk op de intensivering van het openbaar vervoer;

verdere verstedelijking vooral via het intensiveren en transformeren van bestaand verstedelijkt gebied; het versterken van de samenhang tussen de metropolitaanse bereikbaarheid en de stedelijke transformatie;

een regionaal economisch beleid.

In totaal verdeelt de Stadsregio € 695.142.900, waarbij de Brede Doel Uitkering verkeer en vervoer (BDU) veruit de belangrijkste inkomstenbron is, namelijk € 477.980.300. De gemeentelijke bijdrage voor 2011 komt uit op € 2,23 per inwoner ten opzichte van € 2,20 voor 2010. Voor gemeente Haarlemmermeer is dat daarmee in totaal € 318.627. Dit bedrag is opgenomen in programma 1 van deze begroting. De gemeentelijke bijdrage voor 2011 is uitsluitend nominaal aangepast op basis van het prijsindexcijfer Bruto Binnenlands Product dat ontleend is aan het centraal Economisch Plan 2010 van het Centraal Plan Bureau. Het gehanteerde indexcijfer is 1,5%.

De Stadsregio Amsterdam ontvangt rijks gelden en keert deze in de vorm van subsidies voor ruimtelijke ordening infrastructuur, openbaar vervoer en jeugdzorg uit. Tussen de ontvangst van rijks gelden en uitkering daarvan kan enige tijd zitten. De nog niet uitgekeerde middelen werden op rekening-courant basis belegd bij de gemeente Amsterdam. Sinds 2 augustus 2006 zijn er ook gelden uitgezet in de beleggingsfondsen BNG FidoGeldmarktselect voor uitzettingen tot 12 maanden en BNG FidoKapitaalmarktselect voor uitzettingen van een langere duur. Beide zijn vastrentende fondsen waarop een actief beheer wordt toegepast. De beleggingen voldoen aan de eisen die in de wet FIDO (Financiering decentrale overheden) worden gesteld.

De Stadsregio Amsterdam is een WGR plus. Rijks gelden als de BDU worden rechtstreek aan dit lichaam verstrekt en het lichaam kent een regio raad die getrap is bemenst met raadsleden. Het dagelijkse bestuur bestaat uit wethouders en burgemeesters. Omdat het kabinet bij de start heeft aangekondigd dat de WGR plus wordt afgeschaft, is er afgelopen jaar veel gesproken over de

mogelijke consequenties van deze maatregel. Op 10 oktober 2011 heeft minister Donner namens het kabinet de visienota *'Bestuur en bestuurlijke inrichting: tegenstellingen met elkaar verbinden'* aan de Tweede Kamer aangeboden. Daarin wordt de komst van een infrastructuurautoriteit voor de Noord- en Zuidvleugel van de Randstad genoemd, met als mogelijke basis de WGR. De exacte schaal, de wijze van financiering en het takenpakket van dit nieuwe orgaan zijn nog nader te bepalen, maar de infrastructuurautoriteit zou kunnen worden gezien als de opvolger van de Stadsregio wat betreft de verkeer- en vervoerstaken. Haarlemmermeer heeft het afgelopen jaar haar inzet op dit punt geformuleerd en in december 2011 besproken met de raad.

Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)

Per 1 januari 2008 maakt de gemeente Haarlemmermeer deel uit van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Kennemerland. De Veiligheidsregio Kennemerland bestaat uit de GGD Kennemerland (inclusief bureau GHOR) en de Regionale Brandweer Kennemerland.

Het is de GGD Kennemerland als uitvoeringsorganisatie van de Veiligheidsregio Kennemerland die in opdracht van 10 gemeenten via een gemeenschappelijke regeling de lokale gezondheidstaken uitvoert. De gemeente heeft de wettelijke verantwoordelijkheid om de Wet publieke gezondheid ten uitvoer te brengen. De aansturing van de GGD valt daar eveneens onder. Het gaat daarbij om publieke gezondheidszorg, infectieziektenbestrijding en jeugdgezondheidszorg.

Het bureau GHOR staat voor Geneeskundige HulpverleningsOrganisatie in de Regio . Het bureau neemt de voorbereidende (geneeskundige) activiteiten voor rampenbestrijding en crisisbeheersing voor zijn rekening en speelt een rol in de uitvoering. Daarnaast is er een operationele organisatie GHOR die de feitelijke geneeskundige hulpverlening bij een (dreigende) ramp of calamiteit coördineert.

De Veiligheidsregio Kennemerland bestaat daarnaast uit de Regionale Brandweer Kennemerland. De doelstellingen zijn vastgelegd in wettelijke taken en bestaan ondermeer uit zorg dragen voor het

- het inventariseren van risico's van branden, rampen en crises;
- het adviseren van het bevoegd gezag over risico's van branden, rampen en crises;
- het voorbereiden op de bestrijding van branden en het organiseren van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing;
- het instellen en in stand houden van een brandweer;
- het instellen en in stand houden van een GHOR;
- het voorzien in de meldkamerfunctie;
- het aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel.

Op grond van Bestuursafspraken voert de Regionale Brandweer Kennemerland sinds 1 juli 2008 tevens de lokale brandweertaken uit (1^e fase regionalisering brandweer). Per 1 juli 2009 is het brandweermaterieel en –materiaal overgedragen (2^e fase regionalisering brandweer).

Onze bijdrage aan de Veiligheidsregio Kennemerland in 2011 bedraagt in totaal € 15,3 miljoen. Dit bedrag bestaat uit € 9,3 miljoen voor lokale brandweertaken, € 0,4 miljoen voor regionale brandweertaken, € 5,1 miljoen voor gezondheidszorg (GGD en GHOR) en € 0,4 miljoen voor alarmering en multidisciplinaire opschaling.

Prestatieafspraken

In 2011 is door ons een uitwerking van de prestatieafspraken vastgesteld voor de door de brandweer te leveren prestaties op het gebied van pro-actie en preventie. Dit heeft geresulteerd in een nieuwe indicator in onze programmabegroting.

Voor wat betreft de repressieve werkzaamheden hebben wij in de lokale bestuursafspraken afgesproken dat repressie wordt uitgevoerd conform de Handleiding brandweertaken van het ministerie van BZK. Met de inwerkingtreding van de Wet veiligheidsregio's heeft de landelijke wetgever

kwaliteitseisen gesteld aan het optreden van de brandweer (AMvB veiligheidsregio's). In het besluit wordt het basisniveau vastgesteld waaraan de organisatie en taken van de regio's en de brandweezorg moeten voldoen. Zo zijn bijvoorbeeld de basisvereisten voor crisismanagement en de aanrijdtijden van de brandweer opgenomen.

Bestuurlijke structuur VRK

In november 2011 is de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling van kracht geworden. Dit houdt verband met de inwerkingtreding van de Wet veiligheidsregio's. De samenstelling van het bestuur van de VRK is daarmee formeel gewijzigd. Het Algemeen Bestuur van de veiligheidsregio bestaat uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten. De burgemeester van Haarlem is de voorzitter van de veiligheidsregio. Het Algemeen Bestuur van de VRK heeft twee bestuurscommissies ingesteld, de commissie Openbare Veiligheid en de commissie Publieke Gezondheid en Maatschappelijke Zorg. In de bestuurscommissie publieke gezondheid heeft de tien portefeuillehouders publieke gezondheid/maatschappelijke zorg als leden. De bestuurscommissie heeft de bevoegdheid om alle belangen op het gebied van de GGD te behartigen. Door deze bevoegdheid expliciet over te dragen, blijft de bestuurlijke verantwoordelijkheid van de portefeuillehouders publieke gezondheid/maatschappelijke zorg gewaarborgd. De commissie Openbare Veiligheid (bestaande uit de tien burgemeesters) is bevoegd om alle belangen te behartigen op het gebied van de brandweer en de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen.

Financiële risico's

Voor de risico's rondom de VRK verwijzen we naar het onderdeel risico's in de paragraaf Weerstandsvermogen.

Werkvoorzieningschap Amstelland/Meerlanden (AM-groep)

De AM Groep voert de Wet Sociale Werkvoorziening uit voor de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel en Uithoorn.

De missie van AM Groep luidt: "AM Groep stimuleert en ondersteunt mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt om zichzelf te ontwikkelen met als doel het vinden van een zo regulier mogelijke arbeidsplaats."

Medewerkers moeten zich optimaal kunnen ontwikkelen, rekening houdend met huncapaciteiten. Doorstroom en uitstroom van de medewerkers naar een zo reguliermogelijke arbeidsplaats is hierbij het doel.

Om aan het bieden van arbeid onder aangepaste omstandigheden te kunnen voldoen, levert de AM Groep uiteenlopende producten en diensten aan het bedrijfsleven en de overheid. Naast het invullen van de maatschappelijke verantwoordelijkheid, is de AM Groep daarmee een efficiënte- en klantgericht werkende onderneming.

Per 1 januari 2008 is de nieuwe Wet Sociale Werkvoorziening van kracht geworden. Medio 2008 zijn de hierbij benodigde verordeningen vastgesteld.

De beleidsmatige invulling van de nieuwe wetgeving is belegd in de nota Modernisering WSW, 2^e fase, die op 17 september 2009 door de gemeenteraad is vastgesteld. Met deze nota is tevens besloten tot het wijzigen van de vigerende Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningschap Amstelland en de Meerlanden (GR), waarbij de verantwoordelijkheden van de gemeenteraden los worden gekoppeld van de GR en worden overgedragen aan de gemeenteraden. Een dergelijke regeling doet meer recht aan het duale stelsel binnen de gemeenten. De gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling is in het voorjaar 2010 door de gemeenteraden vastgesteld.

Doelstellingen

In de nota Modernisering WSW zijn ook een aantal doelstellingen benoemd ten aanzien van de prestaties van AM Groep. Daarbij is bepaald dat maximaal 1/3 van de WSW- medewerkers werkt op

een beschutte werkplek binnen het sw-bedrijf en dat minimaal 2/3 werkt op locatie, via detacheren of Begeleid Werken.

Medio 2011 werkte 28,2% op een beschutte werkplek binnen de muren van het SW bedrijf en 71,8% daarbuiten. Hiermee is de beoogde doelstelling ruim gerealiseerd.

Een andere doelstelling is gelegen in de verkorting van de wachtlijst. Hierbij moet aangetekend worden dat de mogelijkheden hiertoe sterk afhankelijk zijn van de jaarlijks voor het Rijk vast te stellen taakstellingen. Eind 2010 stonden vanuit de gemeente Haarlemmermeer 59 personen met een Wsw-indicatie op de wachtlijst. De wachtlijst is in 2010 sterk afgenomen. Medio 2011 staan er nog 37 personen vanuit de gemeente Haarlemmermeer op de wachtlijst. De gemiddelde wachttijd bedraagt 10, 2 maanden.

Gemeentelijke bijdrage aan AM Groep

AM Groep ontving tot en met 2008 jaarlijks van de gemeenten een bijdrage (gemeentelijke bijdrage). In 2008 is het maximum bereikt voor de vorming van een egalisatiereserve van AM Groep ter hoogte van 20% van de totale exploitatiekosten. Hierdoor is deze bijdrage vanaf 2009 niet langer noodzakelijk en derhalve beëindigd. De totale egalisatiereserve van AM Groep bedroeg ultimo 2011 € 3.587.000.

Sociaal Herinvesteringsfonds

Met de vaststelling van de nota Modernisering Wsw, 2^e fase in september 2009 in de gemeenteraad is ondermeer bepaald om een Sociaal Herinvesteringsfonds in te stellen, om fluctuaties in de taakstelling (gedeeltelijk) op te vangen. De voeding van dit fonds bestaat uit de bonussen van het Rijk voor de gerealiseerde plaatsen Begeleid Werken alsmede de positieve resultaten van de exploitatie van AM Groep, na aftrek van de aanvulling van de egalisatiereserve tot het vastgestelde maximum.

Na vaststelling van de jaarrekening 2010 van de AM Groep bedraagt de hoogte van het Sociaal Herinvesteringsfonds € 824.330 voor de gemeente Haarlemmermeer. In 2011 zal nog een beroep worden gedaan op het Sociaal Herinvesteringsfonds.

Toekomst Wsw

Met ingang van 1 januari 2013 treedt mogelijk de Wet werken naar vermogen in werking. In deze wet worden de WWB, Wajong en Wsw samengevoegd. Het kabinet voert met de invoering van deze wet forse bezuinigingen door op de dan gecombineerde budgetten voor de uitvoering van de Wsw en de re-integratie van bijstandsgerechtigde burgers. Men is van mening dat met name de sociale werkvoorziening met fors mindergeld toekan. De Rijksbijdrage voor de Wsw zal in 2015 maar liefst een kwart lager zijn dan in 2010! De uitgaven voor de sociale werkvoorziening drukken daardoor zwaar ophetontschotte re-integratiebudget. Bij ongewijzigd beleid geven gemeenten in 2015 gemiddeld bijna 70% van het totale budget uit aan de uitvoering van de socialewerkvoorziening. Het budget in Haarlemmermeer bedraagt in 2011 € 11.961.232. In 2015 bedraagt dit budget naar verwachting € 8.851.769. De kosten in dat jaar bedragen € 8.303.884. Zodoende resteert in 2015 slechts een budget van € 547.885 voor re-integratie.

Hoewel de situatie voor elke gemeente anders uitpakt, leiden de kortingen op hetontschotte re-integratiebudget en de kortingen op de sociale werkvoorziening er zonder uitzondering voor dat er nauwelijks geld overblijft voor de re-integratie van andere doelgroepen. Gemeenten staan danook voor scherpe keuzes ten aanzien van de uitvoering van de sociale werkvoorziening enerzijds en de re-integratie van burgers met een beperking anderzijds. Deze keuzes zijn bovendien vaak nauw met elkaar verbonden. Het SW bedrijf voert in onze gemeente immers een groter of kleiner deel van de re-integratie voor mensen meteen beperking uit.

Stichting Openbaar Primair Onderwijs Haarlemmermeer (SOPOH)

Per 1 januari 1999 is het bestuur van het openbaar primair onderwijs in Haarlemmermeer overgedragen van de gemeente aan een daartoe opgerichte stichting 'SOPOH'.

Deze stichting is belast met de uitoefening van het bevoegd gezag van de openbare scholen voor (speciaal) basisonderwijs, een en ander conform artikel 48 van de Wet op het primair onderwijs 'Instandhouding openbare school door een stichting'. In het betreffende artikel is onder meer beschreven waaraan de statuten van de stichting dienen te voldoen.

Kenmerken daarbij zijn:

- met uitzondering van de opheffing van scholen worden alle taken en bevoegdheden van het bevoegd gezag door SOPOH uitgeoefend;
- vaststelling begroting/jaarrekening na instemming gemeenteraad;
- benoeming bestuursleden door gemeenteraad;
- statuten en wijziging van de statuten, na instemming raad;
- gemeenteraad is in geval van ernstige taakverwaarlozing door bestuur of functioneren in strijd met de wet bevoegd zelf te voorzien in het bestuur van de scholen.

Stichting Samenwerkingsbestuur Dunamare (voortgezet onderwijs)

Op 31 mei 2007 heeft de gemeenteraad ingestemd met de oprichting van de Stichting Samenwerkingsbestuur Dunamare. Dunamare is het bevoegd gezag van onder meer de openbare scholen voor voortgezet onderwijs in de gemeente Haarlemmermeer.

Deze stichting is gebaseerd op artikel 53c van de Wet op het voortgezet onderwijs: 'Bestuurlijke fusie openbare en bijzondere scholen'. De stichting is het bevoegd gezag van zowel openbare als algemeen bijzonder scholen voor voortgezet onderwijs in de regio IJmond, Haarlem en Haarlemmermeer. In het betreffende artikel is onder meer beschreven waaraan de statuten van de stichting dienen te voldoen.

Het toezicht is vastgelegd in het Reglement Uitwerking Toezicht Scholen Openbaar Onderwijs in Haarlemmermeer.

Kenmerken daarbij zijn:

- met uitzondering van de opheffing van een openbare school worden alle taken en bevoegdheden van het bevoegd gezag door Dunamare uitgeoefend;
- jaarlijks overleg inzake begroting/jaarrekening met de gemeente waarin de openbare school is gelegen;
- statuten en wijziging van de statuten, na instemming van de gemeenteraad van de gemeente waarin de openbare school is gelegen;
- in geval van ernstige taakverwaarlozing door het bestuur of functioneren in strijd met de wet, voor zover het openbaar onderwijs betreft, neemt de gemeenteraad van de gemeente waarin de openbare school is gelegen, de maatregelen die hij nodig acht om de continuïteit van het onderwijsproces te waarborgen voor zover het openbaar onderwijs betreft (artikel 53c lid 9 WVO).

Stichting Halt Kennemerland

Het eerste doel van Halt is de veiligheid verhogen door bestijding van jeugdcriminaliteit.

Halt is verantwoordelijk voor het uitvoeren van de Halt-afdoening voor jongeren die voor het eerst zijn aangehouden door de politie voor het plegen van een strafbaar feit, zoals winkeldiefstal, vandalisme en het misbruik maken van 112. De jongeren krijgen een passende leerstraf aangeboden.

Het tweede doel van Halt is het preventief verhogen van het normbesef van jongeren en ouders.

Halt is verantwoordelijk voor het geven van voorlichting op scholen over normen en waarden, levert een bijdrage aan de vuurwerkcampagne, adviseert ketenpartners over de ontwikkeling rond jeugdcriminaliteit en verwijst door bij zorgsignalen.

Prestatieafspraken

- Voorlichting aan scholen. Halt verzorgt voorlichtingen in het basis-, speciaal- en voortgezet onderwijs.
- Informatie en advies voor gemeente, wijk en buurt.
- Signalering, partnership in signaleringsoverleggen.
- Informatie en advies voor het voortgezet onderwijs.
- Vuurwerkcampagne.

Halt levert in 2011 de volgende diensten uit het basispakket en het pluspakket:

Basispakket	
Voorlichting aan scholen	79 voorlichtingen
Informatie en advies voor gemeente, wijk en buurt	80 uur
Signalering, partnership in signaleringsoverleggen (casusoverleg Veiligheidshuis, risico-overleg 12+)	80 uur
Informatie en advies voor het voortgezet onderwijs	40 uur
Vuurwerkcampagne	61 voorlichtingen
Pluspakket	
Extra voorlichtingen voortgezet onderwijs	7 voorlichtingen
Luilak	30 uur
Project 'Nuchter op straat	30 uur

Financiële aspecten

Met alle deelnemende gemeenten in de regio Kennemerland is een dienstverleningsovereenkomst afgesloten. Hierin staan de rechten en plichten vermeld tussen de dienstafnemende gemeenten en de dienstverlener. De dienstverleningsovereenkomst geeft Halt garantie dat zij voor de periode van 2008-2012, onder minimaal gelijkblijvend budget aanspraak kan maken op gelden van de gemeenten. De overeenkomst is in werking op 1 januari 2008 en eindigt op 31 december 2012. De gemeenten verplichten zich tot het afnemen van het basispakket en hebben een keer per jaar de mogelijkheid om extra producten af te nemen. De gemeente Haarlemmermeer heeft hiervoor een budget van € 71.928 gereserveerd.

Recreatieplas Haarlemmermeer BV

De Recreatieplas Haarlemmermeer BV is een Publiek Privaat Samenwerkingsverband van de gemeente en een private partij en is opgericht in 1994 met als doelstellingen het winnen en verkopen van zand en het inrichten van de zandwinput bij Hoofddorp-Toolenburg tot recreatiegebied-stadspark. De zandwinning heeft voor projecten in Haarlemmermeer van korte transportafstand zandleveranties mogelijk gemaakt en heeft financiële middelen gegenereerd voor de gebiedsaanleg en om de onderhoudslasten van het gebied voor tien jaar te dekken. De vennootschap heeft dit project eind 2010 voltooid en afgewikkeld en is thans in 'slapende fase' in afwachting van de mogelijke aanpak van een nieuw zandwin-recreatieproject in Park21. Hierover zullen de twee aandeelhouders in 2012 een besluit nemen, na besluitvorming in de raad in het voorjaar 2012 over de haalbaarheid van Park21.

Recreatieschap Spaarnwoude

De gemeente Haarlemmermeer neemt sinds 1970 samen met de gemeenten Haarlem, Velsen, Haarlemmerliede & Spaarnwoude en Amsterdam en de provincie Noord-Holland deel in de Gemeenschappelijke Regeling Spaarnwoude (GRS).

Voor Haarlemmermeer heeft de portefeuillehouder Recreatie zitting in het Dagelijks en Algemeen bestuur van het schap.

Doel van de GRS is het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openluchtrecreatie, het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu en het tot stand brengen en onderhouden van een landschap dat hierop is afgestemd.

De participanten dragen gezamenlijk zorg voor het beheer en ontwikkeling van dit gebied dat grotendeels samenvalt met de Bufferzone Amsterdam-Haarlem. Ook het toezicht op en handhaven van de Algemene Verordening Spaarnwoude maakt onderdeel uit van het beheer.

Het werkingsgebied van de GRS betreft het Recreatiegebied Spaarnwoude (oud), in totaal ca. 2700 ha. In 2008 is, conform gemaakte bestuurlijke afspraken, de GRS gewijzigd als gevolg van de toevoeging van nieuwe groen- en recreatiegebieden (Spaarnwoude nieuw) in Haarlemmermeer noord en in westelijk Amsterdam (deelgebieden Boseilanden, Groene Weelde, Groene Carré zuid en west, Park Zwanenburg, Tuinen van West in totaal ca. 350 ha). In 2011 is het deelgebied Plesmanhoek opgeleverd en in beheer genomen. De in aanleg zijnde deelgebieden Buitenschot (wordt gecombineerd met geluidwerende grondribsels), Park Zwaanshoek-noord, Park Vijfhuizen en volgende fasen in Tuinen van West, zullen de komende jaren hier nog aan worden toegevoegd. Het vanaf 2008 nieuw te exploiteren en te beheren groen areaal betreft enerzijds de taakstelling uit het Strategisch Groen Project (SGP/Recreatie om de Stad-RodS) en anderzijds nieuwe gebieden die door Stichting Mainport & Groen (SMG) worden gerealiseerd. Aan het totale recreatieschapsgebied zijn in 2011 ca. 5,5 miljoen bezoeken gebracht.

Het recreatieschap heeft jaarlijks uitgaven en inkomsten door beheer, investeringen en exploitatie van het recreatiegebied. De totale uitgaven bedragen in 2011 € 8,3 miljoen; de participanten financieren hiervan € 2,3 miljoen. Wij dragen per jaar 3,5% (in 2011 was dit € 51.100,-) bij in het exploitatiesaldo van het oude recreatieschap en voor de nieuwe gebieden 25% (in 2011 was de bijdrage € 228.200,-). Het resultaat van de exploitatie van het recreatieschap was in 2011 gunstiger dan begroot. Dat is deels te wijten aan kosten die zijn doorgeschoven naar 2012 aangezien enkele nieuwe deelgebieden nog niet zijn opgeleverd en in beheer genomen. Anderszijds zijn er door het schap hogere baten ontvangen uit evenementen en onroerend goed beheer.

Gelet op de teruglopende bestemmingsreserves en de verslechterende overheidsfinanciën is het schapsbestuur in 2010 een herijkingsoperatie gestart voor het beleid & beheer en de financiering daarvan. Over de bezuinigingen en mogelijke maatschappelijke effecten daarvan zal het recreatieschap begin 2012 met de participanten overleg voeren.

Daarna zullen de resultaten van herijking van beleid en beheer in relatie tot de ruimtelijke ontwikkeling van het schapsgebied voor de langere termijn, in een begrotingswijziging 2012 van het recreatieschap verwerkt gaan worden.

De provincie Noord-Holland (voorzitter van het schap) heeft in 2010 het initiatief genomen om samen met de participanten een Ontwikkelingsvisie voor de Bufferzone Spaarnwoude op te stellen. De betrokken partijen hebben in 2011 daartoe een Intentieverklaring ondertekend en verschillende ontwikkelingsscenario's doen opstellen. De concept Ontwikkelingsvisie zal door de stuurgroep in februari 2012 worden vastgesteld en vervolgens aan de participanten worden voorgelegd.

Bestuurscommissie Meerlanden

Per 15 december 2009 is de Bestuurscommissie Meerlanden BWS door Stadsregio Amsterdam opgeheven. De accountantscontroles hebben enkele jaren geleden door gemeente, SRA en min. van VROM plaatsgevonden en goedkeuring is verleend. In 2011 hebben geen verrekeringen met de gelden van de bestuurscommissie plaats gevonden. In 2012 zullen voorstellen worden voorgelegd over de bestemming van deze gelden en het opheffen van de bestuurscommissie.

De Meerlanden Holding NV

De Meerlanden Holding N.V. (DMH) is onder andere werkzaam op het gebied van de inzameling, verwerking en recycling van afvalstoffen, straatreiniging en gladheidbestrijding. DMH is een overheidsgedomineerde afval- en reinigingsorganisatie van en voor de deelnemende gemeenten: Haarlemmermeer, Aalsmeer, Heemstede, Noordwijkerhout, Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Bennebroek/Bloemendaal, Diemen en tenslotte Lisse. In 1996 is besloten tot het oprichten van deze NV, hetgeen in 1997 is geëffectueerd.

De rol van bestuurder/eigenaar wordt op bestuurlijk niveau ingevuld door de portefeuillehouder financiën, die zitting heeft in de aandeelhoudersvergadering. De rol van opdrachtgever/klant wordt op bestuurlijk niveau vervuld door het college als totaal.

Financieel belang

Door het toetreden van de gemeente Lisse en Hillegom is onze procentuele deelneming gedaald van 54,5 tot 50,4, welk bezit bestaat uit 92.549 gewone aandelen en één prioriteitsaandeel. De nominale waarde per aandeel bedraagt € 46,00; de intrinsieke (werkelijke) waarde bedraagt per 31 december 2009 evenwel €107. Vergeleken met ons rente-omslagpercentage van 5, bedraagt het rendementspercentage (gelet op de intrinsieke waarde per gewoon aandeel) over 2010 4,5 % De winst bedroeg in 2010 € 2, miljoen (vergelijk 2009 € 2,8 miljoen), waarvan € 0,8 miljoen als dividend wordt uitgekeerd. Ons aandeel daarin bedraagt bijna € 0,4 miljoen en dit lag € 15.000 hoger dan wat we begroot hebben.

Ontwikkelingen

In 2011 is gestart met de uitvoering van het afvalbeleidsplan. Aandachtspunten voor 2011 waren containerregistratie, de inzameling van kunststoffen en zwerfafval. Daarnaast is gewerkt aan de borging van (de uitvoering van) het afvalbeleid in de organisatie. Voorts zijn in 2011 nieuwe contracten afgesloten voor gladheidbestrijding, straatreiniging, zwerfafval, volksgezondheid en markten.

In 2011 is een start gemaakt met het registreren van alle rolemmers. Aan de hand van de evaluatie van de eerste fase zal uitrol over de gehele gemeente plaatsvinden.

De inzameling van kunststof is geëvalueerd. Omdat het rijksbeleid ná 2012 ten aanzien van de (vergoeding van de) kunststofinzameling nog niet bekend is, wordt bij het optimaliseren van de inzameling van kunststof een pas op de plaats gemaakt. Op het moment dat hier meer duidelijkheid over is, zal een aantal scenario's voor de optimalisatie van de kunststofinzameling nader worden uitgewerkt.

Inmiddels is de vergistinginstallatie in gebruik genomen. Het eerste gas is eind september teruggelieferd aan het gasnet. Op hetzelfde moment worden ook de tarieven voor de verwerking van gft-afval naar beneden bijgesteld. Onder voorbehoud van deelname van de andere aandeelhouders hebben wij een garantie verstrekt van bijna € 5,6 miljoen.

Beleidsvoornemens

De gemeente Haarlemmermeer heeft, evenals een aantal andere gemeenten, een deel van haar aandelen verkocht aan de gemeente Hillegom. Conform het beleidsvoornemen behouden wij wel een meerderheidsbelang. Inmiddels is een conceptakte van verkoop, koop en levering opgesteld. Na formele besluitvorming door ons college kan verdere formele afwikkeling plaatsvinden.

De statutenwijziging, zoals aangekondigd in het beleidsvoornemen 2011, heeft plaatsgevonden, waardoor gemeente op juridisch veilige wijze kan inbesteden bij de Meerlanden.

Prestatie-afspraken

De door DMH uit te voeren taken zijn in overeenkomsten vastgelegd. Deze afspraken hebben betrekking op afvalinzameling, straatreiniging, zwerfafval en volksgezondheid.

Een deel van de taken zijn werkzaamheden die frequent en volgens een vast patroon uitgevoerd worden, zoals de afvalinzameling. Het uitvoeren van deze taken wordt steekproefsgewijs en op basis van meldingen en klachten gecontroleerd. Andere taken, zoals straatreiniging en zwerfafval, worden op uitgevoerd aan de hand van beeldbestekken.

Rapportages

Er is periodiek overleg en jaarlijks wordt door DMH in het Jaarverslag verantwoording afgelegd en wordt een Jaarrapportage opgesteld. Hierin wordt gerapporteerd over de prestaties, de ontwikkelingen en het effect op de aanneemsom.

De Waterwolf Dienstverlening Buitenruimte BV (WDB)

Sinds 1 januari 2009 bezit de gemeente 100% van de aandelen van de Waterwolf Dienstverlening Buitenruimte BV. Met de Waterwolf nieuwe stijl is een vennootschap neergezet die zich ook als leerwerkbedrijf richt op re-integratietaken.

De Waterwolf BV verricht in opdracht van de gemeente (klein)onderhoud aan groen- en civieltechnische voorzieningen in de openbare ruimte, waaronder de begraafplaatsen. Dit doen zij op basis van uitvoeringsovereenkomsten (bestekken) alsmede door middel van de inzet van zogenaamde servicebussen.

Tevens zijn met de Waterwolf langlopende contracten (beeldbestekken) afgesloten voor het groenonderhoud in Hoofddorp (gebieden 2 en 3) en voor het beheer en onderhoud van de gemeentelijke begraafplaatsen. Buiten deze bestekken verricht de Waterwolf nog een breed scala aan andere diensten, waaronder de bediening van de beweegbare bruggen.

Over 2010 heeft Waterwolf een verlies van € 329.000,-- behaald, waar de winst over 2009 nog € 847.000,-- bedroeg. De voornaamste verklaring voor het verlies is de voorziening die is opgenomen voor verlieslatende contracten en ontvangen claims. Na de verwerking van het verlies bedraagt het eigen vermogen € 1.485.000,9,--. Wij hebben de aandelen voor € 1,1 miljoen op de balans gewaardeerd, dus het eigen vermogen is hoger. Vanaf 2011 wordt weer een voordelig resultaat verwacht bij de Waterwolf.

Bestuursforum Schiphol en Schiphol Area Development Company (SADC)

Bestuursforum Schiphol (BFS)

In 1987 zijn wij met de gemeente Amsterdam en de provincie Noord-Holland een samenwerkingsverband aangegaan, het Bestuursforum Schiphol (BFS). De Schiphol Group neemt deel in dit samenwerkingsverband als gekwalificeerd adviseur. Door met elkaar samen te werken is de basis gelegd voor een gezamenlijk ruimtelijk-economisch beleid bij nieuwe uitbreidingsplannen op en rond de luchthaven. Het BFS adviseert over beleid en beleidsinstrumenten voor een effectieve en efficiënte ruimtelijk economische ontwikkeling van de Schipholregio.

Schiphol Area Development Company (SADC)

SADC is het belangrijkste uitvoeringsinstrument van het BFS en is in 1987 opgericht door de vier vorenstaande partijen. De kerntaken van dit regionale ontwikkelingsbedrijf zijn gebiedsontwikkeling, (inter)nationale marketing en promotie en het verbinden van publieke en private partijen. In 2009 is door partijen besloten tot versterking van de regionale samenwerking waardoor SADC zich kan vergroten, verbreden en verdiepen. De partijen, die ieder voor 25% deelnemen in SADC, hebben besloten om met maximaal € 80 miljoen aanvullend kapitaal de voornoemde versterking van SADC te realiseren. In 2011 heeft iedere aandeelhouder € 9,2 miljoen gestort van het per aandeelhouder maximaal aanvullend op te vragen kapitaal ad € 20 miljoen.

Visie en doelen van de gemeente expliciteren door jaarlijkse beleidsvoornemens van betreffende verbonden partij

Bestuursforum Schiphol (BFS)

Het BFS heeft de Ruimtelijk Economische Visie Schipholregio 2009 – 2030 geformuleerd in samenwerking met de Schiphol Group en SADC. Jaarlijks stelt het BFS de Monitor Ontwikkelingsstrategie REVS vast. De Monitor rapporteert over zaken als kantorenleegstand, marktopname, werkgelegenheid en bedrijfsverplaatsingen.

Schiphol Area Development Company (SADC)

In het Strategisch Meerjaren Plan (SMP) beschrijft SADC voor een periode van vijf jaren de voorgenomen plannen en activiteiten, de verwerving, de uitgifte en vervreemding van gronden en de financiële prognoses. Jaarlijks wordt het SMP geactualiseerd. Het SMP wordt nader uitgewerkt in het bedrijfsplan, welke eveneens jaarlijks wordt geactualiseerd. Dit bedrijfsplan geeft aan op welke wijze de investeringen en financieringsrisico's beheersbaar blijven.

Kernprestaties van betreffende verbonden partij (SMART) voor het jaar

Bestuursforum Schiphol (BFS)

Jaarlijks wordt er een geactualiseerde monitor vastgesteld. De monitor is een check op de voortgang van het programma en levert informatie om het programma te kunnen bijstellen. De Monitor Ontwikkelingsstrategie 2010 is in oktober 2011 vastgesteld.

Schiphol Area Development Company (SADC)

Jaarlijks actualiseert SADC haar Strategisch Meerjaren Plan alsmede haar bedrijfsplan. In 2011 heeft actualisatie plaatsgevonden en is veel aandacht uitgegaan naar de financierbaarheid van de gebiedsontwikkeling(en).

Financiële aspecten

Bestuursforum Schiphol (BFS)

Het BFS is geen juridische en/of fiscale entiteit en beschikt daardoor ook niet over eigen werkkapitaal dan wel een eigen exploitatie. Iedere aan deze samenwerking verbonden partij neemt de daaraan verbonden eigen kosten voor eigen rekening. Er worden dus geen bijdragen verstrekt.

Schiphol Area Development Company (SADC)

Per ultimo 2010 beschikt SADC over een eigen vermogen van € 23,4 miljoen en behaalde over 2010 een winst van € 0,3 miljoen. SADC kent geen (jaarlijkse) gemeentelijke bijdrage. Doordat het aandelenkapitaal van SADC wordt uitgebreid met maximaal € 80 miljoen, zal de gemeente Haarlemmermeer als 25%-aandeelhouder maximaal € 20 miljoen gaan verstrekken.

Risico's

Bestuursforum Schiphol (BFS)

De afspraken, die in het BFS worden gemaakt over de ruimtelijke ontwikkeling in en om de luchthavenregio, dienen de bestuurlijke goedkeuring te hebben van ieder van de samenwerkende partijen. Een bestuurlijk risico kan zich voordoen wanneer de uitwerking van gemeentelijk beleid of gemeentelijke uitvoering strijdig wordt met de gemaakte BFS-afspraken.

Schiphol Area Development Company (SADC)

SADC is een uitvoeringsorganisatie, waarbij de BFS-afspraken leidend zijn. Doordat dezelfde partijen in BFS als in SADC participeren is de kans op een bestuurlijk risico nagenoeg nihil.

Doordat deze uitvoeringsorganisatie geen beleid formuleert of initieert zijn er geen beleidsmatige risico's. Het financiële risico verbonden aan SADC is voor de gemeente maximaal het teniet gaan van de waarde van de deelneming SADC. De waarde van de deelneming SADC is in 2011 toegenomen van € 6,7 miljoen naar € 15,9 miljoen als gevolg van de opvraging van € 9,2 miljoen van de maximaal € 20 miljoen kapitaalinjectie per aandeelhouder in SADC.

NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor maatschappelijk belang. De BNG draagt met gespecialiseerde financiële dienstverlening bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Deelname in het maatschappelijk kapitaal van de NV voorziet in het (gemeenschappelijk) behartigen van de belangen in de kapitaalbehoefte van gemeenten. Onze deelname omvat een totaalbedrag van € 151.000 en bestaat uit 60.372 aandelen.

In totaliteit zijn er 55.690.720 aandelen dus onze invloed (0,1 % van de aandelen) is beperkt. De aandelen zijn zeer beperkt verhandelbaar (alleen onder de aandeelhouders). Over 2010 is in werkelijkheid € 138.856 uitgekeerd en dit betrof € 2,30 per aandeel. Over 2009 bedroeg de dividenduitkering € 2,50 per aandeel. In het eerste half jaar 2011 was de winst van de BNG € 44 miljoen hoger dan het jaar daarvoor. De verwachting is dus dat het dividend over het boekjaar 2011 minimaal gelijk is aan dat van 2010. De BNG heeft de hoogst mogelijke kredietrating van de kredietbeoordelaars (triple A).

Cocensus

Op 1 januari 2007 is de gemeenschappelijke regeling (GR) Cocensus van start gegaan. De gemeenten Haarlemmermeer en Haarlem hebben hun uitvoerende taken op het gebied van lokale belastingen bij Cocensus ondergebracht. In de loop van 2009 is de Gemeenschappelijke Regeling uitgebreid met de gemeenten Hillegom en Beverwijk. In 2011 zijn voorbereidingen getroffen voor de toetreding van de gemeenten Oostzaan en Wormerland.

Cocensus verricht voor Haarlemmermeer werkzaamheden op het gebied van het heffen en innen van belastingen, beantwoorden van bezwaarschriften, het uitvoeren van de wet WOZ (waardebepaling onroerende zaken) en ondermeer de kwijtschelding van belastingen. Haarlemmermeer behoudt daarin de regie, het beleid en de controle. De gemeente en Cocensus werken intensief samen.

Het algemeen bestuur bestaat uit twee wethouders van de deelnemende gemeenten. De gemeenten Haarlem en Haarlemmermeer hebben in het algemeen bestuur meervoudig stemrecht. De gemeenten Hillegom en Beverwijk hebben enkelvoudig stemrecht.

Tot de bevoegdheden van het algemeen bestuur behoren, onder meer:

- het vaststellen en wijzigen van de begroting;
- het vaststellen van de rekening;
- het vaststellen van de organisatiestructuur;
- het aangaan van geldleningen en van rekening-courant overeenkomsten;
- het uitlenen van gelden;
- het vaststellen van de bijdragen van de deelnemers in Cocensus en de wijze van betaling daarvan.

Voorzitter van het algemeen en dagelijks bestuur is onze wethouder Financiën. Cocensus is gevestigd in kantoor Pluspoint in Hoofddorp.

Hoofdvaart BV

De Hoofdvaart B.V. is opgericht in 2010, is een 100% gemeentelijke deelneming en heeft als doel het participeren en optreden als commanditair vennoot in de commanditaire vennootschappen zoals GEM A4 Zone West en GEM President. In de vergadering van aandeelhouders is uitsluitend de gemeente bestuurlijk vertegenwoordigd en wel door de wethouder van Financiën in zijn hoedanigheid als aandeelhouder. In 2010 is € 18.000 gestort aan aandelenkapitaal. De Hoofdvaart B.V. participeert nu in de GEM A4 Zone West CV en de GEM President CV.

De Hoofdvaart B.V. heeft ultimo 2011 € 6.067.233 geleend van de gemeente Haarlemmermeer. De Hoofdvaart leent de opgenomen gelden direct weer uit aan een of meerdere C.V.'s. De C.V.'s gebruiken de van de Hoofdvaart B.V. geleende middelen voor de ontwikkeling van de projecten A4 Zone West en de President. De toename van € 3.488.037 in 2011 betreft voor € 250.000 een toename van het commanditaire kapitaal van de GEM A4 Zone West (ten behoeve van financiering bedrijfsvoeringactiviteiten) en voor het overige een toename van het commanditaire kapitaal GEM President (ten behoeve van financiering inbreng gronden en van financiering bedrijfsvoeringactiviteiten). De geldlening aan de Hoofdvaart B.V. is geformaliseerd door middel van een rekening-courantovereenkomst. De maximale omvang van de geldlening aan de Hoofdvaart mag € 60 miljoen bedragen, € 50 miljoen voor de GEM A4 Zone West en € 10 miljoen voor de GEM

President. De inschatting is dat de maximale omvang van de geldlening voldoende is voor beide ontwikkelingen.

GEM A4 Zone West Beheer CV

Deze CV is aangegaan door de Hoofdvaart BV (33%), SRE Participaties BV (33%), SADC Participaties BV (33%) en GEM A4 Zone West BV (1%). In deze CV worden alle kosten en opbrengsten van de gezamenlijke grondexploitatie A4 Zone West verantwoord alsmede vindt de volledige financiering van betreffende exploitatie plaats. In de vergadering van vennoten is de gemeente bestuurlijk vertegenwoordigd door de directeur van de Hoofdvaart BV, zijnde de gemeentesecretaris van de gemeente Haarlemmermeer.

GEM President Beheer CV

Deze CV is aangegaan door de Hoofdvaart BV (49%), SADC Participaties BV (49%) alsmede GEM President Beheer BV (2%). In deze CV worden alle kosten en opbrengsten van de gezamenlijke grondexploitatie President 1.2 verantwoord evenals de volledige financiering van betreffende exploitatie. In de vergadering van vennoten is de gemeente bestuurlijk vertegenwoordigd door de directeur van de Hoofdvaart BV, zijnde de gemeentesecretaris van de gemeente Haarlemmermeer.

Beheer B.V. GEM A4 Zone West en President

De beheer B.V.'s zijn opgericht om de noodzakelijke beheeractiviteiten van betreffende projecten te initiëren dan wel uit te voeren. In de GEM A4 Zone West Beheer B.V. nemen SADC (Schiphol Area Development Company), SRE (Schiphol Real Estate) en de gemeente Haarlemmermeer deel, ieder voor € 6.000. In de GEM President Beheer B.V. nemen SADC en de gemeente Haarlemmermeer ieder voor € 9.000 deel. In de vergadering van aandeelhouders is de gemeente bestuurlijk vertegenwoordigd door de gemeentelijke aandeelhouder, zijnde de wethouder van Financiën.

Grondbeleid

Vastgelegd grondbeleid

Het huidige grondbeleid in de gemeente Haarlemmermeer wordt vorm gegeven middels de volgende nota's:

- Verordening grondzaken 2006
- Nota strategisch grondbeleid 2011-2015
- Grondprijzennota 2011
- (tussentijds) Meerjarenperspectief grondzaken (t)MPG 31-12-2010 en 1-6-2011
- Nota reserve grondzaken 2008
- Reserve ruimtelijke investeringen Haarlemmermeer (reserve RIH) 2010
- Nota vaststellen waardering strategische gronden 2011

Naast deze nota's is het Voorontwerp Structuurvisie van belang (met name hoofdstuk 6 Ontwikkelingsstrategie) in verband met de relatie die daarin wordt gelegd tussen de bedragen die in het anterieure spoor worden gevraagd aan ontwikkelaars en de ruimtelijke ontwikkelingen die daarmee vanuit het RIH worden gefinancierd. In de Structuurvisie zal deze ontwikkelingsstrategie worden overgenomen en uitgewerkt.

Nieuwe nota strategisch grondbeleid 2011-2015

De raad heeft de nieuwe nota strategisch grondbeleid vastgesteld op 8 december 2011. In de verordening grondzaken van 2006 is onder andere opgenomen dat om de vier jaar een nota moet worden opgesteld. De eerste nota is in 2007 door de raad geaccordeerd.

De gemeente Haarlemmermeer staat nog steeds voor een grote ruimtelijke opgave. In de ontwerpstructuurvisie Haarlemmermeer wordt uitgegaan van de bouw van circa tienduizend woningen buiten stedelijk gebied en circa vijfduizend woningen binnen stedelijk gebied in Haarlemmermeer. Ook zijn er andere grote projecten zoals de omlegging A9 Badhoevedorp, de ontwikkeling van de A4 zone West, de ontwikkeling in de Zuidrand Hoofddorp en Park 21. Hoewel de ruimtelijke uitdaging groot is, noopt de economische realiteit de gemeente wel tot het besef dat de afzet en productie mogelijk in een ander tempo verloopt dan de gemeente de afgelopen periode waarin ondermeer de Vinex-locaties zijn gerealiseerd, gewend was. Dit vereist op een aantal onderdelen een andere inzet van de instrumenten voor grondbeleid. De afspraken met de regio partijen in het kader van Plabeka vergen een insteek die verder reikt dan alleen het eigen gemeentelijk grondgebied. Ook hiermee moet de komende jaren rekening worden gehouden.

In de nota worden de instrumenten van grondbeleid beschreven en beleidskaders aangegeven. Net als in de vorige nota wordt gekozen voor actief ontwikkelbeleid, waarbij selectieve verwerving van strategische gronden een van de pijlers is.

Daar waar het niet mogelijk is grond te verwerven, zal de gemeente haar publiekrechtelijke instrumentarium benutten om de gewenste ruimtelijke ontwikkeling zo goed mogelijk te sturen. Kostenverhaal vindt bij voorkeur plaats via een anterieure overeenkomst.

In aanvulling op het huidige strategisch grondbeleid zijn nu ook de volgende uitgangspunten opgenomen:

- bij de onderhandelingen over een anterieure overeenkomst uit te gaan van een bijdrage aan ruimtelijke ontwikkelingen;
- grondexploitatieprojecten elke vier jaar te herzien of eerder als de 10%-grens wordt overschreden;
- aan de bestaande categorieën, waarvoor voor uitgifte in erfpacht tot de mogelijkheden behoort, toe te voegen goedkope woningen (sociale woningbouw), kantoren- en bedrijventerreinen en maatschappelijke voorzieningen met winstoogmerk.

Bijdrage ruimtelijke ontwikkelingen

In de nieuwe nota is het onderhandelingskader met betrekking tot de anterieure overeenkomst nader ingevuld met een bijdrage aan ruimtelijke ontwikkelingen (groen en infrastructuur). Dit is één van de belangrijke aanvullingen. De bijdragen zijn per categorie (woningen, kantoren, bedrijven en voorzieningen) in een tabel uitgewerkt. Binnen deze kaders zal bij ruimtelijke ontwikkelingen worden getracht in de onderhandelingen deze bijdragen van ontwikkelaars die op eigen grond een bouwplan realiseren, contractueel af te spreken. Deze bijdragen zullen worden gestort in de reserve Ruimtelijke Investerings Haarlemmermeer (reserve RIH).

Wel of niet zelf exploiteren

Als er gronden verworven zijn, zal de gemeente deze alleen kunnen exploiteren of in samenwerking met andere partijen (via een overeenkomst). De gemeente gaat in principe zelf tot exploitatie over als er sprake is van een renderende exploitatie met beperkte risico's.

Overigens blijkt uit de afgelopen jaren dat het aantal gemeentelijke grondexploitaties is teruggelopen (van 21 in 2007 tot 17 in 2011). Bovendien is er een aantal grondexploitaties in voorbereiding die tot nu toe nog niet tot een gemeentelijke grondexploitatie worden omgezet.

Erfpacht

Een andere wijziging ten opzichte van de vorige nota betreft een uitbreiding van de categorieën voor uitgifte in erfpacht. De bestaande categorieën zijn maatschappelijke voorzieningen zonder winstoogmerk en laagwaardige bedrijventerreinen. Daaraan worden nu toegevoegd goedkope woningen (sociale woningbouw) en maatschappelijke voorzieningen met winstoogmerk. Hiermee kan de gemeente tegemoet komen aan de vraag vanuit de markt en kan ze tevens langdurig behoud van kwaliteit zoals duurzaamheid, trachten te waarborgen

Grondzaken, vier projectcategorieën

In het Meerjarenperspectief Grondzaken (MPG) wordt halfjaarlijks, per 30-6 en per 31-12 gerapporteerd over de financiële stand van vier projectcategorieën:

1. actieve grondexploitaties
2. projecten in voorbereiding
3. projecten met overeenkomst
4. mutaties strategische gronden

De rapportage per 30-6 wordt het tussentijds Meerjarenperspectief Grondzaken genoemd (tMPG). In het MPG wordt primair gerapporteerd over financiën en op hoofdlijnen over de inhoudelijke voortgang van projecten. De wethouder Grondzaken geeft middels het MPG, vanuit zijn rol als beheerder van de reserve grondzaken, het college en de raad halfjaarlijks inzicht in de saldi en ontwikkeling van al die financiële mutaties in projecten, die kunnen leiden tot mutaties in de reserve grondzaken. Teneinde de gewenste versnelling van het jaarrekeningtraject te bewerkstelligen is het niet mogelijk gebleken de besluitvormingstrajecten van de jaarrekening en het MPG per 1-1-2012 te koppelen. Wel zijn de belangrijkste cijfers per 1-1-2012 vastgesteld. In deze paragraaf is derhalve naast informatie uit het tMPG 30-6-2011 ook summier informatie per 1-1-2012 opgenomen.

Algemene reserve Grondzaken

De Algemene reserve Grondzaken is een risicobuffer voor positieve en negatieve resultaten van grondexploitaties. Afhankelijk van de resultaten vindt respectievelijk een dotatie aan (bij positief resultaat) dan wel een onttrekking uit (bij negatief resultaat) de Algemene reserve Grondzaken plaats. Op grond van regels met betrekking tot de minimale en maximale stand van de Algemene reserve Grondzaken kan er aanvulling dan wel afoming van de reserve plaatsvinden. Een aanvulling wordt onttrokken uit de algemene dekkingsreserve, een afoming wordt gedoteerd aan de algemene

dekkingsreserve. De stand van de Algemene reserve Grondzaken daalt als gevolg van de effecten over 2011 naar € 0.

Rapportage op standlijn 30-6-2011

De raad heeft het laatste tMPG met standlijn 30-6-2011 op 10 november vastgesteld. Enkele belangrijke thema's uit dit tMPG worden hierna beschreven. Zo zijn de effecten van de afspraken in het kader van Plabeka II verwerkt. Dit zien we onder andere terug in de herwaardering van enkele strategische gronden en bij het afsluiten van het project Beukenhorst Oost Oost. Het totale netto contante resultaat van de grondexploitatieprojecten neemt toe van € 38,5 miljoen naar € 44,5 miljoen. Dit resultaat komt tot stand door uiteenlopende factoren. De belangrijkste factor wordt gevormd door de financiële mutatie als gevolg van het afsluiten van Expocentrum (+ € 9,7 miljoen). Hierbij wordt gebruik gemaakt van hetgeen in de voorziening toekomstige verliezen is opgebouwd.

(Bedragen x € 1 miljoen)	NCW				
	MPG 31-12-2010	Project resultaten	tMPG 30-06-2011		MPG 01-01-2012
Winstgevende projecten	76,3	-1,5	74,8	0,7	75,5
Verliesgevende projecten	-37,8	7,5	-30,3	-2,2	-32,5
Totaal NCW resultaat actieve grex projecten	38,5	6,0	44,5	-1,5	43,0

Het beroep op de reserve grondzaken is dit keer omvangrijk. Zo wordt als gevolg van het afsluiten of financieel afronden van plannen € 0,8 miljoen afgeboekt. Als gevolg van het bijstellen van de waardering van strategische gronden wordt een bedrag van € 10,5 miljoen voorzien in de Voorziening verlies gronden. Dit laatste heeft ook gevolgen voor de programmabegroting en is in de cijfers voor de Programmabegroting 2012-2015 en de Najaarsrapportage 2011 verwerkt.

De invloed van de economische crisis zien we bij verschillende projecten terug in vertraging en in acties tot heroverweging van programma's. Zo worden voor de projecten Cruquius, Boseilanden, Nieuwe Kom, Noordrand, Hoofddorp Centrum en Zuidrand de programma's geanalyseerd in relatie tot de marktperspectieven. De uitkomsten hiervan worden betrokken bij het opstellen van het tMPG 30-06-2012.

Ondanks de economische crisis zijn in de verschillende projecten in 2011 grondverkoop gerealiseerd voor een bedrag van € 37,3 miljoen. Dit is ruim 80% van de raming voor 2011. Over 2011 zijn minder winsten gerealiseerd. Begroot was € 3,7 miljoen, gerealiseerd is € 0,8 miljoen. Deze winst heeft betrekking op bedrijventerrein Nieuw-Vennep Zuid en woningbouwproject Nieuw-Vennep Noordrand. Bij beide projecten geldt dat de kosten gedekt zijn door eerdere inkomsten waardoor het mogelijk is om winst te nemen bij daarop volgende verkoopinkomsten.

Strategische gronden

De gemeente verwerft strategische gronden in het kader van een actief ontwikkelbeleid. Daarmee zet zij haar privaatrechtelijke positie in om gebiedsontwikkeling te sturen. De huidige economische situatie leidt er toe dat met nog meer aandacht vooraf beoordeeld wordt of de gewenste, toekomstige ontwikkeling een reëel financieel perspectief biedt. Bij de beoordeling hiervan worden de disciplines vastgoed, planeconomie, ruimtelijke ontwikkeling en financiën betrokken.

In januari 2011 heeft het college de nieuwe waarderingsuitgangspunten strategische gronden vastgesteld. Het bestand is per 31-12-2011 als volgt opgebouwd:

	boekwaarde 31-12-2011	m2	gem. boek- waarde/ m2
Koud	61.443.268	3.270.467	18,79
Lauw	14.479.664	871.580	16,61
Warm	28.881.950	774.808	37,29
Opstal	3.989.443	14.788	
Totaal	108.794.325	4.931.643	

- 'warm' (exploitatieperspectief binnen 10 jaar, maximale waardering van € 60 per m2)
- 'lauw' (exploitatieperspectief tussen 10 en 20 jaar, maximale waardering van € 30 m2)
- 'koud' (exploitatieperspectief na 20 jaar, maximale waardering van € 20 m2).

Voor gronden waarvan de boekwaarde hoger is dan de maximale waardering per m2 is een verliesvoorziening opgebouwd. Op basis van de mutaties in het bestand strategische gronden is de voorziening aangevuld tot € 14.813.000. Zie ook de toelichting op de balans.

Rechtmatigheid

Lasten, baten en balansmutaties in de jaarrekening dienen rechtmatig tot stand te zijn gekomen, dat wil zeggen: volgens de geldende wet- en regelgeving (waaronder gemeentelijke verordeningen). De controle op de rechtmatigheid vindt gedurende het jaar plaats, en richt zich op de beoordeling van de interne beheersing van processen waaruit financiële gevolgen voortkomen. De accountant steunt op deze intern uitgevoerde werkzaamheden.

Lasten, baten en balansmutaties in de Jaarrekening dienen rechtmatig tot stand te zijn gekomen, dat wil zeggen: volgens de geldende wet- en regelgeving (waaronder onze eigen gemeentelijke verordeningen). Hiertoe hebben wij in de door de organisatie uit te voeren financiële processen interne beheersingsmaatregelen opgenomen die bij naleving leiden tot de vereiste rechtmatigheid. Gedurende het jaar hebben wij door controles op de uitgevoerde financiële beheershandelingen vastgesteld of de processen in 2011 correct zijn uitgevoerd en de financiële mutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. De accountant heeft bij zijn externe controle mede op de uitkomst van deze controles gesteund.

Uit onze controles over 2011 is gebleken dat de interne beheersing van de processen over het geheel genomen goed is uitgevoerd. Wij stellen daarmee vast dat de organisatie op het aspect rechtmatigheid in control is. Ook de accountant heeft in zijn managementletter aangegeven dat de gecontroleerde processen ten aanzien van de interne beheersing en rechtmatigheid van voldoende niveau zijn. Zowel uit onze eigen controle als die van de accountant zijn wel enkele verbeterpunten naar voren gekomen die de kwaliteit van de interne beheersing nog verder kunnen verhogen. Wij gaan deze verbeteringen komend jaar uitvoeren.

Jaarrekening

Algemeen	5
Kerngegevens	7
Terugblik 2011	9
Resultaat van de programmarekening 2011	10
Leeswijzer.....	12
Samenstelling college van B&W en gemeenteraad	14
Jaarverslag en toelichting jaarrekening per programma	15
Programma 1: Bestuur	18
Programma 2: Publiekscontact	25
Programma 3: Veiligheid	33
Programma 4: Zorg en Welzijn.....	42
Programma 5: Werk en inkomen.....	57
Programma 6: Jeugd en onderwijs.....	67
Programma 7: Cultuur, sport en recreatie	79
Programma 9: Ruimtelijke ontwikkeling en duurzaamheid	99
Programma 10: Wonen	107
Programma 11: Kwaliteit fysieke omgeving	113
Programma 12: Economische zaken	124
Programma 13: Algemene dekkingsmiddelen.....	133
Paragrafen	140
Dienstverlening.....	143
Lokale heffingen	146
Weerstandsvermogen	149
Onderhoud kapitaalgoederen.....	161
Financiering	167
Bedrijfsvoering.....	170
Verbonden partijen	173
Grondbeleid	188
Rechtmatigheid.....	192
Jaarrekening	193
Balans.....	195
Programmarekening	197
Toelichting op de Balans	199
Niet in de balans tot uitdrukking komende verplichtingen en aanspraken	217
Toelichting op de Programmarekening	220
Overige toelichtingen	223
Overzicht algemene dekkingsmiddelen.....	224
Mutaties reserves	226
Nieuw ingestelde reserves en voorzieningen.....	228
Budgetoverhevelingen.....	230
Onvoorzien	230
Overzicht incidentele baten en lasten	230
Overzicht begrotings- en kredietoverschrijdingen	232

Restantkredieten	234
Grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling	235
Single information Single audit (SiSa).....	240
Overige gegevens.....	249
Controleverklaring	250
Verklarende woordenlijst	251

Balans

Activa (bedragen x € 1.000)	31 december 2011	31 december 2010
Vaste activa		
Materiële vaste activa		
- Investerings met een economisch nut		
• gronden uitgegeven in erfpacht	6.346	8.100
• overige investeringen met een economisch nut	366.067	347.191
- Investerings in openbare ruimte met maatschappelijk nut	32.143	27.283
Totaal materiële vaste activa	404.556	382.574
Financiële vaste activa		
- Kapitaalverstrekkingen aan:		
• deelnemingen	21.562	12.470
- Leningen aan:		
• woningbouwcorporaties	41.105	43.314
• deelnemingen	6.067	2.619
- Overige langlopende leningen u/g	40	40
- Overige uitzettingen met rentetypische looptijd ≥ 1 jaar	25.028	17.031
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden	505	529
Totaal financiële vaste activa	94.308	76.004
Totaal vaste activa	498.864	458.578
Vlottende activa		
Voorraden		
- Grond- en hulpstoffen:		
• niet in exploitatie genomen bouwgronden	93.981	121.778
• overige grond- en hulpstoffen	19	15
- Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	90.472	69.631
Totaal voorraden	184.472	191.424
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar		
- Vorderingen op openbare lichamen	15.358	12.928
- Verstrekte kasgeldleningen	1.523	0
- Overige vorderingen	20.947	44.417
Totaal uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	37.827	57.345
Liquide middelen		
- Kassaldi	59	34
- Bank- en girosaldi	25	61
Totaal liquide middelen	84	95
Overlopende activa		
- Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	16.838	16.656
Totaal overlopende activa	16.838	16.656
Totaal vlottende activa	239.221	265.520
Totaal activa	738.085	724.098

Passiva (bedragen x € 1.000)	31 december 2011	31 december 2010
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
- Algemene reserve	212.870	196.776
- Bestemmingsreserves	123.900	104.347
- Saldo Programmarekening	2.434	3.371
Totaal eigen vermogen	339.204	304.494
Voorzieningen		
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	5.718	8.590
- Onderhoudsegalisatievoorzieningen	4.209	5.368
- Door derden bekleemde middelen	10.655	11.962
Totaal voorzieningen	20.582	25.919
Vaste schulden met rentetypische looptijd ≥ 1 jaar		
- Onderhandse leningen van:		
• binnenlandse banken en overige financiële instellingen	241.959	229.897
- Waarborgsommen	172	159
Totaal vaste schulden met rentetypische looptijd ≥ 1 jaar	242.131	230.056
Totaal vaste passiva	601.917	560.469
Vlottende passiva		
Netto vlottende schulden met rentetypische looptijd < 1 jaar		
- Kasgeldleningen	65.000	75.000
- Bank- en girosaldi	5.201	22.115
- Overige schulden	26.281	20.850
Totaal netto vlottende schulden met rentetypische looptijd < 1 jaar	96.481	117.965
Overlopende passiva		
- Nog te betalen bedragen	29.802	27.620
- Van overheden ontvangen, nog te besteden uitkeringen	9.342	15.203
- Overige vooruitontvangen bedragen	542	2.841
Totaal overlopende passiva	39.686	45.664
Totaal vlottende passiva	136.168	163.629
Totaal passiva	738.085	724.098
Buiten de balans opgenomen borg- en garantstellingen		
- Garantstellingen	27.368	25.872
- Indirecte garantstellingen gemeenschappelijke regelingen	7.714	
- Borgstellingen	247.047	274.013

Programmarekening

Samenvattend

(bedragen x € 1.000)	Originele begroting	Gewijzigde begroting	Rekening	Vershil rekening gewijzigde begroting
	2011	2011	2011	
Saldo baten programma's	332.927	429.602	391.647	-37.955
Saldo lasten programma's	348.347	384.366	356.936	-27.430
Resultaat voor bestemming	-15.420	45.236	34.711	-10.525
Saldo mutaties reserves	16.011	-49.851	-32.277	17.574
Resultaat na bestemming	591	-4.615	2.434	7.049

Baten per programma

(bedragen x € 1.000)	Originele begroting	Gewijzigde begroting	Rekening	Vershil rekening gewijzigde begroting
Programmanaam	2011	2011	2011	
1 Bestuur	72	375	832	457
2 Publiekscontact	2.430	2.430	2.513	83
3 Veiligheid	215	215	150	-65
4 Zorg en Welzijn	2.177	2.306	2.854	548
5 Werk en inkomen	33.940	34.498	35.756	1.258
6 Jeugd en onderwijs	4.560	4.770	5.669	899
7 Cultuur, sport en recreatie	3.484	6.972	6.607	-365
8 Mobiliteit	301	931	960	29
9 Ruimtelijke ontwik. en duurz.	7.281	5.057	5.246	189
10 Wonen	265	6.046	6.046	
11 Kwaliteit fysieke omgeving	26.076	26.543	26.246	-297
12 Economische zaken	2.141	1.693	3.086	1.393
13 Grondzaken	59.507	131.732	86.103	-45.629
13 Algemene dekkingsmiddelen	190.479	206.034	209.577	3.543
Resultaat voor bestemming	332.928	429.602	391.645	-37.957
13 Mutaties reserve product 980	45.691	25.663	52.250	26.587
Resultaat na bestemming	378.618	455.265	443.897	-11.368

Lasten per programma

(bedragen x € 1.000) Programmanaam	Originele begroting	Gewijzigde begroting	Rekening	Vershil rekening gewijzigde begroting
	2011	2011	2011	
1 Bestuur	13.258	13.361	13.185	-176
2 Publiekscontact	9.878	9.817	9.957	140
3 Veiligheid	14.872	16.595	16.488	-107
4 Zorg en Welzijn	27.853	27.902	27.873	-29
5 Werk en inkomen	45.215	48.129	47.384	-745
6 Jeugd en onderwijs	37.420	38.647	38.440	-207
7 Cultuur, sport en recreatie	39.675	43.625	42.647	-978
8 Mobiliteit	5.236	5.652	6.072	420
9 Ruimtelijke ontwik. en duurz.	15.497	16.725	15.336	-1.389
10 Wonen	1.844	1.682	1.679	-3
11 Kwaliteit fysieke omgeving	82.140	57.796	59.748	1.952
12 Economische zaken	6.078	6.752	6.374	-378
13 Grondzaken	50.349	92.287	64.508	-27.779
13 Algemene dekkingsmiddelen	-971	5.397	7.246	1.849
Resultaat voor bestemming	348.344	384.367	356.937	-27.430
13 Mutaties reserve product 980	29.680	75.514	84.527	9.013
Resultaat na bestemming	378.027	459.880	441.463	-18.417

Toelichting op de Balans

In onderstaande verhandeling wordt de balans puntsgewijs toegelicht. Er kunnen kleine afrondingsverschillen optreden in de optellingen.

Vaste activa

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa zijn investeringen die een meerjarig nut hebben en in meerdere jaren worden afgeschreven, zodat de lasten in de exploitatie over meerdere jaren worden verdeeld. We maken onderscheid tussen investeringen met economisch nut in gronden uitgegeven in erfpacht, overige investeringen met een economisch nut en investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Ontvangen bijdragen van derden, zoals bijvoorbeeld van het Rijk of Provincie, worden direct in mindering gebracht op de activa. In totaal is in 2011 € 2,239 miljoen aan bijdragen ontvangen. Onderstaande investeringen worden (deels) gedekt door een bestemmingsreserve. In geval van economisch nut (EN) worden een deel van de kapitaallasten na ingebruikname per jaar aan de reserve onttrokken. In geval van maatschappelijk nut (MN) worden de kapitaallasten in een keer door de reserve gedekt.

(bedragen x € 1.000)	Bedrag
Omschrijving investering	
Economisch Nut	
Maatschappelijke voorzieningen	703
Haarlemmermeer Lyceum	35
Huis van de Sport	Nog n.v.t.
MFA Badhoevedorp	Nog n.v.t.
Dorpshuis Zwanenburg	Nog n.v.t.
Maatschappelijk Nut	
Integraal Project Water	1.084
Verbeteren Burg. Van Stamplein	865
Verbeteren Speelvoorzieningen	451

Investeringen met een economisch nut

(bedragen x € 1.000)	Stand per 31-12-2010	Her-rubricering	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Afschrij-vingen	Stand per 31-12-2011
Gronden uitgegeven in erfpacht						
Gronden uitgegeven in erfpacht	8.100	0	1.983	3.737	0	6.346
Totaal gronden uitgegeven in erfpacht	8.100	0	1.983	3.737	0	6.346
Overige investeringen met een economisch nut						
Bedrijfsgebouwen	260.411	0	16.414	967	9.790	266.067
Rioleringswerken	33.084	0	4.903	0	2.055	35.931
Machines, apparaten en installaties	6.908	0	1.866	0	2.164	6.609
Vervoermiddelen	50	0	0	0	19	31
Overige gronden en terreinen	32.629	0	9.247	0	493	41.382
Overige materiële vaste activa	14.110	0	3.436	31	1.468	16.046
Totaal overige investeringen met een economisch nut	347.191	0	35.865	999	15.990	366.067
Totaal investeringen met een economisch nut	355.291	0	37.848	4.736	15.990	372.414

Investerings met economisch nut zijn investeringen die kunnen bijdragen aan het genereren van middelen en/of verhandelbaar zijn. Hieronder lichten we ze per categorie toe, waarbij investeringen groter dan € 250.000 apart gespecificeerd worden.

Gronden uitgegeven in erfpacht

De vermeerderingen van € 1,9 miljoen zijn gronden vanuit de grondexploitaties die niet zijn verkocht, maar in erfpacht uitgegeven. De verminderingen van € 3,7 miljoen zijn gronden die in erfpacht waren uitgegeven, maar zijn verkocht.

Bedrijfsgebouwen

De vermeerderingen van € 16,414 miljoen zijn weergegeven in onderstaande tabel. De verminderingen van € 0,967 miljoen betreffen de voorbereidingskosten van het oude ontwerp van het MFA Badhoevedorp, waarvoor in 2011 een nieuw ontwerp is vastgesteld, wat op grote lijnen afwijkt van de oorspronkelijke tekeningen. Het Besluit Begroting en Verantwoording schrijft voor om de lasten die dan gemaakt zijn voor het oude ontwerp in een keer ten laste van het resultaat te nemen. Voor het Huis van de Sport en het Cultuurgebouw zijn reserves ingesteld voor de dekking van de afschrijvingslasten in het jaar nadat deze gebouwen in gebruik genomen worden.

(bedragen x € 1.000)	Bedrag
Omschrijving investering	
Kaj Munk College	5.028
Huis van de Sport	4.787
Bosbouwers scholeneiland	1.612
Cultuurgebouw	1.630
CJG Graan voor Visch	807
De Tonne Abbenes	488
Nieuwbouw Kompas	369
Dorpshuis Linqenda	324
Tijdelijk huisvesting Altra College	303
Plesmanschool 5 permanente lokalen	281
Dependance CKC Nieuw Vennep	285
Overige gebouwen	500
Totaal	16.414

Rioleringswerken

De vermeerderingen van € 4,903 miljoen zijn nieuw aangelegde rioleringswerken.

Machines, apparaten en installaties

De vermeerderingen van € 1,866 miljoen zijn:

(bedragen x € 1.000)	Bedrag
Omschrijving investering	
Vervanging software	437
Software licenties	388
Webservices licenties	284
Vervanging netwerk	209

(bedragen x € 1.000)	Bedrag
Omschrijving investering	
Parkeermeters	183
Vloerafwerking Raadhuis	119
Toegangssysteem	93
Overige machines, apparaten en installaties	153
Totaal	1.866

Vervoermiddelen

In 2011 hebben we geen nieuwe vervoermiddelen aangeschaft. Het wagenpark dat we gebruiken wordt bijna volledig geleased.

Overige gronden en terreinen

De vermeerderingen van € 9,247 miljoen zijn:

(bedragen x € 1.000)	Bedrag
Omschrijving investering	
Grond Huis van de Sport	5.166
Grond Cultuurgebouw	2.169
Grond complex VV UNO	1.183
Grond Kaj Munk College	729
Totaal	9.247

Overige materiële vaste activa

De vermeerderingen van € 3,436 miljoen zijn:

(bedragen x € 1.000)	Bedrag
Omschrijving investering	
Speelruimteplan	871
Kunstgras hockeyveld de Reigers	605
Kunstgrasveld VV Kagia	336
Vervangen werkplekken	258
Verbeteren binnenklimaat	273
Overige materiële vaste activa	1.093
Totaal	3.436

Investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut

(bedragen x € 1.000)	Stand per 31-12-2010	Her-rubricering	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Afschrij-vingen	Stand per 31-12-2011
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	24.088	0	4.368	0	1.241	27.215
Overige materiële vaste activa	3.195	0	2.941	44	1.165	4.927
Totaal investeringen met maatschappelijk nut	27.283	0	7.309	44	2.406	32.143

Investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut zijn investeringen die niet verhandelbaar zijn, maar zijn wel van groot belang voor gemeenten. Het gaat hier om wegen, bruggen, openbaar

groen etc. Hieronder lichten we ze per categorie toe, waarbij investeringen groter dan € 250.000 apart gespecificeerd worden.

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken

De vermeerderingen van € 4,368 miljoen zijn:

(bedragen x € 1.000)	Bedrag
Omschrijving investering	
Verharding Hillegommerdijk	1.377
Parkeerterrein Expocenter Vijfhuizen	775
LED-verlichting Floriande	373
Brug Hoofdweg/Voorkanaal	268
Vervangen kabelnet	233
KTM Ringdijk	204
Fietspadenplan Korte Spieringweg	164
Overige grond-, weg- en waterbouwkundige werken	974
Totaal	4.368

Overige materiële vaste activa

De vermeerderingen van € 2,941 miljoen zijn:

(bedragen x € 1.000)	Bedrag
Omschrijving investering	
Verplaatsen de Pioniers	940
Verbetermaatregelen Burgemeester van Stamplein	865
Revitalisering de Weeren	430
Revitalisering woonomgeving	423
Overige materiële vaste activa	283
Totaal	2.941

Financiële vaste activa

(bedragen x € 1.000)	Stand per 31-12-2010	Vermeerderingen	Verminderingen	Aflossingen	Stand per 31-12-2011
Kapitaalverstrekkingen aan:					
• deelnemingen	12.470	9.183	92	0	21.562
Leningen aan:					
• woningbouwcorporaties	43.314	0	0	2.209	41.105
• deelnemingen	2.619	3.448	0	0	6.067
Overige langlopende leningen u/g	40	0	0	0	40
Overige uitzettingen met renteypische looptijd ≥ 1 jaar	17.031	7.997	0	0	25.028
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	529	0	24	0	505
Totaal financiële vaste activa	76.004	20.629	116	2.209	94.308

Tot de financiële vaste activa behoren de kapitaalverstrekking aan deelnemingen, verstrekte leningen, overige kapitaalverstrekkingen en bijdragen aan activa in eigendom van derden. Deze uitzettingen zijn uitsluitend voor het uitoefenen van de publieke taak.

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen

(bedragen x € 1.000)	Stand per 31-12-2010	Vermeerderingen	Verminderingen	Stand per 31-12-2011
N.W.S. 2 1/2 % grootboek	0	1	0	1
B.N.G.	151	0	0	151
Meerlanden	4.349	0	92	4.257
Waterwolf	1.188	0	0	1.188
Recreatieplas	22	0	0	22
S.A.D.C.	6.717	9.182	0	15.899
Suikerunie	9	0	0	9
Hoofdvaart B.V.	18	0	0	18
Beheer B.V. GEM A4 Zone West	6	0	0	6
Beheer B.V. GEM President	9	0	0	9
Totaal deelnemingen	12.470	9.183	92	21.561

Meerlanden

We hebben 2000 aandelen verkocht aan de gemeente Hillegom. Deze hadden een boekwaarde van € 92.000. De boekwinst op deze verkoop was € 122.000. Na de verkoop heeft de gemeente nog steeds een meerderheid in de Meerlanden met 50,4% van de totaal geplaatste aandelen.

S.A.D.C.

De vier aandeelhouders, te weten de gemeente Haarlemmermeer, gemeente Amsterdam, provincie Noord-Holland en de Schiphol Group, hebben met elkaar besloten om SADC te vergroten, te verbreden en te verdiepen. Voor deze ambitie zal elke aandeelhouder maximaal € 20 miljoen aanvullend kapitaal verstrekken. In 2011 heeft elke aandeelhouder € 9,2 miljoen gestort van het aanvullend op te vragen kapitaal.

Leningen aan woningbouwcorporaties

Dit betreft drie leningen aan Stichting Ymere. In 2011 is hiervoor € 2,209 miljoen aan aflossing ontvangen. Er zijn geen aanpassingen van rentepercentages geweest. We hebben in 2011 € 2,146 miljoen aan rente ontvangen. Het gewogen gemiddelde rentepercentage op deze leningen is 4,95%.

Leningen aan deelnemingen

We hebben ultimo 2011 € 6,067 miljoen aan de Hoofdvaart B.V. geleend. De Hoofdvaart leent de opgenomen gelden direct weer uit aan een of meerdere C.V.'s. De C.V.'s gebruiken de geleende middelen voor de ontwikkeling van de projecten A4 Zone West en de President. De toename van € 3,488 miljoen in 2011 betreft voor € 250.000 een toename van het commanditaire kapitaal van de GEM A4 Zone West voor financiering van bedrijfsvoeringsactiviteiten. Het overige bedrag van € 3,238 miljoen is een toename van het commanditaire kapitaal GEM President voor financiering van de inbreng van gronden en van financiering bedrijfsvoeringsactiviteiten.

De geldlening aan de Hoofdvaart B.V. is geformaliseerd door middel van een rekeningcourantovereenkomst. De maximale omvang van de geldlening aan de Hoofdvaart mag € 60 miljoen bedragen, die is onderverdeeld naar € 50 miljoen voor de GEM A4 Zone West en € 10 miljoen voor de GEM President. De inschatting is dat de maximale omvang van de geldlening voldoende is voor beide projecten.

Overige langlopende geldleningen u/g

Dit betreft renteloze geldlening die we in 2006 hebben verstrekt aan Stichting de Olm in Zwanenburg.

Overige uitzettingen met rentetypische looptijd ≥ 1 jaar

In de post overige uitzettingen zitten de gelden die we hebben verstrekt aan het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederland (SVN) voor het verstrekken van startersleningen. In 2011 hebben we € 7,997 miljoen extra beschikbaar gesteld voor de nieuwbouwprojecten Aan de Vaart en aan het Park en is het saldo voor de bestaande bouw aangevuld.

Bijdrage aan activa in eigendom van derden

Dit betreft bijdragen aan het Hoogheemraadschap van Rijnland voor afvalwaterzuiveringsinstallaties (AWZI's). Hierop wordt jaarlijks een bedrag van € 24.000 afgeschreven.

Flottende activa

Voorraden

Grond- en hulpstoffen

(bedragen x € 1.000)	Stand per 31-12-2010	Vermeerderingen	Verminderingen	Vrijval	Mutatie gronden in exploitatie	Stand per 31-12-2011
Niet in exploitatie genomen bouwgronden						
Complexen niet in exploitatie	126.848	6.992	25.530	0	484	108.794
Voorziening complexen niet in exploitatie	-5.070	-10.920	-585	-592	0	-14.813
Totaal niet in exploitatie genomen bouwgronden	121.778	-3.928	24.945	-592	484	93.981
Overige grond- en hulpstoffen	15	101	96	0	0	19
Totaal grond- en hulpstoffen	121.793	-3.827	25.041	-592	484	94.000

Complexen niet in exploitatie

In 2011 is de waarde van de complexen niet in exploitatie per saldo afgenomen met € 18 miljoen door een aantal verkopen en toegenomen door aankopen en rentebijschrijving.

Waardering negatieve complexen niet in exploitatie

De voorziening complexen niet in exploitatie is in 2008 ingesteld voor de afwaardering van de "koude" strategische gronden en de te hoge boekwaarde van de "warme" en "lauwe" strategische gronden. In 2011 is de voorziening toegenomen als gevolg van het verwerken van de effecten van de nota Uitvoeringstrategie kantoorlocaties en bedrijfsterreinen Haarlemmermeer zoals vastgesteld in het tMPG 1-7-2011. De voorziening is afgenomen in verband met vrijval van voorziene bedragen door verkoop van strategische gronden.

Overige grond- en hulpstoffen

Dit is de voorraad eigen verklaringen die we op voorraad hebben liggen in het gemeentehuis en de servicecentra.

Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie

(bedragen x € 1.000)	Stand per 31-12-2010	Her-rubricering	Vermeerderingen	Verminderingen	Vrijval	Mutatie gronden in exploitatie	Stand per 31-12-2011
Gronden in exploitatie, excl. voorziening	107.664	-598	73.014	57.063	0	-484	122.533
Voorziening negatieve resultaten plannen	-37.887	0	-4.514	-10.152	-391	0	-31.858
Gronden in exploitatie, incl. voorziening	69.777	-598	68.500	46.911	-391	-484	90.675
Overig onderhanden werk	-145	0	273	330	0	0	-203
Onderhanden werk, incl. gronden in expl.	69.631	-598	68.773	47.242	-391	-484	90.472

Gronden in exploitatie, excl. voorziening

Op de beginbalans van 2011 heeft een herrubricering plaatsgevonden ter grootte van € 0,6 miljoen. Het project 'Verplaatsing Pioniers' is van toekomstige plannen overgeboekt naar de overige materiële vaste activa met maatschappelijk nut.

Voorziening Waardering negatieve resultaten

Een aantal prospecties gaf aanleiding om de voorziening verliesgevende plannen te verlagen voor een totaal van € 0,391 miljoen. De verlagingen betreffen Hoofddorp Centrum en Spoorlaan Zuid Zuid. Als gevolg van het afsluiten van de grondexploitatie Gezondheidspark/Expocentrum is € 10,152 miljoen uit de voorziening vrijgevallen. Daarnaast gaf een aantal prospecties aanleiding om extra aan de voorziening verliesgevende plannen te doteren. Dit gaat om Hoofddorp Centrum, De Liede West, Nieuw-Vennep Nieuwe Kom, Cruquius en Boseilanden. In totaal € 4,514 miljoen aan toevoegingen. Voornamelijk veroorzaakt door autonome ontwikkelingen, welke reeds verliesgevende plannen dieper in het rood kleuren.

De invloed van de economische crisis zien we bij verschillende projecten terug in vertraging en in acties tot heroverweging van programma's. Zo worden voor de projecten Cruquius, Boseilanden, Nieuw Kom, Noordrand en Zuidrand de programma's geanalyseerd in relatie tot de marktperspectieven. De uitkomsten hiervan worden betrokken bij het opstellen van het tMPG 30-06-2012. Vooralsnog muteert de voorziening voor deze projecten niet.

(bedragen x € 1.000)	Stand per 31-12-2010	Stand per 31-12-2011
Hoofddorp Centrum	9.583	10.943
Spoorlaan Zuid Zuid	721	456
De Liede West	306	900
Gezondheidspark/Expocentrum	10.152	0
Nieuw-Vennep Nieuwe Kom	12.507	12.795
Cruquius	1.167	1.223
Boseilanden	3.451	5.541
Totaal	37.887	31.858

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar

Vorderingen op openbare lichamen

De vorderingen op openbare lichamen bevatten de vorderingen op de Belastingdienst voor de btw aangifte en het BTW compensatiefonds. Ook zijn hier alle debiteuren opgenomen die als overheidslichaam worden aangemerkt, te weten het Rijk, provincies, andere gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen. De totale vordering bedraagt € 15,358 miljoen.

Verstreckte kasgeldleningen

Aan het einde van 2011 is een kasgeldlening verstrekt van € 1,523 miljoen aan GEM A4 Zone West als voorfinanciering voor de aankoop van een stuk grond. In het eerste half jaar van 2012 wordt deze korte lening omgezet naar een kapitaalverstrekking aan een deelneming.

Overige vorderingen

(bedragen x € 1.000)	Belasting-debiteuren	Bijstands-debiteuren	Overige vorderingen	Totaal
Vorderingen per 31-12-2010	5.590	10.042	35.845	51.477
Af: voorziening oninbare vorderingen	-1.139	-4.303	-1.617	-7.060
Stand per 31-12-2010	4.451	5.739	34.227	44.417
Vorderingen per 31-12-2011	3.398	10.743	14.190	28.331
Af: voorziening oninbare vorderingen	-867	-4.565	-1.952	-7.385
Stand per 31-12-2011	2.531	6.178	12.238	20.947

De overige vorderingen bestaan uit de vorderingen op belastingdebiteuren, bijstandsdebiteuren en overige vorderingen. Voor elke categorie is een voorziening dubieuze debiteuren, waarin reserveringen zijn voorzien voor het gedeelte van de vordering waarvoor de kans klein is dat deze ontvangen gaat worden. Het totaal van de vorderingen bedraagt € 20,947 miljoen.

Liquide middelen

De liquide middelen die de gemeente heeft bedragen € 84.000. Dit bedrag bestaat uit de positieve banksaldi en de bedragen die in de kas zitten bij het gemeentehuis en de servicecentra. Het banksaldo bij de BNG is negatief en staat daarom onder de vlottende schulden aan de passiva zijde van de balans.

Overlopende activa

(bedragen x € 1.000)	Stand per 31-12-2010	Stand per 31-12-2011
Vooruitbetaalde bedragen	7.734	4.964
Nog te ontvangen bedragen	8.922	11.874
Totaal overlopende activa	16.656	16.838

Het totaal van de overlopende activa bedraagt € 16,838 miljoen. Dit bedrag is opgebouwd uit vooruitbetaalde bedragen voor € 4,964 miljoen en voor € 11,874 miljoen aan nog te ontvangen bedragen.

Ten aanzien van een drietal nog te ontvangen bedragen brengen wij het volgende onder de aandacht:

- Vordering WWB 2008 ministerie van SZW;
- Vordering rijk Westflank;
- Vordering Precariobelasting

Vordering WWB 2008 ministerie van SZW

In de post nog te ontvangen bedragen zit ook een vordering op het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW). Dit betreft een bedrag van € 400.000 over 2008 met als reden dat de rechtmatigheid van dit bedrag niet kan worden aangetoond. We zijn in beroep gegaan bij het gerechtshof tegen deze terugvordering. In oktober 2011 is ons beroep afgewezen. We zijn in hoger beroep gegaan bij de Centrale Raad van Beroep te Utrecht. Wij denken in hoger beroep wel succesvol te zijn omdat inmiddels meerdere uitspraken door de rechtbank in vergelijkbare zaken zijn gedaan. Ook worden binnenkort uitspraken verwacht waar we naar verwachting ons voordeel mee kunnen doen. Hiernaast hebben we in de publiciteit het tij mee, aangezien vele gemeenten met hetzelfde probleem zitten. De Centrale Raad van Beroep heeft aangegeven snel in 2012 tot afronding te willen komen. Vooralsnog zien we de terugvordering als een risico.

Vordering rijk Westflank

In de post nog te ontvangen bedragen is ook een vordering opgenomen op het rijk van € 2,1 miljoen. Dit betreft de kosten die de gemeente gemaakt heeft voor de voorbereiding van de ontwikkeling van de Westflank. Deze ontwikkeling is stil komen te liggen door het besluit van het Rijk om de 380kV leiding door de Westflank te laten lopen. Wij verhalen nu de gemaakte kosten op het rijk. Er is een risico dat deze terugvordering niet wordt geïnd.

Vordering precariobelasting

In de begroting voor 2011 was € 1,9 miljoen aan opbrengst precariobelasting geraamd over kabels en leidingen. Eind 2010 heeft de Tweede Kamer een motie aangenomen die het kabinet verzoekt om het wetsvoorstel vrijstelling precariobelasting op netwerken van nutsbedrijven alsnog in te dienen. In januari 2012 is bij de VNG een concept wetsvoorstel ontvangen. De wet zou vanaf 2013 in werking moeten treden. In januari 2012 zijn aanslagen verstuurd voor het belastingjaar 2011 voor ruim € 2 miljoen, en in maart 2012 ook ontvangen. Het nutsbedrijf heeft inmiddels wel proforma bezwaar aangetekend. Er is een risico dat een nog te ontvangen inhoudelijk bezwaarschrift wordt toegekend.

Vaste passiva

Eigen vermogen

Algemene reserve

(bedragen x € 1.000)	Stand per 31-12-2010	Saldo rekening 2010	Vermeerderingen	Verminderingen	Stand per 31-12-2011
Algemene dekkingsreserve	191.809	3.371	650	25.259	170.570
Algemene reserve grondzaken	4.967	0	16.168	21.135	0
Algemene reserve RIH	0	0	40.500	0	40.500
Algemene behoedzaamheidsreserve	0	0	1.800	0	1.800
Totaal algemene reserves	196.776	3.371	59.118	46.394	212.870

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene en bestemmingsreserves. De algemene reserve is bedoeld om onverwachte tegenslagen op te vangen. Bestemmingsreserves zijn ingesteld om specifieke uitgaven incidenteel te dekken.

Het saldo van de programmarekening is het resultaat voor bestemming. Ons resultaat voor bestemming over 2011 bedraagt € 2,434 miljoen positief. Dit saldo wordt afzonderlijk op de balans vermeld en maakt onderdeel uit van het eigen vermogen. In de beginbalans van het volgende jaar maakt dit saldo deel uit van de Algemene dekkingsreserve.

Algemene dekkingsreserve

De doelstelling van de reserve is het opvangen van onverwachte tegenvallers en het afdekken van risico's. De vermeerdering is de budgetoverheveling van de najaarsrapportage 2011. Deze wordt in 2012 weer onttrokken.

De vermindering van € 25,259 miljoen bestaat uit een storting van € 10,200 miljoen in de algemene reserve RIH, een onttrekking van € 11,407 miljoen om de algemene reserve grondzaken aan te vullen de budgetoverheveling van 2010 naar 2011 ter grootte van € 3,520 miljoen en een onttrekking van € 0,135 miljoen voor LIOR.

Algemene reserve grondzaken

Deze reserve dient de risico's in de grondexploitaties en de voorraad strategische gronden op te vangen. De algemene reserve grondzaken bedraagt maximaal € 5,0 miljoen, bedragen daarboven worden gestort in de algemene dekkingsreserve. Het minimum van de algemene reserve grondzaken bedraagt € 0. Negatieve bedragen worden bijgestort vanuit de algemene dekkingsreserve. De onttrekkingen en stortingen worden in onderstaande tabel toegelicht.

Onttrekkingen	Bedrag (x 1 miljoen)
Kosten initiatieven	-0,2
Kosten(t)MPG	-0,2
Lasten initiatieven	-0,1
Kosten invoering nWRO	-0,3
Storting voorziening toekomstige verliezen De Liede, Nieuwe Kom, Cruquius en Boseilanden	-4,5
Storting voorziening strategische gronden in verband met herwaardering strategische gronden tMPG	-10,9
Resultaat verkopen strategische gronden	-1,4
Resultaten afsluiten voorbereidende, afsluiten plannen en exploitatie overeenkomsten	-3,6
Totaal onttrekkingen	-21,2

Stortingen	Bedrag (x 1 miljoen)
Rente voorziening toekomstige verliezen	1,9
Gerealiseerde winst	0,8
Vrijval voorziening strategische gronden in verband met verkoop strategische grond	0,6
Vrijval voorziening toekomstige verliezen Expo, Hoofddorp centrum, Spoorlaan ZZ	0,4
Resultaat verkoop strategische grond	0,6
Resultaat afsluiten projecten	0,1
Resultaat afsluiten exploitatieovereenkomsten	0,4
Storting uit algemene reserve	11,4
Totaal Stortingen	16,2
Per Saldo	-5,0

Algemene reserve RIH

Deze reserve heeft u bij de begroting 2011 ingesteld voor toekomstige ruimtelijke investeringen in infrastructuur en openbaar groen. Bij de begroting 2012 heeft u besloten om hier € 10,2 miljoen in te storten en bij de afsluiting van de Vinex eind december 2011 is hier nog € 30,3 miljoen aan toegevoegd, waarvan € 20,2 voor infrastructurele werken bestemd is en € 10,1 miljoen voor openbaar groen.

Algemene behoedzaamheidsreserve

Deze reserve heeft als doel om eventuele niet gewenste negatieve gevolgen van bezuinigingen te beperken. In 2011 is hier volgens de begroting € 1,8 miljoen aan toegevoegd.

Bestemmingsreserves

(bedragen x € 1.000)	Stand per 31-12-2010	Vermeer- deringen	Verminder- ingen	Stand per 31-12-2011
BTW compensatiefonds	6.908	0	671	6.237
Dekking kapitaallasten maatschappelijke voorzieningen	12.116	0	703	11.413
Korte termijn bereikbaarheid verkeer	118	0	0	118
Recreatieplas Toolenburg	677	0	372	304
Haarlemmermeerse Bos	201	0	195	6
Aanleg N201	50.608	4.690	0	55.298
Exploitatie winkelcentrum Nieuw Vennepe	1.044	0	0	1.044
Onderwijsachterstanden	113	0	113	0
Duurzaamheid	3.300	165	165	3.300
Integraal project water	6.828	0	1.084	5.744
Verbeteren speelvoorzieningen	1.348	0	451	897
Verbeteren Burg. Van Stamplein	1.586	0	865	721
Huis van de Sport dekking kapitaallasten	14.700	0	0	14.700
Tijdelijke onderwijshuisvesting	3.400	0	766	2.634
Haarlemmermeer Lyceum dekking kapitaallasten	1.400	0	35	1.365
Res. MFA Badh. dekk. kap.last	0	4.759	0	4.759
Begraafplaatsen	0	1.246	391	855
Structurele Maatschappelijke Opvang	0	500	0	500
HST Cargo	0	4.000	0	4.000
Besluit Locatiegebonden Subsidies (BLS)	0	5.849	45	5.804
Calatravabruggen	0	3.400	0	3.400
Dorpshuis Zwanenburg	0	800	0	800
Totaal bestemmingsreserves	104.347	25.409	5.856	123.900

Bestemmingsreserves zijn door de raad gewenste bestedingen waarvoor een specifieke reserve is ingesteld. Dit besluit kan door de raad herroepen worden. Hieronder wordt per reserve eventuele belangrijke mutaties weergegeven.

Reserve BTW Compensatiefonds

De weergegeven onttrekkingen zijn nodig om de BTW-component in de kapitaallasten van investeringen die zijn gedaan voor het inwerkingtreden van het BTW-compensatiefonds te dekken. Deze bedragen kunnen niet bij het fonds worden gedeclareerd, terwijl de gemeenten wel voor deze BTW op de algemene uitkering zijn gekort. Hiervoor is in 2011 € 0,7 miljoen onttrokken.

Reserve Dekking kapitaallasten maatschappelijke voorzieningen

Deze reserve is ingesteld met het doel de structurele lasten die voortvloeien uit extra investeringen in maatschappelijke voorzieningen te dekken. Voor de vorming van deze reserve zijn in het verleden eenmalige baten ingezet, zoals de verkoopopbrengst van het Solyvius-college, het terrein van de voormalige Jansoniuschool, de verfijningsuitkering en een bijdrage uit de VINEX-woningbouw. Vanaf 2003 wordt jaarlijks een bedrag van € 0,7 miljoen aan deze reserve onttrokken ten gunste van de exploitatie. Deze onttrekking kan met de huidige stand nog 16 jaar plaatsvinden.

Reserve Korte termijn bereikbaarheid verkeer

Deze reserve is ingesteld ter bevordering van de bereikbaarheid binnen de gemeente. In 2011 is geen bedrag onttrokken. De planning is dat de reserve in 2012 in zijn geheel wordt uitgegeven, gekoppeld aan het Deltaplan bereikbaarheid.

Reserve Recreatieplas Toolenburg

In 1993 is besloten om de aanleg en het onderhoud van deze recreatieplas minimaal 10 jaar ten laste van deze reserve te brengen die gevoed is vanuit de opbrengst van de zandwinning. In 2011 is € 0,4 miljoen onttrokken voor beheer en onderhoud van het gebied.

Reserve Haarlemmermeerse Bos

Deze reserve is ingesteld ter dekking van kosten voor het aanbrengen van voorzieningen in het Haarlemmermeerse Bos. In 2011 is € 0,2 miljoen onttrokken voor beheer en onderhoud van het gebied.

Reserve Aanleg N201

In 2002 is besloten tot een bijdrage aan de N201. Daarvoor was destijds een bedrag gereserveerd. In de periode 2005 tot en met 2008 is jaarlijks rente toegevoegd. In 2011 is bij de najaarsrapportage € 4,7 miljoen rente toegevoegd om de reserve op het vereiste peil te krijgen. De verwachting is dat de betaling aan de provincie in 2012 plaatsvindt.

Reserve Exploitatie winkelcentrum Nieuw-Vennep

De reserve is ingesteld voor de eventuele aanleg van een parkeergarage als het project Nieuw-Vennep Nieuwe Kom wordt gerealiseerd. De 2^e fase van dit project is afhankelijk van de realisatie van de Westflank.

Reserve Onderwijsachterstanden

Een deel van de via de rijksregeling Onderwijsachterstanden 2006-2010 ontvangen middelen moet worden terugbetaald. Deze verplichting is ultimo 2011 opgenomen op de balans. Als dekking is een bedrag aan de reserve Onderwijsachterstanden onttrokken.

Reserve Duurzaamheid

In juni 2009 is besloten om € 3,3 miljoen te reserveren voor een initiële investering in een Duurzaam Bedrijf. Het doel is het wegnemen van drempels bij particulieren en kleine bedrijven om over te gaan

op energiebesparing en/of opwekking. In 2011 is de rentetoevoeging van € 0,2 miljoen aan deze reserve gebruikt om de subsidiëring van zonnepanelen, zonneboilers en kleine windturbines te bekostigen.

Reserve Integraal project water

Deze reserve heeft tot doel het realiseren van een duurzaam water systeem binnen de gemeente voor het jaar 2015. In 2011 is hiervoor € 1,1 miljoen uitgegeven.

Reserve Verbeteren speelvoorzieningen

Deze reserve is voor het verbeteren en/of vernieuwen van speelvoorzieningen binnen de Vinex wijken in de Haarlemmermeer. Hiervoor is in 2011 € 0,5 miljoen uitgegeven, de rest van het begrote bedrag is wel uitgezet bij onderaannemers, maar wordt verder in 2012 uitgevoerd.

Reserve Verbeteren Burg. Van Stamplein

Het doel van deze reserve is het verbeteren van de belevingswaarde van het Burgemeester van Stamplein. In 2011 zijn hiervoor andere banken neergezet, zijn beplantingen aangebracht en is de verlichting aangepast voor in totaal € 0,9 miljoen.

Reserve Huis van de Sport

De dekking van de kapitaallasten van het Huis van de Sport zullen volgen als het pand daadwerkelijk in gebruik genomen is. Op dit moment is alleen nog maar de reserve gevormd en zijn nog geen onttrekkingen gedaan.

Reserve Tijdelijke onderwijshuisvesting

In 2011 stond een onttrekking geraamd van € 1,3 miljoen als dekking van de kosten van actualisatie van het Integraal Huisvestingsplan. In 2011 is € 0,5 miljoen minder aan onttrokken, omdat er een onderbesteding is op de geraamde sloop van noodlokalen.

Reserve Haarlemmermeer Lyceum dekking kapitaallasten

Deze reserve is bedoeld voor de dekking van de kapitaallasten van het Haarlemmermeer Lyceum. In 40 jaar vanaf 2011 wordt elk jaar € 35.000 aan de reserve onttrokken, waardoor de exploitatielasten lager zijn.

Reserve MFA Badhoevedorp dekking kapitaallasten

De dekking van de kapitaallasten van het MFA Badhoevedorp zullen volgen als het pand daadwerkelijk in gebruik genomen is. In 2011 is alleen nog maar de reserve gevormd bij de bestemming van het Vinex resultaat en zijn nog geen onttrekkingen gedaan.

Reserve Begraafplaatsen

In het Raadsvoorstel kostendekkendheid begraafarieven is besloten om toe te groeien naar volledige kostendekkendheid, exclusief begraafplaats Wilgenhof. Daarbij is de Voorziening 'afkoop onderhoud graven' (met een saldo van € 1,2 miljoen) herrubriceerd naar een bestemmingsreserve begraafplaatsen. Deze reserve wordt de komende jaren ingezet om het exploitatietekort op de gemeentelijke begraafplaatsen af te dekken, zodat de tekorten in deze periode niet ten laste van de algemene middelen gebracht hoeven te worden. Overeenkomstig deze doelstelling is in 2011 een bedrag van € 0,4 miljoen aan deze reserve onttrokken.

Reserve Structurele Maatschappelijke Opvang

In 2011 is besloten om een bedrag te reserveren voor een bijdrage aan een opvanghuis voor structurele maatschappelijke opvang. Deze bijdrage van € 0,5 miljoen is wel gereserveerd, maar nog niet betaald in 2011.

Reserve HST Cargo

In de septembercirculaire hebben wij een bijdrage van het rijk gekregen van € 4,0 miljoen voor de financiering van het project High Speed Terminal-Cargo. Hiervan moet een HST Cargo Concept gerealiseerd worden, door de aanleg van een HST Cargo Railterminal nabij Hoofddorp en het ondersteunen van de ontwikkeling van een Europese HST freight service. In 2013 en 2016 wordt nog € 5,9 miljoen, respectievelijk € 1,1 miljoen van het rijk ontvangen. Een voorwaarde van deze financiering van het rijk is dat de reserve geïndexeerd moet worden.

Reserve Besluit Locatiegebonden Subsidies (BLS)

Bij de najaarsrapportage 2011 is besloten om de rijksbijdragen ter grootte van € 5,8 miljoen, die over waren van het besluit locatiegebonden subsidies te reserveren om (financiële) knelpunten, die de voortgang en/of realisatie van woningbouwprojecten in de weg staan, uit de weg te ruimen en zo de woningbouw in onze gemeente te stimuleren. Afhankelijk van de aard van de besteding zal dat soms tot een directe onttrekking leiden en soms leiden tot een verplichting, waarvan de uitbetaling later zal plaatsvinden, wanneer het woningbouwproject daadwerkelijk gerealiseerd is.

Reserve Calatravabruggen

Bij de bestemming van het Vinex resultaat is een bedrag van € 3,4 miljoen gereserveerd voor het herstel van de coating van de Calatravabruggen

Reserve Dorpshuis Zwanenburg

Bij de bestemming van het Vinex resultaat is een bedrag van € 0,8 miljoen gereserveerd voor het dorps huis Zwanenburg.

Voorzieningen

Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's

(bedragen x € 1.000)	Stand per 31-12-2010	Vermeerderingen	Verminderingen	Vrijval	Stand per 31-12-2011
Wachtgeld Centrale Post Ambulancevervoer	57	0	5	52	0
Wachtgeldverplichting wethouders	3.989	0	342	539	3.108
Wachtgeldverplichting voormalig personeel	828	0	188	110	530
Gemeentelijke FPU	124	30	103	0	51
57+-regeling	3.591	0	1.532	30	2.029
Totaal voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en	8.590	30	2.171	731	5.718

De voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's heeft betrekking op pensioenen en wachtgeld van voormalige wethouders en ambtenaren, regelingen flexibel pensioen en vervroegd pensioen. Met uitzondering van de voorziening 57+-regeling zijn de voorzieningen gewaardeerd op een contante waarde berekening.

Voorziening Wachtgeld Centrale Post Ambulancevervoer (CPA)

Deze voorziening gebruiken om het wachtgeld te bekostigen van de CPA. In 2011 is het recht van de laatste persoon die hier recht op had komen te vervallen, waardoor het restant van € 52.000 is vrijgevallen.

Voorziening Wachtgeldverplichting wethouders

In 2011 vallen de wachtgeldperiode en maandelijkse uitkeringen lager uit. Ook heeft een rente bijstelling geleid tot een hogere vrijval van in totaal € 539.000.

Onderhoudsegalisatievoorzieningen

(bedragen x € 1.000)	Stand per 31-12-2010	Vermeerderingen	Verminderingen	Vrijval	Stand per 31-12-2011
AM-overleg	38	0	38	0	0
Onderhoud gebouwen	5.329	1.444	2.563	0	4.209
Totaal onderhoudsegalisatievoorzieningen	5.368	1.444	2.602	0	4.209

Deze voorzieningen zijn gevormd ter egalisering van in de tijd onregelmatig gespreide kosten.

Voorziening AM-overleg

In 2011 hebben we deze omgezet naar de post 'overige schulden' op de balans, omdat dit een rekening courant overeenkomst is met de gemeenschappelijke regeling AM-overleg.

Voorziening Onderhoud gebouwen

De stand van de voorziening onderhoud gebouwen is gebaseerd op de beheerplannen 2012 t/m 2021. Deze plannen zijn voor de duur van 10 jaar.

Door derden bekleemde middelen

(bedragen x € 1.000)	Stand per 31-12-2010	Vermeerderingen	Verminderingen	Vrijval	Stand per 31-12-2011
Tariefsegalisatie onderhoud rioleringen	9.250	0	802	0	8.448
Afkoop onderhoud graven	1.246	0	0	1.246	0
Tariefsegalisatie afvalstoffen	389	957	0	0	1.346
Rentederving startersleningen	1.077	0	215	0	862
Totaal door derden bekleemde middelen	11.962	957	1.018	1.246	10.655

Voorzieningen door derden bekleemde middelen worden gevormd door middelen waarvan de bestemming gebonden is.

Voorziening Tariefsegalisatie onderhoud rioleringen

De voorziening is ingesteld om schoksgewijze tariefaanpassingen als gevolg van fluctuerende exploitatieresultaten te voorkomen. Ten gunste van de programmarekening is € 0,8 miljoen aan de voorziening onttrokken.

Voorziening Afkoop onderhoud graven

In 2011 hebben we deze voorziening omgezet naar een reserve. Daar vindt de verdere toelichting plaats.

Voorziening Tariefsegalisatie afvalstoffen

De voorziening egalisatie afvalstoffen is ingesteld om schoksgewijze tariefaanpassingen als gevolg van fluctuerende exploitatieresultaten van de reiniging te voorkomen. In 2011 hebben we € 1,0 miljoen in de voorziening gestort.

Voorziening Rentederving startersleningen

De gemeente heeft van projectontwikkelaars bijdragen ontvangen voor de dekking van de rentelasten van het verstrekken van startersleningen. Tot en met het jaar 2015 wordt elk jaar € 0,2 miljoen aan de voorziening onttrokken.

Vaste schulden met rentetypische looptijd ≥ 1 jaar

(bedragen x € 1.000)	Stand per 31-12-2010	Vermeerderingen	Aflossingen	Stand per 31-12-2011
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	229.897	40.000	27.938	241.959
Waarborgsommen	159	57	44	172
Totaal vaste schulden met rentetypische looptijd ≥ 1 jaar	230.056	40.057	27.982	242.131

Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen

In 2011 zijn twee nieuwe leningen opgenomen van € 20 miljoen voor in totaal € 40 miljoen. Het gemiddelde rentepercentage over 2011 bedraagt 3,90%. De rentelast over alle onderhandse leningen bedraagt € 9,0 miljoen in 2011.

Waarborgsommen

Dit betreft de door medewerkers betaalde waarborgsom voor toegangspasjes en de rekening courant verhouding met Stichting ETO. In 2011 is een waarborgsom door Stichting Meeromroep, als extra zekerheid voor een verstrekte gemeentegarantie.

Flottende passiva

Netto vlottende schulden met rentetypische looptijd < 1 jaar

Kasgeldleningen

Per ultimo 2011 hebben wij voor € 65 miljoen aan kort geld opgenomen om onze kortlopende verplichtingen te financieren. Hiervoor is instemming bij de Provincie Noord-Holland gevraagd en gekregen, omdat met deze financiering de kasgeldlimiet wordt overschreden.

Bank- en girosaldi

We hebben per 31 december 2011 een negatief saldo bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) van € 5,2 miljoen.

Overige schulden

(bedragen x € 1.000)	Bedrag
Waarborgsommen grondexploitaties	288
Reserveringsbijdragen	371
Optievergoedingen	123
Crediteuren	24.719
Rekening courant G32	651
Rekening courant Veiligheidshuis Kennemerland	81
Rekening courant AM-overleg	48
Totaal	26.281

De waarborgsommen, reserveringsbijdragen en optievergoedingen zijn instrumenten die de gemeente gebruikt voor het nakomen van een koopovereenkomst. Deze drie bedragen zijn bij elkaar € 0,8 miljoen.

Het crediteurensaldo van € 24,7 miljoen is het bedrag dat de gemeente nog moet betalen aan verschillende leveranciers.

De gemeente voert de administratie van de verschillende instellingen waarmee zij een rekening courant verhouding heeft voor in totaal € 0,8 miljoen. Deze post in de balans is de enige plek waar deze dienstverlening tot uitdrukking komt, voor de rest wordt het geheel buiten de exploitatie en balans gehouden.

Overlopende passiva

Nog te betalen bedragen

(bedragen x € 1.000)	Stand per 31-12-2010	Stand per 31-12-2011
Aangegane verplichtingen/nog te betalen bedragen	23.847	25.234
Vooruitgefactureerde bedragen	176	0
Bedragen met betrekking tot de uitkeringsadministratie	769	607
Af te dragen premies met betrekking tot salarissen	2.864	3.958
Overige posten	-37	3
Totaal nog te betalen bedragen	27.620	29.802

De post nog te betalen bedragen zijn bedragen die na sluiting van de crediteurenadministratie nog op het boekjaar 2011 geboekt zijn, omdat ze betrekking hebben op 2011. Voorbeelden hiervan zijn rentebetalingen op langlopende geldleningen, betaling voor de uitkeringenadministratie en voor verplichtingen voortvloeiend uit salarisbetalingen. Het totale bedrag bedraagt € 29,8 miljoen.

Van overheden ontvangen, nog te besteden uitkeringen

(bedragen x € 1.000)	Stand per 31-12-2010	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Stand per 31-12-2011
Bijdragen ISV 2005-2009	538	-538	0	0
Bijdragen ISV 2010-2014	396	1.845	0	2.241
Opvoed- en gezinsondersteuning	100	0	100	0
Brede doeluitkering jeugd en gezin	456	0	456	0
Wet Inburgering nieuwkomers	977	0	977	0
Omgevingslawaaï	125	0	55	70
Luchtkwaliteit veiligheidsrisico's	892	0	50	842
Besluit Locatiegebonden Subsidies (BLS)	6.970	0	6.970	0
Tijdelijke stimulering woningbouw	1.529	0	1.213	316
Participatiebudget	1.687	0	25	1.661
Aanpassing huisvesting brede scholen	95	0	0	95
Lokaal openbaar vervoer	556	1.537	1.282	811
Schuldhelpverlening	251	0	251	0
De Boshoeve	0	240	0	240
Regeling Geldelijke Steun Huisvesting Gehandicapten (RGSHG)	124	0	72	52
Rentederving Startersleningen	505	561	178	889
Uitvoeringsregeling zorg en welzijn Noord-Holland 2011	0	122	0	122
Groenprojecten	0	1.618	0	1.618
Regeling verbetering binnenklimaat	0	384	0	384
Totaal van overheden ontvangen, nog te besteden uitkeringen	15.203	5.770	11.631	9.342

Van overheden ontvangen, nog te besteden uitkeringen zijn ontvangen voorschotbedragen van overheidsinstellingen (Rijk, provincies of stadsregio) met een specifiek bestedingsdoel. In bovenstaande tabel is het verloop van deze voorschotbedragen te zien.

Overige vooruitontvangen bedragen

Vooruitontvangen bedragen zijn bedragen die in 2011 ontvangen zijn, maar die verantwoord moeten worden in 2012. In 2011 ging het om € 0,5 miljoen.

Niet in de balans tot uitdrukking komende verplichtingen en aanspraken

In de paragraaf Weerstandsvermogen van het jaarverslag is informatie opgenomen over per balansdatum bestaande risico's die niet in de balans tot uitdrukking komen. Hierna is een opsomming vermeld van verplichtingen (en aanspraken) die niet in de balans tot uitdrukking komen. Het zijn zogenaamde voorwaardelijke verplichtingen, die pas geëffectueerd worden als aan bepaalde (levering-) voorwaarden is voldaan. Alle verplichtingen zijn opgenomen in de begroting voor 2012.

Lease- en onderhoudscontracten bedrijfsvoering

De contractuele verplichtingen voor 2012 die nog lopen voor licenties en het leasen en onderhouden van pc's, printers en servers bedraagt € 5,9 miljoen en voor kopieerapparaten € 0,6 miljoen. Voor de archieven en postverwerking zijn service- en supportovereenkomsten afgesloten voor een bedrag van € 0,5 miljoen. Voor de lease auto's, catering, beveiliging en schoonmaak zijn in totaal voor € 2,7 miljoen aan jaaroverschrijdende contracten afgesloten.

Huren bibliotheken en sport- en gymzalen

Voor de bibliotheek "De Symfonie" in Nieuw Vennep is een huurcontract afgesloten voor € 0,214 miljoen per jaar. De eerste opzegmogelijkheid is per februari 2013. Indien niet opgezegd wordt loopt een nieuwe termijn van vijf jaar vanaf februari 2014.

Voor een sport- en gymzaal in Nieuw Vennep is een huurcontract afgesloten met een vaste looptijd tot 1 april 2021 voor € 0,222 miljoen per jaar.

Huisvesting ambtenaren

Met verschillende derden zijn huurcontracten afgesloten voor kantoorgebouwen voor de huisvesting van ambtenaren. Het gaat hierbij om de gebouwen de Rietlanden, de Polderlanden en kantoren voor het gemeentelijke deel van het gebouw van het UWV en het Polderhuis. De contracten lopen op verschillende data in de jaren 2012 tot en met 2014 af en hebben alle een opzegtermijn van 12 maanden. In totaal is hiermee € 1,7 miljoen mee gemoeid.

De Waterwolf Dienstverlening Buitenruimte BV

Sinds 1 januari 2009 bezit de gemeente 100% van de aandelen van de Waterwolf Dienstverlening Buitenruimte BV. Met de Waterwolf nieuwe stijl is een vennootschap neergezet die zich ook als leerwerkbedrijf richt op re-integratietaken. De Waterwolf BV verricht in opdracht van de gemeente (klein)onderhoud aan groen- en civieltechnische voorzieningen in de openbare ruimte. Dit doen zij op basis van uitvoeringsovereenkomsten (bestekken) alsmede door middel van de inzet van zogenaamde servicebussen. Buiten deze bestekken verricht de Waterwolf nog een breed scala aan andere diensten, waaronder de bediening van de beweegbare bruggen en het onderhoud van begraafplaatsen. In totaal bestaat de verplichting voor bovenstaande onderdelen met verschillende looptijden uit € 16,5 miljoen. In de aanneemovereenkomst is opgenomen dat de Waterwolf uiterlijk in 2012 de werkzaamheden voor 75% met eigen personeel zal uitvoeren.

Aangegane verplichtingen voor investeringen

Voor verschillende investeringen zijn al contracten aangegaan met aannemers die het project gaan uitvoeren. In onderstaande tabel staan de grootste opgenoemd.

(bedragen x € 1.000)	Contract
Huis van de Sport	44.700
Kaj Munck College	6.000
P&R Beukenhorst Zuid	5.500
Hoofddorp Pioniers	4.700
Jongeren centrum Floriande	1.300
Haarlemmermeers Lyceum	300
Totaal	62.500

Overige verplichtingen

Tenslotte zijn voor grondexploitaties en lopende projecten, verplichtingen met architecten, aannemers en anderen aangegaan ter waarde van € 15,1 miljoen.

Ook de betaling aan de Provincie Noord Holland voor onze bijdrage aan de N201 ter grootte van € 56,5 miljoen is een verplichting.

Garanties

(bedragen x € 1.000)	Oorspronkelijk bedrag	Stand per 31-12-2010	Stand per 31-12-2011
Bejaardenzorg en verpleeghuizen	2.557	1.395	1.265
Sportverenigingen en –instellingen	5.128	2.933	2.906
Sociaal-culturele en maatschappelijke instellingen	9.769	4.184	7.190
Lichamelijke en geestelijke gezondheidszorg	11.447	5.020	4.534
Borgstelling m.b.t. herfinanciering S.A.D.C.	20.000	12.340	11.473
Totaal	48.901	25.872	27.368

Wij staan garant voor een groot aantal leningen, verstrekt aan instellingen met een maatschappelijk nut of aan gemeentelijke deelnemingen/bedrijven. Ultimo 2011 is een totaalbedrag van € 27,3 miljoen aan geldleningen gewaarborgd. Hoewel jaarlijks de begrotingen en jaarrekeningen worden beoordeeld lopen we een financieel risico. In 2011 zijn we niet aangesproken voor het niet nakomen van verplichtingen. Wij hebben ook geen betalingen gedaan.

De garantie voor S.A.D.C. opgenomen mag maximaal € 20 miljoen bedragen, maar de hoogte kan per jaar fluctueren. Omdat de S.A.D.C. niet het volledige bedrag van de kredietfaciliteit heeft opgenomen, blijven de gegarandeerde geldleningen binnen het garantiplafond van € 30 miljoen.

Indirecte garanties gemeenschappelijke regelingen

Indirect staat de gemeente ook garant voor alle opgenomen geldleningen door gemeenschappelijk regelingen. Het betreft hier opgenomen geldleningen door de AM groep, Cocensus en Veiligheidsregio Kennemerland voor in totaal € 7,7 miljoen. Omdat dit indirecte garanties zijn, die onlosmakelijk aan gemeenschappelijke regelingen verbonden zijn, zijn deze niet opgenomen in het garantiplafond.

Overige garanties

De gemeente garandeert samen met de Stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw geldleningen aan woningbouwcorporaties binnen Haarlemmermeer. Het totaal van deze gegarandeerde geldleningen bedraagt per 31 december 2011 € 494 miljoen. Hiervoor zijn wij 50% aansprakelijk in

tweede termijn. Dit houdt in dat in eerste instantie het waarborgfonds aansprakelijk is en de aangesloten woningbouwcorporaties en daarna de gemeente.

Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens (WOPT)

Op grond van de wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens (WOPT) geldt dat inkomens die uit publieke middelen worden betaald en hoger zijn dan het vastgestelde ministersalaris van € 194.900, moeten worden gemeld. Door de gemeente Haarlemmermeer zijn in 2011 geen vergoedingen, waaronder afkoopsommen, uitbetaald die hoger dan dit genoemd bedrag zijn.

Toelichting op de Programmarekening

Resultaat van de programmarekening 2011

De Jaarstukken zijn onderdeel van de planning & controlcyclus: voorjaarsrapportage, programmabegroting, najaarsrapportage en de jaarstukken. In de Jaarstukken 2011 leggen wij een zo juist, volledig en adequaat mogelijke verantwoording af over de uitvoering van de in de Programmabegroting 2011- 2014 genoemde beleidsvoornemens en bijbehorende budgettaire kaders.

De gemeente heeft het jaar 2011 afgesloten met een nadelig resultaat van € 0,1 miljoen na de toevoegingen aan bestemmingsreserves, in de najaarsrapportage 2011 was een nadeel voorzien van € 4,6 miljoen. Ter herinnering geven wij u hierbij het in de najaarsrapportage gepresenteerde overzicht van mutaties welke toon leidde tot het nadeel van € 4,6 miljoen.

(bedragen x € 1 miljoen)			
Mutaties prognose rekeningresultaat bij de Najaarsrapportage 2011			
Resultaat Voorjaarsrapportage		0,0	Voordelig
Bijdrage N201 (uitvoering van overeenkomst met de provincie Noord-Holland)	-4,7		Nadelig
Bijstellen inkomsten leges bouwvergunningen	-1,7		Nadelig
Wet BUIG	-1,4		Nadelig
Financieringsresultaat	2,1		Voordelig
Algemene Uitkering	1,2		Voordelig
Diverse verschillen	-0,2		Nadelig
Effect Najaarsrapportage		-4,7	Nadelig
Verwacht resultaat Jaarrekening 2011		-4,6	Nadelig

In het hierna staande overzicht zijn de grootste afwijkingen ten opzichte van de najaarsrapportage nog een weergegeven. De belangrijkste oorzaak ten opzichte van de najaarsrapportage van het over 2011 gerealiseerde voordeel betreft de hogere opbrengst gemeentefonds (€ 2,9 miljoen). Hiernaast zijn er op verschillende programma's (met name 5, 6 en 9) onderuitputtingen ontstaan.

(bedragen x € 1 miljoen)	
Overzicht belangrijkste begrotingsafwijkingen ten opzichte van de Najaarsrapportage	
Opbrengst algemene uitkering (programma 13)	2,9
Eigendommen: verkoop grond (programma 12)	1,6
WMO/hulpmiddelen WMO (programma 4)	1,2
Jeugd en onderwijs (programma 6)	1,2
Toeristenbelasting (programma 13)	-/-0,7
Afboeking boekwaarde MFA Badhoevedorp (programma 4)	-/- 0,9
Wegen, straten en pleinen (programma 11)	-/-0,8
Totaal	4,5

Bij het overzicht maken we ter verduidelijking nog een opmerking

- Het overzicht telt op tot € 4,5 miljoen, zijnde het verschil tussen het gerealiseerde exploitatieresultaat (€ 0,1 miljoen nadelig) en het bij de najaarsrapportage geprognosticeerde resultaat (€ 4,6 miljoen nadelig).

Ter toelichting het volgende:

Algemene uitkering

De opbrengst uit algemene uitkering over 2011 bedraagt € 117,3 miljoen. Dit is € 2,9 miljoen meer dan gemeld bij de Najaarsrapportage. Hiervan is € 2,3 miljoen opgenomen in de brief over de decembercirculaire (d.d. 20 januari 2012). Het restant wordt verklaard door positieve effecten van lagere WOZ- waarden.

Eigendommen

Dit betreft de verkoop van grond ten behoeve van Kaj Munk college en een kinderdagverblijf (€ 0,8 miljoen). Het resterende voordeel wordt o.a. verklaard door herstructurering bedrijventerreinen. Hiertoe wordt voorgesteld een bestemmingsreserve te vormen.

WMO

Het voordeel wordt voor € 0,4 miljoen verklaard door hogere baten namelijk eigen bijdragen hulp bij huishouden en hulpmiddelen. Aan de lastenkant hebben we een voordeel van € 0,8 miljoen bij met name minder aanvragen scootmobielen en lagere kosten van vervoersvoorzieningen. Naar verwachting is een deel van het bedrag structureel.

Jeugd en onderwijs

Het voordeel is met name zichtbaar bij onderwijs/beheer algemeen (€ 0,2 miljoen) door lagere advieskosten, onderwijsachterstanden (€ 0,3 miljoen), sloop noodlokalen (€ 0,1 miljoen) en kinderopvang (met name technische hygiëne zorg) € 0,1 miljoen. Hiernaast wordt de brede doeluitkering CJG afgerekend over 2011 en dat levert voordeel op van € 0,4 miljoen.

Toeristenbelasting

In de risicoparagraaf bij de najaarsrapportage is aangegeven dat de realisatie van de opbrengst onzeker was en dat voor ongeveer € 732.000 lager zou zijn dan de begroting. De definitieve afrekening over 2011 moet nog plaatsvinden op basis van de aangiften van de hotels per 1 april 2012. Naar verwachting vindt de afrekening plaats uiterlijk in juni 2012. Door een voordelige afrekening over 2010 is het uiteindelijke nadeel meegevallen en uitgekomen op € 0,5 miljoen. Een tegenvaller was de definitieve afboeking vanwege een faillissement. Hierdoor hebben we € 0,2 miljoen extra aan de voorziening voor dubieuze debiteuren toegevoegd, zodat het nadeel toch is uitgekomen op € 0,7 miljoen.

Boekwaarde MFA Badhoevedorp

Wij hebben een heroriëntatie uitgevoerd op de Multifunctionele Accommodatie Badhoevedorp (MFA). De uitkomst hiervan is dat het ontwerp dat gemaakt is voor de MFA niet gerealiseerd wordt. Het programma wordt bijgesteld van ongeveer 5.000 m² bruto vloeroppervlak naar 2.000 m² bruto vloeroppervlak. De tot nu toe gemaakte kosten bedragen € 967.000. Dit bedrag is als lasten opgenomen in 2011 volgens de boekhoudvoorschriften (BBV).

Wegen straten en pleinen

Het nadeel wordt voornamelijk verklaard door eindafrekening gladheidsbestrijding (€ 0,3 miljoen), project IJweg (€ 0,2 miljoen) en werkzaamheden op eiland 9 te Floriande (€ 0,2 miljoen).

Toelichting op de programmabegroting

In het jaarverslag 2011 hebben we de afwijkingen van de rekeningcijfers ten opzichte van de actuele begroting toegelicht. Hieronder staat het verloop van hoe tot de actuele begroting is gekomen. Deze bestaat uit de primaire begroting 2011-2015, inclusief alle mutaties waartoe de raad tot en met december 2011 heeft besloten. Het saldo van de primaire begroting na de begrotingsraad in

november 2010 bedroeg € 0,6 miljoen het definitieve begrotingssaldo eindigt met het saldo van de najaarsrapportage.

Mutaties	Bedrag
Saldo Primaire Begroting 2011-2015	595
Saldo najaarsrapportage 2010	-1.633
Structurele effecten jaarrekening	-356
Amendement bij RV reactie op ontwerpbegroting 2011 en 2e Bestuursrapportage VRK	-613
Aangepast saldo Begroting 2011-2015	-2.007
Voorjaarsrapportage 2011	
Algemene uitkering	-900
Loonkosten pensioen en sociale lasten	-290
OZB (exclusief prijsindexatie)	1.700
Toeristenbelasting	-600
Overige ontwikkelingen	-3.301
Financiering en kapitaallasten	2.646
Prognose opbrengst 1e tranche	3.600
Behoedzaamheidsreserve	-1.800
Autonome mutaties NJR 2011	
Bijdrage N201	-4.690
Bijstellen inkomsten leges bouwvergunning	-1.690
Wet BUIG	-1.420
Financieringsresultaat	2.100
Algemene uitkering	1.200
Diversen verschillen	-150
budgetoverheveling NJR 2010	990
Saldo definitieve begroting	-4.612

Overige toelichtingen

Overige toelichtingen	223
Overzicht algemene dekkingsmiddelen.....	224
Mutaties reserves	226
Nieuw ingestelde reserves en voorzieningen.....	228
Budgetoverhevelingen.....	230
Onvoorzien	230
Overzicht incidentele baten en lasten	230
Overzicht begrotings- en kredietoverschrijdingen	232
Restantkredieten	234
Grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling	235
Single information Single audit (SiSa).....	240

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

(bedragen x € 1.000)	Originele begroting	Gewijzigde begroting	Rekening	Vershil rekening gewijzigde begroting
Productomschrijving				
Lokale middelen, waarvan de besteding niet gebonden is				
215 Baten parkeerbelasting	2.008	2.008	2.313	305
931 Baten onr.zaakbel.gebruiker	15.629	16.304	15.304	-1.000
932 Baten onr.zaakbel.eigenaren	34.157	36.274	37.255	981
933 Baten roerende zaakbelasting	19	19	30	11
936 Baten toeristenbelasting	7.832	7.232	6.727	-505
939 Baten precariobelasting	338	1.968	2.098	130
Totaal lokale middelen, waarvan de besteding niet gebonden is	59.983	63.805	63.727	-78
Algemene uitkeringen	110.120	114.403	117.318	2.915
Dividend	547	547	682	135
Saldo van de financieringsfunctie	1.518	4.427	4.910	483
Overige algemene dekkingsmiddelen	18.061	19.021	19.021	
Totaal algemene dekkingsmiddelen	190.229	202.203	205.658	3.455

Baten parkeerbelasting

2011 is het eerste volledige exploitatiejaar voor de parkeergarage naast het raadhuis. De bezetting is hoger dan verwacht en medewerkers van handhaving en toezicht hebben meer gecontroleerd in 2011. Er kan een meevaller van ruim € 300.000 worden gemeld.

Baten onroerende zaakbelasting gebruikers en eigenaren

De verdeling in de begroting tussen de gebruikers en de eigenaren is niet helemaal juist. Dit verklaart het bedrag van € 1 miljoen minder op 'gebruikers' en meer op 'eigenaren'.

Baten toeristenbelasting

In de risicoparagraaf bij de Najaarsrapportage 2011 is aangegeven dat de realisatie van de opbrengst ongeveer € 732.000 lager zou zijn dan de begroting. De definitieve afrekening over 2011 moet nog plaatsvinden op basis van de aangiften van de hotels per 1 april 2012. Naar verwachting vindt de afrekening plaats uiterlijk in juni 2012. Door een voordelige afrekening over 2010 is het uiteindelijke nadeel meegevallen en uitgekomen op € 0,5 miljoen. Hierbij zit niet inbegrepen een dotatie aan de voorziening dubieuze debiteuren die aan de lastenkant is verantwoord. Op het product toeristenbelasting hebben we hierdoor een nadeel van € 0,7 miljoen.

Baten precariobelasting

Het in januari 2012 opgelegde kohier inzake de kabels en leidingen is € 100.000 hoger dan begroot. In de risicoparagraaf is aangegeven dat de werkelijke invordering nog onzeker is. Bij de reguliere precariobelasting is de opbrengst € 30.000 hoger dan begroot. De opgestarte inhaalactie begint langzaam effect op te leveren.

Algemene uitkeringen

De opbrengst uit algemene uitkering over 2011 bedraagt € 117,3 miljoen. Dit is € 2,9 miljoen meer dan gemeld bij de Najaarsrapportage. Hiervan is € 2,3 miljoen reeds verklaard in de brief over de decembercirculaire (d.d. 20 januari 2012 kenmerk 2012/6591).

De gemeenten krijgen over 2009-2011 jaarlijks € 39 miljoen extra door een technische correctie van het rijk. In de septembercirculaire was dit bedrag al vanaf 2012 toegekend, maar dankzij inspanningen van de VNG commissie financiën nu ook over deze jaren. Over de jaren 2009 en 2010 levert dit tezamen met de bijstelling van de aantallen lage inkomens en bijstandsgerechtigden een financiële meevaller op van per saldo € 1.147.000 ten opzichte van hetgeen is verantwoord in de najaarsrapportage. Hierdoor is er, inclusief de afrekening over 2011, een financieel voordeel van € 2.315.000 (€ 1.147.000 plus € 1.168.000).

Bij de jaarrekening blijkt het voordeel hoger door een lagere WOZ-waardering over 2009 en 2010 (€ 360.000). Dit voordeel is relatief want die is gekoppeld aan de OZB opbrengsten. Ook is er een aanvullend voordeel vanwege een late afrekening over 2010 die nog niet was meegenomen (€ 239.000).

Brief decembercirculaire	2.315	V
Lagere WOZ taxaties	360	V
Afrekening 2010	239	V
Totaal	2.914	V

Dividend

De verkoop van aandelen NV de Meerlanden aan de gemeente Hillegom heeft een boekwinst van € 122.000 opgeleverd. De jaarlijkse dividenduitkering van de Meerlanden was daarentegen € 16.000 lager. Hiernaast heeft de BNG over 2010 € 29.000 meer dividend uitgekeerd.

Saldo van de financieringsfunctie

Wij hebben minder rente betaald voor onze kort- en langlopende financieringen. Dit levert een rentevoordeel op van € 88.100. Daarnaast is er € 395.000 meer rente ontvangen op uitstaande middelen.

Mutaties reserves

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2011	Rekening 2011	Verschil rekening- begroting
Vermeerdering (lasten exploitatie)			
Algemene dekkingsreserve	2.163	4.021	1.858
Algemene reserve grondzaken	5.602	16.168	10.566
Algemene reserve RIH	40.500	40.500	0
Algemene behoedzaamheidsreserve	1.800	1.800	0
Totaal algemene reserves	50.065	62.489	12.424
Aanleg N201	4.690	4.690	0
Duurzaamheid	165	165	0
Res. MFA Badh. dekk. kap.last	4.800	4.759	-41
Begraafplaatsen	1.246	1.246	0
Structurele Maatschappelijke Opvang	500	500	0
HST Cargo	4.000	4.000	0
Besluit Locatiegebonden Subsidies (BLS)	5.848	5.849	1
Calatravabruggen	3.400	3.400	0
Dorpshuis Zwanenburg	800	800	0
Totaal bestemmingsreserves	25.449	25.409	-40
Vermindering (baten exploitatie)			
Algemene dekkingsreserve	13.852	25.259	11.407
Algemene reserve grondzaken	5.602	21.135	15.533
Totaal algemene reserves	19.454	46.394	26.940
BTW compensatiefonds	671	671	0
Dekking kapitaallasten maatschappelijke voorzieningen	703	703	0
Korte termijn bereikbaarheid verkeer	118	0	-118
Recreatieplas Toolenburg	368	372	4
Haarlemmermeerse Bos	200	195	-5
Aanleg N201	0	0	0
Onderwijsachterstanden	0	113	113
Duurzaamheid	165	165	0
Integraal project water	506	1.084	578
Verbeteren speelvoorzieningen	840	451	-389
Verbeteren Burg. Van Stamplein	898	865	-33
Tijdelijke onderwijshuisvesting	1.295	766	-529
Haarlemmermeer Lyceum dekking kapitaallasten	35	35	0
Begraafplaatsen	409	391	-18
Besluit Locatiegebonden Subsidies (BLS)	0	45	45
Totaal bestemmingsreserves	6.209	5.856	-353
Saldo mutaties reserves	49.851	35.647	-14.204

Vermeerderingen

Algemene dekkingsreserve

De vermeerderingen zijn per saldo € 1,8 miljoen meer dan begroot. Dit komt door de storting van het jaarrekeningsaldo 2010 ter grootte van € 3,3 miljoen en het niet doorgaan van een storting vanuit de algemene reserve grondzaken ter grootte van € 1,5 miljoen, omdat het saldo van deze reserve niet op de begrote € 6,5 miljoen is uitgekomen.

Algemene reserve grondzaken

Het saldo van de vermeerderingen en verminderingen van de algemene reserve grondzaken is in totaal € -4,9 miljoen. Dit is bedoeld om de resultaten van de grondexploitaties op product 830 te verevenen.

Verminderingen

Reserve Korte termijn bereikbaarheid verkeer

Hier is minder onttrokken, omdat de plannen hiervoor vertraging hebben opgelopen. De planning is nu om deze reserve in zijn geheel in 2012 te besteden, gekoppeld aan het Deltaplan bereikbaarheid.

Reserve Onderwijsachterstanden

Een deel van de via de rijksregeling Onderwijsachterstanden 2006-2010 ontvangen middelen moet worden terugbetaald. Deze verplichting is ultimo 2011 opgenomen op de balans. Als dekking is een bedrag aan de reserve Onderwijsachterstanden onttrokken.

Reserve Integraal project water

Bij de najaarsrapportage 2011 leek het er nog op dat we de totale uitgaven niet zouden gaan halen, waardoor de totale onttrekking naar beneden is bijgesteld, maar door het volledig afronden van het project 'Aanleg drainage Graan voor Visch' is aan het einde van het jaar gebleken dat € 0,6 miljoen meer is uitgegeven dan gepland. Hier staat een lagere onttrekking in 2012 tegenover.

Reserve Verbeteren speelvoorzieningen

Deze reserve is bestemd voor het verbeteren van speelvoorzieningen in Vinex wijken. In 2011 heeft de uitvoering niet alleen daar plaatsgevonden, maar ook in andere wijken binnen de gemeente, waardoor dit jaar € 0,4 miljoen minder is onttrokken dan begroot.

Reserve Tijdelijke onderwijshuisvesting

In 2011 stond een onttrekking geraamd van € 1,3 miljoen als dekking van de kosten van actualisatie van het Integraal Huisvestingsplan. In 2011 is € 0,5 miljoen minder aan onttrokken, omdat er een onderbesteding is op de voor 2011 geraamde sloop van noodlokalen.

Nieuw ingestelde reserves en voorzieningen

Naam reserve	Reserve Calatrava bruggen		
Programma	11 Kwaliteit fysieke omgeving		
Product	210 Wegen, straten en pleinen		
Instelling	Afsluiten Vinex resultaat in december 2011		
Doel	Herstel van de coating van de Calatravabridgen		
Bron	Vinex resultaat		
Meerjarenplanning	Wordt de komende jaren uitgevoerd		
Risicocalculatie			
Type	Bestemmingsreserve	Looptijd	Onbepaalde tijd
Bodem	€ 0	Plafond	€ 3.400.000
Beginstand	€ 3.400.000	Rente	n.v.t.
Vermeerderingen		Verminderingen	

Naam reserve	Reserve Herstructurering bedrijventerreinen		
Programma	12 Economische Zaken		
Product	310 Economische Zaken		
Instelling	Jaarrekening 2011		
Doel	Via een uitvoeringsprogramma worden meerdere bedrijventerreinen herstructureerd		
Bron	Exploitatiebudgetten en incidentele bijdragen uit de voorjaarsrapportage		
Meerjarenplanning	Actuele ontwikkelingen worden bij de voorjaarsrapportage gemeld		
Risicocalculatie			
Type	Bestemmingsreserve	Looptijd	3 jaar
Bodem	€ 0	Plafond	n.v.t.
Beginstand	€ 190.000	Rente	n.v.t.
Vermeerderingen		Verminderingen	

Naam reserve	Reserve Besluit locatiegebonden subsidies (BLS)		
Programma	10 Wonen		
Product	820 Wonen		
Instelling	Najaarsrapportage 2011		
Doel	De reserve wordt gebruikt om de woningbouw binnen de gemeente te stimuleren		
Bron	De reserve wordt gevoed met Besluit Locatiegebonden Subsidies van het rijk en de Stadsregio Amsterdam (SRA). Deze subsidies zijn inmiddels afgerekend en worden nu omgezet naar een reserve.		
Meerjarenplanning	Het gaat om projectgebonden, niet planbare bestedingen		
Risicocalculatie			
Type	Bestemmingsreserve	Looptijd	onbepaald
Bodem	€ 0	Plafond	€ 6.000.000
Beginstand	€ 5.848.238	Rente	n.v.t.
Vermeerderingen		Verminderingen	

Naam reserve	Reserve Dorpshuis Zwanenburg		
Programma	7 Cultuur, sport en recreatie en 4 Zorg en welzijn		
Product	532 Sport beheer accommodaties en 628 Accommodaties		
Instelling	Afsluiten Vinex resultaat in december 2011		
Doel	Dekking van de kapitaallasten van het dorpshuis Zwanenburg		
Bron	Vinex resultaat		
Meerjarenplanning	n.v.t.		
Risicocalculatie			
Type	Bestemmingsreserve	Looptijd	40 jaar
Bodem	€ 0	Plafond	€ 800.000
Beginstand	€ 800.000	Rente	n.v.t.
Vermeerderingen		Verminderingen	€ 20.000 p/jr na ingebruikname

Naam reserve	Reserve HST Cargo		
Programma	12 Economische Zaken		
Product	310 Economische Zaken		
Instelling	Najaarsrapportage 2011		
Doel	Realisatie van het HST cargo concept, door de aanleg van een HST railterminal nabij Hoofddorp en het ondersteunen van de ontwikkeling van een Europese HST freight service		
Bron	Algemene uitkering		
Meerjarenplanning	Uitgaven pas na 2016		
Prestatie eisen	Zie doel		
Risicocalculatie			
Type	Bestemmingsreserve	Looptijd	Onbepaalde tijd
Bodem	€ 0	Plafond	n.v.t.
Beginstand	€ 4.000.000	Rente	Ja
Vermeerderingen	2013: € 5.900.000 2016: € 1.100.000	Verminderingen	

Naam reserve	Reserve MFA Badhoevedorp		
Programma	4 Zorg en welzijn		
Product	628 Accommodaties		
Instelling	Afsluiten Vinex resultaat in december 2011		
Doel	Dekking van de kapitaallasten na ingebruikname van het MFA Badhoevedorp		
Bron	Vinex resultaat		
Meerjarenplanning			
Risicocalculatie			
Type	Bestemmingsreserve	Looptijd	40 jaar na ingebruikname
Bodem	€ 0	Plafond	n.v.t.
Beginstand	€ 4.800.000	Rente	n.v.t.
Vermeerderingen		Verminderingen	

Naam reserve	Reserve Begraafplaatsen		
Programma	11 Kwaliteit fysieke omgeving		
Product	724 Lijkbezorging		
Instelling	Raadsvoorstel 2011.0017579 Beheer gemeentelijke begraafplaatsen		
Doel	In het Raadsvoorstel kostendekkendheid begraafarieven is besloten om toe te groeien naar volledige kostendekkendheid, exclusief begraafplaats Wilgenhof. Daarbij is de Voorziening 'afkoop onderhoud graven' (met een saldo van € 1,2 miljoen) herrubriceerd naar een bestemmingsreserve begraafplaatsen. Deze reserve wordt de komende jaren ingezet om het exploitatietekort op de gemeentelijke begraafplaatsen af te dekken, zodat de tekorten in deze periode niet ten laste van de algemene middelen gebracht hoeven te worden.		
Bron	Voorziening begraafplaatsen		
Meerjarenplanning			
Risicocalculatie			
Type	Bestemmingsreserve	Looptijd	4 jaar
Bodem	€ 0	Plafond	n.v.t.
Beginstand	€ 1.245.523	Rente	n.v.t.
Vermeerderingen		Verminderingen	2012: € 300.000 2013: € 240.000 2014: € 160.000 2015: € 130.000
Bodem	€ 0	Plafond	
Beginstand	€ 52.354	Rente	n.v.t.
Vermeerderingen		Verminderingen	2012: € 52.354

Budgetoverhevelingen

Bij de najaarsrapportage 2011 zijn er twee budgetoverhevelingen toegekend voor ruimte voor duurzaamheid (€ 400.000) en digitalisering archief (€ 250.000). Bij de jaarstukken zijn er verder geen budgetoverhevelingen meer.

Onvoorzien

In de programmabegroting 2011-2014 is een post onvoorzien opgenomen van € 0,237 miljoen. Bij de najaarsrapportage 2011 was de post onvoorzien niet aangewend en is dit bedrag vrijgevallen.

Overzicht incidentele baten en lasten

Vanuit het BBV (art. 28) is een overzicht van incidentele baten en lasten een verplicht onderdeel van de toelichting op de programmarekening. Dit betreft zowel de programma's als de reserves. Mutaties op doorlopende baten en lasten, zoals bijvoorbeeld de Algemene Uitkering en afschrijvingen zijn niet meegenomen. Verder hebben wij ervoor gekozen om alleen incidentele baten en lasten op te nemen die groter zijn dan € 0,1 miljoen.

Incidentele Lasten (bedragen x € 1.000)	Rekening	Begroting	Werkelijk
+ = nadeel / - = voordeel	2010	2011	2011
Programma 1: Bestuur			
Aanvullende dotatie wachtgeldverplichting	1.174		
Programma 3: Veiligheid			
Extra uitkering FLO	141	532	532
Bijdrage Veiligheidsregio Kennemerland		613	613

Incidentele Lasten (bedragen x € 1.000) + = nadeel / - = voordeel	Rekening 2010	Begroting 2011	Werkelijk 2011
Programma 5: Werk en inkomen			
Bijstandsverlening	1.744	2.724	2.971
Minima beleid		400	391
Inburgering nieuwkomers		321	321
Programma 7: Cultuur, sport en recreatie			
Te veel betaalde huur Pier K (zie baten)	745		
BTW op de huur	180		
Subsidies evenementen	260		
Programma 9: Ruimtelijke ontwikkelingen			
Actualisatie bestemmingsplannen nWRO		750	750
Programma 11: kwaliteit fysieke omgeving			
Afkoop onderhoud Fokkerweg	1.100		
Gladheidsbestrijding		415	706
Vorst schade		500	500
Sanering Ytochtkade Zwanenburg		1.164	1.170
Programma 13: Algemene dekkingsmiddelen			
Afschrijving tijdelijke huisvesting binnentuin Raadhuis	1.200		
Programmakosten sociaal domein		100	48
Bestemmingsreserves			
Storting behoedzaamheidsreserve		1.800	1.800
Storting bestemmingsreserve N201		4.690	4.690
Storting algemene reserve RIH		30.300	30.300
Storting bestemmingsreserve MFA Badhoevedorp		4.800	4.759
Storting bestemmingsreserve Calatravabruggen		3.400	3.400
Storting bestemmingsreserve Dorpshuis Zwanenburg		800	800
Storting bestemmingsreserve HST		4.000	4.000
Totaal lasten	6.544	57.309	57.751

Incidentele Baten (bedragen x € 1.000) + = nadeel / - = voordeel	Rekening 2010	Begroting 2011	Werkelijk 2011
Programma 1: Bestuur			
Vrijval voorziening wachtgeld ambtenaren	114		
Vrijval wachtgeld wethouders		300	538
Programma 5: Werk en inkomen			
Kinderopvang huur contracten brede scholen	463		
Bijstandsverlening: incidentele aanvullende uitkering	253		
Vrijval dubieuze bijstandsdebiteuren	158		
Rijksbijdrage WWB			846
Programma 7: Cultuur, sport en recreatie			
Huur inkomsten pier K (lagere subsidie) (zie lasten)	851		

Incidentele Baten (bedragen x € 1.000) + = nadeel / - = voordeel	Rekening 2010	Begroting 2011	Werkelijk 2011
Programma 8: Mobiliteit			
Subsidie korte afstandsradio verkeersregelinstanties	129		
Programma 11: kwaliteit fysieke omgeving			
Subsidie inzameling papier, glas en kunststof afval	531		
Vrijval voorziening afkoop onderhoud graven	212		
Programma 12: Economische zaken			
Incidentele grondverkoop	468		874
Programma 13: Algemene dekkingsmiddelen			
Resultaat VINEX		39.300	39.300
Gemeentefonds bijdrage HST		4.000	4.000
Totaal baten	3.179	43.600	45.558
Saldo baten en lasten	3.365 nadelig	13.709 nadelig	12.193 nadelig

Overzicht begrotings- en kredietoverschrijdingen

In de onderstaande tabellen zijn de begrotingsoverschrijdingen per programma en de kredietoverschrijdingen in 2011 opgenomen en toegelicht. Deze overzichten geven invulling aan zowel externe als interne regelgeving. Alle overschrijdingen zijn rechtmatig. Door het vaststellen van de jaarrekening autoriseert de raad alsnog deze uitgaven.

Programma nummer	Programma omschrijving	Bedrag x € 1.000	Oorzaak overschrijding	Compensatie hogere opbrengst	Binnen beleid en onvoorzienbaar	Binnen beleid en voorzienbaar
002	Publiekscontact	140	Product 017: Extra uitgave van gratis ID kaarten in 2011	83	140	
008	Mobiliteit	420	Product 211: Inrichting schoolzones	44	243	
			Product 212: Dynamisch reizigers informatiesysteem en verhogen instapplaatsen		199	
			Product 214: Parkeren		23	
011	Kwaliteit openbare ruimte	1.952	Product 210: Wegen, straten en pleinen	220	1.053	
			Product 561: Plantsoenen en wegbeplanting		485	
			Product 721: Afvalverwijdering en verwerking		562	
			Product 723: Milieubeheer		78	

Programma nummer	Programma omschrijving	Omschrijving krediet	Bedrag x € 1.000 krediet	Oorzaak overschrijding	Compensatie	Gevolg exploitatie kapitaallasten komende jaren	Binnen beleid en voorzienbaar
006	jeugd en Onderwijs	Spoedaanvraag scholen inrichting/meubels	26	extra kosten gemaakt als gevolg aantal aanvragen hoger dan geraamd.		1	
006	jeugd en Onderwijs	Primair onderwijs/ kwaliteitsimpuls (nr30).	203	Krediet ten onrechte komen te vervallen in het verleden.		15	
006	jeugd en Onderwijs	Hekwerk scholen div. PO.	61	De dekking zit in de voorziening gemeenschappelijk accommodatie onderwijs.			
006	jeugd en Onderwijs	Fusieschool Welgelegen	67	In 2011 is een groter deel uitgegeven dan geraamd. De investering staat gepland voor 2011 t/m 2015.		0	
006	jeugd en Onderwijs	Verbetering binnenklimaat	43	Als gevolg van bijkomende niet voorziene kosten i.v.m. asbestsanering.			
006	jeugd en Onderwijs	TOH BSO Getsewoud	101	Krediet ten onrechte komen te vervallen in 2010.		9	
007	Cultuur,sport en recreatie	Cultuurgebouwencomplex	1.026	Het krediet is in januari 2012 beschikbaar gesteld.		52	
007	Cultuur,sport en recreatie	Breedtesporthal Hoofddorp	343	In 2011 is een groter deel uitgegeven dan geraamd. De investering staat gepland voor 2011 t/m 2014.		0	
007	Cultuur,sport en recreatie	Sportvelden	176	Extra kosten voor sanering en schuimbeton wegens vervuiling en drassige grond.		13	
011	Kwaliteit openbare ruimte	Verhardingen Kaagweg	52	In 2011 is een groter deel uitgegeven dan geraamd. De investering staat gepland voor 2011 t/m 2012.		0	
011	Kwaliteit openbare ruimte	Gemalen telemetrie systeem.	32	Hogere kosten als gevolg van meerwerk.		1	
011	Kwaliteit openbare ruimte	Verbeter maatregelen inrichting Badhoevedorp	208	Project loopt nog door en wordt aangezuiverd met het GRP2012		0	
012	Economische zaken	Bedrijventerrein de Weeren.	430	Extra rioleringswerkzaamheden die nodig waren om de nog functionerende oude rioolozingen te kunnen opvangen. We verwachten nog een subsidie.		23	

Programma nummer	Programma omschrijving	Omschrijving krediet	Bedrag x € 1.000 krediet	Oorzaak overschrijding	Compensatie	Gevolg exploitatie kapitaallasten komende jaren	Binnen beleid en voorzienbaar
013	Algemene dekkingsmiddelen	Brandveiligheid Raadhuis	172	Noodzakelijk aanpassingen voor het omzetten van een tijdelijke vergunning naar een permanente omgevingvergunning		19	
013	Algemene dekkingsmiddelen	vloerafwerking	36	Vervanging vloerbedekking kon niet langer worden uitgesteld.		3	
	Totaal		2.976			136	

Restantkredieten

Inleiding

In de nota Investeringsbeleid is vastgelegd dat beschikbaar gestelde kredieten (restant kredieten) niet automatisch worden overgeheveld van het ene jaar naar het andere. Doelstelling van het inbouwen van deze toets is een vlotte afwikkeling van deze kredieten te bevorderen (beleidsrealisatie) en zicht te houden op de investeringen in de pijplijn.

Er is een overzicht samengesteld met de "restant kredieten per 31-12-2011" per programma en product. Verder wordt aangegeven wat de uitkomst van de toetsing van deze restant kredieten aan de vastgestelde richtlijnen is en is bepaald welke kredieten worden doorgeschoven.

Toetsing aan de richtlijnen

Vorig jaar is besloten een bedrag van € 62,3 miljoen over te hevelen naar 2011. Daarnaast is in 2011 een bedrag van € 21,5 miljoen aan investeringskredieten beschikbaar gesteld. Hiermee komt het totaal aan beschikbare financiële middelen op € 83,8 miljoen. In totaal is in 2011 € 42,5 miljoen aan investeringsuitgaven gedaan.

Dit betekent dat per 31-12-2011 nog een bedrag resteert van € 41,3 miljoen. Hiervan kan op basis van de vastgestelde richtlijn een bedrag van € 35,7 miljoen worden overgeheveld naar 2012. Het gaat hier om:

1. Kredieten die in 2011 door de raad beschikbaar zijn gesteld, maar waarvan uitvoering nog niet volledig heeft plaatsgevonden (€ 26,7 miljoen). Deze kredieten worden op grond van de richtlijnen zonder meer overgeheveld.;
2. Kredieten die vóór 2011 door de raad beschikbaar zijn gesteld, waarvan de investeringen welke over meerdere jaren lopen of waarvan uitvoering nog niet volledig heeft plaatsgevonden, maar waarvoor inmiddels wel concrete verplichtingen zijn aangegaan of (€ 8,6 miljoen). Voor deze laatste kredieten zijn stukken aangeleverd waaruit de verplichting blijkt. Op basis hiervan kunnen zij ook worden overgeheveld;
3. Voorbereidingskredieten die door de raad beschikbaar zijn gesteld, de daadwerkelijke uitvoering vindt de komende jaren plaats (€ 0,4 miljoen). Bij voorbereidingskredieten vindt op grond van de richtlijnen altijd overheveling plaats.

De actualisatie van investeringen bij PCC producten in 2011 heeft bij de overheveling van kredieten een rol gespeeld. Voor een aantal projecten is de planning in de tijd aangepast, hierdoor is er een bedrag van € 0,2 miljoen (revitalisering woongebieden) doorgeschoven van 2011 naar 2013.

Kredieten die vóór 2011 zijn aangevraagd maar waarvoor nog geen verplichtingen zijn aangegaan, moeten opnieuw worden aangevraagd. Het betreft hier:

- Verkeers regulerings instalaties € 0,7 miljoen
- Voorzieningen openbare ruimte € 0,3 miljoen
- Tijdelijke parkeergarage Hoofddorpcentrum € 1 miljoen

Het verschil van € 3,4 miljoen zijn kredieten die komen te vervallen.

Overzicht restant kredieten per programma (x € 1.000):

omschrijving	1	2	1+2=3	4	3-4=5	6		
	Krediet per 1/1/2012	in 2011 beschikbaargestelde kredieten	Totaal krediet eind 2011	Uitgegeven in 2011	resterend krediet 2011	restant kredieten per 1-1-2012 na toetsing	in 2012 nog aan te vragen bij de jaarrekening	doorgeschoven naar 2013
2 Publiekscontact	524	0	524	47	477	477	0	0
3 Veiligheid	449	1.816	2.265	101	2.164	2.164	0	0
4 Zorg en Welzijn	1.552	865	2.417	1.482	935	220	0	0
6 Jeugd en Onderwijs	16.284	-1.323	14.961	11.113	3.848	4.057	0	0
7 Cultuur, Sport en Recreatie	10.725	8.019	18.744	15.749	2.995	2.627	0	0
8 Mobiliteit	3.988	7.496	11.484	1.297	10.187	8.803	950	0
9 Ruimtelijke Ontwikkelingen en duurzaamheid	1.456	1.563	3.019	697	2.322	2.323	0	0
10 Wonen	553	280	833	373	460	230	0	230
11 Kwaliteit fysieke ruimte	24.867	-113	24.754	8.427	16.327	12.896	976	0
12 Economische zaken	0	612	612	670	-58	372	0	0
13 Algemene dekkingsmiddelen	1.951	2.248	4.199	2.565	1.634	1.529	0	0
Totaal Investeringsplan	62.349	21.463	83.812	42.521	41.291	35.698	1.926	230

Analyse

Het doorschuiven van de kredieten heeft de volgende oorzaken:

- voor een deel van de investeringen is het totale investeringsbedrag ineens beschikbaar gesteld, terwijl de uitvoering gefaseerd over meerdere jaren plaats vindt;
- voor een aantal investeringen op het gebied van onderwijs geldt dat de uitvoering door derden wordt gedaan. De afrekening en de financiële afwikkeling vinden achteraf plaats;
- voorbereidingskredieten worden in veel gevallen gefaseerd over meerdere jaren uitgegeven;
- investeringen komen later tot uitvoering dan oorspronkelijk gepland.

De financiële consequenties m.b.t. de kapitaallasten, veroorzaakt door het verschuiven van de kredieten, zullen worden verwerkt in het meerjarenbeeld bij de Voorjaarsrapportage 2012.

Grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften volgens het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de vigerende Financiële Verordening.

Grondslagen voor consolidatie

Verbonden partijen worden niet geconsolideerd.

Grondslagen voor waardering van de balans

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. De activa en passiva worden opgenomen tegen nominale waarden, tenzij hierna anders is weergegeven.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

Vaste activa

Algemeen

Op grond van de Financiële verordening worden alleen de vaste activa met een investeringsbedrag groter dan € 12.000 geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. Deze laatste worden altijd geactiveerd.

Materiële vaste activa

In erfpacht uitgegeven gronden

De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs. Dit is de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen. Percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen.

Activa met een meerjarig economisch nut

Activa met een meerjarig economisch nut zijn opgenomen tegen de verkrijging- of vervaardigingsprijs, verminderd met de gecumuleerde afschrijvingen. Bij het afschrijven wordt rekening gehouden met specifieke investeringsbijdragen van derden die allereerst op de desbetreffende investering in mindering worden gebracht. Bijdragen uit reserves worden niet rechtstreeks op de activa in mindering gebracht, maar via de afzonderlijke programmarekeningen aangewend voor dekking van de afschrijving.

Activa in de openbare ruimte met een meerjarig maatschappelijk nut

Activa in de openbare ruimte met een meerjarig maatschappelijk nut worden alleen in uitzonderingsgevallen geactiveerd en betreffen de eerste aanleg van wegen met de hierbij behorende civiele kunstwerken, de niet in grondexploitaties opgenomen eerste aanleg of vervanging van grote wegen- en waterbouwkundige werken (viaducten, bruggen, verkeersregelinstallaties en openbare verlichting) en omvangrijke wegenreconstructies in het kader van een wijkverbetering of verkeersdoorstroming. Waardering vindt plaats tegen verkrijging- of vervaardigingsprijs, verminderd met de gecumuleerde afschrijvingen. Bij het afschrijven wordt rekening gehouden met specifieke

investeringsbijdragen van derden die allereerst op de desbetreffende investering in mindering worden gebracht. Bijdragen uit reserves worden bij investeringen met maatschappelijk nut rechtstreeks op de activa in mindering gebracht. De ondergrond van deze werken wordt daarbij als integraal onderdeel van het werk beschouwd (en dus ook afgeschreven). Voor zover in voorkomende gevallen een snellere budgettaire dekking mogelijk is, wordt op dergelijke activa overigens (resultaatafhankelijk) extra afgeschreven. De boekwaarden moeten dus nadrukkelijk als nog te dekken investeringsrestanten worden gezien.

Afschrijvingsmethode

De berekening van de afschrijvingen geschiedt conform de lineaire afschrijvingsmethode op basis van de verwachte economische gebruiksduur per actief. De gebruiksduur wordt zowel bepaald door technische als economische slijtage.

Afschrijvingen

De afschrijvingen op de materiële vaste activa die ten laste worden gebracht van de programmarekening, worden berekend op basis van de verkrijgingprijs, verminderd met eventuele investeringsbijdragen. Bij de berekening van de afschrijvingskosten is rekening gehouden met de financiële verordening. Met een eventuele restwaarde wordt geen rekening gehouden. De afschrijvingstermijnen bij eerste aanleg of aanschaf zijn:

Categorie	Aantal jaar
Gronden en terreinen	n.v.t.
Inrichten gronden (niet) openbare dienst	10-30
Gebouwen niet voor de openbare dienst	10-40
Gebouwen voor openbare dienst en sportgebouwen	10-40
Inrichting gebouwen	3-10
Materieel	5-15
Openbaar groen	10-40
Wegen, straten en pleinen	5-30
Bruggen	10-30
Riolering	20-50

Financiële vaste activa

De waardering van de deelnemingen vindt plaats tegen de nominale waarde van het gestorte kapitaal. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering gelukkig niet noodzakelijk gebleken.

Van een deelneming is krachtens artikel 1 lid d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Bijdragen aan activa van derden worden geactiveerd. Dergelijke geactiveerde bijdragen zijn gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Vlottende activa

Voorraden

Onderhandenwerken grondexploitatie

Op basis van de uitspraak van de Commissie BBV wordt in de 'complexen niet in exploitatie' een onderscheid gemaakt in gronden waarvoor een ontwikkeling binnen afzienbare tijd is voorzien en in gronden waarvoor dat niet het geval is. De gronden waarvoor een ontwikkeling binnen afzienbare tijd is voorzien worden gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs (= historische kostprijs vermeerderd met de bijgeschreven rente- en exploitatiekosten tot maximaal de marktwaarde) voor dergelijke gronden. Aan gronden waar binnen afzienbare tijd geen ontwikkeling zijn te voorzien, wordt conform de uitspraak van de Commissie BBV geen rente toegerekend. Ook deze gronden worden gewaardeerd tegen historische kostprijs tot maximaal de marktwaarde voor dergelijke gronden.

De gronden in exploitatie zijn opgenomen tegen de daaraan bestede kosten, inclusief de bijgeschreven rente en verminderd met de opbrengst wegens gerealiseerde verkopen. Gerealiseerde winst of berekend verlies zijn op de boekwaarde gemuteerd respectievelijk ten gunste/ten laste van de Algemene reserve Grondzaken. Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Voor de verwachte verliesgevendheid van complexen onder de onderhandenwerken grondexploitaties zijn voorzieningen 'waardering negatieve resultaten' gevormd, waarvan de bedragen in mindering zijn gebracht op het totaal onderhandenwerken per 31 december.

Vorderingen en overlopende activa

Conform de collectief statistische methode worden alle debiteuren onderverdeeld naar gelijksoortige posten en gelijksoortige risico's en wordt jaarlijks de voorziening debiteuren bijgesteld op basis van risico-inschattingen over de vorderingen per balansdatum. Het uitgangspunt is dat de hoogte van de debiteurenstand minus de voorziening overeenkomt met het te verwachten werkelijke te innen bedrag.

Liquide middelen en overlopende posten.

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd. De onderhoudsegalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Single information Single audit (SiSa)

De doelstelling van Single information Single audit (SiSa) is de verantwoordings- en controlelasten voor medeoverheden (gemeenten, provincies en regio's met een gemeenschappelijke regeling) richting uitkeringsverstrekkers te verminderen. De SiSa-verantwoordingsstelsel sluit aan bij het reguliere jaarrekeningproces van de medeoverheden. De financiële verantwoording van de daarvoor aangewezen specifieke uitkeringen gebeurt via een bijlage bij de jaarrekening en valt daarmee ook onder de accountantsverklaring. De SiSa-bijlage geeft op beknopte wijze volgend de door het ministerie van BZK voorgeschreven wijze de belangrijkste verantwoordingsinformatie over de betreffende specifieke uitkering, zoals bijvoorbeeld de juridische grondslag en de besteding ervan.

Departement	nummer	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicatoren	
BZK	C6	Wet inburgering (Wi) Wet inburgering, Besluit inburgering en Regeling vrijwillige inburgering niet-G31 Gemeenten niet-G31 en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)			Aantal inburgeringsplichtigen en vrijwillige inburgeraars voor wie in de jaren 2007 t/m 2009 voor het eerst een reguliere inburgeringsvoorziening is vastgesteld Verantwoorden o.b.v. gegevens in Informatie Systeem Inburgering (ISI) Aard controle D1 576	Aantal inburgeringsplichtigen en vrijwillige inburgeraars voor wie in de jaren 2007 t/m 2009 voor het eerst een reguliere inburgeringsvoorziening is vastgesteld én die binnen 3 kalenderjaren na vaststelling van de inburgeringsvoorziening hebben deelgenomen aan het inburgeringsexamen. Verantwoorden o.b.v. gegevens in Informatie Systeem Inburgering (ISI) Aard controle D1 419
					Aantal inburgeringsplichtigen en vrijwillige inburgeraars voor wie in de jaren 2008 t/m 2009 voor het eerst een duale inburgeringsvoorziening is vastgesteld. Verantwoorden o.b.v. gegevens in Informatie Systeem Inburgering (ISI) Aard controle D1 59	Aantal inburgeringsplichtigen en vrijwillige inburgeraars voor wie in de jaren 2008 t/m 2009 voor het eerst een taalkennisvoorziening is vastgesteld. Verantwoorden o.b.v. gegevens in Informatie Systeem Inburgering (ISI) Aard controle D1 2
OCW	D2	Onderwijsachterstandenbeleid niet-GSB 2006-2010 (OAB) Besluit vaststelling doelstelling en bekostiging Onderwijsachterstandenbeleid 2006-2010 (art 4 t/m 10) Schakelklassen, artikel 166 van de Wet op het primair Onderwijs Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie Gemeenten, niet G-31			Correctie in de besteding 2010 ivm een hogere/lagere vaststelling van een in de besteding 2010 voor overige of coördinerende activiteiten inzake onderwijsachterstandenbeleid opgenomen voorlopige toekenning. Bij een lagere vaststelling een negatief bedrag opnemen, bij een hogere vaststelling een positief bedrag opnemen. Wanneer er in 2010 geen voorlopige toekenningen verantwoord zijn kan een 0 ingevuld worden. Aard controle R: € 0	Correctie in de besteding 2010 ivm een hogere/lagere vaststelling van een in de besteding 2010 aan voorschoolse educatie opgenomen voorlopige toekenning. Bij een lagere vaststelling een negatief bedrag opnemen, bij een hogere vaststelling een positief bedrag opnemen. Wanneer er in 2010 geen voorlopige toekenningen verantwoord zijn kan een 0 ingevuld worden. Aard controle R: € 0
OCW	D4	Regeling brede scholen 2009 Regeling stimulering aanpassing huisvesting brede scholen Gemeenten			Hieronder per regel één referentienummer van het betreffende project invullen en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie Aard controle n.v.t. LAOV nr 18203	Besteding 2011 Aard controle R € 0
OCW	D5	Regeling verbetering binnenklimaat primair onderwijs 2009 Regeling verbetering binnenklimaat primair onderwijs 2009 Gemeenten			Besteding 2011 ten laste van rijksmiddelen Let op: Alleen bestedingen die betrekking hebben op de periode vóór 4 september 2011 mogen verantwoord worden. Aard controle R € 537.464	Besteding (gedeeltelijk) verantwoord o.b.v. voorlopige toekenningen? Ja / Nee Zie Nota baten-lastenstelsel. Indien beantwoord met ja, zal de medeoverheid in 2012 nog een correctie op de besteding 2011 kunnen opnemen. Nee
					Brinnummer Aard controle n.v.t.	Alle activiteiten afgerond Aard controle D2
					10GP00	Ja
					09LP00	Ja
					23RE00	Ja
					15XW00	Ja
					16KR00	Ja

Indicatoren

<p>Aantal inburgeringsplichtigen en vrijwillige inburgeraars voor wie in de jaren 2007 t/m 2009 voor het eerst een gecombineerde inburgeringsvoorziening is vastgesteld.</p> <p>Verantwoorden o.b.v. gegevens in Informatie Systeem Inburgering (ISI) Aard controle D1</p>	<p>Aantal inburgeringsplichtigen en vrijwillige inburgeraars voor wie in de jaren 2007 t/m 2009 voor het eerst een gecombineerde inburgeringsvoorziening is vastgesteld én die binnen 3 kalenderjaren na vaststelling van de inburgeringsvoorziening hebben deelgenomen aan het inburgeringsexamen.</p> <p>Verantwoorden o.b.v. gegevens in Informatie Systeem Inburgering (ISI) Aard controle D1</p>	<p>Aantal inburgeringsplichtigen, als bedoeld in het besluit van de Staatssecretaris van Justitie van 12 juni 2007, nr.2007/11, voor wie een inburgeringsvoorziening is vastgesteld in de jaren 2007 t/m 2009 (gepardonneerden)</p> <p>Verantwoorden o.b.v. gegevens in Informatie Systeem Inburgering (ISI) Aard controle D1</p>	<p>Aantal inburgeringsplichtigen, als bedoeld in het besluit van de Staatssecretaris van Justitie van 12 juni 2007, nr.2007/11, voor wie een inburgeringsvoorziening is vastgesteld in de jaren 2007 t/m 2009 én die binnen 3 kalenderjaren na vaststelling van de inburgeringsvoorziening hebben deelgenomen aan het inburgeringsexamen (gepardonneerden).</p> <p>Verantwoorden o.b.v. gegevens in Informatie Systeem Inburgering (ISI) Aard controle D1</p>
34	21	53	32
<p>Aantal geestelijke bedienaren voor wie in de jaren 2007 en 2008 een inburgeringsvoorziening is vastgesteld en die in het jaar 2009 of 2010 hebben deelgenomen aan het inburgeringsexamen.</p> <p>Verantwoorden o.b.v. gegevens in Informatie Systeem Inburgering (ISI) Aard controle D1</p>	<p>Aantal geestelijke bedienaren voor wie in de jaren 2007 en 2008 een inburgeringsvoorziening is vastgesteld en die in het jaar 2009 of 2010 hebben deelgenomen aan het aanvullend praktijkdeel van het inburgeringsexamen.</p> <p>Verantwoorden o.b.v. gegevens in Informatie Systeem Inburgering (ISI) Aard controle D1</p>		
0	0		
<p>Correctie in de besteding 2010 ivm een hogere/lagere vaststelling van een in de besteding 2010 aan schakelklassen educatie opgenomen voorlopige toekenning.</p> <p>Bij een lagere vaststelling een negatief bedrag opnemen, bij een hogere vaststelling een positief bedrag opnemen. Wanneer er in 2010 geen voorlopige toekenningen verantwoord zijn kan een 0 ingevuld worden.</p> <p>Aard controle R: € 0</p>	<p>Correctie in de besteding 2010 ivm een hogere/lagere vaststelling van een in de besteding 2010 aan vroegschoolse educatie opgenomen voorlopige toekenning.</p> <p>Bij een lagere vaststelling een negatief bedrag opnemen, bij een hogere vaststelling een positief bedrag opnemen. Wanneer er in 2010 geen voorlopige toekenningen verantwoord zijn kan een 0 ingevuld worden.</p> <p>Aard controle R: € 0</p>	<p>Correctie in de besteding 2010 ivm een hogere/lagere vaststelling van een in de besteding 2010 aan voorschoolse educatie voor verlaging ouderbijdrage van doelgroepkinderen op de peuterspeelzaal opgenomen voorlopige toekenning.</p> <p>Bij een lagere vaststelling een negatief bedrag opnemen, bij een hogere vaststelling een positief bedrag opnemen. Wanneer er in 2010 geen voorlopige toekenningen verantwoord zijn kan een 0 ingevuld worden.</p> <p>Aard controle R: € 0</p>	<p>Toelichting correctie</p> <p>Alleen invullen wanneer er bij de indicatoren 1 t/m 5 iets anders dan een 0 is verantwoord.</p>
€ 0	€ 0	€ 0	
<p>Project afgerond in 2011? Ja / Nee</p> <p>Aard controle D1</p>	<p>Uitgaven van vóór 2010, waarvan besteding in 2011 plaatsvindt</p> <p>Zie Nota baten-lastenstelsel</p> <p>Aard controle R</p>	<p>Besteding 2011 (gedeeltelijk) verantwoord o.b.v. voorlopige toekenningen? Ja / Nee</p> <p>Zie Nota baten-lastenstelsel. Indien beantwoord met ja, zal de medeoverheid in 2012 nog een correctie op de besteding 2011 kunnen opnemen.</p> <p>Aard controle n.v.t.</p>	<p>Toelichting niet afgeronde projecten</p>
Nee	€ 0	Nee	
<p>Toelichting per brinnummer welke activiteit(en) niet zijn afgerond en daarbij het bijbehorende bedrag exclusief 40% cofinanciering noemen</p> <p>Aard controle n.v.t.</p>			

Departement	nummer	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicatoren	
		6			26PK00	Ja
		7			07RH00	Nee
		8			03NI00	Nee
		9			08YK00	Nee
		10			26PV00	Ja
		11			11OQ00	Ja
		12			07WY00	Nee
		13			23AK00	Ja
		14			06ZV00	Ja
		15			07LJ00	Ja
		16			26PU00	Ja
		17			07WW00	Nee
		18			05CB00	Ja
		19			09BH00	Ja
		20			05LN00	Nee
		21			05PE00	Ja
		22			05BE00	Nee
		23			05ZN00	Nee
OCW	D9	Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) 2011-2014 Gemeenten			Besteding 2011 aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO) Aard controle R € 440.902	Besteding 2011 aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO) Aard controle R € 121.382
I&M	E5	Verzameluitkering I&M (incl. oud VROM) Regeling verzameluitkering Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)			Besteding 2011 (incl. besteding 2009 en 2010 voor zover nog niet eerder verantwoord (zie nieuwsbrief IBI nr. 30) Aard controle R € 100.000	
I&M	E11B	Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr) (SiSa tussen medeoverheden)			Besteding 2011 tlv eigen middelen Aard controle R € 2.833 Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie Aard controle n.v.t. 2008-41556	Besteding 2011 tlv bijdragen door derden = contractpartners (niet rijk, provincie of gemeente) Aard controle R € 0 Besteding 2011 t.l.v. provincie Aard controle R € 50.000
SZW	G1C-1	Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Gemeenten die uitvoering in 2011 geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier alleen het gemeentelijke deel 2011.			Het totaal aantal geïndiceerde inwoners per gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december 2011; exclusief geldstroom openbaar lichaam Aard controle R 13,97	Het totaal aantal inwoners dat is uitgestroomd uit het werknemersbestand in 2011, uitgedrukt in arbeidsjaren; exclusief geldstroom openbaar lichaam Aard controle R 0,69

Indicatoren

isoleren plat dak € 10.848			
dubbel glas € 76.095			
dubbel glas € 13.238 isolatie dak € 11.196	daglichtafh.reg. € 384		
dubbel glas € 21.661			
isolatie dak € 16.326 vervangen TL's € 7.560			
vervangen TL's € 14.580	daglichtafh.reg.€ 1.008		
CO2 meters € 1.200			
Besteding 2011 aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO) Aard controle R € 11.691			
Besteding 2011 uit rentebaten gemeente op door provincie verstrekte bijdrage NSL Aard controle R € 0	Teruggestort/verrekend in 2011 in verband met niet uitgevoerde maatregelen Aard controle R € 0	Eindverantwoording ja/nee Aard controle n.v.t. Nee	Uitgaven van vóór 2010, waarvan besteding in 2011 plaatsvindt Zie Nota baten-lastenstelsel Aard controle R € 0
Eindverantwoording ja/nee Aard controle n.v.t. Nee			

Departement	nummer	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicatoren	
SZW	G1C-2	Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Wet sociale werkvoorziening (Wsw)			<p>Het totaal aantal geïndiceerde inwoners per gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december 2010;</p> <p>inclusief geldstroom openbaar lichaam</p> <p>Aard controle R</p> <p>434,75</p>	<p>Het totaal aantal inwoners dat is uitgestroomd uit het werknemersbestand in 2010, uitgedrukt in arbeidsjaren;</p> <p>inclusief geldstroom openbaar lichaam</p> <p>Aard controle R</p> <p>18,72</p>
SZW	G2	I Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB I.1 WWB: algemene bijstand			<p>Besteding 2011 algemene bijstand</p> <p>Aard controle n.v.t.</p> <p>€ 17.044.118</p>	<p>Baten 2011 algemene bijstand (excl. Rijk)</p> <p>Aard controle n.v.t.</p> <p>€ 730.102</p>
		Gemeenten verantwoord hier het totaal 2011 indien zij de uitvoering in 2011 helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.				
		I.2 Wet investeren in jongeren (WIJ)			<p>Besteding 2011 WIJ</p> <p>Aard controle n.v.t.</p> <p>€ 2.534.289</p>	<p>Baten 2011 WIJ (excl. Rijk)</p> <p>Aard controle n.v.t.</p> <p>€ 30.940</p>
		Gemeenten verantwoord hier het totaal 2011 indien zij de uitvoering in 2011 helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.				
		I. 3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)			<p>Besteding 2011 IOAW</p> <p>Aard controle n.v.t.</p> <p>€ 489.886</p>	<p>Baten 2011 IOAW (excl. Rijk)</p> <p>Aard controle n.v.t.</p> <p>€ 8.933</p>
		Gemeenten verantwoord hier het totaal 2011 indien zij de uitvoering in 2011 helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.				
		I.4 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)			<p>Besteding 2011 IOAZ</p> <p>Aard controle n.v.t.</p> <p>€ 54.250</p>	<p>Baten 2011 IOAZ (excl. Rijk)</p> <p>Aard controle n.v.t.</p> <p>€ 0</p>
		Gemeenten verantwoord hier het totaal 2011 indien zij de uitvoering in 2011 helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.				
		I.5 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)			<p>Besteding 2011 Bbz 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen)</p> <p>Aard controle n.v.t.</p> <p>€ 197.198</p>	<p>Baten 2011 Bbz 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen)</p> <p>Aard controle n.v.t.</p> <p>€ 0</p>
		Gemeenten verantwoord hier het totaal 2011 indien zij de uitvoering in 2011 helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.				
		I. 6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)			<p>Besteding 2011 WWIK</p> <p>Aard controle n.v.t.</p> <p>€ 0</p>	<p>Baten 2011 WWIK (excl. Rijk)</p> <p>Aard controle n.v.t.</p> <p>€ 0</p>
		Gemeenten verantwoord hier het totaal 2011 indien zij de uitvoering in 2011 helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.				
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)			<p>Besteding 2011 levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (excl. Bob)</p> <p>Aard controle R</p> <p>€ 368.870</p>	<p>Besteding 2011 kapitaalverstrekking (excl. Bob)</p> <p>Aard controle R</p> <p>€ 402.650</p>
		Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004			<p>Baten 2011 Bob (excl. Rijk)</p> <p>Aard controle R</p> <p>€ 0</p>	<p>Besteding 2011 aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004</p> <p>Aard controle R</p> <p>€ 0</p>
		Gemeenten verantwoord hier het totaal 2011 indien zij de uitvoering in 2011 helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.				

Indicatoren

<p>Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde inwoners in 2010, uitgedrukt in arbeidsjaren;</p> <p>inclusief deel openbare lichamen</p> <p>Aard controle R</p> <p>343,79</p>	<p>Het totaal aantal gerealiseerde begeleid werkenplekken voor geïndiceerde inwoners in 2010, uitgedrukt in arbeidsjaren;</p> <p>inclusief deel openbare lichamen</p> <p>Aard controle R</p> <p>14,94</p>		
<p>Baten 2011 levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (excl. Bob) (excl. Rijk)</p> <p>Aard controle R</p> <p>€ 33.783</p>	<p>Baten 2011 kapitaalverstrekking (excl. Bob) (excl. Rijk)</p> <p>Aard controle R</p> <p>€ 250.871</p>	<p>Besteding 2011 aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (excl. Bob)</p> <p>Aard controle R</p> <p>€ 66.762</p>	<p>Besteding 2011 Bob</p> <p>Aard controle R</p> <p>€ 0</p>

Departement	nummer	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicatoren	
SZW	G5	Wet participatiebudget (WPB) Wet participatiebudget (WPB) Gemeenten verantwoorden hier het totaal 2011 indien zij de uitvoering in 2011 helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.			Besteding 2011 participatiebudget	Waarvan besteding 2011 van educatie bij roc's
					Aard controle R	Aard controle R
					€ 6.614.136	€ 957.783
					Het aantal in 2011 gerealiseerde duurzame plaatsingen naar werk van inactieven Dit onderdeel moet door alle gemeenten worden ingevuld. Indien ingevuld met een nul, dan bestaat er voor 2012 geen recht op regelluwe bestedingsruimte	Besteding 2011 Regelluw Dit onderdeel dient uitsluitend ingevuld te worden door de gemeenten die in 2010 duurzame plaatsingen van inactieven naar werk hebben gerealiseerd en verantwoord aan het Rijk.
					Aard controle R	Aard controle R
					0	0
					Het aantal personen uit de doelgroep in de gemeente dat in 2011 het examen in de kennis van de Nederlandse samenleving, bedoeld in artikel 3,9, eerste lid, onderdeel c, van het Besluit inburgering, heeft behaald. Indicator verantwoorden op basis van gegevens in het Informatie Systeem Inburgering (ISI). Aard controle D1	Het aantal personen uit de doelgroep in de gemeente dat in 2011 het praktijkdeel van het inburgeringsexamen, bedoeld in artikel 3,7, eerste lid, van het Besluit inburgering, heeft behaald Indicator verantwoorden op basis van gegevens in het Informatie Systeem Inburgering (ISI). Aard controle D1
					243	244
					Het aantal door volwassen inwoners van de gemeente in 2011 behaalde NT2-certificaten, dat niet meetelt bij de output-verdeelmaatstaven uit de verdeelsleutel van Onze Minister voor Immigratie, Integratie en Asiel. Aard controle D1	
					6	
SZW	G6	Schuldhelpverlening Kaderwet SZW-subsidies Gemeenten			Besteding 2011	
					Aard controle R	
					€ 178.582	
VWS	H10	Brede doeluitkering Centra voor jeugd en gezin (BDU CJG) Tijdelijke regeling CJG Gemeenten			Besteding 2011 aan jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning jeugd, afstemming jeugd en gezin en het realiseren van centra voor jeugd en gezin.	Uitgaven van vóór 2010, waarvan besteding in 2011 plaatsvindt
					Aard controle R	Aard controle R
					€ 4.213.309	€ 0

Indicatoren

Baten 2011 (niet-Rijk) participatiebudget	Waarvan baten 2011 van educatie bij roc's	Reserveringsregeling: overheveling overschot/tekort van 2011 naar 2012	Terug te betalen aan rijk
		Omvang van het in het jaar 2011 niet-bestede bedrag dat wordt gereserveerd voor het participatiebudget van 2012. Dit bedrag is exclusief het bedrag dat een gemeente ten onrechte niet heeft besteed aan educatie bij een roc; hiervoor geldt geen reserveringsregeling (het ten onrechte niet-bestede wordt teruggevorderd door het rijk). óf omvang van het in het jaar 2011 rechtmatig bestede bedrag participatiebudget als voorschot op het participatiebudget van 2012 (bij overheveling van een tekort wordt een negatief getal ingevuld)	Omvang van het aan het rijk terug te betalen bedrag, dat wil zeggen het in het jaar 2011 niet-bestede bedrag voor zover dat de reserveringsregeling overschrijdt, alsmede het in het jaar 2011 ten onrechte niet-bestede bedrag aan educatie bij roc's
Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R
€ 8.549	€ 0	€ 1.661.656	€ 66.258
Het aantal personen uit de doelgroep ten behoeve van wie het college in 2011 een inburgeringsvoorziening heeft vastgesteld, dan wel met wie het college in dit jaar een inburgeringsvoorziening is overeengekomen.	Het aantal personen uit de doelgroep ten behoeve van wie het college in 2011 een duale inburgeringsvoorziening of een taalkennisvoorziening heeft vastgesteld, dan wel met wie het college in dit jaar een duale inburgeringsvoorziening of een taalkennisvoorziening is overeengekomen.	Het aantal personen uit de doelgroep in de gemeente dat in 2011 het elektronisch praktijkexamen, bedoeld in artikel 3.9, eerste lid, onderdeel a, van het Besluit inburgering, heeft behaald.	Het aantal personen uit de doelgroep in de gemeente dat in 2011 de toets gesproken Nederlands, bedoeld in artikel 3.9, eerste lid, onderdeel b, van het Besluit inburgering, heeft behaald.
Indicator verantwoord op basis van gegevens in het Informatie Systeem Inburgering (ISI).	Indicator verantwoord op basis van gegevens in het Informatie Systeem Inburgering (ISI).	Indicator verantwoord op basis van gegevens in het Informatie Systeem Inburgering (ISI).	Indicator verantwoord op basis van gegevens in het Informatie Systeem Inburgering (ISI).
Aard controle D1	Aard controle D1	Aard controle D1	Aard controle D1
226	27	223	203
Het aantal personen uit de doelgroep in de gemeente dat in 2011 het staatsexamen NT2 I of II heeft behaald.	Het aantal door de gemeente in 2011 ingekochte trajecten basisvaardigheden	Het aantal door de gemeente in 2011 ingekochte trajecten vavo	Het aantal door volwassenen inwoners van de gemeente in 2011 behaalde vavo diploma's
Indicator verantwoord op basis van gegevens in het Informatie Systeem Inburgering (ISI).			
Aard controle D1	Aard controle D1	Aard controle D1	Aard controle D1
31	181	232	159
Is er ten minste één centrum voor jeugd en gezin in uw gemeente gerealiseerd in de periode 2008 tot en met 2011? Ja/Nee	Besteding (gedeeltelijk) verantwoord o.b.v. voorlopige toekenningen? Ja / Nee		
	Zie Nota baten-lastenstelsel. Indien beantwoord met ja, zal de medeoverheid in 2012 nog een correctie op de besteding 2011 kunnen opnemen.		
Aard controle D1			
Ja	Ja		

Overige gegevens

Overige gegevens	249
Controleverklaring	250
Verklarende woordenlijst	251

Controleverklaring

Verklarende woordenlijst

Begrip	Omschrijving
Accres	Jaarlijkse groei van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds, gekoppeld aan de groei van de netto gecorrigeerde rijksuitgaven. Stijgen de rijksuitgaven dan stijgt ook de omvang van het Gemeentefonds en andersom.
Actuele begroting	De laatste door de Raad vastgestelde begroting. Dit betreft de primaire begroting en alle nadien vastgestelde wijzigingen daarop.
Afschrijving	Jaarlijkse afboeking van een deel van de boekwaarde van een geactiveerd goed. Deze wordt geacht de waardevermindering van het actief tot uitdrukking te brengen. De afschrijving wordt ten laste gebracht van de programmarekening.
Algemene reserves Algemene uitkering	Alle reserves niet zijnde bestemmingsreserves Uitkering uit het Gemeentefonds door het Rijk aan de gemeenten op basis van algemene verdeelmaatstaven, vastgelegd in de Financiële verhoudingswet, met het karakter van algemene middelen.
Balans	Overzicht van activa en passiva (bezittingen en schulden) van een organisatie op een bepaald moment.
Baten-/lastenstelsel	In dit stelsel worden uitgaven en ontvangsten toegerekend aan het tijdvak waarin het verbruik van goederen en diensten plaatsvindt en de baten ontstaan. Dit maakt het mogelijk om de integrale kosten en opbrengsten af te leiden uit de administratie en leidt daarmee tot een doelmatiger beheer.
Begrotingswijziging	Een aanpassing van begroting tijdens het begrotingsjaar; een dergelijk besluit wordt door de Raad genomen.
Behoedzaamheidsreserve	Landelijke reserve binnen het Gemeentefonds om de gevolgen voor de reserve algemene uitkering van sterke fluctuaties in de gecorrigeerde rijksuitgaven op te vangen. Hiertoe reserveert het Rijk op voorhand een deel van de algemene uitkering. Op basis van de werkelijke rijksuitgaven wordt bezien of (een deel van) reserve aan de gemeenten wordt uitgekeerd of dat een bijstorting door gemeenten noodzakelijk is.
Bestemmingsreserves	Reserves waaraan door de Raad een bepaalde bestedingsrichting is gegeven.
BTW-compensatie-fonds	Het BTW-compensatiefonds is in 2003 ingesteld ter ondervanging van het BTW-nadeel bij gemeenten (en provincies) bij in- of uitbesteden van werkzaamheden. Daar tegenover staat een aanzienlijke korting op de algemene uitkering.
Budgettair neutraal	Een beleidswijziging die de uitkomst van de begroting per saldo niet beïnvloedt.
Besluit Begroting en Verantwoording	Wettelijke voorschriften voor het inrichten van de provincies en gemeenten (BBV) wat betreft programmabegroting en -verantwoording.
Controleverklaring	Schriftelijke mededeling van de accountant waarin deze een oordeel geeft over de getrouwheid van de (financiële) verantwoording.
Decentraliseren	Het overdragen van verantwoordelijkheden en bevoegdheden naar lagere overheden. Concreet kan dit leiden tot overheveling van taken (en de daartoe benodigde middelen) van de centrale overheid naar andere overheden

Begrip	Omschrijving
Dekkingspercentage	Bepaalde lasten kunnen aan de burger worden doorberekend. De mate waarin dit gebeurt wordt tot uitdrukking gebracht door het dekkingspercentage. Bij een volledige doorberekening is er sprake van een dekking van 100%.
Deregulering	Het afschaffen, vereenvoudigen of stroomlijnen van regelingen en wetten die de overheid oplegt aan bedrijven, instellingen en burgers. Doel hiervan is het bevorderen van dynamiek en aanpassingsvermogen aan de economie en het vermijden van onnodige bureaucratie en onnodig hoge kosten door ondoelmatige of inefficiënte regelgeving
Doelmatigheid (efficiency)	De mate waarin een maximale hoeveelheid producten en prestaties gerealiseerd met een minimale hoeveelheid middelen of een hogere kwaliteit wordt bereikt bij een gelijkblijvende hoeveelheid middelen. Onderzoek naar doelmatigheid richt zich met name op verbetering van bedrijfsvoering.
Doeltreffendheid (effectiviteit)	De mate waarin de geleverde producten en prestaties bijdragen aan het realiseren van de gestelde (beleids)doelen. Onderzoek naar doeltreffendheid richt zich op het vergelijken van het gerealiseerde en gewenste effect.
Doeluitkering (specifieke uitkering)	Door een ministerie verstrekte gelden voor het uitvoeren van een specifieke taak. (bijvoorbeeld onderwijs en bijstand). Een doeluitkering is niet vrij besteedbaar.
Dualisering	Dualisering is strikt genomen de ontvlechting van de taken en bevoegdheden tussen Raad en College. De Raad concentreert zich op kaderstelling, controle en volksvertegenwoordiging; het College bestuurt.
Eigen vermogen	Het eigen vermogen is het verschil tussen de activa en het vreemd vermogen. Het eigen vermogen op de balans bestaat uit het saldo van de programmarekening en de reserves.
Financiering	De wijze waarop wordt voorzien in de behoefte aan middelen voor de exploitatie en de investeringen. Inkomsten en uitgaven verlopen niet altijd synchroon, zodat tijdelijke overschotten of tekorten ontstaan. Deze worden gereguleerd op de geldmarkt (kort geld).
Garantie	Zekerheidsstelling door de gemeente voor derden die een lening aantrekken. Derden zijn bijvoorbeeld sportverenigingen en welzijnsinstellingen. Ingeval van wanbetaling moet de gemeente de resterende schuld aflossen.
Gemeentefonds	Landelijk begrotingsfonds onder beheer van het ministerie van BZK, waarin een deel van de opbrengst van de rijksbelastingen wordt gestort. Uit dit fonds worden (algemene) uitkeringen gedaan aan de gemeenten ter dekking van een deel van hun uitgaven. Deze gelden zijn, voor zover daar geen wettelijke verplichtingen tegenover staan, vrij besteedbaar.
Incidenteel Integratie-uitkeringen	Eenmalig, dat wil zeggen niet jaarlijks terugkerende lasten of baten. Uitkering uit het Gemeentefonds van tijdelijke aard ter overbrugging van een gefaseerde overheveling van specifieke rijksuitkeringen.
Jaarrekening	Eén van de twee onderdelen van de verantwoording. De jaarrekening geeft per programma een analyse van de afwijkingen tussen de begroting en de rekening. Tevens wordt in de jaarrekening de stand van de vermogenspositie opgemaakt.

Begrip	Omschrijving
Jaarverslag	Eén van de twee onderdelen van de verantwoording. Het jaarverslag bevat de meer beleidsmatige onderdelen, zoals de programmaverantwoording en de paragraafverantwoording.
Kapitaallasten	Deze bestaan uit de componenten afschrijving en rente. Het zijn exploitatiekosten van activa, gebaseerd op de levensduur. De rentekosten ontstaan omdat beslag op vermogen wordt gelegd. Vanwege jaarlijkse afschrijving daalt de boekwaarde en daarmee de rentekosten.
Kapitaalverstrekking	Interne lening ter financiering van vaste activa.
Kasgeldlimiet	Deel van het financieringstekort dat maximaal tegen kort geld mag worden geleend. Is het tekort hoger dan de limiet, dan moet financiering plaatsvinden met lang geld.
Kengetal	Een absoluut getal of een verhoudingsgetal dat is uitgedrukt in fysieke- of in geldeenheden en dat de toestand van of de ontwikkeling op een programma in beeld brengt.
Kerngegevens	Opsomming van relevante gegevens met het doel in één oogopslag een indruk te geven waar het in het desbetreffende werkterrein om gaat.
Kort geld	Middelen die worden aangetrokken op de geldmarkt in de vorm van kortlopende leningen (termijn korter dan een jaar).
Lang geld	Middelen die worden aangetrokken op de kapitaalmarkt in de vorm van langlopende leningen (termijn langer dan een jaar).
Leges	Heffing voor een goed of een dienst op een publiekrechtelijke grondslag (bijvoorbeeld leges paspoorten, leges rijbewijzen). Het totaal van de leges mag hooguit kostendekkend zijn.
Liquiditeitsplanning	Een liquiditeitsplanning geeft inzicht in het tijdstip waarop, de omvang van en de periode waarvoor financieringsmiddelen moeten worden aangetrokken.
Missie	Bestaansrecht (boodschap) van de organisatie, gezien vanuit de maatschappelijke functie die zij vervult.
Najaarsrapportage	De Najaarsrapportage biedt een actuele stand van zaken van de uitvoering van de lopende programmabegroting. Via de Najaarsrapportage wordt gerapporteerd over de inhoudelijke ontwikkelingen in de uitvoering van het voorgenomen (nieuw) beleid en over budgettaire afwijkingen ten opzichte van de programmabegroting en/of de Voorjaarsrapportage. Hierdoor is een betere sturing op hoofdlijnen door het bestuur mogelijk.
Ombuiging	Verlaging van de uitgaven ten opzichte van een eerder vastgelegd ijkpunt.
Onderuitputting	Onderbesteding van budgetten in enig jaar.
Onrendabele investering	Investering die alleen mogelijk is door een bijdrage uit de algemene middelen.
Openeinderegelingen	Regeling op grond waarvan derden buiten de overheid recht hebben op een geldelijke bijdrage van de overheid of van de sociale fondsen. Dit ongeacht of deze overheid / fondsen hiervoor voldoende budget hebben. Deze derde moet voldoen aan in de regeling vastgelegde voorwaarden. Alleen door het aanpassen van deze voorwaarden kan de overheid het beroep op een openeinderegeling beheersen.

Begrip	Omschrijving
Precariobelasting	Rechten voor het gebruiken van openbare grond of water. Het recht kan worden geheven van degenen die voorwerpen onder, op of boven openbare gemeentegrond of water hebben of van degene voor wie dit gebeurt.
Privatisering	Die vormen van verzelfstandiging, waarbij door de overheid verrichte taken hetzij onder een minder directe vorm van overheidsinvloed worden gesteld, hetzij geheel aan die overheidsinvloed worden onttrokken.
Programmabegroting	Het overzicht van de geraamde (verwachte) baten en lasten in een bepaald jaar, opgesteld volgens het BBV. De begroting wordt door de Raad vastgesteld. De programmabegroting geeft - op hoofdlijnen - inzicht in het door de Raad voorgestane beleid ingedeeld in programma's en de daarmee samenhangende financiële middelen voor het komend jaar en (indicatief) de daarop volgende drie jaren.
Programmaverantwoording	Overzicht van de in een bepaald jaar gerealiseerde lasten en baten ter verantwoording van het uitvoeren van de programmabegroting.
Publiek-private samenwerking (PPS)	Vormen van samenwerking tussen markt en overheid. Hierbij wordt gezocht naar een institutionele vormgeving waarin het bereiken van synergie-effecten en een efficiënte allocatie van schaarse middelen centraal staan.
Rechten	Rechten worden geheven ter dekking van de kosten van de dienstverlening (bijvoorbeeld de afvalstoffenheffing en het rioolrecht). Rechten mogen maximaal kostendekkend zijn.
Rekenrente	Voorgecalculeerde rente voor het ter beschikking stellen van gelden (lang) aan de interne organisatie.
Rendabele investering	Een dergelijke investering wordt geheel gedekt door opbrengsten van derden, dan wel door verlaging van kosten (bijvoorbeeld energiebesparing).
Reserves	Dit betreft in beginsel vrij aanwendbare middelen; ze behoren daarom tot het eigen vermogen. De reserves worden onderscheiden in de algemene reserves en bestemmingsreserves.
Retributies	Zie rechten.
Risico's	Risico's zoals bekend bij het aanbieden van de programmabegroting en de jaarstukken.
Risicovoorzieningen	Voorzieningen die betrekking hebben op gekwantificeerde risico's, niet zijnde de risico's bij de apparaatskosten; deze laatste worden gedekt door de Algemene dekkingsreserve.
Specifieke uitkering Stelpost	Zie: doeluitkering. Een begrotingspost waarop bedragen worden geraamd die nog niet specifiek benoemd kunnen worden of nog te verdelen zijn.
Structureel	Jaarlijks terugkerend. Structurele kosten moeten door structurele opbrengsten worden gedekt.
Subsidie	Overdrachten van gemeente aan derden, zowel particuliere instellingen als natuurlijke personen. Deze omvatten zowel de bijstandsuitgaven als subsidies in engere zin.

Begrip

Omschrijving

Treasury Treasurystatuut

Dit betreft het geheel van activiteiten in verband met de financiering. Hierin worden de uitgangspunten, doelstellingen, beleidsmatige en organisatorische kaders voor de treasuryfunctie vastgelegd. Tevens bevat deze regels over de inhoud, vorm en periodiciteit van de verantwoordingsinformatie van de ambtelijke organisatie aan het College.

Van derden verkregen middelen Verantwoording

De nog niet bestede middelen, die onder stringente condities zijn verkregen van derden, veelal de rijks- of provinciale overheid. Ook wel jaarstukken genoemd. De verantwoording wordt opgesteld conform het BBV en is opgebouwd uit het (eigenlijke) jaarverslag en de jaarrekening. De verantwoording is de tegenhanger van de programmabegroting.

Verplichting

Contractuele overeenkomst tot het betalen van een vast bedrag aan een bekende partij.

Voorjaarsrapportage

De Voorjaarsrapportage bevat de actuele (financiële) stand van zaken van de uitvoering van de lopende begroting (voorheen: de Bestuurlijke Tussenrapportage) en de actualisering van het meerjarenbeeld (voorheen: de Voorjaarsnota). Op deze wijze wordt in de eerste plaats vroegtijdig een actueel beeld gegeven van de uitvoering van de begroting en in de tweede plaats worden het nieuwe beleid en de financiële mogelijkheden voor de komende jaren tegen elkaar afgezet.

Voorzieningen

Verplichtingen met een voorwaardelijk karakter. Deze worden op de balans gerekend tot het vreemd vermogen. Ze worden getroffen voor toekomstige uitgaven, waarvan de oorzaak zich reeds heeft voorgedaan. Voorzieningen moeten dekkend zijn voor de achterliggende voorwaardelijke verplichtingen. Voorzieningen kunnen worden onderscheiden in risico- en kostenegalisatievoorzieningen.